

**XIX. YY. ORTALARINDA KÜTAHYA’NIN GÜMÜŞ NAHİYESİNE
BAĞLI DERE, ENNE, GÜMÜŞ, ORTACA, SEKİVİRAN ve
YONCALI KÖYLERİNİN SOSYO-EKONOMİK YAPISI
(TEMETTUAT ve NÜFUS DEFTERİNE GÖRE)**

(Yüksek Lisans Tezi)

Emrullah ABAY

Kütahya-2015

T.C.
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
Tarih Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**XIX. YY. ORTALARINDA KÜTAHYA’NIN GÜMÜŞ NAHİYESİNE
BAĞLI DERE, ENNE, GÜMÜŞ, ORTACA, SEKİVİRAN ve
YONCALI KÖYLERİNİN SOSYO-EKONOMİK YAPISI
(TEMETTUAT ve NÜFUS DEFTERİNE GÖRE)**

Danışman:
Yrd. Doç. Dr. Kevser DEĞİRMENCİ

Hazırlayan:
Emrullah ABAY

Kütahya – 2015

Kabul ve Onay

Emrullah ABAY'ın hazırladığı “XIX. yy. Ortalarında Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı Köylerinin Sosyo-Ekonomik Yapısı (Temettuat ve Nüfus Defterine Göre)” başlıklı Yüksek Lisans tez çalışması, jüri tarafından lisansüstü yönetmeliğinin ilgili maddelerine göre değerlendirilip oybirliği / oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

...../...../2015

Tez Jürisi	İmza	
	Kabul	Red
Yrd. Doç. Dr. Kevser DEĞİRMENCİ (Danışman)		
Yrd. Doç. Dr. Arif KOLAY		
Yrd. Doç. Dr. Taner BİLGİN		

Doç. Dr. Niyazi KURNAZ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Yemin Metni

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “XIX. yy. Ortalarında Kütahya’nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı Köylerinin Sosyo-Ekonomik Yapısı (Temettuat ve Nüfus Defterine Göre)” adlı çalışmamın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım kaynakların kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

...../...../2015

Emrullah ABAY

Özgeçmiş

20.06.1989 tarihinde Hatay'ın Altınözü ilçesinin Çetenli Köyü'nde doğdu. Öğrenim hayatına 1994'te Çetenli Köyü ilköğretim okulunda başladı. Ortaokula aynı okulda devam etti. 2002'de Ortaokulu bitirerek 2003'de Altınözü Çok Programlı Lisesi'nde öğrenim görmeye başladı. 2006 yılında Antakya Hüseyin Özbuğday lisesinden mezun oldu. 2009-2013 yılları arasında Dumlupınar Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nde Lisans eğitimini tamamladı. 2013-2015 yılları arasında Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yakın Çağ Anabilim dalında Yüksek Lisans eğitimini devam ettirmektedir.

ÖZET

XIX. YY. ORTALARINDA KÜTAHYA’NIN GÜMÜŞ NAHİYESİNE BAĞLI DERE, ENNE, GÜMÜŞ, ORTACA, SEKİVİRAN ve YONCALI KÖYLERİNİN SOSYO-EKONOMİK YAPISI (TEMETTUAT ve NÜFUS DEFTERİNE GÖRE)

ABAY, Emrullah

Yüksek Lisans Tezi, Tarih Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Kevser DEĞİRMENCİ

Aralık, 2015, 249 sayfa

Osmanlı Devleti’nin 3 Kasım 1839 Tanzimat Fermanı ile kendini yenilemeye gitmesi devlet genelinde büyük değişimleri beraberinde getirmiştir. Bu değişimler hem sosyal hem kültürel hem de ekonomik alanda olmuştur. Vergi sistemindeki değişiklik de bunlardan birisidir.

Vergi sistemindeki bir takım değişiklikler ile halk rahatlamış ve herkes kendi gelirine göre vergi vermeye başlamıştır. Genel olarak “Temettuat Vergisi” adı altında alınmaya başlanan bu vergi Temettuat defterlerinde kayıt altına alınmıştır.

Temettuat defterleri vergi toplama amaçlı tutulan defterlerdir. Aynı zamanda bu defterlerde şahısların tarlası, bahçesi, hayvanatı ve tarım ürünleri ile ilgili bilgi bulmak da mümkündür. Bu defterler tutulduğu dönemin sosyal ve ekonomik durumu hakkında bilgi verdiği için önemlidir. Temettuat defterleri günümüzde Başbakanlık Osmanlı Arşivinde bulunmaktadır.

Yüksek lisans tez çalışmamızda bu defterlerden, Kütahya Sancağına tabi Gümüş kazasına bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinin transkripsiyonu ve değerlendirmesinin yanı sıra, nüfus defterlerinin de incelemesi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Temettuat, Kütahya, Gümüş Kazası, Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı, Nüfus Defteri, Sosyal ve Ekonomik Yapı.

ABSTRACT

THE SOCIO-ECONOMIC STATUS OF THE GÜMÜŞ TOWNSHIP'S VILLAGES, DERE, ENNE, GÜMÜŞ, ORTACA, SEKİVİRAN AND YONCALI IN THE MIDDLE OF THE 19 TH CENTURY (BASED ON TEMETTÜAT AND POPULATION REGISTRIES)

ABAY, Emrullah

Master Thesis, Department of History

Thesis Adviser: Yrd. Doç. Dr. Kevser DEĞİRMENCİ

December, 2015, 249 pages

With the self-renewal movement of Ottoman Empire as using the Edict of Tanzimat in 3 November 1939, it has brought major changes in the state overall. These changes have occurred in both socio-cultural and economic fields. Changing in the taxation system is also one of these changes.

People of the Ottoman Empire had relaxed with some changes in the taxation system and everyone had begun to pay taxes according to their incomes. In generally, the tax which is named as “Temettüat Tax”, began to be collected from people and also started to be recorded in temettüat books.

Temettüat books are the books that are kept for the purpose of tax collection. Also in these registers, it is possible to find information about the animals, gardens, agricultural products and fields that are belonging to the individuals. These books are so significant. Because they are providing information about the social and economic situation of the period that they were kept in. Today, temettuat books are located in the Prime Ministry Ottoman Archives.

In our Master's thesis work; not only transcription and evaluation of the books that are belonging to the villages below which are depending to province of Kütahya's township Gümüş was made but also the population books were examined.

Key Words: Temettüat, Kütahya, Gümüş Township, Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı, Population Book, Socio-economic system.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET.....	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar LİSTESİ.....	ix
KISALTMALAR	xii
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM KÜTAHYA’NIN TARİHÇESİ ve TEMETTUAT DEFTERLERİNİN TÜRK TARİHİNDEKİ YERİ

1.1. KÜTAHYA’NIN TARİHÇESİ	4
1.1.1. Türklerden Önce Kütahya.....	4
1.1.2. Türk Hâkimiyetinde Kütahya	5
1.1.3. Germiyanlılar Döneminde Kütahya.....	5
1.1.4. Osmanlı Devleti Zamanında Kütahya.....	6
1.1.5. Milli Mücadele ve Sonrasında Kütahya.....	8
1.1.6. Kütahya Gümüş (Köprü Ören) Kazası.....	9
1.2. TEMETTÜ VERGİSİ VE TEMETUAT DEFTERLERİ.....	10
1.2.1. Temettuat Vergisi	10
1.2.2. Temettuat Defteri.....	11

İKİNCİ BÖLÜM XIX. YY. ORTALARINDA KÜTAHYA’NIN GÜMÜŞ NAHİYESİNE BAĞLI DERE, ENNE, GÜMÜŞ, ORTACA, SEKİVİRAN ve YONCALI KÖYLERİNİN SOSYO-EKONOMİK YAPISI (TEMETTUAT ve NÜFUS DEFTERİNE GÖRE)

2.1. DEMOGRAFİK YAPI.....	14
2.2. AİLE VE SÜLALE İSİMLERİ.....	15
2.3. LAKAP VE UNVANLAR.....	21
2.4. HANE REİSLERİNİN İSİMLERİ	22
2.5. MESLEK BİLGİLERİ	25
2.6. ZİRAİ FALİYETLER	33
2.6.1. Köylerde Yetiştirilen Ürünler ve Miktarları	49

2.7. HAYVANCILIK FALİYETLERİ.....	70
2.7.1 Küçükbaş Hayvancılık.....	70
2.7.2. Büyükbaş Hayvancılık.....	77
2.7.3. Yük ve Binek Hayvancılık.....	90
2.7.4. Avcılık.....	101
2.8. EKONOMİK YAPI.....	102
2.8.1. Gelir Dağılımı	102
2.8.2. Gelir Kaynaklarının Dağılımı	104
2.8.2.1. Tarım Gelirleri	104
2.8.2.2. Hayvancılık Gelirleri.....	105
2.9. VERGİLER (GİDERLER).....	118
2.9.1. Vergü-yi Mahsusa ve Dağılımı.....	119
2.9.2. Öşür Vergisi ve Dağılımı	120
2.9.3. Adet-i Ağnam ve Dağılımı	121
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
NÜFUS DEFTERLERİ	
3.1. 1600 NUMARALI NÜFUS DEFTERLERİ	138
3.2. 1601 NUMARALI NÜFUS DEFTERLERİ	152
3.3. 1602 NUMARALI NÜFUS DEFTERLERİ	168
3.4. 1603 NUMARALI NÜFUS DEFTERLERİ	189
SONUÇ.....	209
SÖZLÜK	212
EKLER.....	218
KAYNAKÇA	231
DİZİN	233

TABLOLAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo 2.1: 1845 (H.1261) Tarihinde Tahmini Nüfus	14
Tablo 2.2: Dere Köyü Aile İsimleri	17
Tablo 2.3: Enne Köyü Aile İsimleri	17
Tablo 2.4: Gümüş Köyü Aile İsimleri.....	18
Tablo 2.5: Ortaca Köyü Aile İsimleri.....	19
Tablo 2.6: Sekiviran Köyü Aile İsimleri	20
Tablo 2.7: Yoncalı Köyü Aile İsimleri.....	20
Tablo 2.8: Yaygın Olarak Kullanılan Unvan ve Lakaplar ile Sayıları.....	22
Tablo 2.9: Enne Köyü Şahısların İsimleri ve Sayıları.....	23
Tablo 2.10: Gümüş Köyü Şahıs İsimleri ve Sayıları.....	23
Tablo 2.11: Ortaca Köyü Şahıs İsimleri ve Sayıları.....	24
Tablo 2.12: Sekiviran Köyü Şahıs İsimleri ve Sayıları.....	24
Tablo 2.13: Yoncalı Köyü Şahıs İsimleri ve Sayıları.....	25
Tablo 2.14: Dere Köyü Meslek Bilgileri.....	26
Tablo 2.15: Enne Köyü Meslek Bilgileri	27
Tablo 2.16: Gümüş Köyü Meslek Bilgileri.....	28
Tablo 2.17: Ortaca Köyü Meslek Bilgileri.....	30
Tablo 2.18: Sekiviran Köyü Meslek Bilgileri	30
Tablo 2.19: Yoncalı Köyü Meslek Bilgileri.....	32
Tablo 2.20: Dere Köyü Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirler	33
Tablo 2.21: Enne Köyünün Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirleri.....	34
Tablo 2.22: Gümüş Köyünün Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirleri	37
Tablo 2.23: Ortaca Köyünün Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirleri	41
Tablo 2.24: Sekiviran Köyünün Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirler.....	43
Tablo 2.25: Yoncalı Köyünün Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirler	46
Tablo 2.26: Dere Köyü Hane Sahiplerinin Tahıl Ürünü Kayıtları (Kile Olarak)	51
Tablo 2.27: Enne Köyü Hane Sahiplerinin Tahıl Ürünü Kayıtları(Kile Olarak)	52
Tablo 2.28: Gümüş Köyü Hane Sahiplerinin Tahıl ve Baklagil Ürünü Kayıtları (Kile Olarak).....	54
Tablo 2.29: Ortaca Köyü Hane Sahiplerinin Tahıl Ürünü Kayıtları (Kile Olarak).....	57

Tablo 2.30: Sekiviran Köyü Hane Sahiplerinin Tahıl ve Baklagil Ürünü Kayıtları (Kile Olarak).....	58
Tablo 2.31: Yoncalı Köyü Hane Sahiplerinin Tahıl ve Baklagil Ürünü Kayıtları (Kile Olarak).....	61
Tablo 2.32: Enne Köyü Afyon ve Göğeri (Meyve) Bahçesi Ürün Kayıtları (Dönüm-Evlek /Kuruş)	63
Tablo 2.33: Gümüş Köyü Afyon Bahçesi Ürün Kayıtları (Evlek /Kuruş).....	66
Tablo 2.34: Ortaca Köyü Afyon ve Göğeri (Meyve) Bahçesi Ürün Kayıtları (Dönüm-Evlek /Kuruş)	68
Tablo 2.35: Enne Köyü Küçükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's)	71
Tablo 2.36: Gümüş Köyü Küçükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's).....	73
Tablo 2.37: Ortaca Köyü Küçükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's).....	75
Tablo 2.38: Enne Köyü Büyükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's)	78
Tablo 2.39: Gümüş Köyü Büyükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's).....	81
Tablo 2.40: Ortaca Köyü Büyükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's).....	84
Tablo 2.41: Sekiviran Köyü Büyükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's).....	85
Tablo 2.42: Yoncalı Köyü Büyükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's).....	87
Tablo 2.43: Enne Köyü Yık ve Binek Hayvan Bilgileri (adet /re's).....	91
Tablo 2.44: Gümüş Köyü Yık ve Binek Hayvan Bilgileri (adet /re's)	93
Tablo 2.45: Ortaca Köyü Yık ve Binek Hayvan Bilgileri (Adet/Re's).....	96
Tablo 2.46: Sekiviran Köyü Yık ve Binek Hayvan Bilgileri (Adet/Re's)	97
Tablo 2.47: Yoncalı Köyü Yık ve Binek Hayvan Bilgileri (Adet/Re's).....	99
Tablo 2.48: Köylere Göre Gelir Dağılımı	103
Tablo 2.49: Enne Köyü Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirleri Toplamı(Kuruş/Adet)	105
Tablo 2.50: Gümüş Köyü Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirleri Toplamı (Kuruş/Adet).....	108
Tablo 2.51: Ortaca Köyü Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirleri Toplamı (Kuruş/Adet)	111
Tablo 2.52: Sekiviran Köyü Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirleri Toplamı (Kuruş/ Adet)	113
Tablo 2.53: Yoncalı Köyü Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirleri Toplamı (Kuruş/Adet)	116

Tablo 2.54: Dere Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler (kuruş)	122
Tablo 2.55: Enne Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler (Kuruş).....	123
Tablo 2.56: Gümüş Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler (Kuruş)	125
Tablo 2.57: Ortaca Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler (Kuruş)	128
Tablo 2.58: Sekiviran Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler (Kuruş).....	129
Tablo 2.59: Yoncalı Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler (Kuruş)	132
Tablo 3.1: Dere Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri.....	139
Tablo 3.2: Gümüş Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri.....	140
Tablo 3.3: Ortaca Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri.....	144
Tablo 3.4: Sekiviran Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri	145
Tablo 3.5: Yoncalı Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri.....	148
Tablo 3.6: 1600 Numaralı Nüfus Defterine Göre Yaş Grupları.....	150
Tablo 3.7: Dere Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri.....	153
Tablo 3.8: Enne Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri	154
Tablo 3.9: Gümüş Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri.....	157
Tablo 3.10: Ortaca Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri.....	160
Tablo 3.11: Sekiviran Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri	161
Tablo 3.12: Yoncalı Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri.....	164
Tablo 3.13: 1601 Numaralı Nüfus Defterine Göre Yaş Grupları.....	167
Tablo 3.14: Dere Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri	169
Tablo 3.15: Enne Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri	171
Tablo 3.16: Gümüş Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri.....	175
Tablo 3.17: Ortaca Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri.....	179
Tablo 3.18: Sekiviran Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri	181
Tablo 3.19: Yoncalı Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri.....	185
Tablo 3.20: 1602 Numaralı Nüfus Defterine Göre Yaş Grupları.....	187
Tablo 3.21: Dere Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri	190
Tablo 3.22: Enne Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri	191
Tablo 3.23: Gümüş Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri.....	195
Tablo 3.24: Ortaca Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri.....	199
Tablo 3.25: Sekiviran Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri	200
Tablo 3.26: Yoncalı Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri.....	204

KISALTMALAR

a.g.e.	Adı geçen eser
a.g.m.	Adı geçen makale
a.g.t.	Adı geçen tez
bkz	Bakınız
BOA	Başbakanlık Osmanlı Arşivi
C.	Cilt
DPÜ	Dumlupınar Üniversitesi
Gös.yer.	Gösterilen yer
H.	Hicri
İA	İslam Ansiklopedisi
M.	Miladi
ML. VRD. TMT.	Maliye Varidat Temettuat
nr	Numara
s.	Sayfa
SBE	Sosyal Bilimler Enstitüsü
TTK	Türk Dil Kurumu
yy.	Yüzyıl

TEZ METNİ

GİRİŞ

Osmanlı Devleti kurulduğu dönemden itibaren gerek ekonomik gerek kültür gerekse de sosyal açıdan gelişme gösteren bir devlet olmuştur. Devlet, ekonomisini çeşitli kaynaklara dayandırmıştır. Bu kaynaklardan bazıları tarım, hayvancılık ve ticarettir. Tarım faaliyetleri Sanayi Devrimine kadar insan ve hayvan gücüne dayanıyordu ve kısıtlı bir şekilde yapılmaktaydı. Tarım faaliyetleri genellikle kırsal alanlarda yapılmakta ve bölgeye göre çeşitlilik göstermektedir. Ticaret ise belli bir kurum çevresinde kontrollü bir şekilde yürütülmekteydi.

Osmanlı Devleti'nin ekonomik gücünü tam anlamıyla tespit etmek mümkün değildir. Fakat devletin nüfus miktarını belirlemek için tahrir sistemini, ekonomik yapısını belirlemek için de vergi sistemini kurmuş olması sosyo-ekonomik tahminlerin yapılmasını kolaylaştırmıştır. Devletin en önemli gelir kaynaklarından birisi topraktır. Reaya da geçimini çoğunlukla topraktan göstermektedir. Halkın yaptığı tarım faaliyetlerinden devlet belli miktarlarda ürün çeşidine göre vergi almaktaydı. Devlet tarımsal faaliyetleri, vergileri ve gelir çeşitlerini “Temettuat Defteri” denilen defterlere kayıt etmiştir.

Temettü Vergisi herkesin geliri ve kazancına göre alınan bir vergidir. Bu vergiler, devlet toprakları dâhilindeki emlak, hayvanat, arazi ve bunların gelirlerinden alınmıştır. XIX. yy. ortalarından itibaren tutulmaya başlanan Temettuat defterleri, tutulduğu bölgenin hem sosyal yapısı hem ekonomik yapısı hem de demografik yapısı hakkında önemli bilgiler sunmaktadır.

Bu çalışmada XIX. yy. ortalarında Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerinin sosyo-ekonomik yapısı (temettuat ve nüfus defterlerindeki) veriler ile değerlendirilmeye çalışıldı. Çalışmadaki ana kaynağımız Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nden alınan temettuat ve nüfus defterleri olmuştur.

Çalışmanın amacı XIX. yy. ortalarında tutulan temettuat ve nüfus defterlerindeki veriler ile incelemesi yapılan köylerin sosyo-ekonomisi ve demografik yapısı hakkında bir analiz yapmaktır. Çalışmada genel olarak izlenen metot ise arşiv belgelerindeki bilgiler ışığında incelediğimiz alanın genel özelliklerini ortaya koymaktır.

Bu alışma üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, Kütahya'nın kısa tarihinden ve temetuat defterlerinin Türk tarihindeki yeri ve öneminden bahsedilmiştir. İkinci bölümde, XIX. yy. ortalarında Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerinin sosyo-ekonomik yapısı incelenmiştir. Bu incelemede temettuat defterlerinden alınan verilerle öncelikle köylerin demografik yapısı ardından aile ve sülale isimleri, lakap ve unvanları, hane reislerinin isimleri, meslek bilgileri, zirai faaliyetleri, hayvancılık faaliyetleri, ekonomik yapıları ve ödedikleri vergiler detaylı bir şekilde değerlendirilmiştir. Çalışmanın nc bölümünde ise Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde bulunan 1600, 1601, 1602, 1603 numaralı nüfus defterleri ayrı ayrı incelenerek tablolar detaylı bir şekilde değerlendirilmiştir.

Çalışmamızın başından itibaren gerek sabrı gerekse de destekleri ile yardımını esirgemeyen Yrd. Doç. Dr. Arif KOLAY' a, danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Kevser DEğİRMENCİ' ye ve maddi ve manevi desteklerini eksik etmeyen ve her zaman hissettiren aileme teşekkürü borç bilirim.

BİRİNCİ BÖLÜM

KÜTAHYA’NIN TARİHÇESİ ve TEMETTUAT DEFTERLERİNİN TÜRK TARİHİNDEKİ YERİ

1.1. KÜTAHYA’NIN TARİHÇESİ

1.1.1. Türklerden Önce Kütahya

Eski kaynaklara göre Kütahya’nın Antik Çağ’daki adı Kotiaeioldur. Ünlü Antik Çağ coğrafyacısı Strabona göre, bu ad “koty’in kenti” anlamına gelir. Kotys, Trakya’ da yaşayan Odrislerden olup, İ.S 38’de Romalılar’ca Anadolu’ya komutan olarak gönderilmiştir¹.

Kotiaeion adı, temel sözcük adı kalmak koşuluyla, farklı dönemlerde ve farklı yazışlara göre, “Kotiaion” , “Cotyaesium” , “Cotyaesium” ve “Cotyaium” gibi çeşitli şekillere kullanılmıştır².

Yerleşim tarihi antik dönemlere kadar inen şehir Küçük Frigya denilen bölgede bulunmaktadır. Strabon burayı Frigya’nın önemli şehirleri arasında saymaktadır. Milattan önce IV. yy.’ın sonlarına doğru Lidyalıların, Persler’in ve ardından milattan önce IV. yy. da İskender’in eline geçen şehir, onun ölümünden sonra Bitinya ve Bergama krallıklarının hâkimiyeti altına girdi. Milattan önce I. Milattan sonra IV. yy.’larda Roma hâkimiyetinde kaldı³.

Hristiyanlık için önemli bir merkez haline gelen Kütahya putperest Roma yönetiminin takibatına uğrayan Hristiyanların sığınak yeri olmuş ve bu nedenle Roma şehrin tahsisatını kesmiş ve şehir ihmale uğrayarak bir süre bakımsız kalmıştır. Roma İmparatorluğu’nun ikiye ayrılması ile (MS.395) Doğu Roma İmparatorluğu’nun hâkimiyeti başlamıştır. Roma’nın Hristiyanlığı resmi din olarak kabul etmesi ile piskoposluk merkezi olmuş ve Bizans hâkimiyetinde iken Hristiyanlığın önemli bir merkezi haline gelmiştir⁴.

Kütahya Bizanslılar zamanında da önemini korumuş ve bir piskoposluk merkezi haline gelmiştir. Günümüze ulaşan kale, sur ve burçlarının Bizans döneminde inşa edildiği anlaşılmaktadır. Bu durum şehrin stratejik bir konumda olduğunu gösterir⁵.

¹ *Yurt Ansiklopedisi*, (1982-1983), “Kütahya”, C.VII. , İstanbul, s.5293.

² *Yurt Ansiklopedisi*, a.g.m., s.5293.

³ Mustafa Çetin Varlık, (2002), “Kütahya”, *Diyanet İslam Ansiklopedisi* ., C. XXVI., s.580.

⁴ Tayip Gökbilgin, (1956), “Kütahya”, *İslam Ansiklopedisi*., C.VI, Ankara, s.1119.

⁵ Çetin Varlık, a . g. m. , s.580.

Bizans imparatorları şehre hâkim yüksek ve sarp bir tepe üzerine şato yaptırarak bunu burçlara tahkim etmişler ve bundan başka şatoyu iki kat sur içine almışlardır⁶.

1.1.2. Türk Hâkimiyetinde Kütahya

IV. Romanos Diogenes, Malazgirt Savaşı'nın ardından tahtını geri almak için yaptığı mücadelelerde yenilince Kütahya Kalesi'ne getirilip hapsedildi. Malazgirt'ten sonra Anadolu'nun büyük bir kısmı ile beraber burası da Kutalmışoğlu Süleyman Şah tarafından 1080 yılına doğru alındı. Kütahya 1097 Dorylaion (Eskişehir) muharebesine kadar Selçuklu idaresi altında kalmıştır⁷.

XIII. yy. ortalarında IV. Rükneddin Kılıç Arslan döneminde Kütahya ve yöresi, Sahip Ata Fahreddin Ali'nin uç beyliğine tayin edilen oğullarına ikta olarak verildi. Aynı yüzyılın ikinci yarısında Kütahya ve çevresi Germiyanlıların etkisi altında kaldı. 1277'de meydana gelen Cimri olayı sırasındaki hizmetlerinden dolayı bölge Germiyanlılar'a verildi. Germiyanlılar zamanla şehri merkez yaparak beyliklerinin temellerini attılar⁸.

1.1.3. Germiyanlılar Döneminde Kütahya

1285 yılından itibaren Germiyanlılar, Moğollar ve Selçuklu sultanı II. Mesud'a karşı mücadele ettiler. Kütahya merkez olmak üzere Germiyan Beyliği'nin 1300'de kurulduğu anlaşılmaktadır. Bu tarihten itibaren kaynaklarda Hanedan adı şehir için de kullanılmaktadır. XIV. yy. ortalarına doğru şehir üzerinde komşu Osmanlı beyliği etkili olmaya başladı⁹.

Germiyan Beyliği, kısa zamanda gelişmiş ve hatırı sayılır bir devlet haline gelmiştir. Kütahya, Tavşanlı, Gediz, Simav, Eğriöz, Altıntaş, Uşak, Banaz, Eşme, Işıklı, Honaz, Kula, Denizli, Selendir, Birgi, Keles, Dazkırı, Balıkesir, Edremit, Manisa gibi şehir ve kasabalar Germiyan Devleti'nin sınırları içinde idi¹⁰.

⁶ Turgut Erdem, (1968), *İktisadi Yönü ile Kütahya*, Ankara, s.72.

⁷ Çetin Varlık, *a.g.m.*, s.580.

⁸ *a.g.m.*, s.580.

⁹ *a.g.m.*, s. 580.

¹⁰ Erdem, *a.g.e.*, s.73.

1260-1390 ve 1402-1429 arasında 157 yıl kadar Germiyanogulları, Kütahya ve çevresinde saltanat sürdüler. 1260-1308 yılları arasında Selçuklu, 1308-1335 yılları arasında ise İlhanlı Hanedanının yüksek hâkimiyetini tanıyan, yani tam müstakil olmayan Germiyanogulları, 1414-1429 arasında Osmanlılara tabi oldular. Karamanogulları'ndan sonra en güçlü Türkmen beyliği olan Germiyanogulları, zamanla bölgenin hakim gücü olan Osmanogulları karşısında gerilediler¹¹.

Bir taraftan Karamanogulları'nın, diğer taraftan da Osmanlının baskısı karşısında Süleyman Şah, beyliğinin muhafazası için Osmanlılarla akrabalık kurmak istedi ve kızı Devlet Hatun'u I. Murad'ın oğlu Bayezid'e nikâhladı. Süleyman Şah'ın kızının düğünü dolayısı ile Kütahya, Simav, Eğriöz ve Tavşanlı çeyiz olarak Osmanlılara verildi. 1381 yılında yapılan düğünden sonra Şehzade Beyazid Kütahya'ya idareci olarak gönderildi. Süleyman Şah da Kula'ya çekildi ve orada vefat etti¹².

Süleyman Şah'ın ölümünden sonra beyliğin başına geçen II. Yakup Bey, 1389 I. Kosova Savaşı'nda I. Murad'ın şehit olmasından sonra Osmanlılara geçen toprakları geri almak için teşebbüste bulunmuş, ancak bu mücadele sonucunda Yıldırım Beyazid Germiyan topraklarının tamamını hâkimiyetine almıştır. 1399'da hapisten kaçıp Timur'un yanına giden Yakup Bey 1402 Ankara Savaşı'ndan sonra yeniden Kütahya'ya yerleşti. Timur, İzmir seferi sırasında Kütahya'ya gelip bir süre kaldı. Fetret devrinde Yakup Bey'in Çelebi Mehmed'e taraftar olması üzerine Germiyan topraklarına giren Karamanogulları Kütahya'yı kuşatıp ele geçirdi. Yakup Bey 1414'de Çelebi Mehmed sayesinde tekrar Kütahya'ya ve Germiyan memleketlerine Osmanlı himayesi altında sahip oldu. Yakup Bey, erkek çocuğu olmadığı için 1428'de Edirne'de II. Murad ile görüşerek memleketini ölümünden sonra ona bıraktığını bildirdi. 1451'de Anadolu beylerbeyliğinin merkezi olan Kütahya İshak Paşa'ya verildi¹³.

1.1.4. Osmanlı Devleti Zamanında Kütahya

Germiyan Devletinin son hükümdarı II. Yakup Bey'in vasiyeti ile Osmanlılara bırakılan Germiyan Bölgesi Yakup Bey'in ölümü ile kesin olarak Osmanlı topraklarına katılmıştır. 1381 yılında çeyiz olarak Murad Hüdavendigâr'a bırakılan Kütahya ve

¹¹ Baş redaktör: Yılmaz Öztuna, (1975), "Kütahya", *Türk Ansiklopedisi*, C. XXII, Ankara, s.432.

¹² Çetin Varlık, *a. g. m.*, s.580.

¹³ *a. g. m.*, s.580.

bölgesinin ilk Osmanlı valisi Yıldırım Beyazid idi. Yıldırım Beyazid Kosova Savaşı'na katılmak üzere ayrıldığı zaman Timurtaş Paşa'yı vali olarak bırakmıştır. 1389'da II. Yakup Bey'in ölümünden sonra Kütahya valiliğine Umur Bey'in oğlu Osman Çelebi tayin edildi. Kütahya, Fatih Sultan Mehmed zamanında İshak Paşa'nın tavsiyesine kadar bir vilayet olarak idare edilmiştir¹⁴.

Anadolu beylerbeyliğinin merkezi Ankara'dan Kütahya'ya alınca, şehir bir kat daha ehemmiyet kazandı. Ancak Kütahya bir sancak olarak bir şehzadeye verildiği zaman, Anadolu eyaletinin merkezi yine Ankara oluyordu¹⁵.

Kütahya, 1451 senesinden 1832 senesine kadar eyalet merkezi olarak kalmış, 1832 yılında Mısırlı İbrahim Paşanın Kütahya'yı işgali üzerine valilik teşkilatı son bulmuştur. Mısırlıların çekilmesine müteakip Anadolu valilik teşkilatı iade edilmeyip Kütahya muhassıllıkla idare edilmeye çalışılmıştır¹⁶.

Kimi zaman Anadolu Beylerbeyliğinin merkezi olan Kütahya birçok tanınmış devlet adamını burada vali olarak ağırlamıştır. Bunların içinde Köprüzade Numan Paşa (1703), Merzifonlu Kara Mustafa Paşazade Ali Paşa (1716), beş defa Anadolu Beylerbeyi olan ve Kütahya'da vefat eden Hekim oğlu Ali Paşa (1725-1757), Said Mehmed Paşa (1756), Muhsinzade Mehmed Paşa (1760), Moldovancı Ali Paşa (1766), Cezayirli Gazi Hasan Paşa (1773) ve sadrazamlıkta bulunan Yeğen Mehmed Paşa (1774) sayılabilir¹⁷.

Tanzimat dönemine kadar Kütahya Osmanlı Devletinin en büyük eyaletlerinden biri olan Anadolu Beylerbeyliğinin merkezi idi. 1520-1530 yılları arasında eyaletin nüfusu 5410000 müslim, 45000 gayrimüslim olmak üzere toplam 5455000 civarında idi¹⁸.

1841 yılında Kütahya, Kocaeli, Bolu, Eskişehir, Karasi ve Afyon sancakları ile birlikte Hüdavendigâr vilayeti teşkil edilmiş ve Kütahya merkez yapılmıştır. 1842'de bu

¹⁴ Erdem, *a.g.e.*, s.73.

¹⁵ Öztuna, *a.g.m.*, s.433.

¹⁶ Erdem, *a.g.e.*, s.73.

¹⁷ Çetin Varlık, *a.g.m.*, s.581.

¹⁸ Öztuna *a.g.m.*, s.433.

vilayetin merkezi Bursa olmuştur. Kütahya müstakil liva oluncaya kadar (1915) Hüdavendigâr vilayetine bağlı bir sancak olarak kalmıştır¹⁹.

1.1.5. Milli Mücadele ve Sonrasında Kütahya

Kütahya, Milli Mücadele döneminde en yoğun olaylara sahne olan iller arasındadır. İl toprakları bu dönemde Yunan işgaline uğramış, iç çatışmaların en önemlilerinden birine sahne olmuştur. Yunan işgal ordusuna nihai darbe bu ilin topraklarında indirilmiştir²⁰.

Yunan ordusu 21 Temmuz 1921 'de girdiği Kütahya'yı bir yıldan fazla işgal etmiştir. Yunan Kralı Konstantinos Kütahya'ya gelerek burada toplanan savaş konseyine başkanlık etmiştir. (28 Temmuz 1921). 26 Ağustos 1922'de sabah Afyon'dan başlayan Büyük Taarruz ile Yunan ordusunun direnişi kısa sürede kırılmış ve 30 Ağustos günü bir süvari tümeni ile geri çekilen Yunan kuvvetlerinin harap ettiği Kütahya kurtarılmıştır²¹.

Milli Mücadeleyi zafere ulaştıran Başkomutanlık Meydan Muharebesi, Kütahya topraklarında meydana gelmiştir. 26 Ağustos 1922'de Dumlupınar'da başlayan ve Türk ordusunun kesin zaferi ile sonuçlanan mücadeleden sonra Yunan Ordusu 30 Ağustos 1922'de Kütahya'dan çekilmiş ve Milli Ordu 31 Ağustos günü Kütahya'ya girmiştir. Kütahya'yı yakmak üzere Porsuk'a gelen Yunan Ordusu milli kuvvetlerin şehre girdiğini haber alınca geri dönmüştür. Böylece Kütahya yakılmak tehlikesinden kurtulmuştur²².

Milli Mücadele zamanında işgal altında kalan ve önemli askeri hareketlere sahne olan Kütahya, Cumhuriyet hükümeti devrinde vilayet olmuştur. Kütahya, Cumhuriyet döneminde uzun zaman sönük ve hareketsiz kalmış ancak son senelerde eski günlerine yakışır bir kalkınma hamlesinin içine girmiştir²³. Ayrıca bu dönemde Kütahya-Balıkesir demiryolunun yapılması, daha sonra da karayolları ile ülkenin başka yerlerine bağlanması Kütahya'nın kalkınmasını sağlamıştır. 1927 nüfus sayımında

¹⁹ Erdem, *a.g.e.*, s.74.

²⁰ *Yurt Ansiklopedisi, a.g.m.*, s.5305.

²¹ Çetin Varlık, *a.g.m.*, s.581.

²² Erdem, *a.g.e.*, s.79.

²³ Erdem, *a.g.e.*, s.80.

17.266 olarak tespit edilen Kütahya nüfusu 1950'ye kadar fazla değişmemiştir. Fakat nüfus bu dönemden sonra hızla artış göstermiştir. Şehrin nüfusu ilk defa 1985'te 100.000'i geçmiştir. 2000 yılının geçici sonuçlarına göre de 168.045 olmuştur. Şehirde azotlu gübre imal eden büyük fabrika ve diğer endüstri kuruluşları yapılmıştır. Geleneksel çinicilik işleri de turistlik bir fonksiyon kazandırmıştır²⁴.

Kütahya şehrinin merkez olduğu Kütahya ili Bursa, Bilecik, Eskişehir, Afyon, Uşak, Manisa ve Balıkesir gibi iller ile kuşatılmıştır. Merkez ilçeden başka Altıntaş, Aslanapa, Çavdarhisar, Domaniç, Dumlupınar, Emet, Gediz, Hisarcık, Pazarlar, Simav, Şaphane ve Tavşanlı adlı 12 ilçeye ayrılmıştır. Kütahya ilinin genişliği ise 11.977 km²'dir²⁵.

1.1.6. Kütahya Gümüş (Köprü Ören) Kazası

Kütahya iline bağlı olan Gümüş (Köprüören) kazası 1327'de kurulmuştur. İlk kuruluşunda adı Gümüş Nahiyesi idi. Nahiye merkezi Köprüören köyünde olmasından dolayı bu köyün adı Köprüören nahiyesi olarak anılmıştır. 1938 yılından itibaren de Gümüş nahiyesi adını almıştır.²⁶

Nahiye kurulduğunda 63 köyü vardı. Merkezi ise Köprüören köyü idi. Bu köylerden Ortaca, Sekiören, Dere, Çiftlik Gulam, Enne, Geven köyleri Kütahya Etrafşehir nahiyesine münasebetleri dolayısı ile bağlanmıştır. Dandindere, Ketenlik, Tevlez, Göynücek, Yeşil Çukurca, Yeni Yüreğir köyleri de iktisadi durumları dolayısı ile 1932'de Bozüyük kazasına verilmiştir. Yine bunlardan Kıranşık, Güzelyakup, Yeni Arifler, Akça Kilise, Fındıcak, Elmalı Eğriöz, Ablum, İsaören, Gölcük, Çoban Ali, Karcık, Şahmelek, Vakıf, Dulkadir, Çukurca, Sülük, Çukurca Köreken, Karakişi, Şahin köyleri de daha sonra Tavşanlı kazasından ayrılmışlardır. Bu ayrılışı uzaklık ve yakınlık itibari ile olmuştur²⁷.

Gümüş nahiyesinde, Uç beylikleri zamanında topraktan çıkan ve o dönem içerisinde oldukça önemli değere sahip olan birinci derecede maden, şap idi. Avrupa'da

²⁴ Çetin Varlık, *a.g.m.*, s.583.

²⁵ Çetin Varlık, *a.g.m.*, s.584.

²⁶ Mustafa Hakkı Yeşil, *Kütahya İli Köyleri*, Basılmamış Çalışması (Gayri Matbu), Kütahya Belediyesi, Mustafa Hakkı Yeşil Kütüphanesi, K.B 8. (yer no) s.19.

²⁷ Yeşil, *a.g.e.*, s.19.

değişik endüstri dallarında kullanılan ve temel ihtiyaç maddesi olan şap en çok Foça'da çıkarılmaktaydı. Bunun yanında Kütahya'da da şap çıkarıldığı bilinmektedir. Varlığı hakkında bilgi sahibi olduğumuz ikinci maden ise gümüştür. Anadolu'da çıkarılan kıymetli madenlerden gümüş, XIII. ve XIV. yy.'larda başlıca dört merkezden elde edilmekteydi. Germiyan bölgesinde bulunan, Kütahya toprakları içinde olan Gümüş köyü bu dört bölgeden birisidir. Mesâlikü'l-ebâr'da Şihâbeddîn El-Ömerî, burayı Gümüşsar diye isimlendirmiştir. Ayrıca bu bölgede çıkarılan gümüş madeni, çok kaliteli ve ticareti de oldukça kârlıdır. Bu gümüş madeninin bir kısmı dışarıya ihraç edilmiş, bir kısmı da iç bölgelerde süs eşyası yapımında ve para basımında kullanılmıştır²⁸.

1.2. TEMETTÜ VERGİSİ VE TEMETUAT DEFTERLERİ

1.2.1. Temettuat Vergisi

Temettü' kâr etmek anlamına gelen Arapça bir kelimedir. Temettuat ise; karlar, kazançlar demektir²⁹. XIX. yy.'da Osmanlı İmparatorluğu'nun toprakları dahilinde olan emlak, hayvanat, arazi ve bunların gelirlerinin tutulduğu defterler ekonomik ve sosyal yapı hakkında önemli bilgiler sunar.

Temettü vergisi, herkesten kazancına göre alınan bir vergidir. Tüccar ve esnafın yıllık kazançları tahmin ve takdir edildikten sonra başlangıçta yüzde üç oranında alınmış, 1878'de yüzde dört'e çıkarılmıştır. 1860'dan itibaren, sanat ve ticarete inhisar kaldırılmış, bu alanda çalışanlara birer Ruhsatiye Defteri verilerek yıllık gelirleri tahmin edilip defterlere geçirilmiştir. Temettü Vergisi için esnafa verilen tezkerelere Ruhsatiye Tezkeresi denilmiş, vergi komisyonlarınca düzenlenerek esnaf kethüdaları vasıtası ile ilgiliye teslim edilmiştir. Buna göre esnaf ödeyeceği vergiyi önceden bilme olanağına kavuşmuştur. II. Mahmud döneminde konulan İhtisap Rûsumu Tanzimat'tan hemen sonra kaldırıldığından bu vergi hem onu karşılamış, hem de yevmiye-i dükkân, şehriye-i dükkân gibi adlarla alınan diğer irili ufaklı vergilerin yerine konulmuştur denilebilir³⁰.

²⁸ Cafer Çıfci , “XIV. Yüzyılda Anadolu’da Uç Beyliklerinin Siyasi ve İktisadi Faaliyetleri”, *Türkler Ansiklopedisi*, C. 7. s.604.

²⁹ Ferit Devellioğlu, (1996), “Temettü’-Temettuat”, *Osmanlıca - Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları, s. 1073.

³⁰ Musa Çadırcı, (1997), *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, TTK, Ankara, s.346.

1.2.2. Temettuat Defteri

XIX. yy. ortalarına doğru yapılmaya başlanan temettuat tahrirleri ile Tanzimat'a kadar halktan alınan vergilerin yerine getirilen temettü vergisi, temettuat defterlerine kaydedilmiştir. Bu defterlere bakıldığında, Tanzimat sonrası Osmanlı vergi sistemi ile ilgili pek çok bilginin bulunduğu görülür. Bunlarda vergi veren şahsın adını, vergisi alınan gelir kaynağını, kaynağın yıllık gelirini ve bu gelire göre belirlenen vergiyi bulmak mümkündür. Fakat her üründen veya hayvandan farklı bölgelerde farklı miktarlarda vergi tahsil edilmiştir. Defterlerde genel olarak her hanenin mal varlığı yazıldıktan sonra, toplam vergi miktarı da belirtilmiştir. Bunun yanında hane reisinin bir önceki sene vermiş olduğu temettü vergisi ile öşür ve rüsum miktarı ve bir sonraki yıl vermesi gereken tahmini temettü vergisi yazılmıştır. Kiraya verilen gayrimenkullerde de aynı şekilde tahririn yapıldığı yıllık kira geliri ve buna karşılık ödenmesi gereken temettü miktarı ile bir sonraki yıl ödenmesi gereken tahmini temettü miktarı kaydedilmiştir. Yine, defterlere her mahalle veya köyün yazımı bittikten sonra buradan alınacak vergi ve toplam temettü miktarı yazılmıştır³¹.

Temettuat defteri tutulmuş olduğu coğrafyanın sosyo- ekonomik ve demografik yapısı hakkında bilgi veren Osmanlı Devleti zamanında düzenlenen günümüz tabiri ile muhasebe kayıt defteridir diyebiliriz.

XIX. yy. ortalarından itibaren tutulmaya başlanan temettuat defterlerinde, o bölgenin tarımı, hayvancılığı, nüfusu hakkında detaylı bilgiler bulunmaktadır. Ayrıca bu defterlerde ürün çeşitliliği, hayvan türleri, sayıları ve meslek çeşitleri kayıt altına alınmıştır.

Temettuat defterleri incelendiğinde, bir hanenin tarım ürünleri, tarım arazileri, küçük ve büyük hayvan sayıları ile bunların gelirleri, hane sahibinin mesleği varsa ortaklığı hakkında bilgiler bulmak mümkündür.

Defterler tutulurken en ince ayrıntıya kadar inilmiş, bir hanedeki bir baş hayvan sayısı bile kayıt altına alınmıştır. Hane sahipleri kayıt edilirken lakap ve unvanlar kullanılmıştır.

³¹ Ayşe Özdemir Kızıllan, (2008), "Osmanlı Vergi Düzeninde Temettuat Uygulamaları Üzerine Bir Değerlendirme", *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Nisan, say. 20, s.60.

Osmanlı devletinin ekonomik sosyal ve demografik yapısı hakkında ayrıntılı bilgi veren Temettuat Defterleri Başbakanlık Osmanlı Arşivi Maliye Varidat Temettuat (BOA. ML. VRD. TMT.) adı ile kataloglarda kayıt altına alınarak hem dijital hem de varak halinde bulunmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

**XIX. YY. ORTALARINDA KÜTAHYA'NIN GÜMÜŞ NAHİYESİNE BAĞLI
DERE, ENNE, GÜMÜŞ, ORTACA, SEKİVİRAN ve YONCALI KÖYLERİNİN
SOSYO-EKONOMİK YAPISI (TEMETTUAT ve NÜFUS DEFTERİNE GÖRE)**

2.1. DEMOGRAFİK YAPI

Osmanlı nüfusunu XIX. yy.'da incelediğimizde ilk olarak başvuracağımız eserler; temettuat, cizye, nüfus defterleri ve salnamelerdir. Fakat nüfus defterlerinde sadece erkek isimleri kayıt altına alındığından incelenen hanelerin tam olarak nüfusları bilinmemektedir.

Temettuat defterlerinde vergi mükellefi olan hane, hane reisleri, isim ve numaralarla ayrı ayrı tespit edilmişlerdir. Fakat numaralandırılmış olan hanede kaç kişi veya kaç ailenin birlikte ikamet ettiği belirtilmemiştir. Eğer Temettuat defterlerindeki veriler üzerinden bir nüfus tespiti yapılacak ise hane sayısı 5 ile çarpılarak tahmini nüfus hesaplanır³².

XIX. yy. Kütahya Sancağı Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinin tahmini nüfuslarını bulmak için, öncelikle vergi hanelerinin tespiti yapılmalıdır. Buna göre: Enne köyünde 29 hane³³, Dere köyü 3 hane³⁴, Gümüş köyü 37 hane, 1 misafir imam ve hane numarası yazılmayan 4 ev bulunmaktadır³⁵. Ortaca köyüne baktığımızda 12 hane³⁶ mevcuttur. Sekiviran köyü 37 hane³⁷, Yoncalı köyü ise 19 hane³⁸ olarak kayıt altına alınmıştır.

Tablo 2.1: 1845 (H.1261) Tarihinde Tahmini Nüfus

Yerleşim Adı	Vergi Hanesi	Tahmini Nüfus
Enne	29	145
Gümüş	37	185
Dere	3	15
Yoncalı	19	95
Sekiviran	37	185
Ortaca	12	60
Toplam	137	685

³² Ömer Lütfi Barkan, (1953), "Tarihi Demografi Araştırmaları ve Osmanlı Tarihi", *Türkiyat Mecmuası*, C.X. , İstanbul, s.12.

³³ BOA, ML. VRD. TMT. d.08714, s.7.

³⁴ BOA, ML. VRD. TMT. d.08723, s.2.

³⁵ BOA, ML. VRD. TMT. d.08707, s.7.

³⁶ BOA, ML. VRD. TMT. d.08691, s.4.

³⁷ BOA, ML. VRD. TMT. d.08734, s.6.

³⁸ BOA, ML. VRD. TMT. d.08726, s.5.

Tablodan da anlaşılacağı üzere en fazla nüfusa sahip köyler 185 tahmini nüfus ile Gümüş ve Sekiviran köyleridir. En az nüfus ise 3 hane, 15 tahmini nüfus ile Dere köyüne aittir.

Gümüş köyünde hane numarası bulunmayan 1 misafir imam ve 4 haneyi hesaplarsak bu 5 haneden de tahmini 25 nüfus çıkmaktadır. Hane numarası yazılmayan tahmini nüfus ile hane numarası ile kayıt altına alınan nüfusu topladığımızda Gümüş köyü nüfusunun 210 olduğu tahmin edilmiştir. Ayrıca Gümüş köyü temettuat bilgilerine göre hane 5’de “Aksakal oğlu Osman ve iyalinde bulunan karındaşı Ali’nin emlak ve temettuatı”³⁹ şeklinde kayıt tutulduğunu görmekteyiz. Aynı şekilde hane 8, hane 9, hane 14, hane 29, hane 36’da da bir hanede iki ailenin kayıt edildiğini görüyoruz⁴⁰. Bu hanelerde de 2 aile kaydı olduğu ve her ailenin tahmini 5 nüfusu olduğu kabul edildiğinde Gümüş köyünün nüfusunun 240 kişi olduğu tahmin edilmektedir.

Benzer şekilde Yoncalı köyünde 6. hanede iki aile kaydı bulunmaktadır⁴¹. Dolayısıyla bu bilgiye göre Yoncalı köyünün tahmini nüfusunun 100 kişi olduğu gözükmemektedir.

Bu bilgilerden hareketle 1261 (1845 M) tarihli temettuat defterlerine göre Kütahya’nın Gümüş Nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerindeki hane sayısı 137 iken nüfusun toplamı ise tahmini 685’dir.

2.2. AİLE VE SÜLALE İSİMLERİ

Temettuat kayıtlarında yer alan önemli verilerden biri de sülale ve aile adlarıdır. Defter kayıtları incelendiğinde kullanılan isimler kendinden önceki nesiller hakkında bilgi verdiği için önemlidir. Ayrıca aile ve sülale isimleri bu nesillerin sosyal, iktisadi, dini konumu ve faaliyetleri hakkında da bilgi verdikleri için büyük öneme sahiptir. Ayrıca toplumun sosyal yapısı hakkında bilgi sahibi olmak mümkündür. Unvan ve lakaplar, akrabalık bağlantıları hakkında da detaylı bilgiler vermektedir. Bu köylerin defter kayıtlarında belli bir sistemin olduğu görülmüştür. Bu sistematik kayıta ilgili aile

³⁹ Bkz: BOA, ML. VRD. TMT. d.08707, s.2.

⁴⁰ BOA, ML. VRD. TMT. d.08707, s.3., s.5., s.6.

⁴¹ BOA, ML. VRD. TMT. d.08726, s.2.

reisinin aile ya da sülale ismi kaydedilmiştir. Bu sülale ismi ile aileler arasında ilişki kurulup nesil devamı olarak silsile bağı oluşmuştur⁴².

İncelemesini yaptığımız köylerin Temettuat defterlerine baktığımızda şahısların belli bir düzen dâhilinde defterlere kaydedildiğini görüyoruz. Bu uygulamada, eğer varsa ilgili şahsın öncelikle aile veya sülale adı yazılmaktadır. Bu ad, ilgili şahsın geçmişte yaşamış bir atası olup, geleneksel bir şekilde nesiller tarafından devam ettirilmekte ve o aile ile bütünleşmektedir. Ayrıca isimlere şahısların bazen yaptığı meslekler veya fiziki özellikleri de eklenmektedir.

Sekiviran köyü temettuat defterinde hane 21 numara 59’da görüldüğü gibi isim “Topal Mehmed oğlu Ömer” diye kayıt altına tutulmuştur⁴³.

Temettuat defterlerinde, aile veya sülale adlarından sonra genellikle “bin” kelimesi gelmektedir. Bu “bin” kelimesinin yerine bazen “oğlu” kelimesi de kullanılmıştır. Ayrıca yukarıda da belirttiğimiz gibi ya mesleği ya da nereli olduğu⁴⁴ bilgisi veya lakabı yazılmaktadır.

Ortaca köyü temettuat ve emlak defterine incelediğimizde hane 12 numara 28’de isim kaydedilirken şahsın hem mesleği hem babasının adı yazılmıştır (Berber Mustafa oğlu Ali)⁴⁵.

Bununla birlikte daha önce ifade ettiğimiz gibi bazı ailelerin adlarının başında ağa, hacı, hoca, deli, dayı gibi lakaplar da yer almaktadır⁴⁶.

Gümüş Nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinin aile isimleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

⁴² Mustafa Ballı, (2010), “1845 (H. 1261) Tarihli Temettü’at Defterlerine Göre Hüdavendigâr Eyaleti Kütahya Kazası Armudili Nahiyesine bağlı Sobran, Evran, Bayad, Ulu, Karacaviran, İnli Köylerinin İktisâdi ve İçtimâi Durumu”, *Dumlupınar Üniversitesi, SBE, Kütahya*, s.14.

⁴³ BOA, ML. VRD. TMT. d.08734, s.4

⁴⁴ Bknz: BOA, ML. VRD. TMT. d.08723, s.2.

⁴⁵ BOA, ML. VRD. TMT. d.08691, s.4.

⁴⁶ Bknz: BOA, ML.VRD.TMT.d.08734 , s.2.

Tablo 2.2: Dere Köyü Aile İsimleri

Aile Adı	Hane Sayısı
Halil Bin	1
Salih Bin	1
Enne Karyeli İsmail Ali	1

Yukardaki tabloya göre Dere köyünde sadece 3 hane olup isimleri ve kayıt şekilleri tabloda görüldüğü gibidir. Bu bilgilere göre Dere köyünde “Enne karyeli İsmail Ali” şeklinde bir kaydın olduğu görülmektedir. Bu şahsın isminden de anlaşılaacağı üzere Enne köyünden Dere köyüne geldiği söylenebilir. Dolayısıyla Dere köyü 3 hanelik küçük bir köydür.

Tablo 2.3: Enne Köyü Aile İsimleri

Aile adı	Hane Sayısı	Aile adı	Hane Sayısı
İmamoğlu	1	İğnegöllüoğlu	1
Fatioğlu	5	Cınazoğlu	1
Delibaşoğlu	1	Kemaloğlu	1
Hacioğlu	2	Aşıroğlu	2
Kara Mehmedoğlu	1	Osmanoğlu	3
Karasarlıoğlu	1	Arapoğlu	1
Arnabutoğlu	1	Molla Alioğlu	1
Emrullahoğlu	2	Çakıroğlu	1
Sarioğlu	1	Alioğlu	1
Mahmudoğlu	2		

Temettuat defteri kayıtlarına göre Enne köyünde toplam 29 hane olup en fazla hane sayısına sahip aile Fatioğlu ailesidir. Fatioğlu ailesi 5 haneye sahiptir. Her ailede tahmini 5 nüfus olduğunu kabul edersek Fatioğlu ailesi 25 kişiden oluşuyor diyebiliriz.

Osmanoğlu ailesi 3 haneye sahip olup köyde ikinci büyük aile unvanına sahiptir. Aynı şekilde her ailede 5 fert olduğunu var sayarsak Osmanoğlu ailesinin de Enne köyünde 15 nüfusu bulunmaktadır.

Enne köyünde Hacioğlu, Emrullah oğlu, Mahmudoğlu ve Aşıroğlu ailelerinin ikişer hanesi vardır. Bu ailelerinde her hanesinden tahmini 5 nüfusu olduğunu varsayarsak her ailenin 10 ferdi bulunuyor diyebiliriz.

Enne köyü diğer sakinlerinin ise birer hanesi vardır. Bu aileler: İmamoğlu, Delibaşoğlu, Kara Mehmed oğlu, Karasarlıoğlu, Arnabutoğlu, Sarioğlu, İğnegöllü oğlu,

Cınazoğlu, Kemaloğlu, Arapoğlu, Molla Alioğlu, Çakıroğlu ve Alioğlu olmak üzere 13 ailenin birer hanesi bulunmaktadır.

Tablo 2.4: Gümüş Köyü Aile İsimleri

Aile adı	Hane sayısı	Aile adı	Hane sayısı
İmamoğlu	1	Bektaşoğlu	1
Boyacıoğlu	1	Mehmedçik oğlu	2
Şatıroğlu	1	Berberoğlu	1
Aksakal oğlu	4	Burak oğlu	1
Tekenişin oğlu	2	Değirmencioğlu	2
Mehmedçe oğlu	1	Geda oğlu	2
Delibaşoğlu	4	Alioğlu	1
Molla Ömeroğlu	1	Hatipoğlu	1
Ömercikoğlu?	3	Hacıoğlu	2
Dervişoğlu	2	Namaz oğlu	4
Celiloğlu	2	Tohurağlı oğlu	1
Kureyşoğlu	2	İlyas oğlu	1
Sarioğlu	1	Şehirlioğlu Seyyid Süleyman'nın Validesi	1
İsa oğlu	1	Süleymanoğlu Mustafa'nın Zevcesi Hatice Hatun	1
Mahmudoğlu	1		

Tablo 2.4'e baktığımızda Gümüş köyünde en fazla haneye sahip aile Delibaşoğlu, Aksakal oğlu ve Namaz oğlu aileleridir. Bu ailelerin 4 hanesi olup tahmini 5 nüfusu olduğunu kabul ettiğimizde her ailenin 20'ser nüfusu olmaktadır.

Ömercikoğlu ailesinin 3 hanesi vardır. Ayrıca 8 hanenin 2'ser hanesi, 19 ailenin de 1'er hanesi mevcuttur.

Temettuat defteri kayıtlarında dikkatimizi çeken bir husus ise bir hanede iki ailenin kayıtlı olmasıdır. Gümüş köyünde 2 hane olarak toplam 7 kayıt mevcuttur. Bu kayıtlar; "Aksakal oğlu Osman ve İyâlinde bulunan karındaşı Ali"⁴⁷ şeklinde tutulmuştur.

Temettuat defteri kaydına göre son 5 kaydın hane ve numaraları yazılmamış olup numarası olmadan kayıt edilmiştir. Bu haneler; İlyas oğlu Molla Süleyman, Hacıoğlu Hüseyin'in Kerimesi, Hacıoğlu Hüseyin'in Hemşiresi, Şehirlioğlu Seyyid

⁴⁷ BOA, ML. VRD. TMT. d.08707, s.2.

Süleyman'ın validesi, Merhum Süleymanoğlu Mustafa'nın zevcesi Hatice hatun⁴⁸ şeklinde deftere geçmiştir.

Tablo 2.5: Ortaca Köyü Aile İsimleri

Aile adı	Hane sayısı	Aile adı	Hane sayısı
Döndioğlu	2	Caferoğlu	1
Aşıroğlu	2	Süleymanoğlu	1
Solakoğlu	1	Çiftçioğlu	1
Karaaşıroğlu	1	Ömeroğlu	1
Berber Mustafa Oğlu	1	Ayvazoğlu	1

Tablo 2.5.'e baktığımızda Ortaca köyünde toplam 12 hane bulunmaktadır. Buna göre Ortaca köyünün küçük bir köy olduğu söylenebilir.

Döndioğlu ve Aşıroğlu ailelerinin ikişer hanesi olup bu hanelerin 5'er nüfusu olduğunu kabul ettiğimizde bu iki ailenin 10 nüfusu olduğunu söyleyebiliriz. Diğer 8 ailenin ise 1'er hanesi bulunmaktadır.

Köyde 12. hanede bulunan Berberoğlu Mustafa Ali'nin mesleğinden dolayı bu ismi aldığını görüyoruz. Şahsın köyde geçimini berbercilik mesleği ile sağladığı ve bu meslekten dolayı isminden önce gelen lakabının mesleği dolayısı ile aldığını görmekteyiz.

⁴⁸ BOA, ML. VRD. TMT. d.08707, s. 6-7.

Tablo 2.6: Sekiviran Köyü Aile İsimleri

Aile adı	Hane sayısı	Aile adı	Hane sayısı
Kahvecioğlu	1	Emiroğlu	1
Hacı Hasan oğlu	1	Topal Mehmedoğlu	1
Koca Hasan oğlu	1	Seferoğlu	1
Bekaroğlu	2	Veyisoğlu	3
Cerikoğlu	1	Ayvazoğlu	2
İmamoğlu	2	Eyyüpoğlu	2
Lafcıoğlu	2	Dede Mehmedoğlu	1
Alioğlu	1	Davutoğlu	1
Halil Paşa	1	İbiş oğlu	1
Emir Alioğlu	1	Kahvecioğlu	1
Muslihiddin	1	Berberoğlu	1
Arnabutoğlu	7	Kara Ahmedoğlu	1

Tabloda görüldüğü üzere Sekiviran Köyü 37 haneden oluşmaktadır. Bu haneleri oluşturan ailelerin en büyüğü Arnabutoğlu ailesi olup toplamda 7 haneye sahiptir. Arnabutoğlu ailesinin tahmini olarak her hanede 5 nüfusu olduğunu varsayarsak bu aile 35 kişiden oluşur.

Arnabutoğlu ailesinden sonra hane sayısı olarak ikinci büyük aile ise 3 hane ile Veyisoğlu ailesidir. Köyün ikinci büyük ailesi diyebileceğimiz bu ailenin 15 nüfusu olduğunu söyleyebiliriz.

Sekiviran köyünde 2 hanesi olan toplamda 5 aile bulunmaktadır. Bu aileler; Ayvazoğlu, Eyyüpoğlu, Bekaroğlu, İmamoğlu ve Lafcıoğlu aileleridir. Bu ailelerin de 5'er nüfusu olduğunu kabul ettiğimizde her ailenin 10 nüfusu olduğu anlaşılmaktadır. Bunun dışında Sekiviran köyünde 1 haneye sahip toplam 17 aile vardır.

Tablo 2.7: Yoncalı Köyü Aile İsimleri

Aile adı	Hane sayısı	Aile adı	Hane sayısı
Yetim Osmanoğlu	2	Himmedoğlu	1
Abdurrahman oğlu	1	Karaoğlanoğlu	1
Bekir Ağaoğlu	1	Kemancioğlu	1
Bahçıvan oğlu	1	Alioğlu	1
Hacı Hasan oğlu	1	Değirmencioğlu	1
Berber Himmed oğlu	1	Sarı Mehmedoğlu	1
Veli Osman oğlu	1	Molla Alioğlu	1
Topluca oğlu	1	Hacı İbrahim Ağaoğlu	1
Emir Alioğlu	1	Yağcı Bekiroğlu	1
Burhanoğlu	1		

Yoncalı köyü aile isimlerine baktığımızda köyde bir ailenin ikiden fazla hanesinin olmadığını görüyoruz.

Yetim Osmanoğlu ailesinin 2 hanesi bulunmaktadır. Yani her hanede 5 nüfus olduğunu varsaydığımızda köyde en fazla ferdi olan ailenin 10 nüfusu bulunmaktadır.

Ayrıca hane 6 numara 18'e baktığımızda bir hanede iki farklı ailenin oturduğunu görmekteyiz. Bu hanede Berber Himmed oğlu Halil ve iyalinde bulunan Burhanoglu İbrahim⁴⁹ ikamet etmektedir. Fakat bu hanede oturan iki ailenin aynı sülaleden olmadığını isimlerinden anlıyoruz. Yoncalı köyünün diğer ailelerinin hanelerini incelediğimizde, ailelerin 1'er haneye sahip olduklarını görüyoruz.

1261 (1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş Nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinin aile ve sülale adlarını incelediğimizde en fazla haneye sahip köylerin Sekiviran ve Gümüş köylerinin olduğu anlaşılmaktadır. Sekiviran köyündeki Arnabutoğlu ailesinin 7 haneye sahiptir. İncelediğimiz köyler içinde en fazla nüfusa sahip aile olduğunu görmekteyiz. Ayrıca Arnabutoğlu ailesi ismi Enne köyünde de mevcuttur (bkz: tablo 2.3). Benzer şekilde diğer bazı aile adlarının da birden fazla köyde olduğunu tespit etmiş bulunmaktayız. Örneğin Aşıroğlu ailesi ismi hem Ortaca köyünde hem de Enne köyünde mevcuttur. (bkz: Tablo 2.3- Tablo 2.5.) Aynı şekilde Emir Alioğlu ailesi ismi hem Yoncalı hem de Sekiviran köyünde vardır. (bkz: Tablo 2.7.- Tablo 2.6).

2.3. LAKAP VE UNVANLAR

Şahısların yaşadığı çevre ve toplumda konumunu belirleyen lakap ve unvanlar önemli bir nitelik taşımaktadır. Temettuat kayıtlarının tutulduğu yıllarda soyadı olmadığı için bu lakap ve unvanlar kişileri tanıma ve bulmada önemli bir yere sahiptir. Ayrıca lakap ve unvanların bir diğer özelliği de aynı isime sahip olan birden fazla kişinin ayırt edilmesine ve bireylerin kaydı tutulurken isimlerin karıştırılmamasını sağlamaktadır. Bu sayede herhangi bir konuda çıkabilecek karışıklık en aza indirilmeye çalışılmıştır. Aşağıda oluşturduğumuz tabloda köylerde lakap ve unvanların ne şekilde tutulduğunu ve en fazla kullanılan lakap ve unvanın hangisi olduğunu görmekteyiz.

⁴⁹ Bkz: BOA, ML. VRD. TMT. d.08726., s. 2.

Tablo 2.8: Yaygın Olarak Kullanılan Unvan ve Lakaplar ile Sayıları

Unvanlar	İmam	Molla	Seyyid	Emir	Kara	Berber	Hacı	Sarı	Aşır	Aksakal
Köyler										
Dere	--	--	--	--	--	--	--	--		--
Enne	1	1	--	--	1	--	2	1	2	--
Gümüş	1	1	5	--	--	--	2	1	--	3
Ortaca	--	--	--	--	--	1	--	--	2	--
Sekiviran	2			1	1	1	1			
Yoncalı	-	1	2	1	1		2	1		

Tabloda görüldüğü gibi köylerde kullanılan lakap ve unvanlar köy nüfusunun miktarına göre paralellik göstermektedir. Örneğin 3 haneli Dere köyü nüfusunda hiçbir lakap kullanılmazken diğer köylerde lakap ve unvanlar köyün dağılımına göre çeşitlilik göstermektedir.

Lakap ve unvanlar genellikle isim ile birlikte kullanılmış olup “oğlu” kelimesi ile ismi tamamlamaktadır. Aynı şekilde haneler kayıt altına alınırken fertlerin ya meslekleri ya da fiziksel özellikleri ile birlikte tutulmuştur.

2.4. HANE REİSLERİNİN İSİMLERİ

Osmanlı Devleti’nde şahısları birbirinden ayıran en önemli özelliklerden birisi sahip oldukları adlar ile birlikte kullanılan lakap ve unvanlardır. Şahıslar genel olarak ya lakap ile ya babasının adı ile birlikte veya mesleğinin ismi ile anılmıştır. Temettuat defterleri tutulurken şahsın ismi ile birlikte mesleği, varsa belirleyici fiziki özellikleri, lakap ve unvanı yazılarak defterlere geçilmiştir. Bu kayıt yöntemi sayesinde şahısların adları bir bütünlük içerisinde kullanılmıştır. Bu sayede oluşabilecek karışıklıkların önüne geçilmiştir. Günümüzde ise resmi olarak lakap ve unvan olmayıp isimler ile birlikte soyadı kullanılmaktadır.

1261 (1845 M) tarihli temettuat ve nüfus defterine göre Kütahya’nın Gümüş Nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinin şahıs isimlerini incelendiğinizde bu isimler belli bir sistematik kural çerçevesinde kullanılmıştır.

3 haneli Dere köyünü incelediğimizde Halil Bin Ali, Salih Bin Ali, Enne Karyeli İsmail Ali şeklinde üç ismin de Ali olduğunu görüyoruz.

Tablo 2.9: Enne Köyü Şahısların İsimleri ve Sayıları

İsimler	Sayı	İsim	Sayı
Hasan	2	Süleyman	1
Mehmed	6	Hüseyin	1
Himmed	2	Osman	1
Mennan	1	İsmail	1
Ali	4	İbrahim	2
Mustafa	2	Ahmed	6

Enne köyü şahıs isimlerini incelediğimizde köyde en fazla kullanılan ismin “Mehmed ve Ahmed” olduğunu görüyoruz. Bu isimler 6 kez kullanılmıştır. Hasan, Himmed, Mustafa ve İbrahim isimlerinin 2 kez kullanıldığı anlaşılmaktadır. Ayrıca Mennan, Süleyman, Hüseyin, Osman ve İsmail isimleri bir defa kullanılmıştır.

Tablo 2.10: Gümüş Köyü Şahıs İsimleri ve Sayıları

İsim	Sayı	İsim	Sayı
Ahmed	8	Hasan	4
Ömer	3	Halil	1
İbrahim	3	Memiş	1
Hüseyin	3	Süleyman	4
Osman	2	Hacıoğlu Hüseyin kerimesinin	
Mustafa	2	Hacı Hasan oğlu Hüseyin’in hemşiresi	
İsmail	3	Şehirlioğlu Seyyid Süleyman’ın validesi	
Emin	1	Süleymanoğlu Mustafa’nın zevcesi Hatice hatun	1
Cafer	1	Ali	6

Tablo 2.10 Gümüş köyü şahıs isimlerine baktığımızda köyde en fazla kullanılan isim Ahmed olmuştur. Ahmed ismi bu köyde hane sahibi ismi olarak 8 defa kullanılmıştır. Ahmed isminden sonra köyde en fazla kullanılan 2. isim ise Ali’dir. Ali ismi de 6 defa hane sahibi ismi olarak kullanılmıştır. Ahmed ve Ali ismini takip eden sıralamada Hasan ve Süleyman isimleri 4’er defa kullanılmıştır. Ayrıca Ömer, İbrahim, Hüseyin, İsmail isimleri de 3 defa kullanılmış olup, Osman ve Mustafa isimleri 2 defa kullanılmıştır. Köyde bir defa kullanılan isimler ise Emin, Cafer, Memiş ve Halil’dir.

Köyde bazı şahısların hanımları veya anneleri de temettuat defterine kayıt edilmiştir. Bu kadın isimleri ise şöyledir: Hacıoğlu Hüseyin’in kerimesi, Hacı Hasan oğlu Hüseyin’in hemşiresi, Şehirlioğlu Seyyid Süleyman’ın validesi, Süleymanoğlu Mustafa’nın zevcesi Hatice hatundur. Bu ailelerin bu şekilde kadın ismi ile

kaydedilmesinin sebebi tahminimizce kocalarının vefat etmiş olmasındandır. Hatta bu hanedeki kadınlar kocalarından boşanmış da olabilir. Çünkü diğer kayıtları incelediğimizde hane reislerinin genellikle erkek isimleri ile kayıt edildiği görülmüştür.

Tablo 2.11: Ortaca Köyü Şahıs İsimleri ve Sayıları

İsim	Sayı	İsim	Sayı
Mahmud	1	İbrahim	1
Masdan	3	Abdulkadir	1
Ahmed	3	Abdullah	1
Süleyman	1	Ali	1

12 haneli Ortaca köyü şahıs isimlerini incelediğimizde köyde en çok kullanılan ismin Masdan ve Ahmed olduğunu görüyoruz. Bu iki isim de 3'er defa kullanılmıştır. Köydeki diğer şahıs isimleri ise bir defa kullanılmıştır. Köyün hane sayısına paralel olarak köyde sadece 8 isim kullanılmıştır. Diğer köylerde yaygın kullanılan isimlerden farklı olarak bu köyde Masdan ismi kullanılmıştır.

Tablo 2.12: Sekiviran Köyü Şahıs İsimleri ve Sayıları

İsim	Sayı	İsim	Sayı
Mehmed	3	Arif	1
Masdan	3	Durmuş	1
Mehmed Ali	1	Ömer	1
Hüseyin	2	Hasan	3
Halil	4	Süleyman	2
Osman	1	Himmed	1
Ali	5	Abdulkadir	1
İbrahim	2	Ahmed	2
Muslihiddin	2	İsmail	1
Veyis	1		

Sekiviran Köyü şahıs isimleri ve sayılarını incelediğimizde 5 defa ile en çok kullanılan ismin Ali olduğunu görüyoruz. Halil ismi ise 4 defa kullanılmıştır. Mehmed, Masdan, Hasan isimleri 3'er defa kullanılmış olup, İbrahim, Muslihiddin, Süleyman, Ahmed isimleri 2'şer defa kullanılmıştır. Ayrıca diğer 9 şahıs ismi ise 1'er defa kullanılmıştır. Ayrıca köyde kullanılan Muslihiddin, Himmed, Durmuş, Afif, Masdan dışındaki isimler genellikle diğer köylerde de kullanılmıştır.

Tablo 2.13: Yoncalı Köyü Şahıs İsimleri ve Sayıları

İsim	Sayı	İsim	Sayı
İsmail	2	Ahmed	2
Hasan	1	Hüseyin	2
Abdülaziz	1	İbrahim	1
Osman	1	Ömer	1
Mesdan	2	Mehmed	1
Halil	2	Himmed	1
Ali	1	Mustafa	2

Yoncalı Köyü şahıs isimlerini incelediğimizde köyde 19 hane olup bu hanelerde en çok kullanılan isimlerin ise İsmail, Mesdan, Halil, Ahmed, Hüseyin ve Mustafa olduğu görülmektedir. Bu isimler 2’şer defa kullanılmıştır. Diğer isimler ise köyde 1’er defa kullanılmıştır.

Genel olarak Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerinin şahıs isimleri incelendiğinde köylerde ortak kullanılan isimlerin Ali, Mehmed, Hasan, Hüseyin, Ahmed, Süleyman, Ömer, İbrahim, Mustafa, İsmail olduğu görülmüştür.

2.5. MESLEK BİLGİLERİ

1261 (1845 M) tarihli temettut defterine göre Kütahya’nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerinin meslek bilgilerine baktığımızda köylerde çeşitli meslek dallarının olduğunu görüyoruz. Bu meslek dalları Çiftçilik, Hizmetkârlık⁵⁰, Irgatlık⁵¹, Çobanlık⁵², Orakçılık⁵³, Oduncu ve Berbercilik meslekleridir.

Bir kişi aynı zamanda iki meslek de yapabilir. Örneğin mesleği ziraat erbabı olan birisi bu meslek yanında başka bir meslek ile de meşgul olabilmektedir.

Temettuat kayıtlarında muhtar isimlerinin olmadığını görüyoruz. Fakat temettuat kaydının son sayfasında muhtar-ı evvel ve muhtar-ı sâni diye kayıtların var olduğu görülmektedir.

⁵⁰ Hizmet yapan kimse. Hizmetçi

⁵¹ İşçi, amele vb.

⁵² Hayvanların bakımından, otlatılmasından sorumlu olan kimse.

⁵³ Buğday, arpa, burçak vb. ürünlerin hasadını yapan kimse.

Aşağıdaki tablolarda incelediğimiz köylerin meslek bilgileri ayrıntılı bir şekilde verilmiştir.

Tablo 2.14: Dere Köyü Meslek Bilgileri

Hane /No	Hane sahibi	Mesleği
1/1	Halil Bin Ali	Zabıta Süvarisi
2/2	Salih Bin Ali	Zabıta Süvarisi
3/3	Enne Karyeli İsmail Ali	Çift Hizmetkârı

Dere köyü nüfus bilgilerini incelediğimizde köyde üç hane olup bu hanelerdeki şahısların iki farklı meslek ile meşgul olduğunu görmekteyiz. Halil bin Ali ile Salih bin Ali'nin Zabıta Süvarisi olduğunu, Enne Karyeli İsmail Ali'nin ise Çift Hizmetkârı⁵⁴ olduğu kayıtlardan anlaşılmaktadır.

⁵⁴ Tarlada sürekle süren kimsedir.

Tablo 2.15: Enne Köyü Meslek Bilgileri

Hane /No	Hane Sahibi	Mesleği
1/1	İmamoğlu Hasan	Yolcu olduğu
2/4	Fatioğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat
3/9	Delibaşoğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat
4/13	Hacıoğlu Himmed	Erbab-ı Ziraat
5/19	Hacıoğlu Mennan?	Erbab-ı Ziraat
6/22	Kara Mehmed oğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat
7/25	Karasarlıoğlu Ali	Hizmetkâr
8/29	Arnabutoğlu Mustafa	Erbab-ı Ziraat
9/32	Emrullah oğlu İbrahim	Erbab-ı Ziraat
10/35	Emrullah oğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat
11/38	Sarıoğlu Hasan	İhtiyar
12/39	Mahmudoğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat
13/29	Fatioğlu Mustafa	Yolcu
14/48	Çakıroğlu Ali	Erbab-ı Ziraat
15/50	Molla Alioğlu Ali	Erbab-ı Ziraat
16/54	İğnegöllüoğlu Ahmed	Orakçı
17/57	Fatioğlu Hüseyin	Erbab-ı Ziraat
18/61	Kemaloğlu İbrahim	Erbab-ı Ziraat
19/63	Aşıroğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat
20/65	Aşıroğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat
21/68	Mahmudoğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat
22/71	Osmanoğlu Osman	Erbab-ı Ziraat
23/73	Fatioğlu İsmail	Erbab-ı Ziraat
24/77	Osmanoğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat
25/82	Osmanoğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat
26/89	Cınaz oğlu Ali	Reçber
27/94	Arapoğlu Süleyman	Hizmetkâr
28/94	Alioğlu Ahmed	Çoban
29/96	Fatioğlu Himmed	Erbab-ı Ziraat

29 hanelik Enne köyü meslek kayıtlarını incelediğimizde köyde genel olarak ziraat faaliyetleri ile ilgilenenler “Erbab-ı Ziraat”⁵⁵ adı altında kaydedilmiştir. Köyde toplamda 21 kişinin mesleği “Erbab-ı Ziraat” olarak kaydedilmiştir. Ayrıca köyde 26. hane reçber olarak kaydedilmiştir. Reçber günümüzde çiftçilikle uğraşan manasına gelmektedir. Bunlar dışında köyde 1 orakçı⁵⁶, 2 hizmetkâr⁵⁷, 1 çoban⁵⁸, 2 yolcu⁵⁹ ve 1 ihtiyar⁶⁰ bulunmaktadır.

⁵⁵ Çiftçi, çiftçilik işleri ile uğraşan kimse.

⁵⁶ BOA, ML. VRD. TMT. d.08714.s.3.

⁵⁷ BOA, ML. VRD. TMT. d.08714. s.3-s7.

⁵⁸ BOA, ML. VRD. TMT. d.08714. , s.7.

⁵⁹ BOA, ML. VRD. TMT. d.08714. , s.4. s2.

⁶⁰ BOA, ML. VRD. TMT. d.08714. , s. 3.

Tablo 2.16: Gümüş Köyü Meslek Bilgileri

Hane /No	Hane Sahibi	Mesleği
1/1	İmamoğlu Ahmed	Erbab-1 Ziraat
2/2	Boyacioğlu Ömer	Erbab-1 Ziraat
3/8	Aksakal oğlu İbrahim	Muhtarı Evvel ve Erbab-1 Ziraat
4/11	Aksakal oğlu Ahmed	Erbab-1 Ziraat
5/14	Aksakal oğlu Osman ve iyalinde bulunan Karındaşı Ali	Erbab-1 Ziraat
6/16	Derviş Mustafa	Erbab-1 Ziraat
7/21	Seyyid Ahmed	Erbab-1 Ziraat
8/28	Delibaşoğlu Seyyid Emin ve iyalinde bulunan İsmail(Çiftçi Hizmetkârı)(No:29)	Dana Çobanı
9/31	Delibaşoğlu Seyyid Cafer ve iyalinde bulunan Oğlu Ali(Çiftçi Hizmetkârı) (No:32)	Orakçı
10/34	Ömercikoğlu? Hüseyin	Erbab-1 Ziraat
11/35	Ömercikoğlu? İbrahim	Erbab-1 Ziraat
12/37	Ömercikoğlu? Ali	Erbab-1 Ziraat
13/40	Celiloğlu Süleyman	Erbab-1 Ziraat
14/44	Celiloğlu Ahmed ve iyalinde bulunan Oğlu Ali(No:45)	Çiftçi Hizmetkârı
15/46	Kureyşoğlu İbrahim	Koyun Çobanı
16/47	Sarioğlu Hasan	Erbab-1 Ziraat
17/50	Namaz oğlu Hasan	Erbab-1 Ziraat
18/51	Dervişoğlu Hasan	Sucu
19/53	Mahmudoğlu Osman	Erbab-1 Ziraat
20/55	Molla Ömeroğlu Ömer	Erbab-1 Ziraat
21/58	İsa oğlu Ali	Erbab-1 Ziraat
22/59	Berberoğlu İsmail	Erbab-1 Ziraat
23/69	Bektaşoğlu Halil	Erbab-1 Ziraat
24/72	Mehmedçik oğlu Mehmed	Erbab-1 Ziraat
25/77	Mehmedçik oğlu Hüseyin	Erbab-1 Ziraat
26/80	Şatroğlu Seyyid Süleyman	Erbab-1 Ziraat
27/90	Burak oğlu Ahmed	Yetim ve Sabi
28/93	Namaz oğlu Ahmed	Erbab-1 Ziraat
29/99	Değirmencioğlu Hüseyin Öteki Karındaşı Mehmed(No:100)	Askeri Nazariyede
30/103	Geda oğlu İsmail ve iyalinde bulunan Oğlu Ahmed(No:103)	Koyun Çobanı
31/106	Alioğlu Mustafa	Erbab-1 Ziraat
32/108	Hatipoğlu Ali	Mecnun ⁶¹
33/109	Kureyşoğlu Süleyman	Hasta
34/113	Dervişoğlu Mehmed	Erbab-1 Ziraat
35/113	Mehmedçe oğlu Hasan	Erbab-1 Ziraat
36/116	Namaz oğlu Ahmed ve İyalinde bulunan Oğlu Ömer(No:117)	Erbab-1 Ziraat Çiftçi Hizmetkârı
37/118	Tohurağlıoğlu Memiş	Çoban
	İlyas oğlu Molla Süleyman	Karye-i Mezburda Misafireten İmam idüğü
	Hacioğlu Hüseyin'in Kerimesi	
	Hacı Hasan oğlu Hüseyin'nin hemşiresi	
	Şehirlioğlu Seyyid Süleyman'ın validesi	
	Süleymanoğlu Mustafa'nın zevcesi Hatice hatun	

⁶¹ Deli, akli dengesi yerinde olmayan.

Gümüş köyü meslek bilgilerine baktığımızda köyde genel olarak ziraat erbabı mesleğinin yaygın olduğu görülmektedir. Köyde ziraat erbabı olarak toplamda 26 hane mevcuttur. Hane 3' teki meslek kaydında hane sahibi hem muhtar hem de ziraat erbabı olarak görülmektedir⁶². Aynı şekilde 36. hanenin kaydı da öyledir⁶³. 36. hanede meslek olarak hem ziraat erbabı hem de çiftçi hizmetkârı kaydını görmekteyiz. Ayrıca köyde 1 orakçı⁶⁴, 1 dana çobanı⁶⁵, 2 çiftçi hizmetkârı⁶⁶, 1 sucu⁶⁷, 2 koyun çobanı⁶⁸ mevcuttur.

Bunlar dışında Temettuat kayıtlarının meslek bilgilerinde 1 yetim ve sabi⁶⁹, 1 Asker-i Nazariyede⁷⁰, 1 mecnun⁷¹, 1 hasta⁷², 1 imam⁷³ ve 1 muhtarın⁷⁴ olduğu yazılmıştır.

Ayrıca köyün Temettuat defterinde 5 kaydın hem hane numaraları hem de meslekleri yazılmamıştır. Bunun sebebi ise bu hane kayıtlarının ya birisinin zevcesi veya annesi olmaları münasebeti ile⁷⁵. Daha önce de ifade ettiğimiz gibi bu kadınların kocaları yoktur. Bu ailelerin geçimlerini ya devlet yardımı ile veya köylerdeki komşularının destekleri ile sağladıkları tahmin edilmektedir. Ayrıca köyde çocukları varsa onların yardımıyla da geçimlerini sağlıyor olabilirler.

⁶² BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.6.

⁶³ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.6.

⁶⁴ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.3.

⁶⁵ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.3.

⁶⁶ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.4, s.6.

⁶⁷ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.18.

⁶⁸ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.4, s.6.

⁶⁹ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.5.

⁷⁰ BOA, BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.5.

⁷¹ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.6.

⁷² BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.6.

⁷³ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.7.

⁷⁴ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.2.

⁷⁵ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.7.

Tablo 2.17: Ortaca Köyü Meslek Bilgileri

Hane /No	Hane Sahibi	Mesleği
1/1	Döndioğlu Mahmud	Erbab-ı Ziraat
2/2	Aşıroğlu Masdan	Erbab-ı Ziraat
3/6	Döndü oğlu Masdan	Erbab-ı Ziraat
4/7	Aşıroğlu Süleyman	Erbab-ı Ziraat
5/14	Solakoğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat
6/18	Karaaşıroğlu Masdan	Erbab-ı Ziraat
7/21	Caferoğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat
8/24	Süleymanoğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat
9/27	Çiftçioğlu İbrahim	Erbab-ı Ziraat
10/31	Ömeroğlu Abdulkadir	Oduncu
11/25	Ayvazoğlu Yetim Abdullah	Hizmetkâr
12/28	Berber Mustafa Oğlu Ali	Berber

12 haneli Ortaca köyü meslek bilgilerinde köy halkından 9 hane Erbab-ı Ziraat⁷⁶ olarak kaydedilmiştir. Bunlar dışında köyde 1 oduncu⁷⁷, 1 hizmetkâr⁷⁸, 1 berber⁷⁹ bulunmaktadır. Anlaşıldığı üzere köy genel olarak tarım işleri ile meşgul olmaktadır.

Tablo 2.18: Sekiviran Köyü Meslek Bilgileri

Hane /No	Hane Sahibi	Mesleği
1/1	Kahvecioğlu Molla Mehmed	Karye İmamı
2/4	Hacı Hasan oğlu Mesdan	Erbab-ı Ziraat
3/7	Koca Hasan oğlu Mehmed Ali	Erbab-ı Ziraat
4/8	Bekaroğlu Hüseyin	Kömürcü ⁸⁰
5/11	Cerikoğlu Halil	Erbab-ı Ziraat
6/17	İmamoğlu Molla Osman	Erbab-ı Ziraat
7/21	Bekaroğlu Ali	Erbab-ı Ziraat
8/22	Alioğlu Masdan	Erbab-ı Ziraat
9/24	Halil Paşa Oğlu İbrahim	Erbab-ı Ziraat
10/25	Emir Alioğlu Ali	Çiftçi
11/32	Muslihiddinoğlu Muslihiddin	Erbab-ı Ziraat
12/36	Arnabutoğlu Veyis	Erbab-ı Ziraat
13/39	Arnabutoğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat
14/41	Arnabutoğlu İsmail	Erbab-ı Ziraat
15/43	Lafcioğlu Ali	Erbab-ı Ziraat
16/46	Lafcioğlu Abdulkadir	Hizmetkâr
17/48	Arnabutoğlu Halil	Erbab-ı Ziraat

⁷⁶ BOA, ML_VRD_TMT_d_08691., s.1-2-3.

⁷⁷ BOA, ML_VRD_TMT_d_08691., s.3

⁷⁸ BOA, ML_VRD_TMT_d_08691., s.4.

⁷⁹ BOA, ML_VRD_TMT_d_08691., s.4.

⁸⁰ Kömür işleri ile ilgilenen, kömür tedarik eden kimse.

Tablo 2.18: (devam) Sekiviran Köyü Meslek Bilgileri

18/53	Arnabutoğlu Mehmed	Irgat ⁸¹
19/54	Arnabutoğlu Hüseyin	Irgat
20/56	Emiroğlu Ali	Erbab-ı Ziraat
21/59	Topal Mehmed oğlu Ömer	Erbab-ı Ziraat
22/61	Seferoğlu İbrahim	Erbab-ı Ziraat
23/62	Arnabutoğlu Mehmed Ali	Erbab-ı Ziraat
24/64	Veyisoğlu Halil	Erbab-ı Ziraat
25/66	Veyisoğlu Durmuş	Erbab-ı Ziraat
26/67	Veyisoğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat
27/71	Ayvazoğlu Hasan	Erbab-ı Ziraat
28/72	Ayvazoğlu Süleyman	Çoban
29/75	Eyyüpoğlu Hasan	Erbab-ı Ziraat
30/78	Dede Mehmed oğlu Himmed	Erbab-ı Ziraat
31/86	Davutoğlu Masdan	Erbab-ı Ziraat
32/85	İbiş oğlu Muslihiddin	Erbab-ı Ziraat
33/88	Eyyüpoğlu Hasan	Erbab-ı Ziraat
34/92	Kahvecioğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat
35/96	Berberoğlu Süleyman	Erbab-ı Ziraat
36/100	Kara Ahmedoğlu Halil	Erbab-ı Ziraat
37/114	İmamoğlu Arif	Erbab-ı Ziraat

Sekiviran köyü hanelerinin meslek bilgilerini incelediğimizde köyde toplam 37 hane olup bu hanelerden 30 tanesinin ziraat erbabı olduğunu görmekteyiz. Diğer köylerde olduğu gibi bu köyde de yaygın meslek grubu ziraatçilikdir.

Ziraat erbabı dışında Sekiviran köyünde 1 kömürcü⁸², 1 çiftçi⁸³, 1 çoban⁸⁴, 2 ırgat⁸⁵ ve 1 hizmetkâr⁸⁶ bulunmaktadır. Ayrıca hane 1’de köyün imamı ikamet etmektedir⁸⁷.

⁸¹ İşçi, amele, hizmetli anlamındadır.

⁸² BOA, ML_VRD_TMT_d_08734. , s.2.

⁸³ BOA, ML_VRD_TMT_d_08734. , s.3.

⁸⁴ BOA, ML_VRD_TMT_d_08734. , s.5.

⁸⁵ BOA, ML_VRD_TMT_d_08734. , s.4.

⁸⁶ BOA, ML_VRD_TMT_d_08734. , s.3.

⁸⁷ BOA, ML_VRD_TMT_d_08734. , s.2.

Tablo 2.19: Yoncalı Köyü Meslek Bilgileri

Hane /No	Hane Sahibi	Mesleği
1/1	Yetim Osmanoğlu İsmail	Erbab-ı Ziraat
2/4	Abdurrahman oğlu Hasan	Erbab-ı Ziraat
3/5	Bekir Ağaoğlu Abdülaziz	Tımarlı Zabıta Süvarisi ⁸⁸
4/4	Bahçıvan oğlu Osman	Erbab-ı Ziraat
5/12	Hacı Hasan oğlu Mesdan	Dana Çobanı ⁸⁹
6/18	Berber Himmedoğlu Halil ve iyalinde bulunan Burhan oğlu İbrahim	Erbab-ı Ziraat
7/21	Veli Osman Oğlu Ali	Erbab-ı Ziraat ve Muhtar-ı Sani
8/24	Topluca oğlu Mustafa	Erbab-ı Ziraat
9/25	Emir Alioğlu Mesdan	Köyde değil
10/26	Himmedoğlu Himmed	Erbab-ı Ziraat
11/28	Karaoğlanoğlu Mustafa	Erbab-ı Ziraat
12/30	Kemancı oğlu Hüseyin	Babasının yanında
13/31	Alioğlu Halil	Erbab-ı Ziraat
14/33	Değirmencioğlu Seyyid İsmail	Erbab-ı Ziraat
15/37	Sarı Mehmed oğlu Ahmed	Sığır Çobanı
16/40	Molla Alioğlu Seyyid Hüseyin	Erbab-ı Ziraat
17/45	Hacı İbrahim Ağaoğlu Ömer	Erbab-ı Ziraat ve Tımarlı Süvari Tekaütlerinden
18/45	Yağcı Bekiroğlu Ahmed	Çiftçi Hizmetkârı
19/48	Yetim Osman oğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat

Yoncalı Köyünün meslek bilgilerini incelediğimizde köyün 19 hanesinden 13'ü Ziraat erbabı mesleğine sahiptir. Bunun dışında köyde 1 dana çobanı⁹⁰, 1 sığır çobanı⁹¹, 1 tımarlı zabıta süvarisi⁹², 1 çiftçi hizmetkârı⁹³ mevcuttur.

9. hanede bulunan Emir Alioğlu Mesdan⁹⁴ köyde olmayıp bu şahsın mesleği de yazılmamıştır. 12. hanedeki Kemancı oğlu Hüseyin de babasının yanında ikamet etmektedir⁹⁵. 7. hanedeki Veli Osman Oğlu Ali hem ziraat erbabı hem de Muhtar-ı Sani'dir⁹⁶. 17. hanedeki Hacı İbrahim Ağaoğlu Ömer hem ziraat erbabı hem de Tımarlı Süvari Tekaütlerinden⁹⁷, dir⁹⁸.

⁸⁸ Atlı asker.

⁸⁹ Büyükbaş hayvan otlatan kimse.

⁹⁰ BOA, ML_VRD_TMT_d_08726. , s.5

⁹¹ BOA, ML_VRD_TMT_d_08726. , s.4.

⁹² BOA, ML_VRD_TMT_d_08726. , s.2.

⁹³ BOA, ML_VRD_TMT_d_08726. , S.4.

⁹⁴ BOA, ML_VRD_TMT_d_08726. , s.3.

⁹⁵ BOA, ML_VRD_TMT_d_08726. , s.3.

⁹⁶ BOA, ML_VRD_TMT_d_08726. , s.3.

⁹⁷ Tımarlı sipahi emeklisi demektir.

⁹⁸ BOA, ML_VRD_TMT_d_08726. , s.4.

2.6. ZİRAİ FALİYETLER

Osmanlı Devletinde tarım gelirlerinden alınan vergiler Temettuat defterlerinde kaydedilmiştir. Bu kayıtlarda, yapılan tarımın türü, tarıma ait arazinin dönüm cinsinden miktarı, ortakçı veya kiracısı varsa onların isimleri ve arazinin bulunduğu yer kaydedilmiştir. Dolayısıyla tarım ve tarım faaliyetleri konusunda defterlerde oldukça önemli bilgiler bulunmaktadır. Her hanenin bilgileri günün şartlarına göre kayıt altına alınmıştır.

Kütahya'nın içinde bulunduğu coğrafi konum burada yapılan tarımı etkilemektedir. Konumundan dolayı karasal bir iklime sahip olan Kütahya'da; buğday, arpa, burçak, yulaf, afyon vb. ürünlerinin tarımı yapılmaktadır. Ayrıca yörede az da olsa meyve bahçeleri de bulunmaktadır.

Temettuat defterlerinde, köylerde tarım geliri olanların vermesi gereken vergi, yıllık gelir anlamında genelde "hâsılât-ı senevîsi", ortakçısı varsa "nısf-ı hâsılât-ı senevîsi" ibaresiyle kuruş cinsinden kayıt altına alınmıştır. Aynı şekilde varsa afyon ve meyve bahçelerinin hâsılatı, vergisi miktarı da yazılmıştır.

1261 (1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köyleri tarım bilgilerine baktığımızda yapılan tarım faaliyetlerinin köyden köye değiştiğini görmekteyiz.

Tablo 2.20: Dere Köyü Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirler

Hane /No	Hane Sahibi	Mesleği	Mezru Tarla (Dönüm)	Senelik Hâsılatı(kuruş)			Yıllık Ort. Geliri (Kuruş)	Önceki Yıl Vergisi (Kuruş)
				1260	1261	Toplam		
1/1	Halil Bin Ali	Zabıta Süvarisi	40	720	340	720	740	85
2/2	Salih Bin Ali	Zabıta Süvarisi	25	540	260	540	540	58
3/3	Enne Karyeli İsmail Ali	Çift Hizmetkâr ¹	...		...	...	350	43
	Toplam		65	1260	880	1260	1630	186

Dere köyünün arazi ve araziden elde edilen gelirlerine baktığımızda köyde 3 hane olduğu için bu gelirler de azdır. Hane 1'deki Halil Bin Ali'nin 40 toplam hasılatı ise 740 kuruş, hane 2'deki Salih bin Ali'nin ise 25 dönüm tarlası ve bu tarladan 540 kuruş hasılatı vardır. Fakat (hane 3) Enne Karyeli İsmail Ali'nin tarlası bulunmamaktadır. Bundan dolayı da hasılatı yoktur⁹⁹. Köyde toplamda 65 dönüm tarla ekilmiş olup bu tarladan dönüm başına ortalama hasılat ise 19-20 kuruş civarındadır.

Tablo 2.21: Enne Köyünün Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirleri

Hane/No	Hane Sahibi	Mesleği	Mezru Tarla (Dönüm)	Senelik Hâsılatı(Kuruş)			Yıllık Ort. Geliri (Kuruş)	Önceki Yıl Vergisi (Kuruş)
				1260	1261	Toplam		
1/1	İmamoğlu Hasan	Yolcu idüğü	..	..	...	...	320	20
2/4	Fatioğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat	70	1660	700	1660	2372	190
3/9	Delibaşoğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat	60	1720	960	1720	2040	200
4/13	Hacıoğlu Himmed	Erbab-ı Ziraat	80	1750	00	1750	2334	215
5/19	Hacıoğlu Mennan?	Erbab-ı Ziraat	50	1280	800	1280	1542.5	150
6/22	Kara Mehmedoğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat	60	1720	980	1720	2397.5	225
7/25	Karasarlıoğlu Ali	Hizmetkâr	..	..	..	..	250	
8/29	Arnabutoğlu Mustafa	Erbab-ı Ziraat	40	1220	740	1220	1405	200
9/32	Emrullahoğlu İbrahim	Erbab-ı Ziraat	60	1460	700	1460	1630	160
10/35	Emrullahoğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat	45	1080	600	1080	1195	170
11/38	Sarioğlu Hasan	İhtiyar	..	..	...	...	...	..
12/39	Mahmudoğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat	60	1720	1680	1720	2055	200
13/29	Fatioğlu Mustafa	Yolcu	..	..	..	..	200	30
14/48	Çakıroğlu Ali	Erbab-ı Ziraat	30	360	140	360	360	55
15/50	Molla Alioğlu Ali	Erbab-ı Ziraat	40	920	350	920	990	190

⁹⁹ BOA, ML.VRD.TMT.d.08723. , s.2

Tablo 2.21: (devam) Enne Köyünün Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirleri

16/54	İğnegöllüoğlu Ahmed	Orakçı	...	...	.	..	150	..
17/57	Fatioğlu Hüseyin	Erbab-ı Ziraat	10	180	70	180	280	100
18/61	Kemaloğlu İbrahim	Erbab-ı Ziraat	50	1000	700	1000	1085	155
19/63	Aşıroğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat	50	820	350	820	870	170
20/65	Aşıroğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat	40	470	180	470	470	125
21/68	Mahmudoğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat	50	1460	700	1460	1565	190
22/71	Osmanoğlu Osman	Erbab-ı Ziraat	40	1120	700	1120	1185	155
23/73	Fatioğlu İsmail	Erbab-ı Ziraat	25	470	300	770	620	155
24/77	Osmanoğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat	50	1540	560	1540	1685	155
25/82	Osmanoğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat	70	1930	700	1930	2195	195
26/89	Cınazoğlu Ali	Reçber ¹⁰⁰	10	110	00	110	125	90
27/94	Arapoğlu Süleyman	Hizmetkâr	..	..	..	..	200	30
28/94	Alioğlu Ahmed	Çoban	8	140	00	140	440	70
29/96	Fatioğlu Himmed	Erbab-ı Ziraat	40	1080	600	1080	1100	165
	Toplam		1038	25210	12510	25510	27121	3760

Enne köyü arazi ve araziden elde edilen gelirlerine baktığımızda köydeki nüfus ile elde edilen gelirler paralellik göstermektedir. Köyde, (hane 1) İmamoğlu Hasan¹⁰¹, (hane 7) Karasarlıoğlu Ali¹⁰², (hane 11) Sarıoğlu Hasan¹⁰³, (hane 13) Fatioğlu Mustafa¹⁰⁴, (hane 16) İğnegöllüoğlu Ahmed ve hane 27¹⁰⁵ Arapoğlu Süleyman'nın arazileri ve araziden elde edilen gelirleri bulunmamaktadır.

Köyde en fazla mezru tarlası olan şahıs hane 4'de ikamet eden Hacıoğlu Himmed'in bulunduğu hanedir¹⁰⁶. Bu şahsın 80 dönüm mezru tarlası vardır. (hane 2)

¹⁰⁰ Çiftçi.

¹⁰¹ BOA, ML_VRD_TMT_d_08714., s.2.

¹⁰² BOA, ML_VRD_TMT_d_08714., s.3.

¹⁰³ BOA, ML_VRD_TMT_d_08714., s.3.

¹⁰⁴ BOA, ML_VRD_TMT_d_08714., s.4.

¹⁰⁵ BOA, ML_VRD_TMT_d_08714., s.4.

¹⁰⁶ BOA, ML_VRD_TMT_d_08714., s.2.

Fatioğlu Mehmed¹⁰⁷ ve (hane 25) Osmanoğlu Ahmed'in¹⁰⁸ 70'er dönüm mezru tarlaları vardır. (Hane 3) Delibaşoğlu Mehmed¹⁰⁹, (hane 6) Kara Mehmed oğlu Mehmed¹¹⁰, (hane9) Emrullah oğlu İbrahim¹¹¹, (hane 12) Mahmudoğlu Mehmed'in ise 60'ar dönüm mezru tarlaları mevcut olup geçimlerini bu tarlalardan sağlamaktadırlar¹¹². Geriye kalan diğer hanelerin ise 50 dönümden daha az miktarlarda mezru tarlaları vardır.

Köyde en az tarlası bulunan iki hane vardır. Bu haneler ise (hane 26) Cınazoğlu Ali¹¹³ ve (hane 28) Alioğlu Ahmed'in ikamet etmiş oldukları hanelerdir¹¹⁴. Cınazoğlu Ali'nin 10 dönüm, Alioğlu Ahmed'in ise 8 dönüm tarlaları vardır.

Ekilen tarlaların dönümü ile yıllık hâsılatları birbirine paraleldir. Tabloyu incelediğimizde dönüm fazla olduğunda hâsılatta ona göre fazla olmaktadır. Örneğin köyde en çok tarlası olan Hacıoğlu Himmed 80 dönüm tarladan 1750 kuruş hâsılat elde etmiştir. En az tarlası olan 28. hanedeki Alioğlu Ahmed'in ise 8 dönümden 140 kuruş hâsılat elde ettiğini görmekteyiz.

Enne köyünde toplam olarak 1038 dönüm tarlada tarım faaliyeti yapılmıştır. Köyün toplam hasılatı ise 25510 kuruştur. Bu verilere göre dönüm başına 24-25 kuruş hasılat elde edilmiştir.

¹⁰⁷ BOA, ML_VRD_TMT_d_08714. , s.2.

¹⁰⁸ BOA, ML_VRD_TMT_d_08714. , s.6.

¹⁰⁹ BOA, ML_VRD_TMT_d_08714. , s.2.

¹¹⁰ BOA, ML_VRD_TMT_d_08714. , s.3.

¹¹¹ BOA, ML_VRD_TMT_d_08714. , s.3.

¹¹² BOA, ML_VRD_TMT_d_08714. , s.4.

¹¹³ BOA, ML_VRD_TMT_d_08714. , s.7.

¹¹⁴ BOA, ML_VRD_TMT_d_08714. , s.7.

Tablo 2.22: Gümüş Köyünün Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirleri

Hane/No	Hane Sahibi	Mesleği	Mezru Tarla (Dönüm)	Senelik Hâsılatı (Kuruş)			Yıllık Ort. Geliri (Kuruş)	Önceki Yıl Vergisi (Kuruş)
				1260	1261	Toplam		
1/1	İmamoğlu Ahmed	Erbab-1 Ziraat	40	1115	590	1115	1235	145
2/2	Boyacıoğlu Ömer	Erbab-1 Ziraat	80	1980	1020	1980	2815	375
3/8	Aksakal oğlu İbrahim	Muhtarı Evvel ve Erbab-1 Ziraat	40	580	299	580	877.5	31
4/11	Aksakal oğlu Ahmed	Erbab-1 Ziraat	40	580	280	580	765	90
5/14	Aksakal oğlu Osman ve iyalinde bulunan karındaşı Ali	Erbab-1 Ziraat	30	1420	830	1420	1605	160
6/16	Derviş Mustafa	Erbab-1 Ziraat	50	1905	600	1905	1995	100
7/21	Seyyid Ahmed	Erbab-1 Ziraat	58	1188	870	1037	1353.5	210
8/28	Delibaşoğlu Seyyid Emin ve iyalinde bulunan İsmail(Çiftçi Hizmetkârı)(No:29)	Dana Çobanı					160	35
9/31	Delibaşoğlu Seyyid Cafer ve iyalinde bulunan Oğlu Ali(Çiftçi Hizmetkârı)(No:32)	Orakçı					200	35
10/34	Ömercikoğlu? Hüseyin	Erbab-1 Ziraat	6	210	140	210	270	21
11/35	Ömercikoğlu? İbrahim	Erbab-1 Ziraat	40	790	200	790	925	90
12/37	Ömercikoğlu? Ali	Erbab-1 Ziraat	25	1156	740	1070	1110	140
13/40	Celiloğlu Süleyman	Erbab-1 Ziraat	20	740	960	740	910	105
14/44	Celiloğlu Ahmed ve iyalinde bulunan Oğlu Ali(No:45)	Çiftçi Hizmetkârı					215	
15/46	Kureyşoğlu İbrahim	Koyun Çobanı					250	45
16/47	Sarioğlu Hasan	Erbab-1 Ziraat	20	825	520	825	870	70
17/50	Namaz oğlu Hasan	Erbab-1 Ziraat	28	925	480	925	980	90
18/51	Dervişoğlu Hasan	Sucu	8	180	00	180	180	20
19/53	Mahmudoğlu Osman	Erbab-1 Ziraat	15	560	280	560	680	100

Tablo 2.22: (devam) Gümüş Köyünün Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirleri

20/55	Molla Ömeroğlu Ömer	Erbab-1 Ziraat	60	1765	1140	1765	2149	320
21/58	İsa oğlu Ali	Erbab-1 Ziraat	20	640	620	630	710	85
22/59	Berberoğlu İsmail	Erbab-1 Ziraat	60	2365	835	2365	2945	370
23/69	Bektaşoğlu Halil	Erbab-1 Ziraat	42	1710	710	1470	1400	140
24/72	Mehmedçik oğlu Mehmed	Erbab-1 Ziraat	60	2080	460	2080	2365	240
25/77	Mehmedçik oğlu Hüseyin	Erbab-1 Ziraat	30	740	640	740	770	100
26/80	Şatıroğlu Seyyid Süleyman	Erbab-1 Ziraat	60	2125	990	2125	2251	240
27/90	Burak oğlu Ahmed	Yetim ve Sabi ¹¹⁵	...	..				
28/93	Namaz oğlu Ahmed	Erbab-1 Ziraat	60	2180	1180	2180	2682.5	370
29/99	Değirmencioğlu Hüseyin öteki karındaşı Mehmed(No:100)	Askeri Nazariyede Çoban					350	40
30/103	Geda oğlu İsmail ve iyalinde bulunan Oğlu Ahmed(No:103)	Koyun Çobanı					420	60
31/106	Alioğlu Mustafa	Erbab-1 Ziraat	35	1230	420	1230	1235	105
32/108	Hatipoğlu Ali	Mecnun						
33/109	Kureyşoğlu Süleyman	Hasta						
34/113	Dervişoğlu Mehmed	Erbab-1 Ziraat	30	1090	450	1090	1125	120
35/113	Hasan	Erbab-1 Ziraat	30	720	560	720	878	140
36/116	Namaz oğlu Ahmed ve iyalinde bulunan Oğlu Ömer(No:117)	Erbab-1 Ziraat Çiftçi Hizmetkârı	8	250	280	265	430	45
37/118	Tohurağlıoğlu Memiş	Çoban					200	20
	İlyas oğlu Molla Süleyman	Karyeyi Mezburda Misafireten İmam idüğü						
	Hacıoğlu Hüseyin'in Kerimesi		12			420	420	40
	Hacı Hasanoğlu Hüseyin'in Hemşiresi							

¹¹⁵ Annesi babası vefat etmiş aynı zamanda çocuktur.

Tablo 2.22: (devam) Gümüş Köyünün Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirleri

	Şehirlioğlu Seyyid Süleyman'ın Validesi							
	Süleymanoğlu Mustafa'nın zevcesi Hatice Hatun							
	Toplam		1007	31049	16094	30997	32813	4297

Gümüş köyü arazi ve araziden elde edilen gelirlere baktığımızda hane 2' deki Boyacıoğlu Ömer'in 80 dönüm tarlası olduğu ve bunun hâsılâtının 1980 kuruş olduğu görülmektedir. Boyacıoğlu Ömer köyde en fazla tarlası olan şahıstır

(Hane 20) Molla Ömeroğlu Ömer, (hane 22) Berberoğlu İsmail, (hane 24) Mehmedçik oğlu Mehmed, (hane 26) Şatıroğlu Seyyid Süleyman, (hane 28) Namaz oğlu Ahmed'in ise 60'ar dönüm tarlaları olduğu fakat bu hanelerin hâsılâtlarının farklı olduğunu görmekteyiz.

Hane 7'deki Seyyid Ahmed'in 58 dönüm, hane 6'da kayıtlı Derviş Mustafa'nın ise 50 dönüm tarlası mevcuttur. Köyün diğer hanelerinin ise 50 dönümden az tarlaları vardır.

Köyde en az tarlası olan şahıs ise 10. hane Ömercikoğlu Hüseyin'dir. Bu şahsın 6 dönüm tarlası olup bu tarladan 210 kuruş hâsılât elde etmiştir. Köyde ekilen dönüm miktarı aynı olsa bile hasılatı tarladan tarlaya değişmiştir. Bu duruma etki eden faktörler arasında ürün kalitesi, iklim koşulları, tarla bakımı vb. etmenleri sayabiliriz.

Gümüş köyünde ayrıca ortaklaşa ekilen tarlalar da mevcuttur. Örneğin 23. hane Bektaşoğlu Halil Nefesi Kütahya'da Cedid mahallesinde Gülşen Ahmedoğlu Ali'nin 12 dönüm tarlasını ekmiş bundan 400 kuruş hâsılât elde etmiş, ortağı ile yarısını bölüşerek kendisine 200 kuruş yıllık gelir kalmıştır¹¹⁶.

Köyde hiç tarlası olmayan haneler ise; (hane 8 numara 28) Delibaş oğlu Seyyid Emin ve iyalinde bulunan İsmail¹¹⁷, (hane 9 Numara 31) Delibaşoğlu Seyyid Cafer'in

¹¹⁶ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.5.

¹¹⁷ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.3.

ve iyalinde bulunan oğlu Ali¹¹⁸, (hane 14 numara 44) Celiloğlu Ahmed ve iyalinde bulunan oğlu Ali¹¹⁹, (hane 15 Numara 46) Kureysoğlu İbrahim¹²⁰, (hane 29 numara 99) Değirmencioğlu Hüseyin'in diğer karındaşı Mehmed¹²¹, (hane 30 numara 103) Kahyaoğlu İsmail ve iyalinde bulunan oğlu Ahmed¹²², (hane 32 Numara 108) Hatipoğlu Ali¹²³, (hane 33 numara 109) Kureysoğlu Süleyman¹²⁴, (hane 37 numara 118) Tohurağlıoğlu Memiş¹²⁵ ve İlyas oğlu Molla Süleyman¹²⁶, Hacıoğlu Hüseyin'in hemşiresi, Mehmedçe oğlu Mehmed, Şehirlioğlu Seyyid Süleyman'ın ikamet ettiği hanelerdir¹²⁷.

Gümüş köyünde toplam 1007 dönüm tarlada tarım faaliyeti yapılmıştır. Elde ettiğimiz verilere göre 30997 kuruş da gelir elde edilmiştir. Yani dönüm başına köyde 30-31 kuruş gelir elde edilmiştir.

¹¹⁸ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.3.

¹¹⁹ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.3.

¹²⁰ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.4.

¹²¹ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.5.

¹²² BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.6.

¹²³ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.6.

¹²⁴ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.6.

¹²⁵ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.6.

¹²⁶ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.6.

¹²⁷ BOA, ML_VRD_TMT_d_08707. , s.7.

Tablo 2.23: Ortaca Köyünün Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirleri

Hane/No	Hane Sahibi	Mesleği	Mezru Tarla (Dönüm)	Senelik Hâsılatı (Kuruş)			Yıllık Ort. Geliri (Kuruş)	Önceki Yıl Vergisi (Kuruş)
				1260	1261	Toplam		
1/1	Döndioğlu Mahmud	Erbab-ı Ziraat	40	455	180	455	505	25
2/2	Aşıroğlu Masdan	Erbab-ı Ziraat	112	690	810	764	9132	75
3/6	Döndü oğlu Masdan	Erbab-ı Ziraat	5	540	230	540	630	140
4/7	Aşıroğlu Süleyman	Erbab-ı Ziraat	80	1505	810	1505	1928	235
5/14	Solakoğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat	25	1320	480	1148	1320	210
6/18	Karaaşıroğlu Masdan	Erbab-ı Ziraat	30	470	290	470	565	80
7/21	Caferoğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat	45	1460	730	1383	1588	200
8/24	Süleymanoğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat	32	745	400	655,5	549	100
9/27	Çiftçioğlu İbrahim	Erbab-ı Ziraat	60	1330	520	598,5	778,5	80
10/31	Ömeroğlu Abdulkadir	Oduncu					200	35
11/25	Ayvazoğlu Yetim Abdullah	Hizmetkâr	10	50		50	200	35
12/28	Berber Mustafa Oğlu Ali	Berber					200	35
	Toplam		439	8565	4450	7569	17595,5	1250

Ortaca köyünün arazi ve araziden elde edilen gelirlerine baktığımızda 12 hanesi bulunan köyde en fazla tarlaya sahip şahıs hane 2’de ikamet eden Aşıroğlu Masdan’dır. Bu şahsın 112 dönüm tarlası vardır. Bu tarlanın 80 dönümü İsa köyünde Habneoğlu Mehmed’e aittir. Ayrıca Sekiviran köyünde İnce Mehmed’in 20 dönüm tarlasını da ekmiştir. Aşıroğlu Masdan’nın kendi mülki olarak 12 dönüm tarlası vardır¹²⁸.

Aşıroğlu Süleyman’ın ise 80 dönüm tarlası olup bu tarladan toplamda 1505 kuruş hâsılat elde etmiştir. (Hane 9) Çiftçioğlu İbrahim, 60 dönüm tarlası ile köyde en çok tarlası bulunan üçüncü kişidir¹²⁹.

¹²⁸ BOA, ML_VRD_TMT_d_08691. , s.2.

¹²⁹ BOA, ML_VRD_TMT_d_08691. , s.3.

(Hane 5) Solakoğlu Ahmed'in ise kendine ait 20 dönüm tarlası vardır. Fakat Kütahya'da Meydan mahallesinde ikamet eden Kara Hasan Çavuşoğlu Mesdan Ağa'nın yanında müştereken 5 dönüm ekmiştir¹³⁰.

Köyde en az tarlası olan şahıs ise hane 3 Döndüoğlu Masdan'dır. Bu şahsın 5 dönüm tarlası olup bundan 540 kuruş hâsılat elde etmiştir¹³¹.

Ortaca köyünde hiç mezru tarlası bulunmayan haneler ise: (Hane 10) Ömeroğlu Abdulkadir ve (hane 12) Berber Mustafa Oğlu Ali'nin ikamet etmiş bulundukları hanelerdir¹³².

Köyde toplamda 439 dönüm tarlada tarım faaliyeti yapılmıştır. Bu miktardaki tarım arazisinden toplam 7569 kuruş gelir elde edilmiştir. Bu verilere göre köyde dönüm başına 17-18 kuruş civarında gelir elde edilmiştir.

¹³⁰ BOA, ML_VRD_TMT_d_08691. , s.3.

¹³¹ BOA, ML_VRD_TMT_d_08691. , s.2.

¹³² BOA, ML_VRD_TMT_d_08691. , s.3.

Tablo 2.24: Sekiviran Köyünün Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirler

Hane/No	Hane Sahibi	Mesleği	Mezru Tarla (Dönüm)	Senelik Hâsılatı (Kuruş)			Yıllık Ort. Geliri (Kuruş)	Önceki Yıl Vergisi (Kuruş)
			Dönüm	1260	1261	Toplam		
1/1	Kahvecioğlu Molla Mehmed	Karye İmamı	6	290	250	290	310	55
2/4	Hacı Hasan oğlu Mesdan	Erbab-ı Ziraat	20	74	00	20	760	965
3/7	Koca Hasan oğlu Mehmed Ali	Erbab-ı Ziraat	8	350	140	350	450	55
4/8	Bekaroğlu Hüseyin	Kömürcü		...		...	370	55
5/11	Cerikoğlu Halil	Erbab-ı Ziraat	50	1470	1280	1375	1375	140
6/17	İmamoğlu Molla Osman	Erbab-ı Ziraat	40	960	360	960	980	80
7/21	Bekaroğlu Ali	Erbab-ı Ziraat	30	600	350	600	770	89
8/22	Alioğlu Masdan	Erbab-ı Ziraat	22	700	310	700	850	100
9/24	Halil Paşaoğlu İbrahim	Erbab-ı Ziraat	40	960	620	960	1210	147
10/25	Emir Alioğlu Ali	Çiftçi	...	..	..	...	690	150
11/32	Muslihiddin Oğlu Muslihiddin	Erbab-ı Ziraat	50	1350	435	1350	1370	147
12/36	Arnabutoğlu Veyis	Erbab-ı Ziraat	40	920	320	920	940	100
13/39	Arnabutoğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat	38	780	400	780	780	80
14/41	Arnabutoğlu İsmail	Erbab-ı Ziraat	30	700	310	700	850	80
15/43	Lafcioğlu oğlu Ali	Erbab-ı Ziraat	14	370	140	370	390	56
16/46	Lafcioğlu Abdulkadir	Hizmetkâr	...	...	...	...	150	35
17/48	Arnabutoğlu Halil	Erbab-ı Ziraat	30	570	280	570	670	80
18/53	Arnabutoğlu Mehmed	İrgat	15	410	140	610	610	65
19/54	Arnabutoğlu Hüseyin	İrgat	12	540	141	540	710	40
20/56	Emiroğlu Ali	Erbab-ı Ziraat	50	1170	460	1170	1185	110
21/59	Topal Mehmedoğlu Ömer	Erbab-ı Ziraat	30	810	280	810	970	140

Tablo 2.24: (devam) Sekiviran Köyünün Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirler

22/61	Seferoğlu İbrahim	Erbab-1 Ziraat	40	535	280	535	685	90
23/62	Arnabutoğlu Mehmed Ali	Erbab-1 Ziraat	60	2000	900	2000	2165	230
24/64	Veyisoğlu Halil	Erbab-1 Ziraat	40	840	670	840	855	80
25/66	Veyisoğlu Durmuş	Erbab-1 Ziraat	30	680	180	680	700	20
26/67	Veyisoğlu Mehmed	Erbab-1 Ziraat	36	980	430	980	1069	140
27/71	Ayvazoğlu Hasan	Erbab-1 Ziraat	24	350	270	350	350	40
28/72	Ayvazoğlu Süleyman	Çoban	...	...	...	...	350	20
29/75	Eyyüpoğlu Hasan	Erbab-1 Ziraat	40	1510	510	1510	1530	140
30/78	Dede Mehmedoğlu Himmed	Erbab-1 Ziraat	40	660	350	660	695	110
31/86	Davutoğlu Masdan	Erbab-1 Ziraat	50	1310	620	1310	1330	140
32/85	İbiş oğlu Muslihiddin	Erbab-1 Ziraat	33	775	700	809	829	110
33/88	Eyyüpoğlu Hasan	Erbab-1 Ziraat	20	510	140	510	525	70
34/92	Kahvecioğlu Ahmed	Erbab-1 Ziraat	12	340	140	340	340	58
35/96	Berberoğlu Süleyman	Erbab-1 Ziraat	4	210	200	210	310	40
36/100	Kara Ahmedoğlu Halil	Erbab-1 Ziraat	20	1410	1020	1410	1430	140
37/114	İmamoğlu Arif	Erbab-1 Ziraat	20	520	290	520	520	60
	Toplam		994	26914	14177	25739	30073	4257

Sekiviran köyünün arazi ve araziden elde edilen gelirlerini incelediğimizde köyde 37 hane içinde en fazla tarlası olan şahıs 23. hanede ikamet eden Arnabutoğlu Mehmed Ali'dir. Arnabutoğlu Mehmed Ali'nin 60 dönüm tarlası vardır. Bu tarladan 1260 yılında 2000 kuruş, 1261 yılında ise 900 kuruş hâsılat elde etmiştir. Bu şahsın toplam hâsılatı ise 2000 kuruştur¹³³.

Hane 32 numara 85'de ikamet eden İbiş oğlu Muslihiddin'nin kendisine ait 25 dönüm mezru tarlası vardır. Fakat Kütahya Çukur Mahallesi sakinlerinden Kara Hasan

¹³³ BOA, ML_VRD_TMT_d_08734. , s.4.

Çavuşoğlu'nun mülkünde ortak olarak 8 dönüm tarla ekmiştir. Bu tarladan kendisine düşen hissesi ise 219 kuruştur¹³⁴.

(Hane 5) Cerikoğlu Halil¹³⁵, (hane 11) Muslihiddin Oğlu Muslihiddin¹³⁶, (hane 20) Emiroğlu Ali¹³⁷ ve (hane 31) Davutoğlu Masdan'nın¹³⁸ 50'şer dönüm ekilmiş tarlaları olup bu tarlalardan farklı rakamlarda gelir elde edilmiştir.

Köyde en az mezru tarlaya sahip şahıs ise 39. hanede ikamet eden Berberoğlu Süleyman'dır. Bu şahsın 4 dönüm mezru tarlası olup bundan toplamda ise 210 kuruş hâsılat elde etmiştir¹³⁹.

Sekiviran köyünde hiç mezru tarlası olmayan haneler de vardır. Bu haneler; (hane 4) Bekaroğlu Hüseyin¹⁴⁰, (hane 10) Emir Alioğlu Ali¹⁴¹, (hane 16) Lafcıoğlu Abdulkadir¹⁴², (hane 28) Ayvazoğlu Süleyman'ın ikamet ettiği hanelerdir¹⁴³.

Temettuat defterine göre köyde genel olarak 994 dönüm tarlada tarım faaliyeti yapıldığını görmekteyiz. 25739 kuruş da toplam gelir elde edilmiştir. Bu durumda dönüm başına 25-26 kuruş gelir elde edildiği saptanmıştır.

¹³⁴ BOA, ML_VRD_TMT_d_08734. , s.5.

¹³⁵ BOA, ML_VRD_TMT_d_08734. , s.2.

¹³⁶ BOA, ML_VRD_TMT_d_08734. , s.3.

¹³⁷ BOA, ML_VRD_TMT_d_08734. , s.4.

¹³⁸ BOA, ML_VRD_TMT_d_08734. , s.5.

¹³⁹ BOA, ML_VRD_TMT_d_08734. , s.6.

¹⁴⁰ BOA, ML_VRD_TMT_d_08734. , s.2.

¹⁴¹ BOA, ML_VRD_TMT_d_08734. , s.3.

¹⁴² BOA, ML_VRD_TMT_d_08734. , s.3.

¹⁴³ BOA, ML_VRD_TMT_d_08734. , s.5.

Tablo 2.25: Yoncalı Köyünün Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirler

Hane/No	Hane Sahibi	Mesleği	Mezru Tarla (Dönüm)	Senelik Hâsılatı (Kuruş)			Yıllık Ort. Geliri (Kuruş)	Önceki Yıl Vergisi (Kuruş)
				1260	1261	Toplam		
1/1	Yetim Osmanoğlu İsmail	Erbab-ı Ziraat	58	920	490	804	824,5	120
2/4	Abdurrahman oğlu Hasan	Erbab-ı Ziraat	20	330	140	330	330	70
3/5	Bekir Ağaoğlu Abdülaziz	Tımarlı Zabıta Süvarisi	50	780	610	351	351	110
4/4	Bahçıvan oğlu Osman	Erbab-ı Ziraat	60	1430	520	1430	1516	165
5/12	Mesdan	Dana Çobanı				0	200	25
6/18	Berber Himmed oğlu Halil ve iyalinde Bulunan Burhanoğlu İbrahim	Erbab-ı Ziraat	75	990	480	797	817,5	110
7/21	Veli Osman Oğlu Ali	Erbab-ı Ziraat ve Muhtarı Sani	72	1030	380	680	683,5	130
8/24	Topluca oğlu Mustafa	Erbab-ı Ziraat	70	1590	490	1238,5	1298,5	135
9/25	Emir Alioğlu Mesdan					0		
10/26	Himmed oğlu Himmed	Erbab-ı Ziraat	8	210	0	210	210	54
11/28	Karaoğlanoğlu Mustafa	Erbab-ı Ziraat	94	1500	210	1130	1180	130
12/30	Kemancı oğlu Hüseyin					0		
13/31	Alioğlu Halil	Erbab-ı Ziraat	10	390	70	390	500	80
14/33	Değirmencioğlu Seyyid İsmail	Erbab-ı Ziraat	100	1420	1400	1195	1250	165
15/37	Sarı Mehmed oğlu Ahmed	Sığır Çobanı				0	300	40
16/40	Molla Alioğlu Seyyid Hüseyin	Erbab-ı Ziraat	100	1430	820	1007,5	982,5	120
17/45	Hacı İbrahim Ağaoğlu Ömer	Erbab-ı Ziraat ve Tımarlı Süvari Tekaütlerinden	80	1380	980	1380	1380	165
18/45	Yağcı Bekiroğlu Ahmed	Çiftçi Hizmetkârı				0	100	0
19/48	Yetim Osmanoğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat	18	400	140	400	400	40
	Toplam		815	13800	6730	11343	10042,5	1659

Yoncalı köyünün arazi ve araziden elde edilen gelirlerini incelediğimizde 19 hanelik köyde en fazla mezru tarlaya sahip iki hanenin olduğunu görüyoruz. Bu haneler: 14. hane Değirmencioğlu Seyyid İsmail ve 16. hane Molla Alioğlu Seyyid Hüseyin'in haneleridir. Bu ailelerin 100'er dönüm mezru tarlaları mevcuttur. Fakat iki ailenin tarla dönümleri aynı olmasına rağmen hâsılatları farklıdır. Örneğin (hane 14) Değirmencioğlu Seyyid Hüseyin'in toplam hâsılatı 1195 kuruş iken aynı dönüm tarlaya sahip (hane 16) Molla Alioğlu Seyyid Hüseyin'in toplam hâsılatı 1007,5 kuruştur¹⁴⁴.

Köyde ikinci büyük toprağa sahip hane ise 17. hane Hacı İbrahim Ağaoğlu Ömer'dir. Bu ailenin 80 dönüm mezru tarlası vardır. Toplam yıllık hâsılatı da 1380 kuruştur¹⁴⁵. Köyün 3. büyük toprağı da (hane 6) Berber Himmedoğlu Halil ve iyalinde bulunan Burhanoglu İbrahim'in 75 dönümlük arazisidir¹⁴⁶.

Yoncalı köyünde en az mezru tarlaya sahip hane Himmedoğlu Himmed'in bulunduğu 10. hanedir. Himmedoğlu Himmed'in 8 dönüm tarlası olup bundan da 210 kuruş toplam yıllık hâsılat elde etmiştir¹⁴⁷.

Yoncalı köyünde ortak yapılan tarım faaliyetleri de mevcuttur. Hane 1 numara 1'de Osmanoğlu İsmail, Nefesi Kütahya'da Lala Hüseyin Paşa mahallesinde Köle Hacı Ahmed'in mülki olarak 18 dönüm tarla ekmişti. Bu ziraat ettiği tarladan kendi hissesine 94 kuruş gelir kalmıştır. Ayrıca kendi tarlası olarak da 40 dönümü mevcuttur¹⁴⁸.

Hane 3 numara 5'de ikamet eden Bekir Ağaoğlu Abdülaziz Ahi Erbasan mahallesinde biraderi Molla Osman'ın 50 dönüm tarlasını ekmiş olup bundan ortağının hissesi hariç kendisine 351 kuruş toplam hâsılat kalmıştır¹⁴⁹.

Ayrıca hane 6 numara 18'de bulunan Berber Himmedoğlu Halil ve iyalinde bulunan Burhanoglu İbrahim'in Nefesi Kütahya'da Ahi Erbasan mahallesinde Ser Kâtibi Hafız Efendi'nin 40 dönüm tarlasını ekmiş olup bu tarladan toplam hâsılat olarak 157 kuruş elde etmiştir. Kendi mülkü olarak 35 dönüm tarlası vardır¹⁵⁰.

¹⁴⁴ BOA, ML_VRD_TMT_d_08726. , s.4.

¹⁴⁵ BOA, ML_VRD_TMT_d_08726. , s.4.

¹⁴⁶ BOA, ML_VRD_TMT_d_08726. , s.2.

¹⁴⁷ BOA, ML_VRD_TMT_d_08726. , s.3.

¹⁴⁸ BOA, ML_VRD_TMT_d_08726. , s.2.

¹⁴⁹ BOA, ML_VRD_TMT_d_08726. , s.2.

¹⁵⁰ BOA, ML_VRD_TMT_d_08726. , s.2.

Hane 7 numara 12'deki Veli Osmanoğlu Ali'nin 30 dönüm ekilmiş tarlası vardır. Fakat Nefes-i Kütahya'da Börekçiler mahallesinde Yoncalıoğlu Hacı Mesdan'nın oğlu Halil'in kendi mülkünde ortaklaşa 30 dönüm ekmiştir. Bu ekimden kendi hissesine düşen payı ise 193,5 kuruştur. Aynı şekilde Nefes-i Kütahya'da Hacı Ahmed mahallesinde Aygır Hafızoğlu Hacı Ali Molla'nın kendi mülkünde ektiği 12 dönümlük tarladan kendi hissesine düşen payı ise 90 kuruştur¹⁵¹.

Hane 8 numara 24'teki Toplucuoğlu Mustafa kendine ait 36 dönümlük bir tarlaya sahiptir. Fakat Nefesi Kütahya'da Macar Ahmed mahallesinde Kara Hasan Çavuşoğlu Ali'nin kendi tarlasından 34 dönüm ortaklaşa ekerek bu tarladan 235,5 kuruş hâsılât elde etmiştir¹⁵².

Hane 11 numara 28'de ikamet eden Karaoğlu Mustafa, Kütahya'nın iki mahallesinde ortaklaşa tarla ekmiştir. Bunlardan ilki Kütahya Dibek mahallesinde Üftadeoğlu Süleyman'ın 50 dönüm tarlasını ortak ekerek bu tarladan 172,5 kuruş hâsılât elde etmiştir. Yine Kütahya'nın Servi mahallesinde Yoncalıoğlu İsmail'in tarlasını ortak ekerek buradan da 157,5 kuruş hâsılât elde etmiştir¹⁵³.

Hane 14 numara 33'teki Değirmencioğlu Seyyid İsmail'in kendine ait 40 dönüm tarlası mevcuttur. Bu tarladan 960 kuruş hâsılât elde etmiştir. Nefes-i Kütahya'da Hacı Ahmed mahallesinde ikamet eden Kara Hasan Çavuşoğlu Ali'nin tarlasını ortak ekerek bu tarladan kendisine 235 kuruş hâsılât elde etmiştir¹⁵⁴.

16. hanedeki Molla Alioğlu Seyyid Hüseyin Kütahya'nın Ahi Evran mahallesinde mahkeme Ser Kâtibi Hafız Efendinin Zevcesi hatunun kendi mülkünden müştereken 80 dönüm tarla ekmiş buradan kendine hâsılât olarak 427,5 kuruş elde etmiştir. Seyyid Hüseyin'in kendisine ait 20 dönüm tarlası vardır. Bu tarladan da hâsılât olarak 480 kuruş elde etmiştir¹⁵⁵.

Yoncalı köyü hane sakinleri toplamda 815 dönüm tarlada tarım faaliyeti yapmışlardır. Köyde, 11343 kuruş yıllık toplam gelir elde edilmiştir. Bu verilere göre dönüm başına 13-14 kuruş civarında gelir elde edildiğini görmekteyiz.

¹⁵¹ BOA, ML_VRD_TMT_d_08726. , s.3.

¹⁵² BOA, ML_VRD_TMT_d_08726. , s.3.

¹⁵³ BOA, ML_VRD_TMT_d_08726. , s.3.

¹⁵⁴ BOA, ML_VRD_TMT_d_08726. , s.4.

¹⁵⁵ BOA, ML_VRD_TMT_d_08726. , s.4.

1261 (1845 M) tarihli temettuat defterlerine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerindeki arazi ve araziden elde edilen gelirleri incelenmiştir. Elde edilen verilere göre her köyün dönüm başına elde ettiği gelirin farklı olduğu saptanmıştır. Bu verilere göre, Dere köyünde dönüm başına 19-20 kuruş civarında, Enne köyünde 24-25 kuruş civarında, Gümüş köyünde 30-31 kuruş civarında, Ortaca köyünde ise dönüm başına 17-18 kuruş civarında gelir elde edilmiştir. Ayrıca Sekiviran köyünde dönüm başına 25-26 kuruş civarında gelir elde edilirken Yoncalı köyünde ise dönüm başına 13-14 kuruş gelir elde edilmiştir. Bu verilere göre incelenen köyler içinde dönüm başına en fazla geliri Gümüş köyü elde etmiştir. Dönüm başına en az gelir ise Yoncalı köyünde elde edilmiştir. Bu verilere göre en verimli arazilerin Gümüş köyünde olduğu, verimi en az olan arazilerin ise Yoncalı köyünde olduğu anlaşılmaktadır. Enne ve Sekiviran köylerinde dönüm başına elde edilen gelir birbirine yakındır. Aynı şekilde Dere ve Ortaca köyleri de dönüm başından birbirine yakın gelir elde etmişlerdir.

2.6.1. Köylerde Yetiştirilen Ürünler ve Miktarları

Osmanlı Devletinde ülkenin geniş ve verimli topraklarının ancak çok sınırlı bir bölümünde tarım yapılabilmekteydi. Bununla birlikte bu geniş tarım arazilerinde çalışacak işgücü ihtiyacı çok fazlaydı¹⁵⁶. Ayrıca küçük üretici kesimi zirai faaliyetlerde etkindi. Bununla birlikte sanayi gelişmediği için genellikle iş gücü hayvanlar vasıtası ile veya bizzat insan gücü kullanılarak yapılmaktaydı.

Merkezi otoritenin zayıfladığı ve mahalli güçlerin tarım kesimi üzerinde büyük bir etki kazandığı 17. ve 18. yy. ortalarında hala küçük üreticilik yaygınlığı farklılık gösterse de sosyal yapının egemen ve belirleyici işletme tipi olma özelliğini sürdürmekteydi¹⁵⁷. Ayrıca Osmanlı Devleti'nde tarım deyince akla ilk olarak tahıl üretimi gelmektedir. Çünkü Osmanlı Devleti'nde vilayet ve köylerde genellikle tahıl üretimi yapılmaktadır. Bunun sebebi ise tahıl ürünlerinin temel gıdalardan biri olmasıdır. Genel olarak tahıl tarımı yapılmasının asıl nedeni de iklim şartlarının daha çok tahıl tarımının yapılmasına elverişli olmasıdır.

¹⁵⁶ Tevfik Güran, (1988), 19. yy Osmanlı Tarımı Üzerine Araştırmalar, Eren Yayıncılık, İstanbul, s. 55.

¹⁵⁷ Güran, a.g.m., s. 55.

Osmanlı tarımında çok çeşitli ürünler yetiştirilmiş olup, bunların en önemlilerini tahıllar oluşturmıştır. Tahrir defterleri üzerinde yapılan araştırmalara göre toplam üretimin %90'ını aşan bir oranda tahıl üretildiği saptanmıştır. Ayrıca sebze tarımı, bağcılık olmak üzere meyve yetiştiriciliği de önde gelen tarımsal faaliyetler arasında yer almıştır. Tarım faaliyetleri, bölgelere ve iklim koşullarına göre çeşitlilik göstermekteydi¹⁵⁸.

Tahıl ürünlerinin miktarı belirtilirken ölçü birimi olarak “kile”¹⁵⁹ kullanılmıştır. Bu ölçü bölge ve coğrafyaya göre değişiklik gösterebiliyordu.

Temettuat defterlerinde ürünlerin isimlerine yer verilirken yıllık ne kadar ürün elde edildiği ile ilgili bir kayıt yoktur. Sadece bir yılda ne kadar ürünün aşar (öşr) olarak verildiği belirtilmiştir. Buradan hareketle yetiştirilen ürün miktarı bulunabilir. Arapça onda bir demek olan öşr, terim olarak hububattan alınan vergi yerinde kullanılmıştır. İlk olarak şer'i hükme dayanılarak hububattan onda bir alındığı için bu tabir meydana gelmiş olup, çoğuluna da aşar denilmekteydi. Tanzimat'tan sonra maarif ve menafi' hisseleri artırılmak suretiyle hububattan alınan vergi 8/1 olmuştur¹⁶⁰.

Aşar vergisi zirai alanda her mahsulden alınmaktaydı. Her türlü hububattan, bostanlarda yetiştirilen ürünlerden, meyve ağaçlarından, bağlardan, otlaklardan ve diğer zirai mahsullerden bu vergi alınmış ve tahsili de aynî, nakdî ve maktû olmak üzere üç şekilde yapılmıştır. Bu tahsilin çeşidi ise dönemin şartlarına göre değişmektedir. Köylerde yetiştirilen ürün miktarı hesaplanırken, o yıl aşar olarak verilen miktarın 8 katı bir yılda yetiştirilmiş kabul edilecektir¹⁶¹.

1261 (1845 M) tarihli temettuat defterlerine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerinde yetiştirilen tarım ürünlerini incelediğimizde bu köylerde genel olarak buğday, arpa, nohut, burçak, mercimek, fasulye gibi tahıl ürünlerinin yanı sıra afyon ve meyve yetiştiriciliği de yapılmaktadır. Yetiştirilen ürünün hem çeşitliliği hem de mahsul alımı bakımından miktarı köyden köye değişiklik gösterebilmektedir.

¹⁵⁸ Fahri Yavuz, (2005), *Türkiye'de Tarım*, Ankara, s. 4-5.

¹⁵⁹ Özellikle kuru meyve ve hububat ölçümünde kullanılan eski bir ölçektir. Arapça'da keyl masdar olarak “ölçmek”, isim olarak “ölçek” anlamına gelmektedir. Bkz. “Kile”, *DİA*, XXV, Ankara, s. 568-571.

¹⁶⁰ M. Ziya Pakalın, (1993), *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözcüğü*, İstanbul, s.476.

¹⁶¹ Arif Kolay, (2014), “XIX. Yüzyılın Ortalarında Kütahya'nın Gireği Nahiyesine bağlı Bezirgân Köyünün Sosyo-Ekonomik Yapısı (Temettuat ve Nüfus Defterlerine Göre)”, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Kütahya Özel Sayısı Kasım, s.146.

Aşağıdaki tablolarda her köyün tahıl ürünü ve bunların miktarını belirten bilgileri verilmiştir.

Tablo 2.26: Dere Köyü Hane Sahiplerinin Tahıl Ürünü Kayıtları (Kile Olarak)

Hane /No	Hane Sahibi	Buğday (Hinta)	Arpa (Şa'ir)	Toplam
1/1	Halil Bin Ali	64	32	96
2/2	Salih Bin Ali	48	24	72
3/3	Enne Karyeli İsmail Ali	...	...	..
	Toplam	112	56	168

Dere köyü tahıl kayıtlarında sadece 2 kişi tahıl ekmiş olup köyde buğday ve arpadan başka tahıl ürünü ekilmemiştir. 3. hanedeki Enne Karyeli İsmail Ali toprağı olmadığı için tahıl ürünü ekmemiştir.

Halil Bin Ali'nin 64 kile buğday, 32 kile arpası olmak üzere 96 kile tahıl ürünü vardır. Salih Bin Ali'nin ise 48 kile buğdayı, 24 kile de arpası olmak üzere 72 kile tahıl ürünü vardır.

Tablo 2.27: Enne Köyü Hane Sahiplerinin Tahıl Ürünü Kayıtları(Kile Olarak)

Hane /No	Hane Sahibi	Buğday(Hinta)	Arpa(Şa'ir)	Burçak	Toplam
1/1	İmamoğlu Hasan	0	0		0
2/4	Fatioğlu Mehmed	160	52		212
3/9	Delibaşoğlu Mehmed	160	64		224
4/13	Hacioğlu Himmed	168	56		224
5/19	Hacioğlu Mennan	128	32		160
6/22	Kara Mehmed oğlu Mehmed	160	24		184
7/25	Karasarlıoğlu Ali	0	0		0
8/29	Arnabutoğlu Mustafa	112	48		160
9/32	Emrullah oğlu İbrahim	144	40		184
10/35	Emrullah oğlu Ahmed	96	48		144
11/38	Sarioğlu Hasan	0	0		0
12/39	Mahmudoğlu Mehmed	160	56	8	224
13/29	Fatioğlu Mustafa	0	0		0
14/48	Çakıroğlu Ali	24	16		40
15/50	Molla Alioğlu Ali	96	16		112
16/54	İğnegöllüoğlu Ahmed	0	0		0
17/57	Fatioğlu Hüseyin	16	8		24
18/61	Kemaloğlu İbrahim	96	32		128
19/63	Aşıroğlu Ahmed	80	24		104
20/65	Aşıroğlu Mehmed	40	24		64
21/68	Mahmudoğlu Ahmed	144	40		184
22/71	Osmanoğlu Osman	96	56		152
23/73	Fatioğlu İsmail	40	24		64
24/77	Osmanoğlu Mehmed	144	56		200
25/82	Osmanoğlu Ahmed	184	64		248
26/89	Cınazoğlu Ali	8	8		16
27/94	Arapoğlu Süleyman	0	0		0
28/94	Alioğlu Ahmed	16	0		16
29/96	Fatioğlu Himmed	96	48		144
	Toplam	2368	836	8	3212

Enne köyü tahıl ürünleri kayıtlarını incelediğimizde köyde buğday, arpa ve burçak ekilmektedir. Fakat ağırlıklı olarak buğday ve arpa ekilmiştir.

En fazla buğdayı olan şahıs 25. hanede ikamet eden Osmanoğlu Ahmed'tir¹⁶². Bu şahsın 184 kile buğdayı vardır. En fazla miktara sahip ikinci hane ise 168 kile ile 3. hane Hacıoğlu Himmed'in ikamet etmiş olduğu hane olmuştur¹⁶³. Üçüncü en fazla buğday üretenler haneler ise 160 kile ile (hane 2) Fatioğlu Mehmed, (hane 3) Delibaşoğlu Mehmed, (hane 6) Kara Mehmed oğlu Mehmed, (hane 12) Mahmudoğlu Mehmed'in ikamet ettiği hanelerdir¹⁶⁴.

Köyde en az buğday üreten hane ise 8 kile ile 26. hane Cınazoğlu Ali'nin hanesidir¹⁶⁵. Ayrıca köyde hiç buğday ekmeyen haneler de mevcuttur. Bunlar; (hane1) İmamoğlu Hasan, (hane 7) Karasarlıoğlu Ali, (hane 11) Sarioğlu Hasan, (hane 16) Ahmed ve (hane 27) Arapoğlu Süleyman'ın oturdukları hanelerdir. Bu hanelerin aynı zamanda tarlaları yoktur¹⁶⁶. Enne köyünde toplamda 2368 kile buğday üretilmiştir.

Arpa (Şa'ir) kayıtlarına bakacak olursak köyde en fazla arpa üreten haneler 64 kile ile 3. hane Delibaşoğlu Mehmed ile 25. hane Osmanoğlu Ahmed'in haneleridir¹⁶⁷. En az üreten haneler ise 8 kile ile 17. hane Fatioğlu Hüseyin ve 26. hane Ali'nin haneleridir¹⁶⁸.

Köyde tahıl ürünü olmayan haneler de vardır. Bu haneler: (hane 1) İmamoğlu Hasan, (hane 7) Karasarlıoğlu Ali, (hane 11) Sarioğlu Hasan, (hane 13) Fatioğlu Mustafa, (hane 16) Ahmed ve (hane 27) Arapoğlu Süleyman'ın haneleridir¹⁶⁹.

¹⁶² BOA, ML_VRD_TMT_d_08714. , s.6.

¹⁶³ BOA, ML_VRD_TMT_d_08714. , s. 2-3.

¹⁶⁴ BOA, ML_VRD_TMT_d_08714. , s. 2-3.

¹⁶⁵ BOA, ML_VRD_TMT_d_08714. , s.7.

¹⁶⁶ BOA, ML_VRD_TMT_d_08714. , s.2-7.

¹⁶⁷ BOA, ML_VRD_TMT_d_08714. , s.2, s.6.

¹⁶⁸ BOA, ML_VRD_TMT_d_08714. , s.5. , s.7.

¹⁶⁹ BOA, ML_VRD_TMT_d_08714. , s.2 , 3. , 5. , 7.

Tablo 2.28: Gümüş Köyü Hane Sahiplerinin Tahıl ve Baklagil Ürünü Kayıtları (Kile Olarak)

Hane /No	Hane Sahibi	Buğday (Hinta)	Arpa (Şa'ir)	Nohut	Burçak	Mercimek	Toplam
1/1	İmamoğlu Ahmed	100	40	0	32	0	172
2/2	Boyacıoğlu Ömer	160	80	16	8	0	264
3/8	Aksakal oğlu İbrahim	44	36	4	4	0	88
4/11	Aksakal oğlu Ahmed	44	28	4	4	0	80
5/14	Aksakal oğlu Osman ve iyalinde bulunan Karındaşı Ali	112	64	0	16	0	192
6/16	Derviş Mustafa	160	56	0	16	12	244
7/21	Seyyid Ahmed	88	32	12	0	0	132
8/28	Delibaşoğlu Seyyid Emin ve iyalinde bulunan İsmail(Çiftçi Hizmetkârı) (No:29)	0	0	0	0	0	0
9/31	Delibaşoğlu Seyyid Cafer ve İyalinde bulunan Oğlu Ali(Çiftçi Hizmetkârı)(No:32)	0	0	0	0	0	0
10/34	Ömercikoğlu? Hüseyin	24	0	0	0	0	24
11/35	Ömercikoğlu? İbrahim	56	32	0	8	16	112
12/37	Ömercikoğlu? Ali	80	40	8	0	0	128
13/40	Celiloğlu Süleyman	64	24	0	8	0	96
14/44	Celiloğlu Ahmed ve iyalinde bulunan Oğlu Ali(No:45)	0	0	0	0	0	0
15/46	Kureyşoğlu İbrahim	0	0	0	0	0	0
16/47	Sarioğlu Hasan	72	24	0	4	4	104
17/50	Namaz oğlu Hasan	88	16	4	4	0	112
18/51	Dervişoğlu Hasan	16	8	0	0	0	24
19/53	Mahmudoğlu Osman	48	16	0	0	0	64
20/55	Molla Ömeroğlu Ömer	64	80	4	8	0	156
21/58	İsa oğlu Ali	64	16	0	0	0	80
22/59	Berberoğlu İsmail	192	76	0	0	12	280
23/69	Bektaşoğlu Halil	112	44	0	0	8	164
24/72	Mehmedçik oğlu Mehmed	176	64	8	8	8	264
25/77	Mehmedçik oğlu Hüseyin	64	24	0	8	0	96
26/80	Şatıroğlu Seyyid Süleyman	188	48	16	8	0	260

Tablo 2.28: (devam) Gümüş Köyü Hane Sahiplerinin Tahıl ve Baklagil Ürünü Kayıtları
(Kile Olarak)

27/90	Burakoğlu Ahmed	0	0	0	0	0	0
28/93	Namaz oğlu Ahmed	176	80	16	0	8	280
29/99	Değirmencioğlu Hüseyin öteki Karındaşı Mehmed(No:100)	0	0	0	0	0	0
30/103	Kahyaoğlu İsmail ve iyalinde bulunan Oğlu Ahmed(No:103)	0	0	0	0	0	0
31/106	Alioğlu Mustafa	0	0	0	0	0	0
32/108	Hatipoğlu Ali	104	16	0	16	0	136
33/109	Kureyşoğlu Süleyman	0	0	0	0	0	0
34/113	Dervişoğlu Mehmed	0	0	0	0	0	0
35/113	Mehmedçe oğlu Hasan	112	24	12	0	0	148
36/116	Namaz oğlu Ahmed ve iyalinde bulunan Oğlu Ömer(No:117)	64	40	0	8	0	112
37/118	Tohurağlıoğlu Memiş	24	8	0	0	0	32
	İlyas oğlu Molla Süleyman	0	0	0	0	0	0
	Hacıoğlu Hüseyin kerimesinin	0	0	0	0	0	0
	Hacı Hasan oğlu Hüseyin 'nin hemşiresi	0	0	0	0	0	0
	Şehirlioğlu Seyyid Süleyman'ın validesi	0	0	0	0	0	0
	Süleymanoğlu Mustafa'nın Zevcesi Hatice hatun	0	0	0	0	0	0
	Toplam	2496	1016	104	160	68	3844

Gümüş köyü tahıl ve baklagil üretimine baktığımızda köyde genel olarak yetiştirilen tahıl ürünleri buğday, arpa, nohut, burçak ve mercimektir. Fakat ağırlıklı olarak buğday ve arpa ekilmiştir.

Köyde en fazla tahıl ürünü yetiştiren şahıslar ise, 280 kile ile (hane 28) Namaz oğlu Ahmed¹⁷⁰ ve (hane 22) Berberoğlu İsmail'in ikamet ettiği hanelerdir¹⁷¹. Namaz oğlu Ahmed'in 176 kile buğdayı, 80 kile arpası, 16 kile nohutu ve 8 kile mercimeği vardır. Berberoğlu İsmail'in ise 192 kile buğday, 64 kile arpa, 8'er kile de burçak, mercimek ve nohutu vardır.

Köyde en az tahılı olan şahıslar ise 24 kile ile (hane 10) Ömercikoğlu Hüseyin¹⁷² ve (hane 18) Dervişoğlu Hasan'ın ikamet etmiş bulundukları hanelerdir¹⁷³.

Köyde hiç tahıl ürünü olmayan haneler de mevcut olup bu hanelerin sayısı 17'dir¹⁷⁴. 8, 9, 14.15.27.29.30.31.33.34. haneler ve hane numarası yazılmayan son 4 kaydın buğdayı bulunmamaktadır¹⁷⁵.

5, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 25, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 36 ve son 4 hanenin arpa (Şa'ir) tahılı yoktur.

2, 3, 4.7.12.17.24, 26, 28, 35. hanelerinin sadece nohut ürünü vardır¹⁷⁶.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 13, 16, 17, 20, 24, 25, 26, 32, 36. haneler de burçak ekmiştir¹⁷⁷.

6.11.16.12.8.28. haneler de mercimek ekmiştir¹⁷⁸.

¹⁷⁰ BOA, ML._VRD. TMT. d.08707. , s.5.

¹⁷¹ BOA, ML._VRD. TMT. d.08707. , s.4.

¹⁷² BOA, ML._VRD. TMT. d.08707. , s.3.

¹⁷³ BOA, ML._VRD. TMT. d.08707. , s.4.

¹⁷⁴ Bknz: Tablo 2.28. Gümüş Köyü Hane Sahiplerinin Tahıl Ürünü Kayıtları(Kile Olarak), Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML._VRD.TMT.d.08707. , s.2-7.

¹⁷⁵ Bknz: Tablo 2.28. Gümüş Köyü Hane Sahiplerinin Tahıl Ürünü Kayıtları(Kile Olarak), Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML._VRD.TMT.d.08707. , s.2-7.

¹⁷⁶ Bknz: Tablo 2.28. Gümüş Köyü Hane Sahiplerinin Tahıl Ürünü Kayıtları(Kile Olarak), Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML._VRD.TMT.d.08707. , s.2-7.

¹⁷⁷ Bknz: Tablo 2.28. Gümüş Köyü Hane Sahiplerinin Tahıl Ürünü Kayıtları(Kile Olarak), Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML._VRD.TMT.d.08707. , s.2-7.

¹⁷⁸ Bknz: Tablo 2.28. Gümüş Köyü Hane Sahiplerinin Tahıl Ürünü Kayıtları(Kile Olarak), Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML._VRD.TMT.d.08707. , s.2-7.

Tablo 2.29: Ortaca Köyü Hane Sahiplerinin Tahıl Ürünü Kayıtları (Kile Olarak)

Hane /No	Hane Sahibi	Buğday (Hinta)	Arpa (Şa'ir)	Toplam
1/1	Döndioğlu Mahmud	36	24	60
2/2	Aşıroğlu Masdan	56	40	96
3/6	Döndü oğlu Masdan	48	24	72
4/7	Aşıroğlu Süleyman	144	32	176
5/14	Solakoğlu Ahmed	120	56	176
6/18	Karaaşıroğlu Masdan	24	24	48
7/21	Caferoğlu Ahmed	136	56	192
8/24	Süleymanoğlu Ahmed	76	16	92
9/27	Çiftçioğlu İbrahim	136	28	164
10/31	Ömeroğlu Abdulkadir	0	0	0
11/25	Ayvazoğlu Yetim Abdullah	0	0	0
12/28	Berber Mustafaoğlu Ali	0	0	0
	Toplam	776	300	1076

Ortaca köyü hane sahiplerinin tahıl ürünlerini incelediğimizde tahıl olarak köyde sadece buğday ve arpa ekimi yapılmıştır. Köyde 12 hane olup bu hanelerin 3'ünde tahıl ürünü yoktur. Bu haneler; 10. hane Ömeroğlu Abdulkadir, 11. hane Ayvazoğlu Yetim Abdullah ve 12. hane Berber Mustafa Oğlu Ali'nin ikamet ettiği hanelerdir¹⁷⁹.

Köyde en fazla tahıla sahip olan şahıs ise (hane 7) Caferoğlu Ahmed'in hanesidir. Caferoğlu Ahmed'in toplamda 192 kile tahılı vardır¹⁸⁰. En az tahıl üreten ise (6. Hane) Kara Aşıroğlu Masdan'dır. Bu şahsın 48 kile tahılı vardır¹⁸¹.

Ortaca köyünde toplam 776 kile buğday, 300 kile de arpa (Şa'ir) üretilmiştir. Toplam tahıl olarak da 1076 kile üretim olmuştur.

¹⁷⁹BOA, ML._VRD. TMT. d.08691. s.3-4.

¹⁸⁰BOA, ML._VRD. TMT. d.08691. , s.3.

¹⁸¹BOA, ML._VRD. TMT. d.08691. , s.3.

Tablo 2.30: Sekiviran Köyü Hane Sahiplerinin Tahıl ve Baklagıl Ürünü Kayıtları (Kile Olarak)

Hane /No	Hane Sahibi	Hınta (Buğday)	Şa'ir (Arpa)	Fasulye	Burçak	Bakla	Toplam
1/1	Kahvecioğlu Molla Mehmed	24	40	40	0	0	104
2/4	Hacı Hasan oğlu Mesdan	64	16	16	8	0	104
3/7	Koca Hasan oğlu Mehmed Ali	40	0	0	0	0	40
4/8	Bekaroğlu Hüseyin	0	0	0	0	0	0
5/11	Cerikoğlu Halil	144	16	8	16	0	184
6/17	İmamoğlu Molla Osman	80	16	0	12	0	108
7/21	Bekaroğlu Ali	48	16	4	8	0	76
8/22	Alioğlu Masdan	64	8	4	8	0	84
9/24	Halil Paşa Oğlu İbrahim	96	24	0	0	0	120
10/25	Emir Alioğlu Ali	48	0	0	0	0	48
11/32	Muslihiddin Oğlu Muslihiddin	120	32	4	16	0	172
12/36	Arnabutoğlu Veyis	64	0	12	12	8	96
13/39	Arnabutoğlu Ahmed	64	8	16	0	8	96
14/41	Arnabutoğlu İsmail	64	16	4	4	0	88
15/43	Lafcioğlu Ali	24	8	8	0	0	40
16/46	Lafcioğlu Abdulkadir	0	0	0	0	0	0
17/48	Arnabutoğlu Halil	56	16	0	12	0	84
18/53	Arnabutoğlu Mehmed	40	0	0	0	0	40
19/54	Arnabutoğlu Hüseyin	48	0	0	0	0	48
20/56	Emiroğlu Ali	104	16	8	12	0	140
21/59	Topal Mehmed oğlu Ömer	56	16	8	0	8	88
22/61	Seferoğlu İbrahim	52	8	0	8	0	68
23/62	Arnabutoğlu Mehmed Ali	160	56	8	16	8	248
24/64	Veyisoğlu Halil	80	8	0	8	4	100

Tablo 2.30: (devam) Sekiviran Köyü Hane Sahiplerinin Tahıl ve Baklagil Ürünü Kayıtları (Kile Olarak)

25/66	Veyisoğlu Durmuş	40	8	4	4	0	56
26/67	Veyisoğlu Mehmed	80	16	8	4	0	108
27/71	Ayvazoğlu Hasan	24	16	4	0	0	44
28/72	Ayvazoğlu Süleyman	0	0	0	0	0	0
29/75	Eyyüpoğlu Hasan	120	24	12	8	8	172
30/78	Dede Mehmedoğlu Himmed	120	24	8	8	8	168
31/86	Davutoğlu Masdan	104	24	8	8	8	152
32/85	İbiş oğlu Muslihiddin	56	16	8	8	0	88
33/88	Eyyüpoğlu Hasan	40	8	8	8	0	64
34/92	Kahvecioğlu Ahmed	16	16	8	0	0	40
35/96	Berberoğlu Süleyman	24	0	0	0	0	24
36/100	Kara Ahmedoğlu Halil	120	16	16	8	0	160
37/114	İmamoğlu Arif	32	16	8	8	0	64
	Toplam	2316	504	232	204	60	3316

Sekiviran köyü hane sahiplerinin tahıl ve baklagil ürünü kayıtlarına baktığımızda köyde genel olarak yetiştirilen ürünler; buğday, arpa, fasulye, burçak ve bakladır. Fakat en fazla yetiştirilen ürünler buğday ve arpadır.

Köyde en fazla tahıl üreten hane Arnabutoğlu Mehmed Ali'nin bulunduğu 23. hanedir. Bu şahsın toplam tahıl üretimi 248 kiledir¹⁸². İkinci en fazla tahılı olan hane ise 184 kile ile (hane 5) Cerikoğlu Halil'in ikamet ettiği hanedir¹⁸³. Üretimde üçüncü

¹⁸² BOA, ML_VRD. TMT. d.08734. , s.4.

¹⁸³ BOA, ML_VRD. TMT. d.08734. , s.2.

olanlar ise 172 kile ile 11. hane Muslihiddin oğlu Muslihiddin¹⁸⁴ ile 29. hane Eyyüpoğlu Hasan'ın haneleridir¹⁸⁵‘.

Köyde en az tahıla sahip haneler ise 40 kile ile hane 3 Koca Hasan oğlu Mehmed Ali¹⁸⁶, hane 15 Lafcıoğlu Ali¹⁸⁷ ve hane 34'te olan Kahvecioğlu Ahmed'in¹⁸⁸ haneleridir.

Köyde hiç tahıl üretimi olmayan haneler de mevcuttur. Bu haneler: (hane 4) Bekaroğlu Hüseyin¹⁸⁹, (hane 16) Lafcıoğlu Abdulkadir¹⁹⁰, (hane 28) Ayvazoğlu Süleyman'ın ikamet ettiği hanelerdir¹⁹¹.

Köyün toplam tahıl üretimi 3316 kiledir. Bunun 2316 kilesi buğday, 504 kilesi arpa (şa'ır), 232 kilesi fasulye, 204 kilesi burçak, 60 kilesi de bakladır.

¹⁸⁴ BOA, ML._VRD. TMT. d.08734. , s.3.

¹⁸⁵ BOA, ML._VRD. TMT. d.08734. , s.5.

¹⁸⁶ BOA, ML._VRD. TMT. d.08734. , s.3.

¹⁸⁷ BOA, ML._VRD. TMT. d.08734. , s.3.

¹⁸⁸ BOA, ML._VRD. TMT. d.08734. , s.5.

¹⁸⁹ BOA, ML._VRD. TMT. d.08734. , s.2.

¹⁹⁰ BOA, ML._VRD. TMT. d.08734. , s.3.

¹⁹¹ BOA, ML._VRD. TMT. d.08734. , s.5.

Tablo 2.31: Yoncalı Köyü Hane Sahiplerinin Tahıl ve Baklagil Ürünü Kayıtları (Kile Olarak)

Hane /No	Hane Sahibi	Buğday	Arpa	Burçak	Mercimek	Toplam
1/1	Yetim Osmanoğlu İsmail	80	32	8	0	120
2/4	Abdurrahman oğlu Hasan	32	16	0	8	56
3/5	Bekir Ağaoğlu Abdülaziz	64	32	0	8	104
4/4	Bahçıvan oğlu Osman	120	64	8	0	192
5/12	Hacı Hasan oğlu Mesdan	0	0	0	0	0
6/18	Berber Himmed oğlu Halil ve İyalinde bulunan Burhanoglu İbrahim	80	16	8	8	112
7/21	Veli Osman Oğlu Ali	88	40	8	0	136
8/24	Topluca oğlu Mustafa	144	40	8	8	200
9/25	Emir Alioğlu Mesdan	0	0	0	0	0
10/26	Himmed oğlu Himmed	24	0	0	0	24
11/28	Karaoğlanoğlu Mustafa	128	64	8	0	200
12/30	Kemancı oğlu Hüseyin	0	0	0	0	0
13/31	Alioğlu Halil	24	8	0	0	32
14/33	Değirmencioğlu Seyyid İsmail	120	48	8	8	184
15/37	Sarı Mehmed oğlu Ahmed	0	0	0	0	0
16/40	Molla Alioğlu Seyyid Hüseyin	120	64	8	0	192
17/45	Hacı İbrahim Ağaoğlu Ömer	120	40	8	8	176
18/45	Yağcı Bekiroğlu Ahmed	0	0	0	0	0
19/48	Yetim Osmanoğlu Mehmed	24	24	0	0	48
	Toplam	1168	488	72	48	1776

Yoncalı köyü hane sahiplerinin tahıl ve baklagil ürünü kayıtlarına baktığımızda köyde genel olarak buğday, arpa, mercimek ve burçak ekilmiştir. Köyde mevcut 19 hane olup bunların toplam tahıl miktarı 1776 kiledir.

Yoncalı köyü tahıl üretiminde en fazla tahılı, (hane 8) Topluca oğlu Mustafa¹⁹² ve (hane 11) Karaoğlanoğlu Mustafa¹⁹³ üretmiştir. İkinci olarak ise 192 kile ile (hane 4) Bahçıvan oğlu Osman¹⁹⁴ ve (hane 16) Molla Alioğlu Seyyid Hüseyin'in¹⁹⁵ haneleri olmuştur. Köyde tahıl üretiminde üçüncü olan hane ise, (hane 14) Değirmencioğlu Seyyid İsmail'in ikamet ettiği hanedir¹⁹⁶.

Köyde en az tahılı olan ise Himmedoğlu Himmed'in ikame ettiği hane 10' dur. Bu şahıs toplamda 24 kile tahıl üretmiştir¹⁹⁷.

Yoncalı köyünde 5 hanenin tahılı yoktur. Bu haneler; (hane 5) Hacı Hasan oğlu Mesdan¹⁹⁸, (hane 9) Emir Alioğlu Mesdan¹⁹⁹, (hane 12) Kemancı oğlu Hüseyin²⁰⁰, (hane 15) Sarı Mehmed oğlu Ahmed²⁰¹ ve (hane 18) Yağcı Bekiroğlu Ahmed'in ikamet ettiği hanelerdir²⁰².

Genel olarak Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerinin tahıl ürünü kayıtlarını incelediğimizde köylerin hepsinde buğday ve arpa yetiştirildiği görülmüştür. Elde edilen bilgilere göre, Dere ve Ortaca köylerinde sadece buğday ve arpa ekilmiştir. Enne köyünde, buğday arpa ve burçak ekilmiş, Gümüş köyünde ise, buğday, arpa, nohut, burçak ve mercimek ekilmiştir. Sekiviran tahıl ürünlerini incelediğimizde köyde, buğday, arpa, fasulye, burçak, bakla yetiştirilmiştir. Yoncalı köyünde ise buğday, arpa, burçak ve mercimek yetiştirilmiştir. Köyler arasında yetiştirilen tahıl ürünleri arasında ortak noktalar vardır. Sekiviran köyünde fasulye yetiştirilmesi köyde sulu tarımın yapıldığı anlamına gelmektedir. Köyde sebze tarımı da yapılabilir. Fakat temettuat kayıtlarında sebze yetiştirildiğine dair kayıtlar yoktur.

¹⁹² BOA, ML._VRD. TMT. d.08726. , s.3.

¹⁹³ BOA, ML._VRD. TMT. d.08726. , s.3.

¹⁹⁴ BOA, ML._VRD. TMT. d.08726. , s.2.

¹⁹⁵ BOA, ML._VRD. TMT. d.08726. , s.4.

¹⁹⁶ BOA, ML._VRD. TMT. d.08726. , s.4.

¹⁹⁷ BOA, ML._VRD. TMT. d.08726. , s.3.

¹⁹⁸ BOA, ML._VRD. TMT. d.08726. , s.2.

¹⁹⁹ BOA, ML._VRD. TMT. d.08726. , s.3.

²⁰⁰ BOA, ML._VRD. TMT. d.08726. , s.3.

²⁰¹ BOA, ML._VRD. TMT. d.08726. , s.4.

²⁰² BOA, ML._VRD. TMT. d.08726. , s.4.

Tablo 2.32: Enne Köyü Afyon ve Göğeri (Meyve) Bahçesi Ürün Kayıtları (Dönüm-
Evlek /Kuruş)

Hane / No	Hane Sahibi	Afyon Bahçesi (evlek)	Hâsılatı Senevisi (Kuruş)			Göğeri Bahçesi (Dönüm/e vlek)	Hâsılatı Senevisi (Kuruş)		
			1260	1261	Toplam		1260	1261	Toplam
1/1	İmamoğlu Hasan								
2/4	Fatioğlu Mehmed					1	100	000	100
3/9	Delibaşoğlu Mehmed	2	50	00	50	1	100	00	100
4/13	Hacioğlu Himmed	2	100	00	100	1	100	00	100
5/19	Hacioğlu Mennan?	0,5	25	00	25	1	100	00	100
6/22	Kara Mehmed oğlu Mehmed	0,5	25	00	25				
7/25	Karasarlıoğlu Ali								
8/29	Arnabutoğlu Mustafa	0,5	25	00	25	1,5	100	00	100
9/32	Emrullah oğlu İbrahim	1	50	00	50	1	100	000	100
10/35	Emrullah oğlu Ahmed					1	100	00	100
11/38	Sarioğlu Hasan								
12/39	Mahmudoğlu Mehmed	1	50	00	50	1	100	00	100
13/29	Fatioğlu Mustafa								
14/48	Çakıroğlu Ali								
15/50	Molla Alioğlu Ali					1	50	00	50
16/54	Ahmed								
17/57	Fatioğlu Hüseyin					2	100	000	100
18/61	Kemaloğlu İbrahim					3evlek	50	00	50
19/63	Aşıroğlu Ahmed								
20/65	Aşıroğlu Mehmed								
21/68	Mahmudoğlu Ahmed	0,5	25	00	25	3 evlek	50	00	50
22/71	Osmanoğlu Osman	05,	25	00	25	2 evlek	20	00	20

Tablo 2.32: (devam) Enne Köyü Afyon ve Göğeri (Meyve) Bahçesi Ürün Kayıtları
(Dönüm- Evlek /Kuruş)

23/73	Fatoğlu İsmail								
24/77	Osmanoğlu Mehmed					3 evlek	20	00	20
25/82	Osmanoğlu Ahmed					1	100	00	100
26/89	Cınazoğlu Ali								
27/94	Arapoğlu Süleyman								
28/94	Alioğlu Ahmed								
29/96	Fatoğlu Himmed								
	Toplam	13 (3.250 dönüm)	375	0	375	14,75(dönüm)	1190	0	1190

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerinde tahıl ve baklagil yetiştiriciliğinin yanı sıra bu köylerde afyon ve göğeri (meyve) yetiştiriciliği de yapılmaktadır. Afyon ve meyve bahçeleri, Enne, Gümüş ve Ortaca köylerinde mevcut olup buralardan ekilen dönüme göre hâsılat alınmıştır. Ekilen bahçe bazen evlek cinsinden hesaplanmıştır.

Enne köyü tarımsal ürün kayıtlarına baktığımızda köyde tahıl ve baklagil üretiminden başka afyon ve göğeri (meyve) tarımı da mevcuttur.

Enne köyü afyon tarımını incelediğimizde 1261 (1845 M) tarihli temettuat defterine göre köyde 13 evlek²⁰³ (3.250 Dönüm) afyon bahçesinin var olduğu saptanmıştır. Bu ekilen afyon bahçelerinin toplam hâsılatı ise 375 kuruştur.

Köyde en fazla afyon bahçesine sahip iki hane mevcuttur. Bu hanelerden biri (hane 3) Delibaşoğlu Mehmed'in hanesi diğeri ise (hane 4) Hacıoğlu Himmed'in ikamet ettiği hanedir²⁰⁴. Bu iki hanenin 2'şer evlek afyon bahçeleri vardır. Toplam hâsılatlarına bakacak olursak iki hanenin de ektiği tarla miktarı aynı olmasına rağmen (hane 3) Delibaşoğlu Mehmed'in 50 kuruş afyon hâsılatı vardır. Fakat (hane 4) Hacıoğlu

²⁰³ Ölçü birimlerinden biri olup Dönümün dörtte biridir. 4 evlek= 1 dönüm yapar.

²⁰⁴ BOA, ML._VRD. TMT. d.08714. s. 2.

Himmed'in ise 100 kuruş afyon geliri vardır. Ayrıca köyde iki hane 1'er evlek, 5 hane de 0,5 evlek afyon ekmiştir²⁰⁵.

Enne köyü 1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre meyve bahçesi ürün kayıtlarına baktığımızda köyde toplamda 15 hane meyve ağacı ekmiştir. Köyde toplam olarak 14.75 dönümde meyve yetiştiriciliği yapılıyor olup bu bahçelerin toplam hâsılatı 1190 kuruştur.

Köyde en fazla meyve bahçesi olan hane ise Fatioğlu Hüseyin'in ikamet ettiği 17. hanedir. Bu şahsın toplamda 2 dönüm meyve bahçesi olup toplam hâsılatı ise 100 kuruştur²⁰⁶. En az meyve bahçesi olan hane de 2 evlek ile (hane 22) Osmanoğlu Osman'ın hanesidir²⁰⁷. Bu hanenin toplamda 20 kuruş meyve bahçesi hâsılatı vardır. Ayrıca Enne köyünde 1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre köyde 14 hanenin meyve bahçesi yoktur.

²⁰⁵ Tablo 2.32. Enne Köyü Afyon ve Göğeri(Meyve) Bahçesi Ürün Kayıtları(Dönüm- Evlek /Kuruş).

²⁰⁶ BOA, ML._VRD. TMT. d.08714. s. 2.

²⁰⁷ BOA, ML._VRD. TMT. d.08714. s.4.

Tablo 2.33: Gümüş Köyü Afyon Bahçesi Ürün Kayıtları (Evlek /Kuruş)

Hane / No	Hane Sahibi	Afyon Bahçesi(Evlek)	Hâsılatı Senevisi (Kuruş)		Toplam
			1260	1261	
1/1	İmamoğlu Ahmed	1			30
2/2	Boyacıoğlu Ömer	6			360
3/8	Aksakal oğlu İbrahim	1			30
4/11	Aksakal oğlu Ahmed	1			30
5/14	Aksakal oğlu Osman ve İyalinde Bulunan Karındaşı Ali	2			60
6/16	Derviş Mustafa	1			30
7/21	Seyyid Ahmed	4			120
8/28	Delibaşoğlu Seyyid Emin ve İyalinde bulunan İsmail(Çiftçi Hizmetkârı)(No:29)	..	..		
9/31	Delibaşoğlu Seyyid Cafer ve İyalinde bulunan Oğlu Ali(Çiftçi Hizmetkârı)(No:32)	..	..		
10/34	Ömercikoğlu? Hüseyin	..	..		
11/35	Ömercikoğlu? İbrahim	2			60
12/37	Ömercikoğlu? Ali	2			60
13/40	Celiloğlu Süleyman	2			60
14/44	Celiloğlu Ahmed ve İyalinde bulunan Oğlu Ali(No:45)				
15/46	Kureyşoğlu İbrahim				
16/47	Sarıoğlu Hasan	1			30
17/50	Namaz oğlu Hasan	1			30
18/51	Dervişoğlu Hasan				
19/53	Mahmudoğlu Osman				
20/55	Molla Ömeroğlu Ömer	2			60
21/58	İsa oğlu Ali	2			60
22/59	Berberoğlu İsmail	2			60
23/69	Bektaşoğlu Halil	3			90
24/72	Mehmedçik oğlu Mehmed				
25/77	Mehmedçik oğlu Hüseyin	1			30
26/80	Şatıroğlu Seyyid Süleyman	1			30
27/90	Burak oğlu Ahmed	..	..		
28/93	Namaz oğlu Ahmed	4			120

Tablo 2.33: (devam) Gümüş Köyü Afyon Bahçesi Ürün Kayıtları (Evlek /Kuruş)

29/99	Değirmencioğlu Hüseyin Öteki karındaşı Mehmed(No:100)	..	..		
30/103	Geda oğlu İsmail Ve İyalinde bulunan Oğlu Ahmed(No:103)	...	..		
31/106	Alioğlu Mustafa	...			
32/108	Hatipoğlu Ali	...	...		
33/109	Kureyşoğlu Süleyman	...	..		
34/113	Dervişoğlu Mehmed	1			30
35/113	Mehmedçe oğlu Hasan	1			30
36/116	Namaz oğlu Ahmed ve İyalinde bulunan Oğlu Ömer(No:117)	...	...		
37/118	Tohurağlıoğlu Memiş	...			
	İlyas oğlu Molla Süleyman	...			
	Hacıoğlu Hüseyin'in Kerimesi	...	...		
	Hacı Hasanoğlu Hüseyin'in Hemşiresi	...			
	Şehirlioğlu Seyyid Süleyman'ın Validesi	...			
	Toplam	41			1410

1261 (1845 M) tarihli Temettuat defterine göre Gümüş köyü afyon tarımını incelediğimizde köyde 20 hanenin afyon tarlası olduğunu görüyoruz. Köyde afyon tarlası hâsılat kayıtları tutulurken bu köyde kayıtların senelik değil de toplam olarak verildiğini görüyoruz.

Köyde toplamda 41 evlek afyon tarlası vardır. Bunun dönüm karşılığı ise yaklaşık olarak 10 dönümden biraz fazla bir miktara karşılık gelmektedir. Gümüş köyü afyon hâsılatına baktığımızda ise toplamda 1410 kuruş afyon hâsılatı olduğunu görmekteyiz.

Köyde en fazla afyon eken hane Boyacıoğlu Ömer'in bulunduğu hane 2'dir. Boyacıoğlu Ömer toplamda 6 evlek afyon ekmiş olup bundan toplam hâsılatı 360

kuruştur²⁰⁸. Köyde en az afyon ekilen miktar ise 1 evlektir. Tabloda da görüldüğü gibi 1, 3, 4, 6, 16, 17, 25, 26, 34, 35. hanelerin 1'er evlek afyon ektiğini görmekteyiz. 1 evlek afyon bahçesinden 30 kuruş toplam gelir elde edilmektedir.

Köyde 4 evlek olarak afyon tarlası eken haneler: (hane 7) Seyyid Ahmed²⁰⁹ ve 28. (hane 28) Namaz oğlu Ahmed'in²¹⁰ haneleri olduğunu görüyoruz. Toplam hâsılatları ise 120 kuruştur.

Tablo 2.34: Ortaca Köyü Afyon ve Göğeri (Meyve) Bahçesi Ürün Kayıtları (Dönüm-Evlek /Kuruş)

Hane /No	Hane Sahibi	Afyon Bahçesi (Evlek)	Hâsılatı Senevisi (Kuruş)			Göğeri(Meyve) Bahçesi (Dönüm/evlek)	Hâsılatı Senevisi (Kuruş)		
			1260	1261	Toplam		1260	1261	Toplam
1/1	Döndioğlu Mahmud					1(dönüm)	50	00	50
2/2	Aşroğlu Masdan	1(evlek)	50	00	50	1evlek	25	00	25
3/6	Döndü oğlu Masdan	1(evlek)	25	00	25				
4/7	Aşroğlu Süleyman	0.5(evlek)	25	00	25	2 Evlek	25	25	25
5/14	Solakoğlu Ahmed	..	..						
6/18	Karaaşıroğlu Masdan	1(evlek)	50	00	50	1 Evlek	25	00	25
7/21	Caferoğlu Ahmed	2(evlek)	125	00	125	1(dönüm)	30	00	30
8/24	Süleymanoğlu Ahmed	0.5(evlek)	25	00	25				
9/27	Çiftçioğlu İbrahim	2 (Dönüm)	100	00	100	3(dönüm)	60	00	60
10/31	Ömeroğlu Abdulkadir								
11/25	Ayvazoğlu Yetim Abdullah								
12/28	Berber Mustafa Oğlu Ali								
	Toplam	3.5 (Dönüm)	400	00	400	6(Dönüm)	215	00	215

²⁰⁸ BOA, ML._VRD.TMT.d. 08707. , s.2.

²⁰⁹ BOA, ML._VRD.TMT.d. 08707. , s.2.

²¹⁰ BOA, ML._VRD.TMT.d. 08707. , s.5.

1261(1845 M) tarihli Temettuat defterine göre Ortaca köyü afyon ve göğeri (meyve) bahçesi ürün kayıtlarına baktığımızda köyde 12 hane olup bunların 7 hanesi afyon, 6 hanesi ise meyve ekmiştir.

Ortaca köyü afyon ürünü kayıtlarına baktığımızda köyde toplam 3,5 dönüm afyon tarlası olduğunu, bunun toplam hâsılâtının ise 400 kuruş olduğunu görüyoruz.

Köyde en fazla afyon tarlası olan hanenin Çiftçioğlu İbrahim'in bulunduğu 9. hanedir. Bu hanenin kayıtlara göre 2 dönüm afyon tarlası olup hâsılât olarak toplamda 100 kuruş hâsılâtı olduğunu görmekteyiz²¹¹.

Ortaca köyünde en az afyon tarlası olan haneler ise 0,5 evlek ile (hane 4) Aşıroğlu Süleyman'ın²¹² hanesi ile (hane 8) Süleymanoğlu Ahmed'in²¹³ bulunduğu hanedir. Bu hanelerin her birinin hâsılâtı ise 25 kuruştur.

Temettuat defterine göre Ortaca köyü göğeri (meyve) bahçesi tarımına baktığımızda köyde toplamda 6 dönüm meyve bahçesi olup bunun toplam hâsılâtı ise 215 kuruştur.

Köyde en fazla meyve bahçesi eken kişi (hane 9) Çiftçioğlu İbrahim'in bulunduğu hanedir. Bu şahsın toplamda 3 dönüm meyve bahçesi olup toplam hâsılâtı 60 kuruştur. Fakat bu hâsılâtı Kütahya Pirlar mahallesinde sakin Hacıbekir oğlu Ali Ağa'nın tarlasını ekerek elde etmiştir. Çiftçioğlu İbrahim'in ortağından ayrı kendisine düşen hâsılâtı ise 60 kuruştur²¹⁴.

Ortaca köyü hane halkından 3.5.8.10.11.12. hanelerinin meyve bahçesi yoktur. 1.5.10.11.12. hanelerinin de afyon bahçesi yoktur. Hane 5, hane 10, hane11, hane12'nin meyve ve afyon bahçeleri yoktur.

1261 (1845 M) tarihli Temettuat defterine göre Enne, Gümüş, Ortaca köylerinde tahıl ürünleri haricinde meyve ve afyon yetiştiriciliği yapıldığı görülmektedir. Bu durum Enne Gümüş ve Ortaca köylerinin benzer iklim şartlarına sahip olduğunu göstermektedir. Enne köyünde (13 evlek) 3.25 dönüm afyon bahçesinden 375 kuruş, 14.75 dönüm meyve bahçesinden ise 1190 kuruş hasılat elde

²¹¹ BOA, ML._VRD. TMT. d.08691. s. 3.

²¹² BOA, ML._VRD. TMT. d.08691. s.2.

²¹³ BOA, ML._VRD. TMT. d.08691. s.3.

²¹⁴ BOA, ML._VRD. TMT. d.08691. s.3.

edilmiştir. Gümüş köyünde sadece afyon ekilmiş olup 41 evlek yani 10.25 dönümden 1410 kuruş afyon geliri elde edilmiştir. Ortaca köyünde ise 3.5 dönüm afyon bahçesinden 400 kuruş afyon geliri, 6 dönüm meyve bahçesinden ise 215 kuruş meyve geliri elde edilmiştir. Köylerde afyon ve meyve bahçesi hasılatları kayıt altına alınırken bazen tarla miktarları aynı olsa bile tarlalardan elde edilen gelir farklı olmuştur. Bu durum, o bölgenin iklim şartlarından veya tarla veriminden kaynaklanıyor olabilir.

2.7. HAYVANCILIK FALİYETLERİ

Osmanlı devletinde tarım ile uğraşan insanlar hayvanların gerek gıdasından gerekse de gücünden faydalanmaya çalışmışlardır. Küçükbaş diyebileceğimiz, koyun, keçi, oğlak gibi hayvanların hem etinden hem sütünden hem de yününden faydalanmaya çalışılmışlardır. İnek, dana, öküz, çamış, manda vb. büyükbaş diyebileceğimiz hayvanların hem etinden hem sütünden hem de gücünden faydalanılmıştır. At, eşek, katır gibi yük ve binek diyebileceğimiz hayvanlarının ise gücünden faydalanmışlardır.

Büyükbaş hayvanlar ile yük ve binek hayvanlardan genellikle çift sürmede, yük taşımada ve binicilikte faydalanılmaya çalışılmıştır. Aynı zamanda devlet bu hayvanlardan özelliklerine ve verimine göre de vergi almıştır.

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerinde hem küçükbaş hem büyük baş hem de yük ve binek hayvanlar mevcut olup bu hayvanlar hem tarımsal alanda hem de normal günlük hayatta kullanılmıştır.

Aşağıdaki tablolarda sırasıyla küçükbaş, büyükbaş ile yük ve binek hayvanlarının adetlerini ve türlerini değerlendirmeye çalışacağız.

2.7.1 Küçükbaş Hayvancılık

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerindeki hayvancılık faaliyetlerini incelediğimizde köylerde koyun, keçi, sağman koyun, sağman keçi oğlak, yoz keçi yoz koyun, kuzu gibi hayvanların yetiştirildiğini görüyoruz. 3 haneli Dere köyünde ise küçükbaş hayvancılığın olmadığı görülmüştür.

Tablo 2.35: Enne Köyü Küçükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's)

Hane /No	Hane Sahibi	Koyun	Yoz Koyun	Sağman Koyun	Keçi	Sağman keçi	Yoz Keçi	Toplam
1/1	İmamoğlu Hasan	..	..	..	..	..	.	
2/4	Fatioğlu Mehmed	10	10				5	25
3/9	Delibaşoğlu Mehmed	5	13			15		33
4/13	Hacıoğlu Himmmed		3	10		30	12	55
5/19	Hacıoğlu Mennan					15	5	20
6/22	Kara Mehmed oğlu Mehmed	5	5		15		5	30
7/25	Karasarlıoğlu Ali	..	..					
8/29	Arnabutoğlu Mustafa	..	..					
9/32	Emrullah oğlu İbrahim	..	..					
10/35	Emrullah oğlu Ahmed	..	..					
11/38	Sarioğlu Hasan	..	..					
12/39	Mahmudoğlu Mehmed	13	10		5		2	30
13/29	Fatioğlu Mustafa	..	..					
14/48	Çakıroğlu Ali	..	..					
15/50	Molla Alioğlu Ali	..	..					
16/54	İğnegöllüoğlu Ahmed	..	..					
17/57	Fatioğlu Hüseyin	..	..					
18/61	Kemaloğlu İbrahim	..	...					
19/63	Aşıroğlu Ahmed	..	..					
20/65	Aşıroğlu Mehmed		...					
21/68	Mahmudoğlu Ahmed	..	..					
22/71	Osmanoğlu Osman	..	..					
23/73	Fatioğlu İsmail		52	7		21		80
24/77	Osmanoğlu Mehmed		5	15				20
25/82	Osmanoğlu Ahmed		10	10		10	10	40
26/89	Cınazoğlu Ali	..	..					

Tablo 2.35: (devam) Enne Köyü Küçükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's)

27/94	Arapoğlu Süleyman	...	...					
28/94	Alioğlu Ahmed	..	..					
29/96	Fatioğlu Himmed	..	..					
	Toplam	33	108	42	20	91	39	333

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Enne köyündeki hayvancılık faaliyetlerini incelediğimizde, 29 hanelik Enne köyünde küçükbaş hayvan olarak koyun, yoz koyun, sağman koyun, keçi, sağman keçi, yoz keçi türleri yetiştirilmektedir.

BOA, ML. VRD. TMT. d.08714. numaralı temettuat kaydını incelediğimizde Enne köyünde toplam küçükbaş hayvan olarak 333 adet bulunmaktadır. Bu hayvanların 33'ü koyun, 108'i yoz koyun, 42'si sağman koyun, 20'si keçi, 91'i sağman keçi, 39'u ise yoz keçidir.

Enne köyü küçükbaş hayvan bilgilerine baktığımızda köyde en fazla hayvana sahip hane 80 adet ile (hane 23) Fatioğlu İsmail'in ikamet ettiği hane olduğu görülür. Bu hanedeki hayvanların 52'si yoz koyun, 7 tanesi sağman koyun, 21 tanesi de sağman keçidir²¹⁵.

Köyde en az küçükbaş hayvana sahip hane ise (hane 5) Hacıoğlu Mennan²¹⁶ ve (hane 24) Osmanoğlu Mehmed'in ikamet ettiği hanelerdir²¹⁷. Hacıoğlu Mennan'nın 15 sağman keçisi, 5 yoz keçisi vardır. Osmanoğlu Mehmed'in ise 5 yoz koyunu, 15 sağman koyunu vardır.

Enne köyü hane sakinlerinden 20 hanenin küçükbaş hayvanı yoktur²¹⁸.

²¹⁵BOA, ML. VRD. TMT. d.08714. , s.6.

²¹⁶BOA, ML. VRD. TMT. d.08714. , s.2.

²¹⁷BOA, ML. VRD. TMT. d.08714. , s.6.

²¹⁸ Ayrıca Bknz: Tablo 2.35 Enne Küçükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's), BOA, ML. VRD. TMT. d.08714. s.2-7.

Tablo 2.36: Gümüş Köyü Küçükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's)

Hane /No	Hane Sahibi	Yoz Koyun	Sağman Koyun	Sağman Keçi	Yoz Keçi	Toplam
1/1	İmamoğlu Ahmed	..				
2/2	Boyacıoğlu Ömer	25	55		20	100
3/8	Aksakal oğlu İbrahim	15	25		5	45
4/11	Aksakal oğlu Ahmed			20	30	50
5/14	Aksakal oğlu Osman ve iyalinde bulunan Karındaşı Ali	10	10	5		25
6/16	Derviş Mustafa	..				
7/21	Seyyid Ahmed	8	12	5	5	30
8/28	Delibaşoğlu Seyyid Emin ve iyalinde bulunan İsmail(Çiftçi Hizmetkârı)(No:29)	...				
9/31	Delibaşoğlu Seyyid Cafer ve iyalinde bulunan Oğlu Ali(Çiftçi Hizmetkârı)(No:32)	..				
10/34	Ömercikoğlu Hüseyin	...				
11/35	Ömercikoğlu İbrahim	..				
12/37	Ömercikoğlu Ali	..				
13/40	Celiloğlu Süleyman	..				
14/44	Celiloğlu Ahmed ve iyalinde bulunan Oğlu Ali(No:45)	..				
15/46	Kureyşoğlu İbrahim	..				
16/47	Sarioğlu Hasan	..				
17/50	Namaz oğlu Hasan	...				
18/51	Dervişoğlu Hasan	..				
19/53	Mahmudoğlu Osman	..				
20/55	Molla Ömeroğlu Ömer	15	25	19		59
21/58	İsaoğlu Ali	..				
22/59	Berberoğlu İsmail	30	30	20	30	110
23/69	Bektaşoğlu Halil	..				
24/72	Mehmedçik oğlu Mehmed	19	21	4		44
25/77	Mehmedçik oğlu Hüseyin	..				

Tablo 2.36: (devam) Gümüş Köyü Küçükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's)

26/80	Şatroğlu Seyyid Süleyman	10	7			17
27/90	Burak oğlu Ahmed	..				
28/93	Namaz oğlu Ahmed	30	30	10	15	85
29/99	Değirmencioğlu Hüseyin öteki Karındaşı Mehmed(No:100)	..				
30/103	Geda oğlu İsmail ve İyalinde bulunan Oğlu Ahmed(No:103)	..				
31/106	Alioğlu Mustafa	..				
32/108	Hatipoğlu Ali	..				
33/109	Kureyşoğlu Süleyman	...				
34/113	Dervişoğlu Mehmed	...				
35/113	Mehmedçe oğlu Hasan	9	8	5		22
36/116	Namaz oğlu Ahmed ve iyalinde bulunan Oğlu Ömer(No:117)	..				
37/118	Tohurağlıoğlu Memiş	..				
	İlyasoğlu Molla Süleyman	..				
	Hacıoğlu Hüseyin Kerimesi	...				
	Hacı Hasan oğlu Hüseyin'in Hemşiresi	17	14	4		35
	Şehirlioğlu Seyyid Süleyman'ın Validesi					
	Süleymanoğlu Mustafa' nın Zevcesi Hatice Hatun	33	15			43
	Toplam	221	252	92	105	670

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Gümüş köyündeki hayvancılık faaliyetlerini incelediğimizde, Gümüş köyü hane sahiplerinin küçükbaş olarak toplam 670 adet hayvanı olduğu saptanmıştır. Bu hayvanlardan 221'i yoz koyun, 252 sağman koyun, 92 sağman keçi ve 105'i yoz keçidir.

Gümüş köyünde en fazla küçükbaş hayvana sahip hane 110 küçükbaş hayvan ile hane 22 Berberoğlu İsmail'in hanesidir. Bu şahsın 30 yoz koyun, 30 sağman koyunu, 20 sağman keçi, 30 yoz keçi küçükbaş hayvanı vardır²¹⁹.

Köyde en az küçükbaş hayvana sahip hane ise 17 adet ile hane 26 Şatıroğlu Seyyid Süleyman'ın hanesidir. Bu hanenin 10 yoz koyunu, 7 adet de sağman koyunu mevcuttur.

Gümüş köyün 1, 8.9.10.11.12.13.14.15.16.17.18.19.29.30.31.32.33.34.36.37. haneleri ile hane numarası olmayan İlyas oğlu Molla Süleyman, Hacıoğlu Hüseyin'in kerimesinin, Şehirlioğlu Seyyid Süleyman'ın validesinin küçükbaş hayvanı yoktur²²⁰.

Tablo 2.37: Ortaca Köyü Küçükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's)

Hane / No	Hane Sahibi	Yoz Koyun	Sağman Koyun	Kuzu	Sağman Keçi	Yoz Keçi	Oğlak	Toplam
1/1	Döndioğlu Mahmud	...	...	...	...	..	..	..
2/2	Aşıroğlu Masdan				8	16	15	39
3/6	Döndü oğlu Masdan	...	...		...	..	..	..
4/7	Aşıroğlu Süleyman	2	7		22	15	28	74
5/14	Solakoğlu Ahmed	1	9	9	7		7	33
6/18	Karaaşıroğlu Masdan	...	...	...	...	..	..	..
7/21	Caferoğlu Ahmed	...	...	...	...	..	..	..
8/24	Süleymanoğlu Ahmed	...	...	...	...	..	..	..
9/27	Çiftçioğlu İbrahim	...	...	...	...	..	..	..
10/31	Ömeroğlu Abdulkadir	...	...	...	...	..	..	..
11/25	Ayvazoğlu Yetim Abdullah	...	...	...	...	..	..	..
12/28	Berber Mustafa Oğlu Ali	...	...	...	...	..	..	..
	TOPLAM	3	16	9	67	31	50	176

²¹⁹ BOA, ML.VRD.TMT.d. 08707. s. 4.

²²⁰ Ayrıca Bkz: Tablo 2.36. Gümüş Köyü Küçükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's): Bknz: BOA, ML.VRD.TMT.d. ,08707. , s.2-7.

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerdeki hayvancılık faaliyetlerine baktığımızda Ortaca köyünde küçükbaş hayvan olarak 176 adet hayvanın olduğunu görüyoruz.

Köyde 3 hane küçükbaş hayvan yetiştirmektedir. Bu haneler: (hane 2) Aşıroğlu Masdan, (hane 4) Aşıroğlu Süleyman ve (hane 5) Solakoğlu Ahmed'in haneleridir.

Köyde en fazla küçükbaş hayvan yetiştiren şahıs ise (hane 4) Aşıroğlu Süleyman'ın hanesidir²²¹. Aşıroğlu Süleyman'ın toplamda 74 adet küçükbaş hayvanı vardır. Bu hayvanların 2'si yoz koyun, 7'si sağman koyun, 22 tanesi sağman keçi, 15 adet yoz keçi ve 28 tanesi oğlaktır.

Köyde toplam olarak 3 yoz koyun, 16 sağman koyun, 9 kuzu, 67 sağman keçi, 31 yoz keçi ve 50 oğlak vardır²²².

Hane 2 Numara 2'deki Aşıroğlu Masdan, Kütahya Çukur mahallesinde sakin Hasan Çavuşoğlu Yetim Ahmed ile ortak olarak 5 sağman keçi, 5 yoz keçi, 5 oğlak yetiştirmiştir. Bunlardan kendi payına düşen hissesi ise 18,5 kuruştur²²³.

Hane 4 Numara 7'deki Aşıroğlu Süleyman Kütahya Meydan mahallesinde sakin Kara Hasan Çavuşoğlu Mesdan Ağa ile ortak olarak 2 sağman keçi, 5 yoz keçi, 28 oğlak yetiştirmiş olup bu ortaklıktan kendi payına düşen hissesi ise 99 kuruştur²²⁴.

Sekiviran köyü küçükbaş hayvan bilgilerine baktığımızda köyde sadece üç hanenin küçükbaş hayvanı vardır. Toplamda 57 adet küçükbaş hayvan mevcuttur. Bu hanelerden ilki (hane 21 Numara 59) Topal Mehmed Oğlu Ömer'in hanesidir. Bu şahsın toplamda 20 adet sağman keçisi vardır²²⁵. 2. hane ise, (hane 23 numara 62) Arnabutoğlu Mehmed Ali'nin hanesidir. Bu şahsın 20 sağman keçisi, 10 yoz keçisi olmak üzere 30 adet küçükbaş hayvanı vardır²²⁶. Küçükbaş hayvanı olan 3. hane ise (hane 26 numara 67) Veyisoğlu Mehmed'in hanesidir. Bu şahsın 7 adet sağman keçisi vardır²²⁷.

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerdeki hayvancılık faaliyetlerine baktığımızda Yoncalı köyünde toplamda

²²¹ BOA, ML. VRD. TMT. d.08691. , s. 2.

²²² BOA, ML. VRD. TMT. d. 08691. , s.2- 3.

²²³ BOA, ML. VRD. TMT. d. 08691. , s. 2.

²²⁴ BOA, ML. VRD. TMT. d. 08691. , s. 2.

²²⁵ BOA, ML. VRD. TMT. d. 08734. , s.4.

²²⁶ BOA, ML. VRD. TMT. d. 08734. , s.4.

²²⁷ BOA, ML. VRD. TMT. d. 08734. , s.6.

sadece 4 adet küçükbaş hayvan olduğunu görmekteyiz. Bu 4 baş hayvan ise hane 4 numara 4'te ikamet eden Bahçıvan oğlu Osman'a aittir. Bahçıvanoğlu Osman'ın 3 yoz koyunu, 1 adet de sağman koyunu vardır²²⁸.

Genel olarak hayvancılık faaliyetlerini incelediğimizde sadece Enne, Gümüş, Ortaca köylerinde küçükbaş hayvancılık yaygın bir şekilde yapılmaktadır. Fakat Sekiviran ve Yoncalı köylerinde küçükbaş hayvancılık çok az yapılmaktadır. Hatta Dere köyünde küçükbaş hayvan kaydına rastlanmamıştır. Köyler içinde en fazla küçükbaş hayvana sahip köy 670 adet ile Gümüş köyüdür. Gümüş köyündeki küçükbaş hayvan sayısını hane sayısına böldüğümüzde her haneye ortalama 15-16 adet küçükbaş hayvan düşmektedir. Ortaca köyünde bu sayı 14, Enne köyünde ise 11'dir. Küçükbaş hayvan dağılımı belli aileler arasında yoğunluktadır. Yani köylerde her hanenin küçükbaş hayvanı yoktur. Bu dağılımın sebebi ise köylerdeki ailelerin ekonomik durumları ile alakalı olduğunu söyleyebiliriz.

2.7.2. Büyükbaş Hayvancılık

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerindeki büyükbaş hayvancılık faaliyetlerini incelediğimizde köyde genel olarak sağman inek, yoz inek, tosun, öküz, düve, manda öküzü, manda düvesi, dana, kara sığır tosunu, manda danası, yoz manda ineği, yoz kara sığır ineği, sağman manda ineği gibi büyükbaş hayvanların yetiştirildiğini görüyoruz.

Tarım faaliyetleri yaygın olduğu için genellikle büyükbaş hayvanların etinden sütünden faydalanılmasının yanı sıra bu hayvanların tarım arazilerini işlerken gücünden de faydalandığını biliyoruz.

Tablolar ile 1261 (1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerindeki büyükbaş hayvancılık faaliyetlerini inceleyip değerlendirmeye çalışacağız.

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerindeki büyükbaş hayvancılık faaliyetlerini incelediğimizde Dere köyünde

²²⁸ BOA, ML. VRD. TMT. d. 08726. , s.2

3 hane olup bu köyde toplamda 3 adet büyükbaş hayvan bulunmaktadır. Bu 3 baş, (hane 2 numara 2) Salih Bin Ali'ye aittir. Salih Bin Ali'de 1 tosun, 1 öküz, 1 tane de düve vardır. Diğer iki hanenin ise büyükbaş hayvanları yoktur²²⁹.

Tablo 2.38: Enne Köyü Büyükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's)

Hane / No	Hane Sahibi	Sağman İnek	Yoz İnek	Tosun	Öküz	Düve	Kara Sığır Öküzü	Manda Öküzü	Yoz Manda	Camış	Malak	Yoz Camış	Manda Danası	Kara Sığır Öküzü	Toplam
1/1	İmamoğlu Hasan	1	1												2
2/4	Fatioğlu Mehmed	1	1			1	2	2	1						8
3/9	Delibaşoğlu Mehmed		2	3	2			2	1		1				11
4/13	Hacioğlu Himmmed	2	2	3	2			2							11
5/19	Hacioğlu Mennan		1	2	4	1									8
6/22	Kara Mehmedoğlu Mehmed		3	3				2						2	10
7/25	Karasarlıoğlu Ali	..	..												0
8/29	Arnabutoğlu Mustafa		1					2		1		1		2	7
9/32	Emrullahoğlu İbrahim	1			2										3
10/35	Emrullah oğlu Ahmed			2				2							4
11/38	Sarioğlu Hasan	..	..	..											0
12/39	Mahmudoğlu Mehmed	1	2	1	6				1						11
13/29	Fatioğlu Mustafa	..	..												0
14/48	Çakıroğlu Ali		1												1
15/50	Molla Alioğlu Ali	1	1	1	1	1									5
16/54	İğnegöllüoğlu Ahmed	..	..												0
17/57	Fatioğlu Hüseyin		1	1											2
18/61	Kemaloğlu İbrahim	1			3										4

²²⁹ BOA, ML.VRD.TMT.d. 08723. , s.2.

Tablo 2.38: (devam) Enne Köyü Büyükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's)

19/63	Aşıroğlu Ahmed	1	1	1		1									4
20/65	Aşıroğlu Mehmed		1		2	1									4
21/68	Mahmudoğlu Ahmed		1	1		1		2	1				2		8
22/71	Osmanoğlu Osman	1		1	2						1				5
23/73	Fatioğlu İsmail				2										2
24/77	Osmanoğlu Mehmed		2	1	2										5
25/82	Osmanoğlu Ahmed		2	1		2		2						2	9
26/89	Cınazoğlu Ali				2										2
27/94	Arapoğlu Süleyman														0
28/94	Alioğlu Ahmed												1		1
29/96	Fatioğlu Himmed	1		2	2										5
	Toplam	1 1	23	23	32	8	2	16	4	1	2	1	2	7	13 2

1261 (1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerdeki büyükbaş hayvancılık faaliyetlerini incelediğimizde Enne köyü hane sakinlerinin toplamda 132 adet büyükbaş hayvanı vardır. Bu hayvanlardan 11 tanesi sağman inek, 23 tanesi yoz inek, 23 tanesi tosun, 32 tanesi öküz, 8 tanesi düve, 2 tanesi karasığır öküzü, 16 tanesi manda öküzü, 4 tanesi yoz manda, 1 camış, 2 malak, 1 yoz camış, 2 manda danası, 7 tane de kara sığır öküzüdür.

Köyde en fazla büyükbaş hayvanı olan şahıslar 11 adet büyük baş hayvan ile (hane 3) Delibaşoğlu Mehmed²³⁰, (hane 4) Hacıoğlu Himmed²³¹, (hane 12) Mahmudoğlu Mehmed'tir²³².

²³⁰ BOA, ML. VRD. TMT. d. 08714. , s.2.

²³¹ BOA, ML. VRD. TMT. d. 08714. , s.2.

²³² BOA, ML. VRD. TMT. d. 08714. , s.4.

Köyde en az büyükbaş hayvanı olan hanelerden ilki Alioğlu Ahmed'in olduğu 28. hanedir. Bu şahsın toplam da 1 adet kara sığır öküzü vardır²³³. Diğerisi ise hane 14 Çakıroğlu Ali'dir. Bu şahsın da 1 adet yoz ineği vardır²³⁴.

Enne köyünde büyükbaş hayvanı bulunmayan haneler de vardır. Bu haneler: (hane 7) Karasarlıoğlu Ali²³⁵, (hane 11) Sarıoğlu Hasan²³⁶, (hane 13) Fatioğlu Mustafa²³⁷, (hane 16) Ahmed²³⁸ ve (hane 27) Arapoğlu Süleyman'ın ikamet ettikleri hanelerdir²³⁹.

Enne köyündeki hane sakinlerinin durumu (sahip olunan büyükbaş hayvan ve tarım arazileri arasındaki ilişki bakımından) incelendiğinde, tarla sahibi olan hane sakinlerinin aynı zamanda büyükbaş hayvanı da olduğu saptanmıştır. Hanelerin sahip olduğu (dönüm bazında) tarla büyüklüğü aynı olsa dahi hayvan sayılarının farklı olduğu saptanmıştır.

²³³ BOA, ML. VRD. TMT. d. 08714. , s.7.

²³⁴ BOA, ML. VRD. TMT. d. 08714. , s.4.

²³⁵ BOA, ML. VRD. TMT. d. 08714. , s.3.

²³⁶ BOA, ML. VRD. TMT. d. 08714. , s.3.

²³⁷ BOA, ML. VRD. TMT. d. 08714. , s.4.

²³⁸ BOA, ML. VRD. TMT. d. 08714. , s.4.

²³⁹ BOA, ML. VRD. TMT. d. 08714. , s.7.

Tablo 2.39: Gümüş Köyü Büyükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's)

Hane / No	Hane Sahibi	Sağman İnek	Yoz İnek	Tosun	Öküz	Düve	Manda Öküzü	Yoz Manda	Manda Düvesi	Dana	Kara Sığır Öküzü	Sağman Manda İneği	Toplam
1/1	İmamoğlu Ahmed		1		2							1	4
2/2	Boyacıoğlu Ömer				2		2	2					6
3/8	Aksakal oğlu İbrahim		1		2	1							4
4/11	Aksakal oğlu Ahmed		1		2					1			4
5/14	Aksakal oğlu Osman ve iyalinde bulunan Karındaşı Ali		1		4								5
6/16	Derviş Mustafa				2							1	3
7/21	Seyyid Ahmed	2			4					2			8
8/28	Delibaşoğlu Seyyid Emin ve iyalinde bulunan İsmail(Çiftçi Hizmetkârı)(No:29)												
9/31	Delibaşoğlu Seyyid Cafer ve iyalinde bulunan Oğlu Ali(Çiftçi Hizmetkârı)(No:32)												
10/34	Ömercikoğlu? Hüseyin		2							1			3
11/35	Ömercikoğlu? İbrahim		1	1									2
12/37	Ömercikoğlu? Ali		2		2					1		1	6
13/40	Celiloğlu Süleyman		2		2					1			5
14/44	Celiloğlu Ahmed ve iyalinde bulunan Oğlu Ali(No:45)		1										1
15/46	Kureyşoğlu İbrahim		1	2									3
16/47	Sarıoğlu Hasan		1		2					2			5
17/50	Namaz oğlu Hasan	1	1		2								4
18/51	Dervişoğlu Hasan		1										1
19/53	Mahmudoğlu Osman								2			2	4
20/55	Molla Ömeroğlu Ömer				2								2
21/58	İsa oğlu Ali	1											1
22/59	Berberoğlu İsmail	1			2	1	2	1					7
23/69	Bektaşoğlu Halil	2			2								4
24/72	Mehmedçik oğlu Mehmed		2		4				1	2			9
25/77	Mehmedçik oğlu Hüseyin				2								2
26/80	Şatıroğlu Seyyid Süleyman		1	1		1	2						5
27/90	Burak oğlu Ahmed												
28/93	Namaz oğlu Ahmed		1		1		1	1	1		1		6

Tablo 2.39: (devam) Gümüş Köyü Büyükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's)

29/99	Değirmencioğlu Hüseyin ve öteki karındaşı Mehmed(No:100)		1										1
30/103	Kahyaoğlu İsmail ve iyalinde bulunan Oğlu Ahmed(No:103)	1											1
31/106	Alioğlu Mustafa		1		1				1				3
32/108	Hatipoğlu Ali												
33/109	Kureyşoğlu Süleyman												
34/113	Dervişoğlu Mehmed		1		2								3
35/113	Mehmedçe oğlu Hasan	1			2								3
36/116	Namaz oğlu Ahmed ve İyalinde bulunan Oğlu Ömer(No:117)				2								2
37/118	Tohurağlıoğlu Memiş												
	İlyas oğlu Molla Süleyman												
	Hacioğlu Hüseyin'in Kerimesi		1					1					2
	Hacı Hasan oğlu Hüseyin'in Hemşiresi												
	Şehirlioğlu Seyyid Süleyman'ın Validesi							1					1
	Süleymanoğlu Mustafa'nın Zevcesi Hatice Hatun												
	Toplam	9	24	4	46	3	7	6	4	11	1	5	120

1261 (1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerdeki büyükbaş hayvancılık faaliyetlerini incelediğimizde Gümüş köyünde 9 adet sağman inek, 24 yoz inek, 4 tosun, 46 öküz, 3 düve, 7 manda öküzü, 6 yoz manda, 4 manda düvesi, 11 dana, 1 kara sığır öküzü ve 5 sağman manda ineği olmak üzere toplamda 120 adet büyük baş hayvan yetiştirilmektedir.

Gümüş köyü hane sakinlerinin büyükbaş hayvanlarını incelediğimizde köyde en fazla büyükbaş hayvana sahip olan hane Mehmedçik oğlu Mehmed bulunduğu hane

24'tür. Bu hanede 2 yoz inek, 4 öküz, 1 yoz manda, 2 adet dana olmak üzere toplamda 9 adet büyükbaş hayvan vardır²⁴⁰.

Köyde en az 1 adet büyükbaş hayvanı olan haneler ise: (Hane 14) Celiloğlu Ahmed ve iyalinde bulunan oğlu Ali, (hane 18) Dervişoğlu Hasan, (hane 21) İsa oğlu Ali, (hane 29) Değirmencioğlu Hüseyin ve öteki karındaşı Mehmed, (hane 30) Kahyaoğlu İsmail ve iyalinde bulunan oğlu Ahmed ve hane numarası yazılmamış Şehirlioğlu Seyyid Süleyman'ın validesinin bulunduğu hanelerdir²⁴¹.

Gümüş köyü hane sakinlerinde hiç büyükbaş hayvanı olmayan haneler de mevcuttur. Bu haneler; (hane 8) Delibaşoğlu Seyyid Emin ve iyalinde bulunan İsmail, (hane 9) Delibaşoğlu Seyyid Cafer ve iyalinde bulunan oğlu Ali, (hane 27) Burak oğlu Ahmed, (hane 32) Hatipoğlu Ali, (hane33) Kureyşoğlu Süleyman, (hane 37) Tohurağlıoğlu Memiş ve hane numaraları olmayan İlyas oğlu Molla Süleyman, Hacı Hasan oğlu Hüseyin'in hemşiresi, Süleymanoğlu Mustafa'nın zevcesi Hatice hatunun ikamet ettiği hanelerdir²⁴².

Gümüş köyünde bulunan hanelerin (tarlası olan), aynı zamanda büyükbaş hayvanı olduğu da saptanmıştır. Fakat tarım arazilerinin büyüklüğü ile büyükbaş hayvan dağılımında paralellik yoktur. Tarlası olmayan kimi hanelerin az da olsa büyükbaş hayvanı vardır. Örneğin hane 14, hane 15, hane 29, hane 30'da ikamet eden ailelerin tarlası olmadığı halde büyükbaş hayvanı olduğu görülmüştür.

²⁴⁰ BOA, ML. VRD. TMT. d.08707. , s.5.

²⁴¹ Bknz: Tablo 2.39. Gümüş Köyü Büyükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's), Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML.VRD.TMT.d. 08707. , s.2-7.

²⁴² Bknz: Tablo 2.39. Gümüş Köyü Büyükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's), Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML.VRD.TMT.d. 08707. , s.2-7.

Tablo 2.40: Ortaca Köyü Büyükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's)

Hane / No	Hane Sahibi	Sağman İnek	Yoz İnek	Tosun	Öküz	Düve	Manda Öküzü	Yoz Manda	Kara Sığır Öküzü	Toplam
1/1	Döndioğlu Mahmud				1					1
2/2	Aşıroğlu Masdan				1					1
3/6	Döndü oğlu Masdan		1	1	2	1				5
4/7	Aşıroğlu Süleyman		2			2	2	1	2	9
5/14	Solakoğlu Ahmed	1			3					4
6/18	Karaaşıroğlu Masdan	1			1					2
7/21	Caferoğlu Ahmed	1	1	1	2	1				6
8/24	Süleymanoğlu Ahmed		1		2					3
9/27	Çiftçioğlu İbrahim	1	1		2	1				5
10/31	Ömeroğlu Abdulkadir		1	1						2
11/25	Ayvazoğlu Yetim Abdullah		1							1
12/28	Berber Mustafa Oğlu Ali	1								1
	TOPLAM	5	8	3	14	5	2	1	2	40

Ortaca köyü hane halkı sakinlerinin Büyükbaş hayvan bilgilerine baktığımızda köyde toplamda 12 hane olup bu hanelerde toplamda 40 adet büyükbaş hayvan mevcuttur. Bu hayvanlar: 5 sağman inek, 8 yoz inek, 3 tosun, 14 öküz, 5 düve, 2 manda öküzü, 1 yoz manda, 2 karasığır öküzden oluşmaktadır.

Köyde en fazla büyükbaş hayvanı olan şahıs (hane 4) Aşır oğlu Süleyman'ın hanesidir. Bu şahısın 2 yoz inek, 2 düve, 2 manda öküzü, 1 yoz manda ve 2 kara sığır öküzü bulunmaktadır²⁴³. Ayrıca köyde herkesin en az 1 adet büyükbaş hayvanı vardır. Köyde en fazla bulunan büyük hayvan ise 14 adet ile öküz cinsidir.

Ortaca köyünde genel olarak tarlası olan bütün hanelerin büyükbaş hayvanı da mevcuttur. Sadece (hane 12) Berber Mustafa oğlu Ali'nin tarlası olmadığı halde 1 adet sağman ineği vardır. Fakat diğer köylerde de olduğu gibi tarla miktarı ile büyükbaş

²⁴³ BOA, ML. VRD. TMT. d. 08691. , s.2.

hayvan arasında genel olarak paralellik yoktur. Köydeki tarım arazilerini büyükbaş hayvan sayısına böldüğümüzde yaklaşık olarak 10 dönüm tarlaya 1 büyükbaş hayvan düşmektedir.

Tablo 2.41: Sekiviran Köyü Büyükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's)

Hane/ No	Hane Sahibi	Sağman İnek	Yoz İnek	Tosun	Öküz	Düve	Manda Öküzü	Dana	Malak	Toplam
1/1	Kahvecioğlu Molla Mehmed	1		1	1					3
2/4	Hacı Hasan oğlu Mesdan	1			1					2
3/7	Koca Hasan oğlu Mehmed Ali									
4/8	Bekaroğlu Hüseyin	1								1
5/11	Cerikoğlu Halil				2		2		1	5
6/17	İmamoğlu Molla Osman	1			2					3
7/21	Bekaroğlu Ali	1			2					3
8/22	Alioğlu Masdan		1		2	1				4
9/24	Halil Paşa Oğlu İbrahim		1		4					5
10/25	Emir Alioğlu Ali	1								1
11/32	Muslihiddin Oğlu Muslihiddin	1		1	2					4
12/36	Arnabutoğlu Veyis	1	1		2					4
13/39	Arnabutoğlu Ahmed									
14/41	Arnabutoğlu İsmail									
15/43	Lafcioğlu Ali	1						1		2
16/46	Lafcioğlu Abdulkadir									
17/48	Arnabutoğlu Halil	1			2					3
18/53	Arnabutoğlu Mehmed									
19/54	Arnabutoğlu Hüseyin	1								1
20/56	Emiroğlu Ali		1		1					2
21/59	Topal Mehmed oğlu Ömer	1			2					3

Tablo 2.41: (devam) Sekiviran Köyü Büyükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's)

22/61	Seferoğlu İbrahim		1		2	1				4
23/62	Arnabutoğlu Mehmed Ali	1		1	2		2			6
24/64	Veyisoğlu Halil		1		2			1		4
25/66	Veyisoğlu Durmuş	1			2					3
26/67	Veyisoğlu Mehmed	2			2	1				5
27/71	Ayvazoğlu Hasan				2					2
28/72	Ayvazoğlu Süleyman									
29/75	Eyyüpoğlu Hasan	1							2	3
30/78	Dede Mehmed oğlu Himmed	1			2					3
31/86	Davutoğlu Masdan	1		2	3	2				8
32/85	İbiş oğlu Muslihiddin									
33/88	Eyyüpoğlu Hasan				2					2
34/92	Kahvecioğlu Ahmed				2					2
35/96	Berberoğlu Süleyman									
36/10 0	Kara Ahmedoğlu Halil	1	1		2	4				8
37/11 4	İmamoğlu Arif				2					2
	Toplam	20	7	5	48	9	4	2	3	98

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerdeki büyükbaş hayvancılık faaliyetlerini incelediğimizde Sekiviran köyünde, 20 adet sağman inek, 7 adet yoz inek, 5 tosun, 48 öküz, 9 düve, 4 manda öküzü, 2 dana, 3 adet malak olmak üzere toplamda 98 adet büyükbaş hayvan olup bu hayvanların içinde en fazla sayıya sahip cins ise öküzdür.

Köyün büyükbaş hayvan bilgilerini incelediğimizde en fazla hayvanı olan haneler 8 adet büyükbaş ile (hane 31) Davutoğlu Masdan²⁴⁴ ile (hane 36) Kara Ahmedoğlu Halil'in²⁴⁵ ikamet ettiği hanelerdir.

Köyde en az büyükbaş hayvanı olan hanelerin 1 adet hayvanı vardır. Bu haneler: (Hane 4) Bekaroğlu Hüseyin²⁴⁶, (hane 10) Emir Alioğlu Ali²⁴⁷, (hane 19) Arnabutoğlu Hüseyin'nin²⁴⁸ bulunduğu hanelerdir.

Sekiviran köyünde büyükbaş hayvanı olmayan haneler de mevcuttur. Bu haneler ise: (Hane 3) Koca Hasan oğlu Mehmed Ali, (hane 13) Arnabutoğlu Ahmed, (hane 14) Arnabutoğlu İsmail, (hane 16) Lafcioğlu Abdulkadir, (hane 18) Arnabutoğlu Mehmed, (hane 28) Ayvazoğlu Süleyman, (hane 32) İbiş oğlu Muslihiddin ve (hane 35) Berberoğlu Süleyman'ın ikamet etmiş bulundukları hanelerdir²⁴⁹.

Sekiviran köyü tarım arazisi ile büyükbaş hayvan sayıları arasındaki ilişkiyi incelendiğinde, tarım arazisi olup da büyükbaş hayvanı olmayan hanelerin mevcut olduğu saptanmıştır. Fakat genel olarak tarlası olan hanelerin büyükbaş hayvanı da vardır. Köyde (60 dönüm) en fazla tarlası olan (hane 23) Arnabutoğlu Mehmed Ali'in 6 adet büyükbaş hayvanı vardır.

Tablo 2.42: Yoncalı Köyü Büyükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's)

Hane / No	Hane Sahibi	Sağman İnek	Yoz İnek	Tosun	Öküz	Düve	Manda Öküzü	Manda Düvesi	Dana	Kara Sığır Tosunu	Manda Danası	Yoz Manda İneği	Yoz Kara Sığır İneği	Sağman Manda İneği	Toplam
1/1	Yetim Osmanoğlu İsmail	1			2										3
2/4	Abdurrahman oğlu Hasan				1										1

²⁴⁴ BOA, ML. VRD. TMT. d.08734. , s.4.

²⁴⁵ BOA, ML. VRD. TMT. d.08734. , s.5.

²⁴⁶ BOA, ML. VRD. TMT. d.08734. , s.2.

²⁴⁷ BOA, ML. VRD. TMT. d.08734. , s.3.

²⁴⁸ BOA, ML. VRD. TMT. d.08734. , s.4.

²⁴⁹ Bknz: Tablo 2.41. Sekiviran Köyü Büyükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's) , Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML. VRD. TMT. d.08734. , s2-6.

Tablo 2.42: (devam) Yoncalı Köyü Büyükbaş Hayvan Bilgileri (adet /re's)

3/5	Bekir Ağaoğlu Abdülaziz		1		2				1						4
4/4	Bahçıvan oğlu Osman						3			3	2		2	1	11
5/12	Hacı Hasan oğlu Mesdan														
6/18	Berber Himmed oğlu Halil ve İyalinde bulunan Burhan oğlu İbrahim	1	1		4										6
7/21	Veli Osman Oğlu Ali	1	2	1	2										6
8/24	Topluca oğlu Mustafa		1	1	4										6
9/25	Emir Ali oğlu Mesdan														
10/26	Himmed oğlu Himmed														
11/28	Kara oğlan oğlu Mustafa	1	1	1	1										4
12/30	Kemancı oğlu Hüseyin													1	1
13/31	Ali oğlu Halil														
14/33	Değirmencioğlu Seyyid İsmail	2		1	4	1			1						9
15/37	Sarı Mehmed oğlu Ahmed														
16/40	Molla Ali oğlu Seyyid Hüseyin				4									1	5
17/45	Hacı İbrahim Ağaoğlu Ömer			4	5			1			1	1	2		14
18/45	Yağcı Bekiroğlu Ahmed														
19/48	Yetim Osmanoğlu Mehmed				2										2
	Toplam	6	6	8	31	1	3	1	2	3	3	1	4	3	72

1261 (1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerdeki büyükbaş hayvancılık faaliyetlerini incelediğimizde Yoncalı köyünde toplam 19 hane olup 72 adet büyükbaş hayvan yetiştirilmiştir. Genel olarak değerlendirmek gerekirse köyde 6 sağman inek, 6 yoz inek, 8 tosun, 31 öküz, 1 düve, 3 manda öküzü, 1 manda düvesi, 2 dana, 3 kara sığır tosunu, 3 manda danası, 1 yoz manda ineği, 4 yoz kara sığır ineği ve 3 sağman manda ineği mevcut olup bu hayvan cinslerinin içinde en fazla olan ise 31 adet ile öküz türüdür.

Köyde en fazla büyükbaş hayvanı olan hane ise (hane 17) Hacı İbrahim Ağaoğlu Ömer'in bulunduğu hanedir. Bu hanede 4 tosun, 5 öküz, 1 manda düvesi, 1 manda danası, 1 yoz manda ineği, 2 yoz kara sığır ineği olmak üzere toplamda 14 adet büyükbaş hayvan vardır²⁵⁰.

Yoncalı köyünde en az büyükbaş hayvana sahip haneler ise; (hane 2) Abdurrahman oğlu Hasan²⁵¹ ile (hane 12) Kemancı oğlu Hüseyini'nin²⁵² ikamet ettiği hanelerdir. Bu hanelerde 1'er büyükbaş hayvan vardır.

1261 (1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerindeki büyükbaş hayvancılık faaliyetlerine baktığımızda Yoncalı köyünde hiç büyükbaş hayvanı olmayan haneler de mevcuttur. Bu haneler: (hane 5) Hacı hasan oğlu Mesdan, (hane 9) Emir Alioğlu Mesdan, (hane 10) Himmed oğlu Himmed , (hane 13) Alioğlu Halil, (hane 15) Sarı Mehmed oğlu Ahmed, (hane 18) Yağcı Bekiroğlu Ahmed'in ikamet etmiş olduğu hanelerdir²⁵³.

Yoncalı köyünde genel olarak tarlası olan her hanenin büyükbaş hayvanı da mevcuttur. Fakat (hane 10) Himmedoğlu Himmed'in 8 dönüm tarlası olmasına rağmen büyükbaş hayvanı yoktur. Hane 5, hane 9, hane 15 ve hane 18'de bulunan ailelerin hem tarlası hem de büyükbaş hayvanı yoktur.

Genel olarak Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerinin büyükbaş hayvancılık faaliyetleri incelediğinde, her köyde büyükbaş hayvancılığın yapıldığı görülmüştür. Büyükbaş hayvan sayılarını hanelere

²⁵⁰ BOA, ML. VRD. TMT. d. 08726. , s. 4.

²⁵¹ BOA, ML. VRD. TMT. d. 08726. , s2.

²⁵² BOA, ML. VRD. TMT. d. 08726. , s3.

²⁵³ Bknz: Tablo 2.42. *Yoncalı Köyü Büyükbaş Hayvan Bilgileri* (adet /re's): Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML. VRD. TMT. d. 08726. , s.2-5.

böldüğümüzde hane başına en fazla hayvanın Enne köyü sakinlerinde olduğu anlaşılmıştır. 19 hanelik Enne köyünde, hane başına yaklaşık olarak 4-5 büyükbaş hayvan düşmektedir. Diğer hanelerde ise bu dağılım hane başına, 3 hanelik Dere köyünde 3 büyükbaş, 42 hanelik Gümüş köyünde 2-3 büyükbaş, 12 hanelik Ortaca köyünde 3-4 büyükbaş, 37 hanelik Sekiviran köyünde 2-3 büyükbaş, 19 hanelik Yoncalı köyünde ise 3-4 büyükbaş hayvan olarak tespit edilmiştir. Köylerin hane sayısı farklı olmasına rağmen hane başına düşen büyükbaş hayvan sayısı aynı olabilmektedir. Örneğin Gümüş köyü 42 haneden, Sekiviran köyü ise 37 haneden oluşmasına rağmen hane başına düşen büyükbaş hayvan sayısı aynıdır.

2.7.3. Yük ve Binek Hayvancılık

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerindeki yük ve binek hayvan bilgilerini incelediğimizde köyde genel olarak yetiştirilen hayvan türleri, kısırak, dölsüz kısırak, merkep, dölsüz merkep, sıpalı merkep, erkek merkep, tay ve beygirdir.

Aşağıdaki tablolarda temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerindeki yük ve binek hayvan bilgilerini incelemeye çalışacağız.

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köyleri kayıtlarına göre 3 haneli Dere köyünde yük ve binek hayvanı yoktur²⁵⁴.

²⁵⁴ BOA, ML. VRD. TMT. d.08723. , s.2.

Tablo 2.43: Enne Köyü Yük ve Binek Hayvan Bilgileri (adet /re's)

Hane / No	Hane Sahibi	Kısarak	Dölsüz Kısarak	Taylı Kısarak	Merkep	Dölsüz Merkep	Sıpalı Merkep	Erkek Merkep	Erkek Tay	Beygir	Toplam
1/1	İmamoğlu Hasan									1	1
2/4	Fatioğlu Mehmed									3	3
3/9	Delibaşoğlu Mehmed		2								2
4/13	Hacıoğlu Himmed			1			1			1	3
5/19	Hacıoğlu Mennan			1		1			1		3
6/22	Kara Mehmed oğlu Mehmed					2				3	5
7/25	Karasarlıoğlu Ali	..	...								
8/29	Arnabutoğlu Mustafa	..	..								
9/32	Emrullah oğlu İbrahim					1				2	3
10/35	Emrullah oğlu Ahmed						1	2		2	5
11/38	Sarioğlu Hasan	...	...								
12/39	Mahmudoğlu Mehmed						1			2	3
13/29	Fatioğlu Mustafa	..	..								
14/48	Çakıroğlu Ali					1					1
15/50	Molla Alioğlu Ali					1				1	2
16/54	Ahmed	..	...								
17/57	Fatioğlu Hüseyin					1					1
18/61	Kemaloğlu İbrahim						1				1
19/63	Aşıroğlu Ahmed			1							1
20/65	Aşıroğlu Mehmed				1					1	2
21/68	Mahmudoğlu Ahmed	1									1
22/71	Osmanoğlu Osman					2					2
23/73	Fatioğlu İsmail						1				1
24/77	Osmanoğlu Mehmed					1			1		2
25/82	Osmanoğlu Ahmed					2				5	7
26/89	Cınazoğlu Ali						1	1		1	3
27/94	Arapoğlu Süleyman	..	..								
28/94	Alioğlu Ahmed	..	..								
29/96	Fatioğlu Himmed									2	2
	Toplam	1	2	3	1	12	6	3	2	24	54

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerdeki yük ve binek hayvan bilgilerini incelediğimizde, Enne köyünde 1 kısarak, 2 dölsüz kısarak, 3 taylı kısarak, 1 merkep, 12 dölsüz merkep, 6 sıpalı merkep, 3 erkek merkep, 2 tay, 24 beygir olmak üzere toplam 54 adet yük ve binek hayvanı

mevcut olup bu hayvan cinslerinin için de en fazla sayıya sahip hayvan türü ise 24 adet ile beygir türüdür.

Enne köyünde en fazla yük ve binek hayvanına sahip olan şahıs, (hane 25)Osmanoğlu Ahmed'in ikamet ettiği hanedir. Bu şahsın toplam 7 adet yük ve binek hayvanı vardır. Bu hayvanlardan 2'si dölsüz merkep, 5 tanesi ise beygir türüne aittir²⁵⁵.

Köyde en az 1adet yük ve binek hayvanı olan haneler ise: (hane 1) İmamoğlu Hasan, (hane 14) Çakıroğlu Ali, (hane 17) Fatioğlu Hüseyin, (hane 18) Kemaloğlu İbrahim, (hane 19) Aşıroğlu Ahmed, (hane 21) Mahmudoğlu Ahmed, (hane 23) Fatioğlu İsmail'in bulunduğu hanelerdir.

Köyde hiç yük ve binek hayvanı olmayan haneler ise: (hane 79 Karasarlıoğlu Ali, (hane 8) Arnabutoğlu Mustafa, (hane 11) Sarıoğlu Hasan, (hane 13) Fatioğlu Mustafa, (hane 16) Ahmed, (hane 27) Arapoğlu Süleyman, (hane 28) Alioğlu Ahmed'in ikamet etmiş oldukları hanelerdir.

²⁵⁵ BOA, ML. VRD. TMT. d.08714. , s. 6.

Tablo 2.44: Gümüş Köyü Yük ve Binek Hayvan Bilgileri (adet /re's)

Hane / No	Hane Sahibi	Kısrak	Dölsüz Kısrak	Merkep	Dölsüz Merkep	Erkek Merkep	Tay	Erkek Tay	Beygir	Toplam
1/1	İmamoğlu Ahmed	1	1							2
2/2	Boyacıoğlu Ömer		1		2			1		4
3/8	Aksakal oğlu İbrahim			1		1				2
4/11	Aksakal oğlu Ahmed									
5/14	Aksakal oğlu Osman ve iyalinde bulunan Karındaşı Ali		1						1	2
6/16	Derviş Mustafa		2					2		4
7/21	Tekenişin Seyyid Ahmed		2	1						3
8/28	Delibaşoğlu Seyyid Emin ve iyalinde bulunan İsmail(Çiftçi Hizmetkârı)(No:29)				1					1
9/31	Delibaşoğlu Seyyid Cafer ve iyalinde bulunan Oğlu Ali(Çiftçi Hizmetkârı)(No:32)									
10/34	Ömercikoğlu? Hüseyin									
11/35	Ömercikoğlu? İbrahim		1	1						2
12/37	Ömercikoğlu? Ali	2								2
13/40	Celiloğlu Süleyman		1					1		2
14/44	Celiloğlu Ahmed ve iyalinde bulunan Oğlu Ali(No:45)			1						1
15/46	Kureyşoğlu İbrahim									
16/47	Sarioğlu Hasan			1						1
17/50	Namaz oğlu Hasan			1					1	2
18/51	Dervişoğlu Hasan				1					1
19/53	Mahmudoğlu Osman									
20/55	Molla Ömeroğlu Ömer		1						1	2
21/58	İsa oğlu Ali				1				1	2
22/59	Berberoğlu İsmail		1	1						2
23/69	Bektaşoğlu Halil		1							1
24/72	Mehmedçik oğlu Mehmed	1		1						2
25/77	Mehmedçik oğlu Hüseyin		1					1		2

Tablo 2.44: (devam) Gümüş Köyü Yük ve Binek Hayvan Bilgileri (adet /re's)

26/80	Şatıroğlu Seyyid Süleyman		2					2		4
27/90	Burak oğlu Ahmed									
28/93	Namaz oğlu Ahmed		3							3
29/99	Değirmencioğlu Hüseyin öteki Karındaşı Mehmed(No:100)			1						1
30/103	Gedaoğlu İsmail ve İyalinde bulunan Oğlu Ahmed(No:103)									
31/106	Alioğlu Mustafa						1		1	2
32/108	Hatipoğlu Ali									
33/109	Kureyşoğlu Süleyman									
34/113	Dervişoğlu Mehmed		1		1					2
35/113	Mehmedçe oğlu Hasan								1	1
36/116	Namaz oğlu Ahmed ve iyalinde bulunan Oğlu Ömer(No:117)			1						1
37/118	Tohurağlıoğlu Memiş									
	İlyas oğlu Molla Süleyman									
	Hacıoğlu Hüseyin Kerimesi									
	Hacı Hasan oğlu Hüseyin'in Hemşiresi									
	Şehirlioğlu Seyyid Süleyman'ın Validesi									
	Süleymanoğlu Mustafa'nın Zevcesi Hatice Hatun									
	Toplam	4	19	10	6	1	1	7	6	54

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerdeki yük ve binek hayvan bilgilerini incelediğimizde Gümüş köyünde 4 kısırak, 19 dölsüz kısırak, 10 merkep, 6 dölsüz merkep, 1 erkek merkep, 1 tay, 7 erkek tay, 6 adet beygir olmak üzere toplam 54 adet yük ve binek hayvanı vardır. Ayrıca köyde en fazla bulunan yük ve binek hayvanı cinsi ise 19 adet ile dölsüz kısıraktır.

Gümüş köyü hane halkı yük ve binek hayvanlarını incelediğimizde köyde en fazla yük ve binek hayvanı olan haneler: (hane 2) Boyacıoğlu Ömer²⁵⁶, (hane 6) Tekenişin oğlu Derviş Mustafa²⁵⁷ ve (hane 26) Şatıroğlu Seyyid Süleyman'ın²⁵⁸ haneleridir. Bu hanelerde 4'er adet yük ve binek hayvanı vardır.

Köyde en az 1'er yük ve binek hayvanı olan haneler ise: (hane 8) Delibaşoğlu Seyyid Emin ve iyalinde bulunan İsmail, (hane 14) Celiloğlu Ahmed ve iyalinde bulunan oğlu Ali, (hane 16) Sarıoğlu Hasan, (hane 18) Dervişoğlu Hasan, (hane 23) Bektaşoğlu Halil, (hane 29) Değirmencioğlu Hüseyin öteki karındaşı Mehmed, (hane 35) Mehmedçe oğlu Hasan ve (hane 36) Namaz oğlu Ahmed ve iyalinde bulunan oğlu Ömer'in ikamet ettiği hanelerdir²⁵⁹.

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerdeki yük ve binek hayvan bilgilerini incelediğimizde Gümüş köyünde hiç yük ve binek hayvanı olmayan hanelerde mevcuttur. Bu haneler; (hane 4) Aksakal oğlu Ahmed, (hane 9) Delibaşoğlu Seyyid Cafer ve iyalinde bulunan oğlu Ali, (hane 10) Ömercikoğlu? Hüseyin, (hane 15) Kureyşoğlu İbrahim, (hane 19) Mahmudoğlu Osman, (hane 27) Burak oğlu Ahmed, (hane 30) Gedaoğlu İsmail ve iyalinde bulunan oğlu Ahmed, (hane 32) Hatipoğlu Ali, (hane 33) Kureyşoğlu Süleyman ve hane numaraları yazılmamış olan İlyas oğlu Molla Süleyman, Hacıoğlu Hüseyin'in kerimesi, Hacı Hasan oğlu Hüseyin'in hemşiresi, Şehirlioğlu Seyyid Süleyman'ın validesi, Süleymanoğlu Mustafa'nın zevcesi Hatice hatunun bulunduğu hanelerdir²⁶⁰.

²⁵⁶ BOA, ML. VRD. TMT. d.08707. , s. 2.

²⁵⁷ BOA, ML. VRD. TMT. d.08707. , s. 2.

²⁵⁸ BOA, ML. VRD. TMT. d.08707. , s. 5.

²⁵⁹ Bknz: Tablo 2.44. *Gümüş Köyü Yük ve Binek Hayvan Bilgileri* (adet /re's), Ayrıca daha fazla bilgi için bkz: BOA, ML. VRD. TMT. d.08707. , s. 2-7.

²⁶⁰ Bknz: Tablo 2.44. *Gümüş Köyü Yük ve Binek Hayvan Bilgileri* (adet /re's), Ayrıca daha fazla bilgi için bkz: BOA, ML. VRD. TMT. d.08707. , s. 2-7.

Tablo 2.45: Ortaca Köyü Yük ve Binek Hayvan Bilgileri (Adet/Re's)

Hane No /	Hane Sahibi	Dölsüz Kısarak	Taylı Kısarak	Dölsüz Merkep	Erkek Merkep	Beygir	Toplam
1/1	Döndioğlu Mahmud					1	1
2/2	Aşıroğlu Masdan	1					1
3/6	Döndü oğlu Masdan		1				1
4/7	Aşıroğlu Süleyman	2				1	3
5/14	Solakoğlu Ahmed	1					1
6/18	Karaaşıroğlu Masdan	1					1
7/21	Caferoğlu Ahmed	1		1			2
8/24	Süleymanoğlu Ahmed	1					1
9/27	Çiftçi oğlu İbrahim			1			1
10/31	Ömeroğlu Abdulkadir				1		1
11/25	Ayvazoğlu Yetim Abdullah	..	..	..	..	..	..
12/28	Berber Mustafa Oğlu Ali	..	..	..	1	..	1
	Toplam	7	1	2	2	2	14

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerdeki yük ve binek hayvan bilgilerini incelediğimizde Ortaca köyünde toplam olarak 14 adet yük ve binek hayvanı vardır. Bu hayvanların 7'si dölsüz kısarak, 1 tanesi taylı kısarak, 2 tanesi dölsüz merkep, 2 tanesi erkek merkep ve 2 adet beygirdir²⁶¹.

Ortaca köyünde en fazla yük ve binek hayvanı olan şahıs (hane 2) Aşıroğlu Süleyman'dır. Aşıroğlu Süleyman'ın 2 adet dölsüz kısrağı 1 tane de beygiri bulunmaktadır²⁶². Köyde bir kişinin yük ve binek hayvanı yoktur. Bu şahıs hane 11'de ikamet eden Ayvazoğlu yetim Abdullah'tır²⁶³.

²⁶¹ Bknz: Tablo 2.45. Ortaca Köyü Yük Ve Binek Hayvan Bilgileri (Adet/Re's): Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML. VRD. TMT. d.08691. , s.2-4.

²⁶² BOA, ML. VRD. TMT. d.08691. , s.2.

²⁶³ BOA, ML. VRD. TMT. d.08691. , s.4.

Tablo 2.46: Sekiviran Köyü Yük ve Binek Hayvan Bilgileri (Adet/Re's)

Hane / No	Hane Sahibi	Dölsüz Kısarak	Taylı Kısarak	Merkep	Dölsüz Merkep	Sıpalı Merkep	Beygir	Katır	Toplam
1/1	Kahvecioğlu Molla Mehmed							1	1
2/4	Hacı Hasan oğlu Mesdan								
3/7	Koca Hasan oğlu Mehmed Ali				1				1
4/8	Bekaroğlu Hüseyin								
5/11	Cerikoğlu Halil			2					2
6/17	İmamoğlu Molla Osman	1							1
7/21	Bekaroğlu Ali			1					1
8/22	Alioğlu Masdan			2					2
9/24	Halil Paşa Oğlu İbrahim						3		3
10/25	Emir Alioğlu Ali		1	1					2
11/32	Muslihiddin Oğlu Muslihiddin			1					1
12/36	Arnabutoğlu Veyis			2					2
13/39	Arnabutoğlu Ahmed								
14/41	Arnabutoğlu İsmail								
15/43	Lafcioğlu Ali			1					1
16/46	Lafcioğlu Abdulkadir								
17/48	Arnabutoğlu Halil			2			1		3
18/53	Arnabutoğlu Mehmed						1		1
19/54	Arnabutoğlu Hüseyin								
20/56	Emiroğlu Ali					1			1
21/59	Topal Mehmed oğlu Ömer			1			1		2
22/61	Seferoğlu İbrahim								

Tablo 2.46: (devam) Sekiviran Köyü Yük ve Binek Hayvan Bilgileri (Adet/Re's)

23/62	Arnabutoğlu Mehmed Ali			1			1		2
24/64	Veyisoğlu Halil					1			1
25/66	Veyisoğlu Durmuş			2					2
26/67	Veyisoğlu Mehmed						1		1
27/71	Ayvazoğlu Hasan			1					2
28/72	Ayvazoğlu Süleyman								
29/75	Eyyüpoğlu Hasan			2					2
30/78	Dede Mehmed oğlu Himmed					1			1
31/86	Davutoğlu Masdan				2		1		3
32/85	İbiş oğlu Muslihiddin								
33/88	Eyyüpoğlu Hasan					1			1
34/92	Kahvecioğlu Ahmed			1					1
35/96	Berberoğlu Süleyman			1					1
36/100	Kara Ahmedoğlu Halil			2					2
37/114	İmamoğlu Arif			1					1
	Toplam	1	1	24	3	4	9	1	44

1261 (1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerdeki yük ve binek hayvan bilgilerini incelediğimizde Sekiviran köyünde 1 adet dölsüz kısarak, 1 adet taylı kısarak, 24 merkep, 3 dölsüz merkep, 4 sıpalı merkep, 9 beygir, 1 tane de katır olmak üzere 44 adet yük ve binek hayvanı mevcuttur. Bu hayvan cinslerinden 24 adet ile merkep cinsi köyde en fazla bulunan yük ve binek hayvanıdır.

Köyde en fazla yük ve binek hayvanı bulunan haneler: (hane 9) Halil Paşa Oğlu İbrahim²⁶⁴, (hane 17) Arnabutoğlu Halil²⁶⁵, (hane 31) Davutoğlu Masdan'ın²⁶⁶ ikamet ettikleri haneleridir. Bu şahısların 3'er adet yük ve binek hayvanı vardır.

Sekiviran köyünde hiç binek ve yük hayvanı olmayan hanelerde vardır. Bu haneler: (hane 2) Hacı Hasan oğlu Mesdan, (hane 4) Bekaroğlu Hüseyin, (hane 13) Arnabutoğlu Ahmed, (hane 14) Arnabutoğlu İsmail, (hane 16) Lafcıoğlu Abdulkadir, (hane 19) Arnabutoğlu Hüseyin, (hane 22) Seferoğlu İbrahim, (hane 28) Ayvazoğlu Süleyman, (hane 32) İbiş oğlu Muslihiddin'in ikamet etmiş olduğu hanelerdir²⁶⁷.

Tablo 2.47: Yoncalı Köyü Yük ve Binek Hayvan Bilgileri (Adet/Re's)

Hane / No	Hane Sahibi	Kısarak	Dölsüz Kısarak	Merkep	Dölsüz Merkep	Sıpalı Merkep	Erkek Merkep	Tay	Beygir	Toplam
1/1	Yetim Osmanoğlu İsmail				1					1
2/4	Abdurrahman oğlu Hasan				1					1
3/5	Bekir Ağa oğlu Abdülaziz		1							1
4/4	Bahçıvan oğlu Osman			1	1	2	2			6
5/12	Hacı Hasan oğlu Mesdan									
6/18	Berber Himm ed oğlu Halil ve İyalinde bulunan Burhan oğlu İbrahim				1					1
7/21	Veli Osman Oğlu Ali				1		1			2
8/24	Topluca oğlu Mustafa				3					3
9/25	Emir Ali oğlu Mesdan									

²⁶⁴ BOA, ML. VRD. TMT. d.08734. , s.3.

²⁶⁵ BOA, ML. VRD. TMT. d.08734. , s.4.

²⁶⁶ BOA, ML. VRD. TMT. d.08734. , s.5.

²⁶⁷ Bknz: Tablo 2.46. Sekiviran Köyü Yük Ve Binek Hayvan Bilgileri (Adet/Re's) : Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML. VRD. TMT. d.08734. , s.2-6.

Tablo 2.47: (devam) Yoncalı Köyü Yük ve Binek Hayvan Bilgileri (Adet/Re's)

10/26	Himmed oğlu Himmed									
11/28	Karaoğlanoğlu Mustafa	1			1					2
12/30	Kemancı oğlu Hüseyin									
13/31	Alioğlu Halil									
14/33	Değirmenci oğlu Seyyid İsmail		1	1	1			1		4
15/37	Sarı Mehmed oğlu Ahmed									
16/40	Molla Alioğlu Seyyid Hüseyin			1						1
17/45	Hacı İbrahim Ağaoğlu Ömer				2			2	1	5
18/45	Yağcı Bekiroğlu Ahmed									
19/48	Yetim Osmanoğlu Mehmed				1					1
	Toplam	1	2	3	13	2	3	3	1	28

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerdeki yük ve binek hayvan bilgilerine baktığımızda köyde toplam 19 hane olup bu hanelerde 1 kısarak, 2 dölsüz kısarak, 3 merkep, 13 dölsüz merkep, 2 sıpalı merkep, 3 erkek merkep, 3 tane tay, 1 adet beygir olmak üzere toplam da 28 adet yük ve binek hayvanı mevcuttur.

Yoncalı köyü hane sakinleri yük ve binek hayvanları bilgilerini incelediğimizde köyde en fazla hayvanı olan hane ise, (hane 4) Bahçıvan oğlu Osman'ın bulunduğu hanedir. Bu şahsın 6 adet yük ve binek hayvanı vardır. Bu hanede 1 adet merkep, 1 adet dölsüz merkep, 2 adet sıpalı merkep ve 2 adet erkek merkep vardır²⁶⁸.

²⁶⁸ BOA, ML. VRD. TMT. d. 08726. , s.2.

Köyde hiç yük ve binek hayvanı olmayan haneler ise: (hane 5) Hacı Hasan oğlu Mesdan, (hane 9) Emir Alioğlu Mesdan, (hane 10) Himmed oğlu Himmed , (hane 12) Kemancı oğlu Hüseyin, (hane 13) Alioğlu Halil, (hane 15) Sarı Mehmed oğlu Ahmed, (hane 18) Yağcı Bekiroğlu Ahmed'in ikamet ettiği hanelerdir²⁶⁹.

Genel olarak 1261 (1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerindeki yük ve binek hayvan bilgilerini incelediğimizde Dere köyü dışında diğer 5 köyde yük ve binek hayvanının olduğu görülmüştür. 29 hanelik Enne köyünde 54 adet yük ve binek hayvanı, 42 hanelik Gümüş köyünde 54 adet yük ve binek hayvanı, 12 hanelik Ortaca köyünde 14 adet yük ve binek hayvanı, 37 hanelik Sekiviran köyünde 44 adet yük ve binek hayvanı, 19 hanelik Yoncalı köyünde ise 28 adet yük ve binek hayvanı vardır. Köylerdeki yük ve binek hayvan bilgileri incelendiğinde, köylerdeki hanelerin çoğunda yük ve binek hayvanının olduğu saptanmıştır. Köyler arasında yük ve binek hayvan sayısı aynı olmasına rağmen hane sayısı farklı olan köyler de mevcuttur. Örneğin Enne ve Gümüş köyünde 54'er adet yük ve binek hayvanı vardır. Fakat Enne köyü 29 haneden oluşurken, Gümüş köyünde 42 hane vardır. Bu bilgilere göre Enne köyünde hane başına düşecek yük ve binek hayvan sayısı fazladır. Köylerdeki yük ve binek hayvanı sayılarını hane sayısına böldüğümüzde, Gümüş köyü dışındaki köylere 1'er yük ve binek hayvanı düşmektedir.

2.7.4. Arıcılık

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerdeki arıcılık faaliyetlerini incelediğimizde sadece Enne, Gümüş ve Yoncalı köylerinde çok az hanede arıcılığın yapıldığını görüyoruz.

O zamanlar arıcılık faaliyetlerinin bu kadar az olmasında ya iklimin elverişsiz olması ya da bitki örtüsünün arıcılık yapmaya müsait olmamasından kaynaklandığını söyleyebiliriz.

Enne Köyü arıcılık faaliyetlerini incelediğimizde köyde sadece 2 hanede Arıcılık yapılmıştır. Bu hanelerden biri hane 2 numara 4 Fatioğlu Mehmed'in hanesi ki

²⁶⁹ Bknz: Tablo 2.47. *Yoncalı Köyü Yük Ve Binek Hayvan Bilgileri (Adet/Re's)* : Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML. VRD. TMT. d. 08726. , s.2-5.

bunda toplamda 4 adet arı kovanı vardır²⁷⁰. Diğer hane ise hane 3 numara 9 Delibaşoğlu Mehmed'in haneleridir. Bu hanede de 6 adet arı kovanı mevcuttur²⁷¹.

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerin kayıtlarına göre arıcılık faaliyetlerinin yapıldığı bir diğer köy ise Gümüş köyüdür. Bu köyde toplamda 4 hane arıcılık faaliyeti yapmaktadır. Bu haneler: (hane 6 numara 16) Tekenişoğlu Derviş Mustafa 10 Kovan²⁷², (hane 11 numara 35) Ömercikoğlu İbrahim 1 Kovan²⁷³, (hane 13 numara 40) Celiloğlu Süleyman 5 kovan²⁷⁴ ve (hane 22 numara 59) Berberoğlu İsmail 2 kovan²⁷⁵ olarak kayıt altına alınmıştır.

Arıcılık faaliyeti yapan bir diğer köy ise Yoncalı köyüdür. Bu köyde sadece bir hane arıcılık faaliyeti yapmaktadır. Bu ise hane 4 numara 4'de ikamet eden Bahçıvan oğlu Osman'a aittir. Bahçıvan oğlu Osman'ın toplamda 5 adet arı kovanı vardır²⁷⁶.

2.8. EKONOMİK YAPI

2.8.1. Gelir Dağılımı

“Gelir, herhangi bir kurumun ya da bir şahsın dönemsel olarak satın alma gücünün; hizmet, mal ve para olarak değere dönüşmesidir. Değere dönüşen gelir bilgilerini incelediğimizde elde ettiğimiz veriler doğrultusunda toplumun, sosyal gurupların ve bireylerin refah seviyeleri hakkında genel bilgilere ulaşılır”²⁷⁷.

Bir yerin gelir bilgilerine bakarak o yerin ekonomisi, yaşantısı ve refah seviyesi hakkında bilgi edinebiliriz. Onun için Temettuat defterleri gelir dağılımını göstermesi açısından önemli kayıtlardır.

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinin bilgilerinin ayrıntılı şekilde incelenmesi neticesinde bu köylerin refah seviyesi ve yaşantısı hakkında bilgiler elde etmek mümkündür.

²⁷⁰ BOA, ML. VRD. TMT. d.08714. , s.2.

²⁷¹ BOA, ML. VRD. TMT. d.08714. , s.2.

²⁷² BOA, ML. VRD. TMT. d.08707. , s.2

²⁷³ BOA, ML. VRD. TMT. d.08707. , s.3.

²⁷⁴ BOA, ML. VRD. TMT. d.08707. , s.3.

²⁷⁵ BOA, ML. VRD. TMT. d.08707. , s.4.

²⁷⁶ BOA, ML. VRD. TMT. d.08726. , s.2.

²⁷⁷ Ballı, a.g.e., s. 23.

Aşağıdaki tablolarda Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerinin tarım ürünleri, büyükbaş, küçükbaş ve yük hayvanları ile afyon ve göğeri(meyve) tarlalarının ortalama gelirleri ve hane başına düşen ortalama miktarı gösterilmiştir.

Tablo 2.48: Köylere Göre Gelir Dağılımı

Gelir Grubu	Türü	Miktarı (Kuruş)						Hane Başına Düşen Ortalama Yıllık Gelir Miktarı (Kuruş)					
		Dere	Enne	Gümüş	Ortaca	Sekiviran	Yoncalı	Dere	Enne	Gümüş	Ortaca	Sekiviran	Yoncalı
Hane sayısı	Hane sayısı	3	29	37	12	37	19						
Tarım	Mezru Tarla (1260)	1260	25510	30997	7569	25739	11343	420	879	837	630	695	597
Büyükbaş Hayvan	Sağman İnek, Yoz İnek vb.	0	260	390	100	380	240	0	9	10	8	10	12
Küçükbaş Hayvan	Koyun, Keçi vb.	0	1341,5	2890	479,2	334	11	0	46	78	40	0,2	
Yük Ve Binek Hayvanı	At, Merkep vb.	0	178	135	50	60	80	0	6	3,5	4	1,5	4
Afyon	Afyon Bahçesi	0	375	1410	400	0	0	0	13	38	33	0	0
Meyve	Meyve Bahçesi	0	1190	0	215	0	0	0	41	0	18	0	0
Toplam	Ortalama Gelir	1260	28854,5	35822	8813,2	26513	11674	420	994	966,5	733	706,7	613

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinin gelir seviyesi dağılımına baktığımızda Gümüş köyü gelir seviyesi en yüksek köydür. Hem gelir miktarı hem de hane başına düşen ortalama gelir ile en yüksek değere sahiptir.

İkinci gelir seviyesi yüksek olan köy ise Enne köyüdür. Enne köyü gelir seviyesi olarak toplamda 28854,5 kuruş gelir dağılımına sahiptir. Hane başına düşen ortalama geliri ise yaklaşık olarak 994 kuruştur.

Üçüncü yüksek gelire sahip olan köy de Sekiviran köyüdür. Sekiviran köyü gelir dağılımında 26513 kuruş gelire sahiptir. Hane başına düşen ortalama gelir ise 706,7 kuruştur.

Ortaca köyü ise 8813,2 kuruş gelir ile toplam değere sahip olmakla beraber hane başına düşen ortalama gelir miktarı ise 733 kuruştur.

Yoncalı köyünün gelir seviyesine baktığımızda toplam geliri 11674 kuruş olup hane başına düşen geliri ise 613 kuruş görünmektedir.

Dere köyü toplam geliri 1260 kuruş olup bu gelirden hane başına düşen miktar da 420 kuruştur. Tablo 2.48'e baktığımızda gelir seviyesi, hanesi ile orantılı olarak en düşük köy Dere köyüdür. Dere köyünün sadece mezru tarladan geliri vardır.

2.8.2. Gelir Kaynaklarının Dağılımı

2.8.2.1. Tarım Gelirleri

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinin gelir dağılımına baktığımızda köylerde yaygın faaliyetin tarım ve hayvancılık olduğunu görüyoruz. Aynı zamanda köylerde icra olunan bazı meslek dalları da vardır. Fakat bunlar çok azdır. Köylerde genellikle toprak ve topraktan elde edilen ürünler ile uğraşılmaktadır.

Genel olarak tarım arazilerinde buğday, arpa, burçak, nohut, yulaf, bakla, fasulye gibi tahıl ve baklagil ürünlerinin yanı sıra bazı köylerde afyon ve göğeri bahçeleri de vardır²⁷⁸.

Köyde bulunan hanelerin tarla büyüklükleri aynı olsa dahi ürün hasadında farklı miktarlar elde edebiliyorlardı. Bu olayın o zamanın iklimi, hava koşulları ve tarlanın verimliliğinden kaynaklandığını söyleyebiliriz.

²⁷⁸ Bu ürünlerin miktarları hakkında daha fazla bilgi için bkz: Tablo 2.26, Tablo 2.27, Tablo 2.28. Tablo 2.29. , Tablo 2.30. , Tablo 2.31. , Tablo 2.32. , Tablo 2.33. , Tablo 2.34.

2.8.2.2. Hayvancılık Gelirleri

Bilindiği gibi köy, kasaba ve mezraların geçim kaynağını tarım ve hayvancılık oluşturmaktadır. Bulunulan coğrafya ve iklime göre arazi ve hayvan gelirleri değişiklik gösterebilir. Bazı köylerde her iki durum söz konusu olabilmektedir. 1261(1845 M) tarihli temettuat ve nüfus defterine göre Kütahya'nın Gümüş Nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinin sosyo-ekonomik yapısını incelediğimizde köylerde genel olarak hem tarım hem de hayvancılık yapılmaktadır.

Daha önce bütün köylerin hayvan cinslerini ve sayılarını ayrıntılı bir şekilde incelemiştik²⁷⁹. Köylerin hayvancılık faaliyetlerini incelediğimizde genel olarak küçükbaş, büyükbaş ve yük ve binek hayvancılığının yanı sıra çok az da olsa arıcılık yapılmaktadır.

Aşağıdaki tablolarda köylerin genel olarak küçükbaş, büyükbaş, yük ve binek hayvanlarının sayıları ile bunlardan elde edilen hâsılatları inceleyeceğiz.

Dere köyü hayvancılık gelirlerine baktığımızda, köyde sadece 3 adet büyükbaş hayvan olup bu hayvanların geliri olmadığından Temettuat defterine yazılmamıştır²⁸⁰.

Tablo 2.49: Enne Köyü Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirleri Toplamı(Kuruş/Adet)

Hane /No	Hane Sahibi	Büyükbaş Hayvan Toplamı		Küçükbaş Hayvan Toplamı		Yük ve Binek Hayvan Toplamı		Toplam Hâsılat
		Sayı	Hâsılat	Sayı	Hâsılat	Sayı	Hâsılat	
1/1	İmamoğlu Hasan	2	0			1		0
2/4	Fatioğlu Mehmed	8	20	25	92.5	3		112,5
3/9	Delibaşoğlu Mehmed	11		33	45.5	2		45,5
4/13	Hacıoğlu Himmed	11	40	55	299	3	45	384
5/19	Hacıoğlu Mennan?	8		20	107	3		107
6/22	Kara Mehmed oğlu Mehmed	10		30	152.5	5		152,5
7/25	Karasarlıoğlu Ali	00						0

²⁷⁹ Hayvan sayıları ve cinsleri hakkında daha fazla bilgi için bkz : Tablo :2.33. ,Tablo 2.34.,Tablo 2.35. , Tablo 2.35. Tablo 2.37. , Tablo 2.38. , Tablo 2.39. , Tablo 2. 40. , Tablo 2.41. , Tablo 2.41. , Tablo 2.42. , Tablo 2.43., Tablo 2.44. , Tablo 2.45.

²⁸⁰ BOA, ML. VRD. TMT. d.08723. , s.2.

Tablo 2.49: (devam) Enne Köyü Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirleri Toplamı (Kuruş/Adet)

8/29	Arnabutoğlu Mustafa	7	60					60
9/32	Emrullah oğlu İbrahim	3	20			3		20
10/35	Emrullah oğlu Ahmed	4				5	15	15
11/38	Sarioğlu Hasan	00						0
12/39	Mahmudoğlu Mehmed	11	20	30	135	3	10	165
13/29	Fatioğlu Mustafa	00						0
14/48	Çakıroğlu Ali	1				1		0
15/50	Molla Alioğlu Ali	5	20			2		20
16/54	İğnegöllüoğlu Ahmed	00						0
17/57	Fatioğlu Hüseyin	2				1		0
18/61	Kemaloğlu İbrahim	4	20			1	18	38
19/63	Aşıroğlu Ahmed	4	20			1	30	50
20/65	Aşıroğlu Mehmed	4				2		0
21/68	Mahmudoğlu Ahmed	8				1	30	30
22/71	Osmanoğlu Osman	5	20			2		20
23/73	Fatioğlu İsmail	2		80	220	1	15	235
24/77	Osmanoğlu Mehmed	5		20	125	2		125
25/82	Osmanoğlu Ahmed	9		40	165	7		165
26/89	Cınazoğlu Ali	2				3	15	15
27/94	Arapoğlu Süleyman	00						0
28/94	Alioğlu Ahmed	1						0
29/96	Fatioğlu Himmed	5	20			2		20
	Toplam	132	260	333	1341,5	54	178	1779,5

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerin hayvan cinsleri, sayıları ve gelirlerinin toplamını incelediğimizde Enne köyünde toplam hayvan hâsılat 1779,5 kuruştur.

Hayvan hâsılatına değinecek olursak her hayvandan farklı miktarlarda gelir elde edilmektedir. Örneğin hane 2 numara 4'teki Fatioğlu Mehmed 10 adet koyun

cinsinden 80 kuruş, 10 yoz koyun cinsinden 10 kuruş, 5 yoz keçi cinsinden 2,5 kuruş, 1 sağman inekten 20 kuruş hâsılat elde etmiştir²⁸¹. Aynı şekilde hane 4 numara 13 Hacıoğlu Himmed'in 3 adet yük ve binek hayvanı olup bu hayvanlardan: 1 sıpalı merkepten 15 kuruş, 1 taylı kısraktan ise 30 kuruş hâsılat elde edilmiştir. Beygirden ise hâsılat alınmamıştır²⁸².

Enne köyü hayvan sayıları ve gelir bilgilerine baktığımızda köyde toplamda 132 büyükbaş, 333 küçükbaş ve 54 baş yük ve binek hayvanı vardır. Bu hayvanlardan elde edilen gelir dağılımına bakacak olursak 132 tane büyükbaş hayvandan 260 kuruş, 333 tane küçükbaş hayvandan 1341,5 kuruş ve 54 yük ve binek hayvandan 178 kuruş olmak üzere köyün hepsinden elde edilen toplam hâsılat 1779,5 kuruştur.

Köyde en fazla hâsılat elde eden kişi (hane 4) Hacıoğlu Himmed'in ikamet ettiği hanedir. Bu şahsın toplam hâsılatı; 11 büyükbaş hayvandan 40 kuruş, 55 küçükbaş hayvandan 299 kuruş, 3 yük ve binek hayvanından 45 kuruş olmak üzere 384 kuruş hayvan hâsılatı vardır²⁸³.

Köyde en az hâsılatı olan hane ise 15 kuruş ile hane 26 Cınazoğlu Ali'nin hanesidir. Bu şahsın 2 büyükbaş, 3 tanede yük ve binek hayvanı vardır²⁸⁴.

Enne köyünde hayvanı olduğu halde hâsılatı olmayan haneler de mevcuttur. Bu haneler: (hane 1) İmamoğlu Hasan, (hane 7) Karasarlıoğlu Ali, (hane 11) Sarioğlu Hasan, (hane 13) Fatioğlu Mustafa, (hane 14) Çakıroğlu Ali, (hane 16) İğnegöllüoğlu Ahmed, (hane 17) Fatioğlu Hüseyin, (hane 20) Aşıroğlu Mehmed, (hane 27) Arapoğlu Süleyman, (hane 28) Alioğlu Ahmed'in ikamet ettiği hanelerdir. Bu hanelerden bazılarının ise ne hayvanı ne de hâsılatı yoktur²⁸⁵.

²⁸¹ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08714. , s.2.

²⁸² BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08714. , s.2.

²⁸³ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08714. , s.2.

²⁸⁴ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08714. , s.7.

²⁸⁵ Bknz: Tablo 2.49. Enne Köyü Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirleri Toplamı (Kuruş/Adet) : Ayrıca BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08714. , s.2-7.

Tablo 2.50: Gümüş Köyü Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirleri Toplamı (Kuruş/Adet)

Hane /No	Hane Sahibi	Büyükbaş Hayvan Toplamı		Küçükbaş Hayvan Toplamı		Yük ve Binek Hayvan Toplamı		Toplam Hâsılat
		Sayı	Hâsılat	Sayı	Hâsılat	Sayı	Hâsılat	
1/1	İmamoğlu Ahmed	4	60			2	30	90
2/2	Boyacıoğlu Ömer	6		100	475	4		475
3/8	Aksakal oğlu İbrahim	4		45	317,5	2		317,5
4/11	Aksakal oğlu Ahmed	4		50	155	0		155
5/14	Aksakal oğlu Osman ve İyalinde bulunan Karındaşı Ali	5		25	125	2		125
6/16	Tekenişin oğlu Derviş Mustafa	3	30			4		30
7/21	Tekenişin oğlu Seyyid Ahmed	8	40	30	141,5	3	15	196,5
8/28	Delibaşoğlu Seyyid Emin Ve İyalinde bulunan İsmail(No:29)					1		0
9/31	Delibaşoğlu Seyyid Cafer ve İyalinde bulunan Oğlu Ali(No:32)					0		0
10/34	Ömercikoğlu? Hüseyin	3				0		0
11/35	Ömercikoğlu? İbrahim	2				2	15	15
12/37	Ömercikoğlu? Ali	6				2		0
13/40	Celiloğlu Süleyman	5				2		0
14/44	Celiloğlu Ahmed ve İyalinde bulunan Oğlu Ali(No:45)	1				1		0
15/46	Kureyşoğlu İbrahim	3				0		0
16/47	Sarioğlu Hasan	5				1	15	15
17/50	Namaz oğlu Hasan	4	20			2	15	35
18/51	Dervişoğlu Hasan	1				1		0
19/53	Mahmudoğlu Osman	4	120			0		120
20/55	Molla Ömeroğlu Ömer	2		59	324	2		324
21/58	İsa oğlu Ali	1	20			2		20
22/59	Berberoğlu İsmail	7	20	110	425	2	15	460
23/69	Bektaşoğlu Halil	4	40			1		40

Tablo 2.50: (devam) Gümüş Köyü Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirleri Toplamı
(Kuruş/Adet)

24/72	Mehmedçik oğlu Mehmed	9		44	140	2	15	155
25/77	Mehmedçik oğlu Hüseyin	2				2		0
26/80	Şatıroğlu Seyyid Süleyman	5		17	76	4		76
27/90	Burak oğlu Ahmed					0		0
28/93	Namaz oğlu Ahmed	6		85	450	3		450
29/99	Değirmencioğlu Hüseyin öteki Karındaşı Mehmed(No:100)	1				1		0
30/103	Geda oğlu İsmail ve İyalinde bulunan Oğlu Ahmed(No:103)	1	20			1		20
31/106	Alioğlu Mustafa	3				2		0
32/108	Hatipoğlu Ali					0		0
33/109	Kureyşoğlu Süleyman					0		0
34/113	Dervişoğlu Mehmed	3				2		0
35/113	Mehmedçe oğlu Hasan	3	20	22	108	1		128
36/116	Namaz oğlu Ahmed ve İyalinde bulunan Oğlu Ömer(No:117)	2				1	15	15
37/118	Tohurağlıoğlu Memiş					0		0
	İlyas oğlu Molla Süleyman					0		0
	Hacioğlu Hüseyin'in Kerimesin	2				0		0
	Hacı Hasan oğlu Hüseyin'in Hemşiresi			35	78.5	0		78,5
	Şehirlioğlu Seyyid Süleyman 'ın Validesi	1				0		0
	Süleymanoğlu Mustafa 'nın Zevcesi Hatice Hatun			48	153	0		153
	Toplam	120	390	665	2890	54	135	3415

1261 (1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerin hayvan cinsleri, sayıları ve gelirlerinin toplamını incelediğimizde Gümüş köyünde toplam hâsılata 3415 kuruş olduğu görülmüştür.

Köyde en fazla hâsılatı olan kişi hane 2 numara 2'de oturan Boyacıoğlu Ömer'dir. Bu şahsın toplam hâsılatı 475 kuruştur. Bu hâsılatı 100 küçükbaş koyundan elde etmiştir. Büyükbaş ile yük ve binek hayvanı olmasına rağmen onlardan hâsılat alınmamıştır²⁸⁶.

Gümüş köyü hane sakinlerinin hayvan hâsılatında ikinci en fazla değere sahip hane (hane 22) de ikamet eden Berberoğlu İsmail'e aittir. Bu şahsın 460 kuruş geliri vardır. Bu şahıs büyükbaş hayvanlardan 20 kuruş, küçükbaş hayvanlardan 425 kuruş, yük ve binek hayvanlarından 15 kuruş hâsılat elde etmiştir²⁸⁷.

Köyde üçüncü en fazla hâsılatı sahip olan kişi ise hane 28'de oturan Namaz oğlu Ahmed'e aittir. Bu şahsın toplam hayvan hâsılatı 450 kuruştur. Bu hâsılatı 85 adet küçükbaş hayvandan elde etmiştir²⁸⁸.

Gümüş köyünde hiç hâsılatı olmayan haneler de mevcuttur. Bu haneler: (hane 8) Delibaşoğlu Seyyid Emin ve iyalinde bulunan İsmail, (hane 9) Delibaşoğlu Seyyid Cafer ve iyalinde bulunan oğlu Ali, (hane 12) Ömercikoğlu? Ali, (hane 13) Celiloğlu Süleyman, (hane 14) Celiloğlu Ahmed ve iyalinde bulunan oğlu Ali, (hane 15) Kureyşoğlu İbrahim, (hane 18) Dervişoğlu Hasan, (hane 25) Mehmedçik oğlu Hüseyin, (hane 27) Burak oğlu Ahmed, (hane 29) Değirmencioğlu Hüseyin öteki karındaşı Mehmed, (hane 31) Alioğlu Mustafa, (hane 32) Hatipoğlu Ali, (hane 33) Kureyşoğlu Süleyman, (hane 34) Dervişoğlu Mehmed, (hane 37) Tohurağlıoğlu Memiş ve hane numaraları yazılmayan İlyas oğlu Molla Süleyman, Hacıoğlu Hüseyin kerimesinin, Şehirlioğlu Seyyid Süleyman'ın validesinin ikamet ettiği hanelerdir²⁸⁹.

²⁸⁶ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08707. , s.2.

²⁸⁷ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08707. , s.5.

²⁸⁸ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08707. , s.5.

²⁸⁹ Bkz: Tablo 2.50. *Gümüş Köyü Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirleri Toplamı*(Kuruş/Adet): Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08707. , s.2-7.

Tablo 2.51: Ortaca Köyü Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirleri Toplamı(Kuruş/Adet)

Hane/No	Hane Sahibi	Büyükbaş Hayvan Toplamı		Küçükbaş Hayvan Toplamı		Yük ve Binek Hayvan Toplamı		Toplam Hâsılat
		Sayı	Hâsılat	Sayı	Hâsılat	Sayı	Hâsılat	
1/1	Döndüoğlu Mahmud	1		..		1		0
2/2	Aşıroğlu Masdan	1		39	76,5	1		76,5
3/6	Döndü oğlu Masdan	5		..		1	20	20
4/7	Aşıroğlu Süleyman	9		74	280,7	3		280,7
5/14	Solakoğlu Ahmed	4	20	33	122	1	30	172
6/18	Karaaşıroğlu Masdan	2	20	..		1		20
7/21	Caferoğlu Ahmed	6	20	..		2		20
8/24	Süleymanoğlu Ahmed	3		..		1		0
9/27	Çiftçioğlu İbrahim	5	20	..		1		20
10/31	Ömeroğlu Abdulkadir	2		..		1		0
11/25	Ayvazoğlu Yetim Abdullah	1		..		..		0
12/28	Berber Mustafa Oğlu Ali	1	20	..		1		20
	Toplam	40	100	176	479,2	14	50	629,2

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerin hayvan cinsleri, sayıları ve gelirlerinin toplamını incelediğimizde Ortaca köyü hane sakinlerine ait hayvan sayıları ve hâsılat bilgileri Tablo 2.51'de görüldüğü gibidir. Köyün toplam hâsılatı 100 kuruş büyükbaş hayvandan, 479,2 kuruş küçükbaş hayvandan, 50 kuruş da yük ve binek hayvanından olmak üzere 629,2 kuruştur.

Ortaca köyünde toplam 12 hane olup bu haneler içinde en fazla hayvan hâsılatı olan şahıs, (hane 4) Aşıroğlu Süleyman'ın hanesidir. Bu şahıs 280,7 kuruş hayvandan hâsılat elde etmiştir²⁹⁰.

Köyde elde edilen en az hâsılat ise 20 kuruş olup bu hâsılatı (hane 3) Döndü oğlu Masdan, (hane 6) Karaaşıroğlu Masdan, (hane 7) Caferoğlu Ahmed, (hane 9)

²⁹⁰ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08691. , s.2.

Çiftçioğlu İbrahim, (hane 12) Berber Mustafa Oğlu Ali'nin ikamet ettiği haneler elde etmiştir²⁹¹.

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerin hayvan cinsleri, sayıları ve gelirlerinin toplamını incelediğimizde Ortaca köyü hane sakinleri içinde hayvan hâsılatı olmayan haneler de vardır. Bu haneler: (hane 1) Döndioğlu Mahmud, (hane 8) Süleymanoğlu Ahmed, (hane 10) Ömeroğlu Abdulkadir ve (hane 11) Ayvazoğlu Yetim Abdullah'ın ikamet ettiği hanelerdir²⁹².

²⁹¹ Bkz: Tablo 2.51. *Ortaca Köyü Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirleri Toplamı*(Kuruş/Adet) : Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08691. , s.2-4.

²⁹² Bkz: Tablo 2.51. *Ortaca Köyü Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirleri Toplamı*(Kuruş/Adet) : Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08691. , s.2-4.

Tablo 2.52: Sekiviran Köyü Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirleri Toplamı (Kuruş/Adet)

Hane /No	Hane Sahibi	Büyükbaş Hayvan Toplamı		Küçükbaş Hayvan Toplamı		Yük ve Binek Hayvan Toplamı		Toplam Hâsılat
		Sayı	Hâsılat	Sayı	Hâsılat	Sayı	Hâsılat	
1/1	Kahvecioğlu Molla Mehmed	3	20			1		20
2/4	Hacı Hasan oğlu Mesdan	2	20					20
3/7	Koca Hasan oğlu Mehmed Ali					1		0
4/8	Bekaroğlu Hüseyin	1	20					20
5/11	Cerikoğlu Halil	5				2		0
6/17	İmamoğlu Molla Osman	3	20			1		20
7/21	Bekaroğlu Ali	3	20			1		20
8/22	Alioğlu Masdan	4				2		0
9/24	Halil Paşa Oğlu İbrahim	5				3		0
10/25	Emir Alioğlu Ali	1	20			2		20
11/32	Muslihiddin Oğlu Muslihiddin	4	20			1		20
12/36	Arnabutoğlu Veyis	4	20			2		20
13/39	Arnabutoğlu Ahmed							0
14/41	Arnabutoğlu İsmail							0
15/43	Lafcioğlu Ali	2	20			1		20
16/46	Lafcioğlu Abdulkadir							0
17/48	Arnabutoğlu Halil	3				3		0
18/53	Arnabutoğlu Mehmed					1		0
19/54	Arnabutoğlu Hüseyin	1	20					20
20/56	Emiroğlu Ali	2				1	15	15
21/59	Topal Mehmed oğlu Ömer	3	20	20	140	2		160

Tablo 2.52: (devam) Sekiviran Köyü Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirleri Toplamı
(Kuruş/ Adet)

22/61	Seferoğlu İbrahim	4						0
23/62	Arnabutoğlu Mehmed Ali	6	20	30	145	2		165
24/64	Veyisoğlu Halil	4				1	15	15
25/66	Veyisoğlu Durmuş	3	20			2		20
26/67	Veyisoğlu Mehmed	5	40	7	49	1		89
27/71	Ayvazoğlu Hasan	2				2		0
28/72	Ayvazoğlu Süleyman							0
29/75	Eyyüpoğlu Hasan	3	20			2		20
30/78	Dede Mehmed oğlu Himmed	3	20			1	15	35
31/86	Davutoğlu Masdan	8	20			3		20
32/85	İbiş oğlu Muslihiddin							0
33/88	Eyyüpoğlu Hasan	2				1	15	15
34/92	Kahvecioğlu Ahmed	2				1		0
35/96	Berberoğlu Süleyman					1		0
36/100	Kara Ahmedoğlu Halil	8	20			2		20
37/114	İmamoğlu Arif	2				1		0
	Toplam	98	380	57	334	44	60	774

1261 (1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerin hayvan cinsleri, sayıları ve gelirlerinin toplamını incelediğimizde Sekiviran köyünde toplam 37 hane olup bu hanelerden 774 kuruş hayvan hâsılatı alınmıştır. Bu hâsılatın 380 kuruşu büyükbaş hayvanlardan, 334 kuruşu küçükbaş hayvanlardan ve 60 kuruşu yük ve binek hayvanlarından alınmıştır.

Sekiviran köyü hayvan cinsleri ve hâsılatına baktığımızda köyde en fazla gelir, (hane 23) Arnabutoğlu Mehmed Ali tarafından elde edilmiştir. Bu şahıs büyükbaş

hayvanlardan 20 kuruş, küçükbaş hayvanlardan da 145 kuruş gelir elde etmiştir. Yük ve binek hayvan sayısı 2 olmasına rağmen bu türden hâsılatı yoktur²⁹³.

Köyde en az hâsılatı olan haneler ise; (hane 20) Emiroğlu Ali, (hane 24) Veyisoğlu Halil, (hane 33) Eyyüpoğlu Hasan'ın ikamet ettiği hanelerdir. Bu hanelerin toplam hâsılat geliri 15'er kuruştur²⁹⁴.

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerin hayvan cinsleri, sayıları ve gelirlerinin toplamını incelediğimizde Sekiviran köyünde hâsılatı olmayan haneler de mevcuttur. Bu haneler: (hane 3) Koca Hasan oğlu Mehmed Ali, (hane 5) Cerikoğlu Halil, (hane 8) Alioğlu Masdan, (hane 9) Halil Paşa oğlu İbrahim, (hane 13) Arnabutoğlu Ahmed, (hane 14) Arnabutoğlu İsmail, (hane 16) Lafcioğlu Abdulkadir, (hane 17) Arnabutoğlu Halil, (hane 18) Arnabutoğlu Mehmed, (hane 22) Seferoğlu İbrahim, (hane 27) Ayvazoğlu Hasan, (hane 28) Ayvazoğlu Süleyman, (hane 32) İbiş oğlu Muslihiddin, (hane 34) Kahvecioğlu Ahmed, (hane 35) Berberoğlu Süleyman ve (hane 37) İmamoğlu Arif'in ikamet ettiği hanelerdir²⁹⁵.

²⁹³ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08734. , s.4.

²⁹⁴ Bkz: Tablo 2.52. *Sekiviran Köyü Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirleri Toplamı*(Kuruş/Adet): Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08734. , s.2-6.

²⁹⁵ Bkz: Tablo 2.52. *Sekiviran Köyü Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirleri Toplamı*(Kuruş/Adet): Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08734. , s.2-6.

Tablo 2.53: Yoncalı Köyü Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirleri Toplamı (Kuruş/Adet)

Hane /No	Hane Sahibi	Büyükbaş Hayvan Toplamı		Küçükbaş Hayvan Toplamı		Yük ve Binek Hayvan Toplamı		Toplam Hâsılat
		Sayı	Hâsılat	Sayı	Hâsılat	Sayı	Hâsılat	
1/1	Yetim Osmanoğlu İsmail	3	20			1		20
2/4	Abdurrahman oğlu Hasan	1				1		0
3/5	Bekir Ağaoğlu Abdülaziz	4				1		0
4/4	Bahçıvan oğlu Osman	11	60	4	11	6	15	86
5/12	Hacı Hasan oğlu Mesdan							0
6/18	Berber Himmed oğlu Halil ve İyalinde bulunan Burhan oğlu İbrahim	6	20			1		20
7/21	Veli Osman Oğlu Ali	6	20			2		20
8/24	Topluca oğlu Mustafa	6				3		0
9/25	Emir Ali oğlu Mesdan							0
10/26	Himmed oğlu Himmed							0
11/28	Kara oğlanoğlu Mustafa	4	20			2	35	55
12/30	Kemancı oğlu Hüseyin	1				1		0
13/31	Ali oğlu Halil							0
14/33	Değirmencioğlu Seyyid İsmail	9	40			4	15	55
15/37	Sarı Mehmed oğlu Ahmed							0
16/40	Molla Ali oğlu Seyyid Hüseyin	5	60			1	15	75
17/45	Hacı İbrahim Ağaoğlu Ömer	14				5		0
18/45	Yağcı Bekiroğlu Ahmed							0
19/48	Yetim Osmanoğlu Mehmed	2				1		0
	Toplam	72	240	4	11	29	80	331

1261 (1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerin hayvan cinsleri, sayıları ve gelirlerinin toplamını incelediğimizde Yoncalı köyünde toplam 19 hane olup bu hanelerden toplam elde edilen gelir 331 kuruştur. Bu hâsılâtın 240 kuruşu büyükbaş hayvanlardan, 11 kuruşu küçükbaş hayvanlardan ve 80 kuruşu yük ve binek hayvanlarından elde edilmiştir²⁹⁶.

Sekiviran köyü hayvan gelirlerini incelediğimizde köyde en fazla hayvan geliri olan hane, (hane 4) Bahçıvan oğlu Osman'ın ikamet ettiği hanedir. Bahçıvan oğlu Osman'ın hayvan cinslerinden toplam hâsılâtı 86 kuruştur. Bu hâsılâtın 60 kuruşu büyükbaş hayvanlardan, 11 kuruşu küçükbaş hayvanlardan, 15 kuruşunu da yük ve binek hayvanlarından alınmıştır²⁹⁷.

Köyde en az 20 kuruş hâsılâtı olan haneler ise: (hane 1) Yetim Osmanoğlu İsmail²⁹⁸, (hane 6) Berber Himmmed oğlu Halil ve iyalinde bulunan Burhanoglu İbrahim²⁹⁹ (hane 7) Veli Osman oğlu Ali'nin³⁰⁰ bulunduğu hanelerdir.

Sekiviran köyünde hayvan gelirleri olmayan haneler de mevcuttur. Bu haneler: (hane 29) Abdurrahman oğlu Hasan, (hane 3) Bekir Ağaoğlu Abdülaziz, (hane 5) Hacı Hasan oğlu Mesdan, (hane 8) Topluca oğlu Mustafa, (hane 9) Emir Alioğlu Mesdan, (hane 10) Himmmed oğlu Himmmed, (hane 12) Kemancı oğlu Hüseyin, (hane 13) Alioğlu Halil, (hane 15) Sarı Mehmed oğlu Ahmed, (hane 17) Hacı İbrahim Ağaoğlu Ömer, (hane 18) Yağcı Bekiroğlu Ahmed, (hane 19) Yetim Osmanoglu Mehmed'in bulunduğu hanelerdir³⁰¹.

Genel olarak 1261 (1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerinin hayvan cinsleri, sayıları ve gelirlerini incelediğimizde, 6 köy içinde Dere köyünün 3 adet büyükbaş hayvanı olmasına rağmen herhangi bir hayvan geliri yoktur. Fakat 29 hanelik Enne köyünün toplam 1779,5 kuruş hayvan geliri, 42 hanelik Gümüş köyünün 3417 kuruş, 12 hanelik Ortaca köyünün 629,2 kuruş, 37 hanelik Sekiviran köyünün 744

²⁹⁶ Bkz: Tablo 2.53. *Yoncalı Köyü Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirleri Toplamı* (Kuruş/Adet): Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08726. , s. 2-5.

²⁹⁷ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08726. , s.2.

²⁹⁸ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08726. , s.2.

²⁹⁹ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08726. , s.3.

³⁰⁰ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08726. , s.3.

³⁰¹ Bkz: Tablo 2.53. *Yoncalı Köyü Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirleri Toplamı* (Kuruş/Adet): Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08726. , s. 2-5.

kuruş, 19 hanelik Yoncalı köyünün ise 331 kuruş hayvan geliri vardır. Tablolarda verilen bilgiler ışığında köylerdeki hane başına düşen hayvan geliri, Enne köyünde hane başına 61 kuruş, Gümüş köyünde hane başına 81 kuruş, Ortaca köyünde hane başına 52 kuruş, Sekiviran köyünde hane başına 20 kuruş ve Yoncalı köyünde hane başına 17 kuruştur. Bu durumda köyler arasında hayvan geliri açısından en zengin köy Gümüş köyüdür. İkinci köy Enne köyü, üçüncü köy ise Ortaca köyüdür.

2.9. VERGİLER (GİDERLER)

Bilindiği üzere Osmanlı İmparatorluğu'nda halktan iki kurala göre vergi alınmaktaydı. İlk kural dinseldir. Diğer İslam devletleri gibi Osmanlı Devleti'nde İslami inanç ve esaslara göre aldığı vergiler “Tekâlif-i Şer’iyye” (şeriate göre) diye adlandırılmıştır. Osmanlı Devleti'nde bu vergiler şeriatın bir gereği olarak alındığı için bunlara Rüşum-i Şer’iyye ismi verilmiştir. Çiftçi halktan alınan öşür, resm-i çift, resm-i ağnam gibi vergilerle şehirlerde ticari faaliyetlerden elde edilen bağlar da bu tür vergilerin içindedir³⁰².

Diğer taraftan Osmanlı Devletinin yürütme ve uygulama görevlerini yapanlara hizmetleri karşılığı halktan alınan bedel ise “Rüşum-i Örfiyye” (tekâlif-i örfiyye) olarak adlandırılmıştır. Çeşitli mesleklerde görev alan yöneticilere emekleri karşılığında verilmekte olan bu vergilerin miktar ve türleri kanunnamelerle alındığı bölgeye ve zamana göre özelliğine göre oluşturulmuştur. Cürüm ve cinayet vergileri, Arûş vergileri, Bennak, Mücerret, vb. vergiler bu türe girmektedir. Bu iki genel vergi çeşidi dışında kalan ve şeriat ile kanunname kurallarına uyulup uyulmadığı gözetilmeksizin alınan bir vergi türü de vardır. “Tekâlif-i Divaniyye” veya “Avarız-ı Divaniyye” diye isimlendirilen bu vergi ilk alındığında ancak sefer için gerek duyulduğunda halktan toplanırken daha sonra ki dönemlerde devamlı alınan bir vergi olmuştur.³⁰³

Temettuat defterleri aslında vergi sistemi üzerine kurulmuş bir uygulamadır. Defterler kayıt altına alınırken vergi toplamaya yönelik bir düzen takip edilmiştir. Bu defterler Öşür, Cizye, Resm-i Ağnam, Resm-i Kovan ve Aşar Rüşumu gibi vergiler hakkında bizlere ayrıntılı bilgi sunmaktadır.

³⁰² Çadırcı, *a.g.e.*, s.105.

³⁰³ *a.g.e.*, s.105.

İncelemesini yaptığımız 1261 (1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinin gayr-ı müslim halkı olmadığı için Cizye Vergisine de rastlanmamıştır.

Tanzimat öncesinde Osmanlı Devleti'nde uygulanan vergiler çok idi. Ayrıca uygulama ve toplama yöntemleri tek tip olmadığı için Tanzimat Fermanı ile bunlar kaldırılmış ve tek bir isim altında toplanmıştır. Bu dönemde yapılan değişikliklere göre devlet tarafından alınacak verginin matrahı ikiye ayrılmış, bunun biri arazi ve müsakkafât (ev, hane) üzerine, diğeri şahıslar üzerine tarh edilmiştir. Matrahı arazi ve müsakkafât olan vergiye emlâk vergisi denilmiştir. Matrahı şahıslara göre olan vergi ise ikiye ayrılarak biri temettü vergisi, diğeri bedelât-ı askeriyye ismini almıştır. Tanzimat döneminde kabul edilen kurallara göre verginin usulüne uygun şekilde alınması için öncelik olarak şahsın geliri ve ödeme gücüyle orantılı olması gerekmektedir. Bunun dışında vergi miktarının ve ödeme vaktinin önceden belirlenmesi, vergi veren kişinin zor duruma düşmeyecek şekilde tahsilatının yapılması esas alınmıştır. Vergiler toplanırken yapılacak harcamanın en aza indirilmesine önem verilmekteydi. Ayrıca vergi veren şahsın borcunu ödemekten kaçınma imkânının verilmemesi için çaba sarf ediliyordu. Sonuç olarak Tanzimat döneminde yapılan değişikliklerle önemli adımlar atılmış ve bu adımlarda modern vergi sistemine geçiş hızlandırılmaya çalışılmıştır.³⁰⁴

2.9.1. Vergü-yi Mahsusa ve Dağılımı

Tanzimat Fermanı'nın öngördüğü yeniliklerden birisi de maliye ve vergilerle ilgili düzenlemedir. Tanzimat Fermanı ile İltizam sisteminin kaldırılacağını, toplanacak vergilerin şahısların gelir düzeyine göre olacağı, Müsadere sistemi uygulamasının son bulması gerektiği savunuluyordu. Bu yöndeki yeniliklerin en kısa zamanda yapılması gerektiği açıklanıyordu³⁰⁵. Bu sayede Tanzimat döneminden önce “Tekâlîf-i Örfiye” adı altında toplanan birçok vergi yürürlükten kaldırılarak, herkesin gelirine ve durumuna göre vergi vermesi sağlanmaya çalışılmıştır. Daha önce alınan örfî vergilerden bir miktar indirimler yapılarak bu vergiler “Ancemaatin Vergisi” adı altında

³⁰⁴ M. Macit Kenanoğlu, (2013), “Vergi”, *DİA*, C.XLIII. , s.57.

³⁰⁵ Çadırcı, *a.g.e.*, s.340.

yani devlet hazinesine mahalleye göre, köye göre verilmesi gereken vergiler olarak düzenlenmiştir³⁰⁶.

Yerleşim yerlerinde alınan “Ancemaatin Vergisi”, yerleşim yerlerindeki yaşıyan halk arasında gelir seviyesine ve durumuna göre Vergi-yi Mahsusa adı altında uygulanmıştır. 1840 yılından itibaren uygulanan Vergi-yi Mahsusa, herkesin kazancı gözetilerek alınan ve dikey eşitliliği sağlayabilme özelliğine sahip genel bir vergi olmuştur³⁰⁷.

Temettuat defteri kayıtları incelediğinde herkesin kendi mülkü hasebince vergi verdiği ve daha önce bahsedilen kurallar gözetilerek kayıtların yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu açıdan Temettuat kayıtları, toplanan vergiler hakkında önemli bilgiler sunmaktadır.

2.9.2. Öşür Vergisi ve Dağılımı

“Arapça (العشر) olan, sözlükte “onda bir” anlamına gelen uşr (çoğulu uşûr, a’sâr) kelimesinin Türkçeleşmiş şekli olan öşür, fıkıhta toprak ürünlerinden alınan zekâtı ifade eder. Bazı şarkiyatçılar tarafından öşürle Âsûrî dilindeki “iş-ru-u” ve İbrânîce’deki “ma’aşer” arasında bağ kurulabileceği ileri sürülmüşse de kelime terim anlamını Hz. Peygamber’in konuya ilişkin hadisindeki kullanımından almıştır. Toprak gelirlerinden zekât (öşür) verilmesinin farz oluşu kitap, sünnet ve icmâ delillerine dayandırılmıştır”³⁰⁸.

Osmanlı Devletinde öşür, İslam fıkından konu, oran ve mükellef bakımından farklı uygulanmaktadır. İslam dininde “öşür”, topraktan alınan ürünlerin zekâtıdır. Ayrıca sadece Müslüman halktan alınmaktadır. Esas olarak mülk topraklardan elde edilen ürün üzerinden %5 veya %10 oranında uygulanmaktadır. Osmanlı Devleti’nde ise, mülk arazilerinden değil kuru mülkiyeti devlete ait, kullanma hakkı ise halka ait olan miri araziden ve gayrimüslim halktan da alınmaktaydı³⁰⁹.

Aşar Vergisi’nden elde edilen gelir Osmanlı Devletinin en büyük ve önemli gelirlerinden birisidir. Bundan dolayı alındığı dönem içinde tahsil şekli en çok

³⁰⁶ Coşkun Çakır, (2001), *Tanzimat Dönemi Osmanlı Maliyesi*, İstanbul, s.49.

³⁰⁷ Said Öztürk, (1996), *Tanzimat Döneminde Bir Anadolu Şehri Bilecik*, İstanbul, s.174.

³⁰⁸ Mehmed Erkal, (2007), “Öşür”, *DİA*, C.XXXIV. , s.97.

³⁰⁹ Abdullatif Şener, (1990), *Tanzimat Dönemi Osmanlı Vergi Sistemi*, İstanbul, s.120.

değişikliğe uğrayan vergi türü olmuştur. Sanayi öncesi toplumlarda hiçbir devlet, bütün maaşları ödeyecek kadar nakite sahip değildir. Bu sebep ile İltizam sistemi Osmanlı Devletinin uyguladığı tahsil sistemlerinden birini oluşturmuştur. İltizam usulü Tanzimat döneminde kaldırılmaya çalışılmış fakat genel olarak yürürlükte kalmaya devam etmiş bir sistemdir³¹⁰.

Aşar, Temettuat defterlerinde genel olarak hane reisinin ismi üzerinde bulunan hane ve numara üzerinden yukarıya doğru “Aşar ve rüsumada sâ’ire sene-i sabıkada vermiş olduğu, Aşar sene-i sabıkada vergisi, Aşar ve rüsumu bir senede vermiş olduğu” ifadeleri ile kaydedilmiş olup o hanenin vergi miktarını belirtmiştir.

2.9.3. Adet-i Ağnam ve Dağılımı

İslâm devletlerinde çeşitli adlarla anılan bu vergi, Osmanlı Devleti’nin resmî kayıtlarında, resm-i ganem, âdet-i ağnam şekillerinde anılmıştır. Şer’î vergilerden sayılan Ağnam vergisine bazı sancak kanunnamelerinde “âdet-i zekât” olarak isimlendirilmiştir. Bu vergi genellikle koyunun yavrusu olduktan sonra nisan veya mayıs aylarında alınmıştır. Kuzulu koyun kuzusu ile bir hesaplanırdı. Vergi miktarı Fâtih kanununa göre üç koyundan bir akçe iken daha sonra iki koyundan bir akçe olarak alınmıştır. Fakat bu miktar bölgelerin özelliklerine göre değişiklik göstermektedir. Örneğin Vidin sancağında üç koyundan bir akçe alınırken, İmroz ve Limni adalarında ise koyun başına birer akçe alınmaktaydı³¹¹.

Ağnam vergisi de aynı Aşar vergisi gibi dine göre alınan bir vergi çeşididir. Şeri hükümlere göre verginin oranı 40/1 yani %2,5 iken Osmanlı Devleti’nde %10 olarak uygulanmıştır. Vergi ilk başlarda aynı olarak alınırken daha sonra değer üzerinden de tahsil edilmiştir. Vergi önceleri hayvan varlığı üzerinden yani servet üzerinden toplanırken 1859 yılından sonra gelir üzerinden de toplanmaya başlanmıştır. Her eyalet ve sancakta bir koyun ve keçinin bir yılda yavrusu olduktan sonra, yünü ve sütü ile geliri tespit ediliyordu. Hesaplanan bu gelir üzerinden %10 ağnam vergisi

³¹⁰ Şener, *a.g.e.*, s.120.

³¹¹ Feridun Emecen, (1988), “Ağnam Resmi”, *DİA*, C.I, İstanbul, s.478.

alınıyordu³¹². Ağnam vergisi, 1962 yılının başına kadar uygulanmış ve varlığını sürdürmüştür³¹³.

Genel olarak 1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinde alınan birden çok vergi mevcuttur. Bunlar; Aşar Vergisi, Kovan Vergisi, Ağnam Vergisi, Gögeri (meyve) Vergisi ve Afyon Vergisi'dir. Aşağıdaki tablolarda her köyün hane halkının ödediği vergileri incelenmiştir.

Tablo 2.54: Dere Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler (kuruş)

Hane /no	Hane Sahibi	Mesleği	Aşar Rüşumu	Vergi-yü Mahsusa	Toplam
1/1	Halil Bin Ali	Zabıta Süvarisi	72	85	157
2/2	Salih Bin Ali	Zabıta Süvarisi	54	58	112
3/3	Enne Karyeli İsmail Ali	Çift Hizmetkârı		43	43
	Toplam		126	186	312

1261 (1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerde alınan vergileri incelediğimizde Dere köyde 3 hane olup bunlardan toplam olarak 312 kuruş vergi alınmıştır. Bu verginin 126 kuruşu Aşar Rüşumu, 186 kuruşu ise Vergi-yü Mahsusa'dır³¹⁴.

Köyde en fazla vergi veren hane, (hane 1) Halil Bin Ali'nin hanesidir. Bu hane toplamda 157 kuruş vergi vermiştir. İkinci hane ise, (hane 2) Salih Bin Ali'nin hanesi olup bu şahıs 112 kuruş vergi vermiştir. 3. hane olan Enne Karyeli İsmail Ali ise 43 kuruş vergi vermiş bulunmaktadır³¹⁵.

³¹² Şener, *a.g.e.* , s. 142.

³¹³ Şener, *a.g.e.* , s.144.

³¹⁴ Bkz: Tablo 2.54. *Dere Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler (kuruş)* : Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08723. , s.2.

³¹⁵ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08723. , s.2.

Tablo 2.55: Enne Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler (Kuruş)

Hane /No	Hane Sahibi	Mesleği	Vergi-yü mahsusa	Aşar Rüşumu (Hinta Şa'ir vb.)	Kovan Rüşumu	Ağnam Rüşumu	Göğeri	Afyon	Toplam
1/1	İmamoğlu Hasan	Yolcu Olduğu	20						20
2/4	Fatioğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat	190	161	4	25	10		390
3/9	Delibaşoğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat	200	172	6	10	10		398
4/13	Hacıoğlu Himmeh	Erbab-ı Ziraat	215	175		11	10		421
5/19	Hacıoğlu Mennan?	Erbab-ı Ziraat	150	128		4	10	2,5	294,5
6/22	Kara Mehmed oğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat	225	172		6		2,5	405,5
7/25	Karasarlıoğlu Ali	Hizmet kâr	„	„					0
8/29	Arnabutoğlu Mustafa	Erbab-ı Ziraat	200	122			10	2	334
9/32	Emrullah oğlu İbrahim	Erbab-ı Ziraat	160	146			10	5	321
10/35	Emrullah oğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat	170	108			10		288
11/38	Sarioğlu Hasan	İhtiyar	,	...,					0
12/39	Mahmudoğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat	200	172		6	10	5	393
13/29	Fatioğlu Mustafa	Yolcu	30						30
14/48	Çakıroğlu Ali	Erbab-ı Ziraat	55	36					91
15/50	Molla Alioğlu Ali	Erbab-ı Ziraat	190	92			5		287
16/54	İğnegöllüoğlu Ahmed	Orakçı	„	...					0
17/57	Fatioğlu Hüseyin	Erbab-ı Ziraat	100	18			10		128
18/61	Kemaloğlu İbrahim	Erbab-ı Ziraat	155	100			5		260
19/63	Aşıroğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat	170	82					252
20/65	Aşıroğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat	125	47					172
21/68	Mahmudoğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat	190	146			5	2	343
22/71	Osmanoğlu Osman	Erbab-ı Ziraat	155	116			2	2	275
23/73	Fatioğlu İsmail	Erbab-ı Ziraat	155	47		16			218
24/77	Osmanoğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat	155	154		4	2		315

Tablo 2.55: (devam) Enne Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler (Kuruş)

25/82	Osmanoğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat	195	193		8	10		406
26/89	Cınazoğlu Ali	Reçber	90	11					101
27/94	Arapoğlu Süleyman	Hizmet kâr	30						30
28/94	Alioğlu Ahmed	Çoban	70	14					84
29/96	Fatınoğlu Himmed	Erbab-ı Ziraat	165	104					269
	Toplam		3760	2516	10	90	119	21	6516

1261 (1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerde alınan vergileri incelediğimizde Enne köyünde toplamda 29 hane olup bu hanelerden 3760 kuruş Vergi-yü Mahsusa, Aşar Rüsümü olarak 2516 kuruş, 10 kuruş Kovan Rüsümü, 90 kuruş Ağnam Rüsümü, 119 kuruş Göğeri Rüsümü ve 21 kuruş Afyon Rüsümü olmak üzere toplamda 6516 kuruş vergi alınmıştır³¹⁶.

Enne köyünde en fazla vergi veren hane, (hane 25) Osmanoğlu Ahmed'in ikamet ettiği hanedir. Osmanoğlu Ahmed 195 Vergi-yü Mahsusa, 193 Aşar, 8 Ağnam, 10 Göğeri olmak üzere 406 kuruş vergi vermiştir³¹⁷.

Köyde en az vergi veren hane ise 20 kuruş ile (hane 1) İmamoğlu Hasan'ın ikamet ettiği hanedir. İmamoğlu Hasan bu vergiyi Vergi-yü Mahsusa olarak 20 kuruş vermiştir³¹⁸.

1261 (1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinde alınan vergileri incelediğimizde Enne köyünde vergi vermeyen haneler de mevcuttur. Bu haneler: (hane 7) Karasarlıoğlu Ali³¹⁹, (hane 11) Sarıoğlu Hasan³²⁰, (hane 16) Ahmed'in³²¹ ikamet ettiği hanelerdir³²².

³¹⁶ Bkz: Tablo 2.55. *Enne Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler* (kuruş)

³¹⁷ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08714. , s. 6.

³¹⁸ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08714. , s. 2.

³¹⁹ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08714. , s. 3.

³²⁰ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08714. , s. 3.

³²¹ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08714. , s. 4.

³²² Ayrıca daha fazla bilgi için: Tablo 2.55. *Enne Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler* (kuruş): ve BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08714. , s.2-7.

Tablo 2.56: Gümüş Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler (Kuruş)

Hane /No	Hane Sahibi	Mesleği	Vergi-yü Mahsusa	Aşar Rûsumu (Hinta Şa'ir vb.)	Kovan Rûsumu	Ağnam Rûsumu	Afyon	Toplam
1/1	İmamoğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat	145	111.5			5	261,5
2/2	Boyacıoğlu Ömer	Erbab-ı Ziraat	375	198		40	40	653
3/8	Aksakal oğlu İbrahim	Muhtarı Evvel ve Erbab-ı Ziraat	31	58		20	5	114
4/11	Aksakal oğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat	90	58		20	5	173
5/14	Aksakal oğlu Osman ve İyalinde bulunan Karındaşı Ali	Erbab-ı Ziraat	160	142		5	10	317
6/16	Tekenişin oğlu Derviş Mustafa	Erbab-ı Ziraat	100	190	11		5	306
7/21	Tekenişin oğlu	Erbab-ı Ziraat	210	103.5		20	20	353,5
8/28	Delibaşoğlu Seyyid Emin ve İyalinde bulunan İsmail(Çiftçi Hizmetkârı)(No:29)	Dana Çobanı	35					35
9/31	Delibaşoğlu Seyyid Cafer ve İyalinde bulunan Oğlu Ali(Çiftçi Hizmetkârı)(No:32)	Orakçı	35					35
10/34	Ömercikoğlu? Hüseyin	Erbab-ı Ziraat	21	21				42
11/35	Ömercikoğlu? İbrahim	Erbab-ı Ziraat	90	79	2		10	181
12/37	Ömercikoğlu? Ali	Erbab-ı Ziraat	140	99			10	249
13/40	Celiloğlu Süleyman	Erbab-ı Ziraat	105	74	6		10	195
14/44	Celiloğlu Ahmed ve İyalinde bulunan Oğlu Ali(No:45)	Çiftçi Hizmetkârı	40					40
15/46	Kureyşoğlu İbrahim	Koyun Çobanı	45					45
16/47	Sarioğlu Hasan	Erbab-ı Ziraat	70	82.5			5	157,5
17/50	Namaz oğlu Hasan	Erbab-ı Ziraat	90	92.5			5	187,5
18/51	Dervişoğlu Hasan	Sucu	20	18				38
19/53	Mahmudoğlu Osman	Erbab-ı Ziraat	100	56				156
20/55	Molla Ömeroğlu Ömer	Erbab-ı Ziraat	320	176.5		11	10	517,5

Tablo 2.56: (devam) Gümüş Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler (Kuruş)

21/58	İsa oğlu Ali	Erbab-1 Ziraat	85	64		10		159
22/59	Berberoğlu İsmail	Erbab-1 Ziraat	370	236.5		22	20	648,5
23/69	Bektaşoğlu Halil	Erbab-1 Ziraat	140	127			15	282
24/72	Mehmedçik oğlu Mehmed	Erbab-1 Ziraat	240	208		9	5	462
25/77	Mehmedçik oğlu Hüseyin	Erbab-1 Ziraat	100	74		5		179
26/80	Şatroğlu Seyyid Süleyman	Erbab-1 Ziraat	240	212.5		3	10	465,5
27/90	Burak oğlu Ahmed	Yetim ve Sabi		..				0
28/93	Namaz oğlu Ahmed	Erbab-1 Ziraat	370	218		20	20	628
29/99	Değirmencioğlu Hüseyin Öteki Karındaşı Mehmed(No:100)	Askeri Nazariyede Çoban	40					40
30/103	Geda oğlu İsmail ve İyalinde bulunan Oğlu Ahmed(No:103)	Koyun Çobanı	60					60
31/106	Alioğlu Mustafa	Erbab-1 Ziraat	105	123				228
32/108	Hatipoğlu Ali	Mecnun	...	...				0
33/109	Kureyşoğlu Süleyman	Hasta	...	...				0
34/113	Dervişoğlu Mehmed	Erbab-1 Ziraat	120	109.5			5	234,5
35/113	Mehmedçe oğlu Hasan	Erbab-1 Ziraat	140	72		4	5	221
36/116	Namaz oğlu Ahmed ve İyalinde bulunan Oğlu Ömer(No:117)	Erbab-1 Ziraat Çiftçi Hizmetkârı	45	25				70
37/118	Tohurağlıoğlu Memiş	Çoban	20					20
	İlyas oğlu Molla Süleyman	Karyeyi Mezburda Misafireten İmam idüğü						0
	Hacıoğlu Hüseyin'in Kerimesi		40					40
	Hacı Hasan oğlu Hüseyin' in Hemşiresi							0
	Şehirlioğlu Seyyid Süleyman'ın Validesi							0
	Toplam		4337	1904	19	189	220	6689

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerde alınan vergileri incelediğimizde Gümüş köyünde toplamda 37 hane ve hane numarası yazılmamış 4 hane olmak üzere 41 hane bulunmaktadır. Bu hanelerden 4337 kuruş Vergi-yü Mahsusa, 1904 kuruş Aşar, 19 kuruş Kovan Rüsümü, 189 kuruş Ağnam Rüsümü, 220 kuruş da Afyon Vergisi olmak üzere toplamda 6689 kuruş vergi alınmıştır³²³.

Gümüş köyünde en fazla vergi veren hane, (hane 2) Boyacıoğlu Ömer 'in bulunduğu hanedir. Boyacıoğlu Ömer 375 kuruş Vergi-yü Mahsusa, 198 kuruş Aşar, 40 kuruş Ağnam, 40 kuruş da Afyon Vergisi olmak üzere toplamda 653 kuruş vergi ödemiştir³²⁴.

En fazla vergi veren ikinci hane ise (hane 22) Berberoğlu İsmail'in hanesidir. Berberoğlu İsmail 370 kuruş Vergi-yü Mahsusa, 236,5 kuruş Aşar, 22 Ağnam, 20 kuruş da Afyon Vergisi olmak üzere 648,5 kuruş toplam vergi vermiştir³²⁵.

Köyde en fazla vergi veren üçüncü hane ise (hane 28) Namaz oğlu Ahmed'tir. Namaz oğlu Ahmed 370 kuruş Vergi-yü Mahsusa, 218 kuruş Aşar, 20 Ağnam, 20 Afyon Rüsümü olmak üzere 628 kuruş vergi vermiştir³²⁶.

Gümüş köyünde en az vergi veren hane ise 20 kuruş ile hane 37'de ikamet eden Tohurağlıoğlu Memiş'tir. Bu haneden 20 kuruş Vergi-yü Mahsusa alınmıştır³²⁷.

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerde alınan vergileri incelediğimizde Gümüş köyünde hiç vergi vermeyen hanelerde bulunmaktadır. Bu haneler: (hane 27) Burak oğlu Ahmed, (hane 32) Hatipoğlu Ali, (hane 33) Kureyşoğlu Süleyman ile hane numarası yazmayan İlyas oğlu Molla Süleyman, Hacı Hasan oğlu Hüseyin'in hemşiresi, Şehirlioğlu Seyyid Süleyman'ın validesinin ikamet ettiği hanelerdir³²⁸.

³²³ Bkz: Tablo 2.56. *Gümüş Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler* (Kuruş)

³²⁴ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08707. , s.2

³²⁵ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08707. , s.4.

³²⁶ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08707. , s.5.

³²⁷ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08707. , s.6.

³²⁸ Bkz: Tablo 2.56. *Gümüş Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler* (Kuruş): Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08707. , s.2-7.

Tablo 2.57: Ortaca Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler (Kuruş)

Hane /No	Hane Sahibi	Mesleği	Vergi-yü Mahsusa	Aşar Rüsümü (Hinta Şa'ir vb.)	Ağnam Rüsümü	Göğeri	Afyon	Toplam
1/1	Döndioğlu Mahmud	Erbab-ı Ziraat	25	45		5		75
2/2	Aşıroğlu Masdan	Erbab-ı Ziraat	75	69	6	0,5	0,5	151
3/6	Döndü oğlu Masdan	Erbab-ı Ziraat	140	54		3,5	0,5	198
4/7	Aşıroğlu Süleyman	Erbab-ı Ziraat	235	150	6	2	2	395
5/14	Solakoğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat	210	132	3	3	3	351
6/18	Karaaşıroğlu Masdan	Erbab-ı Ziraat	80	47		2	5	134
7/21	Caferoğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat	200	147		3	12	362
8/24	Süleymanoğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat	100	74,5		1,5	5	181
9/27	Çiftçioğlu İbrahim	Erbab-ı Ziraat	80	133		6	10	229
10/31	Ömeroğlu Abdulkadir	Oduncu	35					35
11/25	Ayvazoğlu Yetim Abdullah	Hizmetkâr	35					35
12/28	Berber Mustafa Oğlu Ali	Berber	35					35
	Toplam		1250	851,5	15	26,5	38	2181

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerde alınan vergileri incelediğimizde Ortaca köyünde toplam 12 hane olup bu hanelerden 1250 kuruş Vergi-yü Mahsusa, 851,5 kuruş Aşar, 15 kuruş Ağnam, 26,5 kuruş Göğeri, 38 kuruş da Afyon vergisi olmak üzere 2181 kuruş vergi alınmıştır³²⁹.

Köyde en fazla vergi veren hane, (hane 4) Aşıroğlu Süleyman'ın bulunduğu hane olup bu hane 235 kuruş Vergi-yü Mahsusa, 150 Kuruş Aşar, 6 kuruş Ağnam, 2 kuruş Göğeri, 2 kuruş da Afyon Rüsümü olmak üzere toplam 395 kuruş vergi vermiştir³³⁰.

³²⁹ Bkz: Tablo 2.57. *Ortaca Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler* (Kuruş): Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08691. , s.2- 4.

³³⁰ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08691. , s.2.

Ortaca köyünde her hane vergi veriyor olup köyde en az vergi veren haneler 35 kuruş ile (hane 10) Ömeroğlu Abdulkadir, (hane 11) Ayvazoğlu Yetim Abdullah, (hane 12) Berber Mustafa Oğlu Ali'in ikamet ettiği hanelerdir³³¹.

Tablo 2.58: Sekiviran Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler (Kuruş)

Hane /No	Hane sahibi	Mesleği	Vergi-yü Mahsusa	Aşar Rüşumu (Hinta Şa'ir vb.)	Ağnam Rüşumu	Toplam
1/1	Kahvecioğlu Molla Mehmed	Karye İmamı	55	29		84
2/4	Hacı Hasan oğlu Mesdan	Erbab-ı Ziraat	95	74		169
3/7	Koca Hasan oğlu Mehmed Ali	Erbab-ı Ziraat	55	35		90
4/8	Bekaroğlu Hüseyin	Kömürcü	55			55
5/11	Cerikoğlu Halil	Erbab-ı Ziraat	140	148		288
6/17	İmamoğlu Molla Osman	Erbab-ı Ziraat	80	96		176
7/21	Bekaroğlu Ali	Erbab-ı Ziraat	89	60		149
8/22	Alioğlu Masdan	Erbab-ı Ziraat	100	70		170
9/24	Halil Paşa Oğlu İbrahim	Erbab-ı Ziraat	147	96		243
10/25	Emir Alioğlu Ali	Çiftçi	150	42		192
11/32	Muslihiddin Oğlu Muslihiddin	Erbab-ı Ziraat	147	135		282
12/36	Arnabutoğlu Veyis	Erbab-ı Ziraat	100	92		192
13/39	Arnabutoğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat	80	74		154
14/41	Arnabutoğlu İsmail	Erbab-ı Ziraat	80	70		150
15/43	Lafcioğlu Ali	Erbab-ı Ziraat	56	37		93
16/46	Lafcioğlu Abdulkadir	Hizmetkâr	35			35
17/48	Arnabutoğlu Halil	Erbab-ı Ziraat	80	57		137

³³¹ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08691. , s.3-4.

Tablo 2.58: (devam)Sekiviran Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler (Kuruş)

18/53	Arnabutoğlu Mehmed	Irgat	65	41		106
19/54	Arnabutoğlu Hüseyin	Irgat	40	54		94
20/56	Emiroğlu Ali	Erbab-ı Ziraat	110	117		227
21/59	Topal Mehmed oğlu Ömer	Erbab-ı Ziraat	140	80	4	224
22/61	Seferoğlu İbrahim	Erbab-ı Ziraat	90	53.5		143,5
23/62	Arnabutoğlu Mehmed Ali	Erbab-ı Ziraat	230	200	6	436
24/64	Veyisoğlu Halil	Erbab-ı Ziraat	80	84		164
25/66	Veyisoğlu Durmuş	Erbab-ı Ziraat	20	68		88
26/67	Veyisoğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat	140	98	1	239
27/71	Ayvazoğlu Hasan	Erbab-ı Ziraat	40	35		75
28/72	Ayvazoğlu Süleyman	Çoban	20			20
29/75	Eyyüpoğlu Hasan	Erbab-ı Ziraat	140	151		291
30/78	Dede Mehmed oğlu Himmed	Erbab-ı Ziraat	110	66		176
31/86	Davutoğlu Masdan	Erbab-ı Ziraat	140	131		271
32/85	İbiş oğlu Muslihiddin	Erbab-ı Ziraat	76.5			76,5
33/88	Eyyüpoğlu Hasan	Erbab-ı Ziraat	70	51		121
34/92	Kahvecioğlu Ahmed	Erbab-ı Ziraat	58	34		92
35/96	Berberoğlu Süleyman	Erbab-ı Ziraat	40	21		61
36/100	Kara Ahmedoğlu Halil	Erbab-ı Ziraat	140	141		281
37/114	İmamoğlu Arif	Erbab-ı Ziraat	60	52		112
	Toplam		3353,5	2592,5	11	5957

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerde alınan vergileri incelediğimizde Sekiviran köyünde toplam 37 hane vardır. Bu hanelerin hepsinden vergi alınmaktadır. Köyde alınan üç vergi çeşidi vardır. Bunlar: Vergi-yü Mahsusa, Aşar ve Ağnam Rüsümü'dur.

Sekiviran köyünden 3353,5 kuruş Vergi-yü Mahsusa, 2592,5 Aşar Rüsümü ve 11 Ağnam Rüsümü olmak üzere toplamda 5957 kuruş vergi alınmıştır.

Köyde en fazla vergi veren şahıs , (hane 23) Arnabutoğlu Mehmed Ali'nin hanesidir. Arnabutoğlu Mehmed Ali 230 kuruş Vergi-yü Mahsusa, 200 kuruş Aşar ve 6 kuruş Ağnam Rüsümü olmak üzere toplam 436 kuruş vergi vermiştir³³².

Köyde en fazla vergi veren ikinci şahıs ise (hane 5) Cerikoğlu Halil'dir. Bu hane 140 kuruş Vergi-yü Mahsusa, 148 kuruş Aşar Rüsümü olmak üzere toplamda 288 kuruş vergi vermektedir³³³.

Sekiviran köyünde en fazla vergi veren üçüncü hane ise (hane 36) Kara Ahmedoğlu Halil'in ikamet ettiği hanedir. Kara Ahmedoğlu Halil 140 kuruş Vergi-yü Mahsusa, 141 kuruş Aşar olmak üzere toplamda 281 kuruş vergi vermektedir³³⁴.

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerinde alınan vergilere baktığımızda Sekiviran köyünde en az vergi veren şahıs (hane 28) Ayvazoğlu Süleyman'ın hanesidir. Bu şahıs 20 kuruş Vergi-yü Mahsusa vermiştir³³⁵.

³³² BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08734. , s.4.

³³³ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08734. , s.2.

³³⁴ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08734. , s.6.

³³⁵ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08734. , s.5. : Ayrıca daha fazla bilgi için bkz: Tablo 2.58. *Sekiviran Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler (Kuruş)*

Tablo 2.59: Yoncalı Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler (Kuruş)

Hane /No	Hane Sahibi	Mesleği	Vergi-yü Mahsusa	Aşar Rüsümü (Hinta Şa'ir vb.)	Kovan Rüsümü	Ağnam Rüsümü	Toplam
1/1	Yetim Osmanoğlu İsmail	Erbab-ı Ziraat	120	92			212
2/4	Abdurrahman oğlu Hasan	Erbab-ı Ziraat	70	33			103
3/5	Bekir Ağaoğlu Abdülaziz	Tımarlı Zabıta Süvarisi	110	78			188
4/4	Bahçıvan oğlu Osman	Erbab-ı Ziraat	165	143	10	1	319
5/12	Hacı Hasan oğlu Mesdan	Dana Çobanı	25				25
6/18	Berber Himmed oğlu Halil ve İyalinde bulunan Burhanoğlu İbrahim	Erbab-ı Ziraat	110	103			213
7/21	Veli Osman Oğlu Ali	Erbab-ı Ziraat Ve Muhtarı Sani	130	103			233
8/24	Topluca oğlu Mustafa	Erbab-ı Ziraat	135	159			294
9/25	Emir Alioğlu Mesdan						0
10/26	Himmed oğlu Himmed	Erbab-ı Ziraat	54	21			75
11/28	Karaoğlanoğlu Mustafa	Erbab-ı Ziraat	130	150			280
12/30	Kemancı oğlu Hüseyin						0
13/31	Alioğlu Halil	Erbab-ı Ziraat	80	39			119
14/33	Değirmencioğlu Seyyid İsmail	Erbab-ı Ziraat	165	142			307
15/37	Sarı Mehmed oğlu Ahmed	Sığır Çobanı	40				40
16/40	Molla Alioğlu Seyyid Hüseyin	Erbab-ı Ziraat	120	143			263
17/45	Hacı İbrahim Ağaoğlu Ömer	Erbab-ı Ziraat ve Tımarlı Süvari Tekaitlerinden	165	138			303
18/45	Yağcı Bekiroğlu Ahmed	Çiftçi Hizmetkârı					0
19/48	Yetim Osmanoğlu Mehmed	Erbab-ı Ziraat	40	40			80
	Toplam		1659	1384	10	1	3054

1261 (1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerde alınan vergilere baktığımızda 19 hanelik Yoncalı köyünde 1659 kuruş Vergi-yü Mahsusa, 1384 kuruş Aşar Rüsümü, 10 kuruş Kovan Rüsümü ve 1 kuruş Ağnam Rüsümü olmak üzere toplam 3054 kuruş vergi alınmıştır³³⁶.

Yoncalı köyünde en fazla vergi veren hane, (hane 4) Bahçıvan oğlu Osman'ın ikamet ettiği hanedir. Bu şahıs 165 kuruş Vergi-yi Mahsusa, 143 kuruş Aşar Rüsümü, 10 Kovan Rüsümü ve 1 kuruş da Ağnam Rüsümü olmak üzere toplamda 319 kuruş vergi vermiştir³³⁷.

Köyde en fazla vergi veren ikinci hane ise (hane 14) Değirmencioğlu Seyyid İsmail'in bulunduğu hanedir. Bu hane 165 kuruş Vergi-yi Mahsusa, 142 kuruş Aşar Rüsümü olmak üzere toplam olarak 307 kuruş vergi vermiştir³³⁸.

En fazla vergi veren üçüncü hane ise 303 kuruş ile (hane 17) Hacı İbrahim Ağaoğlu Ömer'in ikamet ettiği hanedir. Hacı İbrahim oğlu Ömer 165 kuruş Vergi-yi Mahsusa, 138 kuruş da Aşar Rüsümü vermiştir³³⁹.

1261(1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerde alınan vergilere baktığımızda Yoncalı köyünde en az vergi veren hanenin, (hane 5) Hacı Hasan oğlu Mesdan'ın hanesi olduğunu görüyoruz. Bu şahıs toplamda 25 kuruş Vergi-yi Mahsusa vermiştir³⁴⁰.

Köyde hiç vergi vermeyen haneler de vardır. Bu haneler: (hane 9) Emir Alioğlu Mesdan³⁴¹, (hane 12) Kemancı oğlu Hüseyin³⁴², (hane 18) Yağcı Bekiroğlu Ahmed'in³⁴³ ikamet ettiği hanelerdir³⁴⁴.

Genel olarak 1261 (1845 M) tarihli temettuat defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köyleri hane halkının ödediği vergiler incelediğinde 3 haneli Dere köyünün 312 kuruş, 29 hanelik

³³⁶ Bkz: Tablo 2.59. *Yoncalı Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler (Kuruş)*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08726. , s.2-5.

³³⁷ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08726. , s.2

³³⁸ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08726. , s.4.

³³⁹ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08726. , s.4.

³⁴⁰ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08726. , s.2.

³⁴¹ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08726. , s.3.

³⁴² BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08726. , s.3.

³⁴³ BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08726. , s.4.

³⁴⁴ Bkz: Tablo 2.59. *Yoncalı Köyü Hane Sahiplerinin Ödediği Vergiler (Kuruş)*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, ML. VRD. TMT. d. , 08726. , s.2-5.

Enne köyünün 6516 kuruş, 42 hanelik Gümüş köyünün 6689 kuruş 12 hanelik Ortaca köyünün 2181 kuruş, 37 hanelik Sekiviran köyünün 5957 kuruş ve 19 hanelik Yoncalı köyünün 3054 kuruş vergi verdiği saptanmıştır.

Köylerin genel olarak ekonomik durumlarını ödediği vergilerden belirlemek mümkündür. Toplam vergi gelirlerini hane sayısına böldüğümüzde hane başına düşen gelir açısından en varlıklı köyün Enne köyü (hane başına 224,5) olduğu görülmüştür. Ortaca köyünde hane başına ise 181 kuruş vergi düşmüştür. 37 hanelik Sekiviran köyünde ise hane başına 161 kuruş vergi belirlenmiştir. Aynı şekilde Yoncalı köyünde 160 kuruş, Gümüş köyünde 159 kuruş, Dere köyünde ise hane başına düşen vergi miktarı 104 kuruştur. Vergi oranlarından da anlaşıldığı üzere, Sekiviran, Yoncalı ve Gümüş köylerinin hane başına düşen vergi miktarları yaklaşık olarak aynıdır. Fakat köylerin hane sayıları farklıdır. İncelenen altı köy içinde gerek hane başına olsun gerekse de köy olarak en düşük vergi miktarı Dere köyüne aittir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
NÜFUS DEFTERLERİ

Sözlükte “yazma, kaydetme, deftere geçirme” anlamına gelen tahrir kelimesi terim olarak, Osmanlı maliye teşkilatında vergilerin ve bu vergileri veren şahısların ismen tespiti için değişik dönemlerde farklı şehirlerde gerçekleştirilen sayımları ifade eder. Bu sayımların kaydedildiği defterlere ise Tahrir defterleri denir. Sanayi öncesi dönemlerde tarım toplumu yapısının hâkim olduğu devletlerde ülkenin vergi ve vergi veren nüfusunu belirlemek için bir takım sayımlar yapılmıştır³⁴⁵.

XVIII. yy. sonlarından itibaren Osmanlı devletinde yönetimde bir takım değişimler yaşanmıştır. Bu değişimler, vergi, askerlik ve yönetim alanıyla ilgiliydi. Bundan dolayı devlette bir takım nüfus verilerine ihtiyaç duyulmuştur. Bu döneme kadar modern anlamda tam manasıyla nüfus sayımı yapılmamıştır. Ancak II. Mahmud, 1826 yılında Yeniçeri Ocağı’nı kaldırmaya karar vermiş ve onun yerine Müslüman çocuklardan oluşturulacak olan yeni bir ordu kurmuştur (Asakir-i Mansure-i Muhammediye) . Bu ordunun asker ihtiyacını belirlemek için de öncelikle ülkenin belli yerlerinde nüfus sayımı yaptırmıştır³⁴⁶. Ayrıca bu nüfus sayımının sebeplerinden birisi de halktan alınacak vergilerin miktarının hesaplanmasıdır. Yani ilk zamanlarda askeri amaca yönelik yapılan nüfus sayımı daha sonra ekonomik ve sosyal durumu belirlemek için de yapılmaya başlanmıştır.

Osmanlı Devletinde Modern anlamda yapılan ilk nüfus sayımında devletin bütün kazalarındaki nüfus sayılmamıştır. II. Mahmud (1828/29) döneminde hem Avrupa’da hem de Anadolu’da kısmen de olsa nüfus sayımı yapılmıştır. Sayım İstanbul’da başlamıştır. Ancak Osmanlı-Rus (1828-1829) savaşının başlamasıyla bu nüfus sayımı devlet toprakları genelinde yapılamamıştır³⁴⁷.

1828/29-1831 sayımını gerekli kılan sebeplerin arasında Sultan II. Mahmud’un bir ıslahat yapmak istemesi geliyordu. Yeniçeri ordusunun 1826 yılında ortadan kaldırılmasının ardından yapılması gereken ilk reform, yeni bir ordunun kurulmasıydı. Bu ordunun kurulması da yeni gelir kaynaklarının bulunması ve askerlik yapabilecek erkek nüfus sayısının bilinmesi gerekli olmaktaydı. Yapılan bu sayım gizli tutulmuştur. Nüfus sayımını yapacak memurlar ise, kadılar ve ulema arasından yani saygın dini görevlere mensup üyelerden atanmışlardır. Yaklaşık olarak 85 yüksek rütbedeki

³⁴⁵ Mehmed Öz , (2010), “Tahrir”, DİA, C.XXXIX. , İstanbul, s.425-426.

³⁴⁶ Yunus Koç, (2007), “Nüfus (Osmanlı Dönemi)” DİA, C.XXXIII. , İstanbul , s.297.

³⁴⁷ Kemal Karpat, (2010), *Osmanlı Nüfusu 1830-1914*, Çev. Bahar Tırnakçı, İstanbul, s.56.

memurun, hizmetlerine verilen çok sayıdaki kâtiplerle beraber sahaya gönderilmiş olması, Devletin sayıma verdiği önemi göstermektedir. Ayrıca her sayımı yapacak her memur birden fazla kazaya atanmıştı. Yapılan ilk sayımlar din esasına göredir. Ayrıca sayım yapılırken sadece erkek nüfus sayımı yapılmıştır. Bu sayede hem Rumeli hem de Anadolu'da İslâm ve Hristiyan erkeklerin sayısı da tespit edilmiştir³⁴⁸.

Yapılan sayımın değerlendirilmesi ve ayrıca sonraki dönemlerde nüfus işleriyle uğraşmak üzere İstanbul'da "Ceride Nezareti" adında bir bakanlık kurulmuştur. Nazırlığa 500 kuruş aylık maaş ile Mehmed Said Efendi atanmıştır. Ayrıca eyalet ve sancak merkezlerinde buna paralel olarak nüfus işleriyle ilgilenmek için "Defter Nazırlığı"³⁴⁹ oluşturulmuştur. Osmanlı Devleti'nin bütün eyalet ve sancaklarında bu yeni kurum 1831 yılından itibaren çalışmaya başlamıştır³⁵⁰.

Osmanlı Devleti'nde modern anlamda yapılan bu ilk nüfus sayımında tutulan defterlerdeki verilerden hareketle, incelenen köylerin hane nüfuslarının sayısal olarak büyüklüğü, hanedeki fertlerin kuşak ve akrabalık yönünden birbirleriyle olan ilişkisi, hane fertlerinin doğum ve ölüm yıllarının kayıtları ve yaşlarına dair mevcut verilerden nüfusun yaş ortalaması tespit edilebilir. Ayrıca yerleşim yerlerinin doğurganlık ve ölüm oranlarına ilişkin veriler gibi pek çok alandan bilgiler de elde etmek mümkündür. Nüfus defterlerinde başta hanenin reisi olmak üzere her hanede çalışan veya çalışabilecek şahısların mesleği, şahısların icra ettikleri işler kaydedildiğinden dolayı bu verilerin de değerlendirilmesi mümkündür³⁵¹.

Bu bilgiler ışığında 1600, 1601, 1602 ve 1603 numaralı nüfus defterlerine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinin demografik yapısını incelemeye çalışacağız.

Nüfus sayımları bir hanede bulunan aile reisinin kaydından sonra erkek çocuklarının, varsa kardeşlerinin ve bunların erkek çocuklarının yazılması sureti ile yapılmıştır. Daha sonra bir başka haneye geçilmiştir. Yani verilen bilgiler hanelerde bulunan erkekleri kapsamaktadır. Kadınlar sayıma dâhil edilmemiştir. Hane reisinin

³⁴⁸ Cem Behar, (1996), *Osmanlı İmparatorluğu'nun ve Türkiye'nin Nüfusu 1500-1927*, Ankara, C.2 s.24.

³⁴⁹ Şerriye sicillerinde eyalet ve sancak merkezlerinde "Defter Nazırları" ile "Mukayyid" lerin seçilmesi, görev ve sorumlukları hakkında geniş bilgi bulunmaktadır. Bu konuda gönderilen emir ve ferman suretleri de defterlere de geçirilmiştir.

³⁵⁰ Çadircı, *a.g.e.* , s.45.

³⁵¹ Kolay, *a.g.m.* , s.158.

isminin üzerine hane numarası yazılmıştır. Dolayısıyla bu numaralar sayesinde kazada veya köyde kaç hanenin olduğu da tespit edilebilmektedir.

Kayıtlar yapılırken ferdin önce fiziksel özellikleri daha sonra varsa mesleği daha sonra babasının adı ile birlikte ismi verilmektedir. Kaydın altına ise yaşı yazılmıştır. Genellikle imam ve muhtar dışında meslek belirtmek çok sık görülen bir uygulama değildir.

Kayıtlar “Kumral sakallı uzun boylu Muhtar-ı Karye Kızıl Başoğlu Seyyid Hüseyin bin Osman yaş:40” şeklinde tutulmuştur³⁵².

Aşağıda Kütahya’nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köyleri ile ilgili 1600, 1601, 1602, 1603 numaralı nüfus defterlerindeki bilgiler çerçevesinde bu köylerin nüfus bilgileri değerlendirilmeye çalışılmıştır.

3.1. 1600 NUMARALI NÜFUS DEFTERLERİ

Bu nüfus defteri içerisinde Kütahya’nın Gümüş nahiyesine bağlı 45 köy hakkında nüfus bilgileri yer almaktadır. Ve kayıtlar Aded-i Buyud³⁵³ şeklinde tutulmuştur. Bu defter kaydında incelemekte olduğumuz Kütahya’nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinden sadece Enne köyünün kaydı yoktur.

1600 numaralı nüfus kaydına baktığımızda şahısların hane numaraları yazılmamıştır. Sadece normal sıralama numarası ile kayıtlar tutulmuştur. Ayrıca 1600 numaralı nüfus defterinin hangi tarihte tutulduğu ile ilgili herhangi bir bilgi mevcut değildir.

³⁵² BOA, NFS. d.01600. , s.6.

³⁵³ Ev sayıları

Tablo 3.1: Dere Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri

1.Kumral Sakallı Uzun Boylu Muhtar-ı Karye Kızıl Başoğlu Seyyid Hüseyin Bin Osman Yaş:40	2.Süvari Sipahisi Gencal ağası Oğlu Halil Bin Ali Yaş:11	3.Uzuncaboylu Süvari Sipahisi Karındaşı Oğlu Seyyid Salih Bin Ali Yaş:15	4.Karındaşı Seyyid Ebubekir Bin Ali Yaş:5	5.Diğer Karındaşı Seyyid İbrahim Bin Ali Yaş:3
6.Karasakallı Kısaca boylu Abdullah Oğlu İbrahim Bin Ayvaz Yaş:40	7.Oğlu Abdullah Bin İbrahim Yaş:4	8.Diğer Oğlu Halil Bin Asım Yaş:2	9.Kumral Sakallı Orta boylu İmamoğlu Kadri Bin Ömer Yaş:38	10.Oğlu İsmail Bin Kadri Yaş:3
11.Sarı Sakallı Uzunca boylu Avare Oğlu Mehmed Bin Kadri Yaş:38	12.Oğlu Kadri Bin Mehmed Yaş:2	13.Ortcaboylu Ter bıyık Adsız Meliha Dizdaroğlu Seyyid Hüseyin Bin Ali Yaş:17	14.Ortaca boylu Karındaşı Seyyid Halil Bin Ali Yaş:12	

1600 numaralı nüfus defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerinin nüfuslarını incelediğimizde, Dere köyüne ait 14 kişinin kaydı olduğu tespit edilmiştir.

Köy halkından erkek kayıtların bu nüfus kaydına göre en küçüğü 2 yaşındadır. Bu şahıs numara 8'deki Halil Bin Asım'dır. Köyde yaşı en büyük olan şahıslardan ilki kumral sakallı uzun boylu Muhtar-ı Karye Kızıl Başoğlu Seyyid Hüseyin Bin Osman'dır. Bu ferd 40 yaşındadır. Yaşı 40 olan bir diğer hane ferdi ise kara sakallı kısaca boylu Abdullah oğlu İbrahim Bin Ayvaz'dır³⁵⁴. Köydeki yaş gurupları ise 1 ile 40 yaşı aralığındadır³⁵⁵.

Dere köyü yaş aralığına baktığımızda köyde genel olarak 0-10 yaş aralığında 6 kişi, 11-15 yaş aralığında 3 kişi, 16-20 yaş aralığında 1 kişi, 36-40 yaş aralığında 4 kişi vardır.

Dere köyü nüfusunun yaş ortalaması 16-17 civarındadır. Köyün yaş ortalaması genç denilebilecek seviyededir.

³⁵⁴ BOA, NFS. d.01600. , s.6.

³⁵⁵ Bkz: Tablo 3.1. *Dere Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, NFS. d.01600. , s.6.

Tablo 3.2: Gümüş Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri

1.Karasakallı Kısaca boylu İmam-ı Karye Kapıcıoğlu Ahmed Bin Abdurrahman Yaş:45	2.Tertipli Ortaca boylu İmamoğlu Ahmed Bin Mustafa Yaş:18	3.Esir-i Firaş ³⁵⁶ Boyacıoğlu Mustafa Bin Halil Yaş:70	4.Kumral Sakallı Orta Boylu Muhtar-ı Karye Oğlu Ömer Bin Mustafa Yaş:40	5.Tertipli Uzunca boylu Oğlu Hüseyin Bin Ömer Yaş:18
6.Diğer Oğlu Hasan Bin Ömer Yaş:8	7.Sarı Sakallı Uzun Boylu Aksakal oğlu Halil Bin Halil Yaş:28	8.Sarı Sakallı Uzun Boylu karındaşı Ahmed Bin Halil Yaş:28	9.Sarı Sakallı Orta Boylu Aksakal oğlu İsmail Bin Süleyman Yaş:38	10.Tertipli Orta Boylu karındaşı Osman Bin Süleyman Yaş:18
11.Orta Boylu Diğer Karındaşı Ali Bin Süleyman Yaş:12	12.Diğer Karındaşı Süleyman Bin Süleyman Yaş:7	13.Kırca Kumral Sakallı Orta Boylu Tarık-i Nakşibendiyemiz Tekke Şeyhi Tekkenişin Oğlu Seyyid Mustafa Oğlu Bin Hüseyin Yaş:45	14.Tertipli Orta Boylu Oğlu Seyyid Ali Bin Mustafa Yaş:18	15.Uzunca Boylu Diğer Oğlu Muhammed Bin Mustafa Yaş:15
16.Diğer Oğlu Ebubekir Bin Mustafa Yaş:6	17.Sarı Sakallı Orta Boylu Tekkenişin Oğlu Ahmed Bin Hüseyin Yaş:38	18.Tırkılı Orta Boylu Oğlu Seyyid Ömer Bin Seyyid Ahmed Yaş:18	19.Diğer Oğlu Seyyid Hüseyin Bin Seyyid Ahmed Yaş:7	20.Diğer Oğlu Muhammed Bin Seyyid Ahmed Yaş:6
21.Kara Sakallı Uzun Boylu Delibaş Oğlu Seyyid Emin Bin Emir Hasan Yaş 40	22.Bir Gözü Bozuk Oğlu Seyyid Salih Bin Seyyid Emin Yaş:47	23.Diğeroğlu Seyyid İsmail Bin Seyyid Emin Yaş:3	24.Sarısakallı Orta Boylu Delibaş Oğlu Seyyid Cafer Bin Seyyid Emin Yaş:38	25.Oğlu Seyyid Hasan Bin Cafer Yaş:6
26.Ak Sakallı Orta Boylu Ömer Hacıoğlu Ömer Bin İsmail Yaş:20	27.Kumral Sakallı Orta Boylu Yek Çeşm (Tek Göz) Ömer Oğlu Mehmed Bin Osman Yaş:37	28.Oğlu Hüseyin Bin Mehmed Yaş:7	29.Kara Sakallı Kısaca Boylu Kambur Ömercikoğlu İsmail Bin Osman Yaş:35	30.Oğlu İbrahim Bin İsmail Yaş:7
31.Kara Sakallı Orta boylu Ömer Oğlu Ali Bin Osman Yaş:18	32.Sarı Sakallı Orta Boylu Çiloğlu Süleyman Bin Musa Yaş:40	33.Oğlu Halil Bin Süleyman Yaş:7	34.Diğer Oğlu İbrahim Bin Süleyman Yaş:3	35.Kara Sakallı Kısa Boylu Yek Çeşm Çiloğlu Ahmed Bin Musa Yaş:41
36.Oğlu Ali Bin Ahmed Yaş:7	37.Depelioğlu Ali Bin Mehmed Yaş:7	38.Kara Sakallı Uzun Boylu Diğer oğlu Ahmed Bin Deli Hasan Yaş:38	39.Sarı Sakallı Ortaca Boylu Sarı Hasan Bin Hüseyin Yaş:38	40.Oğlu Hüseyin Bin Hasan Yaş:2

³⁵⁶ Yatalak.

Tablo 3.2: (devam) Gümüş Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri

41.Kumral Sakallı Ortaca Boylu Namaz oğlu Ahmed Bin Mustafa Yaş:40 Sene Tevellüdü Mustafa	42.Oğlu Ömer Bin Ahmed Yaş:6	43.Sarı Sakallı Ortaca Boylu Namaz oğlu Hasan Bin Mustafa Yaş:28	44.Ak Sakallı Uzun Boylu Gözleri Alil Dervişoğlu Hüseyin Bin Salih Yaş:44	45.Kır Sakallı Kısa Boylu Karındaşı Hasan Bin Salih Yaş:50
46.Sarı Sakallı Ortaca Boylu Mahmud Oğlu Osman Bin Halil Yaş:20	47.Oğlu Halil Bin Osman Yaş:5	48.Uzunca Boylu Bıyıklı (Hatib-i Karye Ali Molla Ömeroğlu Ömer Bin Osman Yaş:17	49. Tırtıklı Uzunca Boylu Üveysoğlu Üveys Bin Mehmed Yaş:18	50.Uzuncaboylu Tertipli Karındaşı Ali Bin Mehmed Yaş:16
51.Ak Sakallı Kısaca Boylu Berberoğlu Vakıflı İsmail Bin Hüseyin Yaş:50	52.Sarı Sakallı Orta Boylu Oğlu Halil Bin İsmail Yaş:28	53.Tırtıklı Orta Boylu Diğer Oğlu Hüseyin Bin İsmail Yaş:18	54.Uzuncaboylu Diğer Oğlu Hasan Bin İsmail Yaş:14	55.Sabi Torunu İbrahim Bin Halil Yaş:1
56.Esir-İ Firaş Boyacıoğlu Halil Bin Mehmed Yaş.110	57.Ak Sakallı Orta Boylu Oğlu İbrahim Bin Halil Yaş:50	58.Sarı Sakallı Uzun Boylu Bektaş Oğlu Hüseyin Bin Bektaş Yaş:38	59.Oğlu Mehmed Bin Hüseyin Yaş:9	60.Diğer Oğlu Osman Bin Hüseyin Yaş:6
61.Kara Sakallı Orta Boylu Mehmedçik Oğlu Mehmed Bin Hüseyin Yaş:40	62.Şaşı Oğlu İbrahim Bin Mehmed Yaş:12	63.Diğer Oğlu Ali Bin Mehmed Yaş:6	64.Diğer Oğlu Hüseyin Bin Mehmed Yaş:2	65.Sarı Sakallı Ortaca Boylu Mehmedçik Oğlu Mustafa Bin Hüseyin Yaş:28
66.Tırtıklı Orta Boylu Karındaşı Hasan Bin Hüseyin Yaş:18	67.Kara Sakallıca Orta Boylu Şehirlioğlu Seyyid Süleyman Bin Salih Yaş:40	68.Uzunca Boylu Oğlu Seyyid Mustafa Bin Süleyman Yaş:15	69.Ortaca Boylu Diğer Oğlu Seyyid Abdurrahman Bin Süleyman Yaş:14	70.Diğer Oğlu Seyyid Ali Bin Süleyman Yaş:5
71.Diğer Oğlu Seyyid Salih Bin Süleyman Yaş:2	72.Ak Sakallı Orta Boylu Buruk oğlu Halil Bin Osman Yaş:50	73.Tırtıklı Uzun Boylu Oğlu İbrahim Bin Halil Yaş:18	74.Ak Sakallı Orta Boylu Namaz oğlu Ahmed Bin İbrahim Yaş:50	75.Tırtıklı Orta Boylu Hasan Bin Ahmed Yaş:18
76.Orta Boylu Tırtıklı Diğer Oğlu Süleyman Bin Ahmed Yaş:17	77.Uzunca Boylu Diğer Oğlu Hüseyin Bin Ahmed Yaş:12	78.Kara Sakallı Orta Boylu Kethüda oğlu İsmail Bin Ahmed Yaş:40	79.Oğlu Ahmed Bin İsmail Yaş:4	80.Diğer Oğlu Mustafa Bin İsmail Yaş:2

Tablo 3.2: (devam) Gümüş Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri

81.Ortaca Boylu Tertipli Değirmencioğlu Hüseyin Bin Hasan Yaş:16	82.Uzunca Boylu Karındaşı Masdan Bin Hasan Yaş:14	83.Kumral Sakallı Orta Boylu Kureyşoğlu Ömer Bin Ali Yaş:40	84.Oğlu Mehmed Bin Ömer Yaş:7	85.Diğer Oğlu Ali Bin Ömer Yaş: 6 Diğer Oğlu Hasan Bin Ömer Yaş:3
86.Kumral Sakallı Orta Boylu Halil Oğlu Seyyid Kadı Osman Bin Mustafa Yaş:40	87.Oğlu Seyyid Ali Bin Osman Yaş:3	33+29+25=87		

1600 numaralı nüfus defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerinin nüfuslarını incelediğimizde, 1600 numaralı nüfus defterinde Gümüş köyüne ait toplam 87 kişinin var olduğunu görüyoruz³⁵⁷.

Köyün genel nüfusunu değerlendirecek olursak köyün en büyük ferdi numara 56'daki Esir-i Firaş³⁵⁸ Boyacıoğlu Halil Bin Mehmed'tir. Yaşı 110 olup Esir-i Firaş olması hasebiyle hasta olduğunu tahmin ediyoruz³⁵⁹. Ayrıca Boyacıoğlu Halil bin Mehmet incelediğimiz köyler içinde en yaşlı fert olarak karşımıza çıkmaktadır.

Köyde en küçük ferd ise 50. numarada aksakallı kısaca boylu Berberoğlu Vakıflı İsmail Bin Hüseyini'nin torunu İbrahim Bin Halil'dir. Kayıtlarda sabi diye gecen bu şahıs 1 yaşındadır³⁶⁰.

Köyde 50 yaş üstü iki erkek bulunmaktadır. Biri 3. numaradaki Esir-i Firaş 70 yaşındaki Boyacıoğlu Mustafa Bin Halil ile diğeri 56. numaradaki Esir-i Firaş 110 yaşındaki Boyacıoğlu Halil Bin Mehmed'tir.

Tablo 3.2.'de görüldüğü gibi 1. kayıta köy imamı 3. kayıta ise köy muhtarının bilgileri yazılmaktadır. Bu kayıtlardan da köy imamının, kara sakallı kısaca boylu Kapıcıoğlu Ahmed Bin Abdurrahman olduğunu öğrenmekteyiz. Yaşı ise 45'tir. Köy

³⁵⁷ Bkz: Tablo3.2. *Gümüş Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, NFS. d.01600. , s.1-2.

³⁵⁸ Yatalak, yatağa bağlı

³⁵⁹ BOA, NFS. d.01600. , s.2.

³⁶⁰ BOA, NFS. d.01600. , s.2.

muhtarı ise kumral sakallı orta boylu Ömer Bin Mustafa'dır. Yaşı 40 olup Esir-i Fıraş olan 70 yaşındaki Boyacıoğlu Mustafa Bin Halil'in oğludur³⁶¹.

Kayıtlardan anladığımız kadarıyla köyde Nakşibendî Tarikatı şeyhlerinden birisinin var olduğunu görmekteyiz. 13. numarada olan "kırcı kumral sakallı orta boylu Tarık-i Nakşibendiyemiz Tekke Şeyhi Tekkenişin oğlu Seyyid Mustafa oğlu Bin Hüseyin" şeklindeki kayıt bize bu bilgiyi doğrulamaktadır. Şeyhin yaşı ise 45'tir.

Gümüş köyü yaş gruplarını incelediğimizde 0-10 yaş arasında 28 kişi, 11-15 yaş aralığında 8 kişi, 16-20 yaş aralığında 17 kişi, 26-30 yaş aralığında 5 kişi, 31-35 yaş aralığında 1 kişi, 36-40 yaş aralığında 15 kişi 41-45 yaş aralığında 5 kişi, 46-50 yaş aralığında 6 kişi, 65-70 yaş aralığında 1 kişi ve 110 yaşında olmak üzere köyde 87 kişi vardır. ³⁶².

Edinilen bilgiler ışığında Gümüş köyünün 1600 numaralı nüfus defterindeki kayıtlarına göre 87 erkek nüfus bulunmaktadır. Köyün yaş ortalaması 22-23 olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu oran genç denilebilecek bir yaş ortalaması değildir. 14 haneli Dere köyü nüfusu ile karşılaştırmak gerekirse, Dere köyü nüfusu, Gümüş köyü nüfusuna göre daha genç yapıdadır. Çünkü Dere köyü nüfusunun yaş ortalaması 16'dır.

³⁶¹ BOA, NFS. d.01600. , s.1.

³⁶² Bkz: Tablo 3.2. *Gümüş Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, NFS. d.01600., s.1-2.

Tablo 3.3: Ortaca Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri

1.Sarı Sakallı Orta Boylu İmam-ı Karye Döndü Oğlu Osman Bin Halil Yaş:40	2.Oğlu Seyyid Mahmud Bin Osman Yaş:9	3.Kara Sakallı Orta Boylu Muhtar-ı Karye Aşıroğlu Mustafa Bin Satılmış Yaş:40	4.Oğlu İsmail Bin Mustafa Yaş:5	5.Sabi Diğer Oğlu Mehmed Bin Mustafa Yaş:1
6.Kara Sakallı Kısa Boylu Döndü Oğlu Mustafa Bin Halil Yaş:45	7.Tırtıklı Orta Boylu Oğlu Mustafa Bin Mustafa Yaş:18	8.Kır Sakallı Kısa Boylu Aşır Oğlu Ali Bin Mustafa Yaş:50	9.Kumral Bıyıklı Orta Boylu Oğlu Süleyman Bin Ali Yaş:28	10.Az Sarı Bıyıklı Orta Boylu Diğer Oğlu Mustafa Bin Ali Yaş:28
11.Ak Sakallı Kısaca Boylu Solakoğlu Ömer Bin Ahmed Yaş:50	12.Kısa Boylu Oğlu Ahmed Bin Ömer Yaş:12	13.Diğer Oğlu Ali Bin Ömer Yaş:9	14.Kara Bıyıklı Orta Boylu Yek Çeşm Diğer Oğlu Mehmed Bin Ömer Yaş:30	15.Kara Sakallı Kısa Boylu Karaaşıroğlu Osman Bin Ali Yaş:35
16.Tertipli Orta Boylu Oğlu Mustafa Bin Osman Yaş:18	17.Karaca Kumral Sakallı Orta Boylu Kocaali oğlu Edhem Bin Ömer Yaş:45	18.Ak Sakallı Kısaca Boylu Çakıroğlu Hüseyin Bin Ahmed Yaş:50	19.Orta Boylu Oğlu Ahmed Bin Hüseyin Yaş:12	20. Diğer Oğlu Ebubekir Bin Hüseyin Yaş:10
21.Diğer Oğlu Himmeh Bin Hüseyin Yaş:6 9+8+8=25	22.Diğer Oğlu Ekrem Muhammed Bin Hüseyin Yaş:6	23.Kumral Sakallı Orta Boylu Neslihan Oğlu Ahmed Bin Osman Yaş:38	24.Oğlu Mehmed Bin Ahmed Yaş:3	25.Uzunca Boylu Kır Bıyıklı Gümüş Nahiyesinde Ballı Baba Karyeli Ahalisinden Bekâr Tabi Kavmi Ali Oğlu İbrahim Kıyas oğlu Ahmed Bin İbrahim Yaş:16

1600 numaralı nüfus defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesi köylerinden Ortaca köyünde 1600 numaralı nüfus defterine göre toplam 25 erkek nüfusu vardır.

En küçük fert 1, en büyük fert ise 50 yaşındadır. 1. kayıta Karye imamı sarı sakallı orta boylu Döndü oğlu Osman Bin Halil vardır. Yaşı ise 40' tır. Köyün muhtarı ise 3. kayıta bulunan kara sakallı orta boylu Aşıroğlu Mustafa Bin Satılmış'dır. Bu şahsın yaşı 40'tır³⁶³.

Ortaca köyü yaş gruplarını inceleyecek olursak köyde, 0-10 yaş gurubu arasında 8 kişi, 11-15 yaş aralığında 2 kişi 16-20 yaş aralığında 3 kişi 26-30 yaş aralığında 3 kişi,

³⁶³ BOA, NFS. d.01600. , s.5.

31-35 yaş aralığında 1 kişi, 36-40 yaş arası 3 kişi 41-45 yaş arası 2 kişi 46-50 yaş arası 3 kişi bulunmaktadır³⁶⁴.

Köy nüfusunun yaş ortalaması 24-25 arasındadır. Genel olarak erkek nüfusu bakımından genç nüfusa sahip bir köy değildir.

Tablo 3.4: Sekiviran Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri

1.Kumral Sakallı Orta Boylu Koca Hasan oğlu Ali Bin Hasan Yaş:43	2. Orta Boylu Ter bıyıklı Seyyid Hasan Bin Ali Yaş:16	3. Uzun Boylu Diğer Oğlu Mesdan Bin Ali Yaş:14	4. Diğer Oğlu Süleyman Bin Ali Yaş:3	5. Sarı Sakallı Orta Boylu Koca Hasan oğlu Ömer Bin Hasan Yaş:40
6. Oğlu Mehmed Bin Ömer Yaş:4	6. Kara bıyıklı Orta Boylu Bekaroğlu Hüseyin Bin Hüseyin Yaş:28	7. Oğlu Mehmed Bin Hüseyin Yaş:3	8. Sabi Diğer Oğlu Himmmed Bin Hüseyin Yaş:1	10. Kumral Sakallı Orta Boylu Cırıkoğlu Halil Bin Ahmed Yaş:40
11. Oğlu Ahmed Bin Halil Yaş:12	12. Diğer Oğlu Hasan Bin Ali Yaş:10	13. Diğer Oğlu Kadri Bin Halil Yaş:7	14. Diğer Oğlu İbrahim Bin Halil Yaş: 2	15.Kara Sakallı Kısaca Boylu Hatip İmamoğlu Osman Bin Abdülhak Yaş:35
16.Oğlu Abdülhak Bin Osman Yaş:2	17.Sarı Ter bıyıklı Orta Boylu İmam Oğlu Arif Bin İsmail Yaş:18	18. Ter bıyıklı Orta Boylu Bölükbaşı Oğlu Osman Bin Osman Yaş:18	19. Kır Sakallı Kısa Boylu Bekaroğlu Süleyman Bin İbrahim Yaş:45	20. Oğlu Ali Bin Süleyman Yaş:4
21.Kumral Sakallı Orta Boylu Âlime oğlu Seyyid Mustafa Bin İsmail Yaş:38	22.Oğlu İsmail. Bin Mustafa Yaş:2	23.Kumral Sakallı Kısaca Boylu Halil Başoğlu Ali Bin Mehmed Yaş:40	24. Kara sakallı Orta Boylu Oğlu İbrahim Bin Ali Yaş:28	25.Ortaca Boylu Diğer Oğlu Mehmed Bin Ali Yaş:12
26.Diğer Oğlu Osman Bin Ali Yaş: 11	27.Diğer Oğlu Ahmed Bin Ali Yaş:7	28.Kumral Sakallı Orta Boylu Balkalı İmamı Oğlu Seyyid Mehmed Bin Emir Ali Yaş:40	29.Oğlu Seyyid Ali Bin Mehmed Yaş:2	30.Sarı Ter Bıyıklı Ortaca Boylu Muslihiddin Oğlu Seyyid Mehmed Bin Mustafa Yaş:18
31.Uzunca Boylu Ter Bıyıklı Karındaşı Seyyid Hüseyin Bin Mustafa Yaş:18	32. Ortaca Boylu Diğer Karındaşı Seyyid Muslihiddin Bin Mustafa Yaş:12	33. Diğer Karındaşı Seyyid Hasan Bin Mustafa Yaş:11	34. Kır sakallı Orta Boylu Arnabutoğlu Osman Bin Mehmed Yaş:55	35. Kır sakallı Orta Boylu Oğlu Veyis Bin Osman Yaş:38

³⁶⁴ Bkz: Tablo 3.3. *Ortaca Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, NFS. d.01600. , s.5.

Tablo 3.4: (devam) Sekiviran Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri

36. Ter Kara Bıyıklı Orta Boylu Diğer Oğlu Ahmed Bin Osman Yaş:28	37.Ter Bıyık Uzunca Boylu Diğer Oğlu Mehmed Bin Osman Yaş:18	38. Uzunca Boylu Diğer oğlu İsmail Bin Osman Yaş:15	39.Torunu Halil Bin Veyis Yaş:3	40. Karındaşı Seyyid Hüseyin Bin Veyis Yaş:2
41. Kara sakallı Kısaca Boylu Lafcıoğlu Osman Bin Kadri Yaş: 35	42.Oğlu Kadri Bin Osman Yaş:2	43. Kara sakallı Orta Boylu Lafçı oğlu Mustafa Bin Kadri Yaş:40	44. Ter Bıyık Orta Boylu Oğlu Ali Bin Mustafa Yaş:18	45. Sarı Bıyıklı Orta Boylu Arnabut Oğlu Halil Bin Hasan Yaş: 38
46.Sarı Bıyıklı Orta Boylu Karındaşı Mehmed Bin Hasan Yaş:28	47. Sarı Ter Bıyıklı Ortaca Boylu Diğer Karındaşı Hüseyin Bin Hasan Yaş: 18	48. Oğlu Hasan Bin Hüseyin Yaş:5	49. Sarı Bıyıklı Uzunca Boylu Emir Oğlu Seyyid Ali Bin Hüseyin Hasan: 28	50. Oğlu Seyyid Hüseyin Bin Seyyid Ali Yaş:2
51. Kumral Sakallı Orta Boylu Topaloğlu Ömer Bin Mehmed Yaş:40	52. Oğlu Süleyman Bin Halil Yaş:4	53.Diğer Oğlu Veyis Bin Halil Yaş:2	54. Kumral Sakallı Orta Boylu Köseoğlu Hüseyin Bin Ayvaz Yaş:38	55. Sarı Köse Sakallı Kısa Boylu Dede Oğlu Ahmed Bin Ahmed Yaş:38
56. Oğlu İsmail. Bin Ahmed Yaş:11	57. Diğer Oğlu Hüseyin Bin Ahmed Ayaş:2	58. Az Bıyıklı Uzun Boylu Dede Himmed Bin Mehmed Yaş:28	59. Ter Bıyıklı Uzunca Boylu Karındaşı Ömer Bin Mehmed Yaş:18	60. Uzunca Boylu Ter bıyıklı Diğer Karındaşı Ebu Bekir Bin Mehmed Yaş:17
61. Kara Sakallı Orta Boylu Köseoğlu Mustafa Bin Davud Yaş:40	62. Oğlu İsmail. Bin Musa Yaş:5	63. Sarı Sakallı Orta Boylu Ermiş Oğlu Seyyid Mestdan Bin Muslihiddin Yaş:40	64. Oğlu Seyyid Mustafa Bin Mesdan Yaş:11	65. Diğer Oğlu Seyyid Mehmed Bin Mesdan Yaş:6
66. Diğer Oğlu Seyyid İbrahim Bin Mesdan Yaş:2	67. Ter Bıyıklı Orta Boylu Eyüboğlu Hasan Bin Mustafa Yaş:18	68. Sarı Bıyıklı Orta Boylu Oğlu Ahmed Bin Ömer Yaş:28	69. Ter Bıyıklı Uzunca Boylu Karındaşı Mehmed Bin Ömer Yaş:7	70. Kara Sakallı Orta Boylu Deli Berber Oğlu Ali Bin Süleyman Yaş:40
71.Oğlu Süleyman Bin Ali Yaş:2	72. Özküprücüoğlu Mehmed Bin Abdullah Yaş:6	73. Kara Sakallı Kısaca Boylu Kara Ahmed Oğlu Halil Bin Ali Yaş:40	74.Oğlu Ali Bin Halil Yaş:9	75.Diğer Oğlu İbrahim Bin Halil Yaş:6
76.Kara Sakallı Orta Boylu Şehirlioğlu Mustafa Bin İsmail Yaş:40	77.Oğlu İsmail Bin Mustafa Yaş:2	78.Kara Sakallı Orta Boylu Veyis Oğlu Derviş Bin Süleyman Yaş:38	79.Ter Bıyıklı Orta Boylu Karındaşı Mehmed Bin Süleyman Yaş:18	80.Kara Sakallı Kısaca Boylu Köse Oğlu Süleyman Bin Ayvaz Yaş:40

Tablo 3.4: (devam) Sekiviran Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri

81.Oğlu İsmail Bin Süleyman Yaş:5	82.Diğer Oğlu Mustafa Bin Süleyman Yaş:2	83.Misfirin-i Karye Uzunca Boylu Emin Kazasının Kır Karyeli bir senedir Çobanla Misafir Duğame Oğlu Mehmed Bin Mecid Yaş:14	84.Misafirin-i Karye Ortaca Boylu Karındaşı Mustafa Bin Mehmed Yaş:11	
---	---	--	--	--

Nüfus defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerin nüfuslarını incelediğimizde 1600 numaralı nüfus defterinde Sekiviran köyüne ait 84 erkek nüfus bulunmaktadır.

Köyde en küçük ferd 1 yaşında, en büyük fert ise 55 yaşındadır. Köyde yaş aralığını incelediğimizde 0-10 yaş arasında 31 kişi, 11-15 yaş aralığında 11, 16-20 yaş aralığında 12, 26-30 yaş aralığında 7 kişi, 31-35 yaş aralığında 2 kişi, 35-40 yaş aralığında 18 kişi, 41-45 yaş arası 2 kişi vardır³⁶⁵.

Köyde en çok yaş aralığı olan nüfus grubu 0-10 yaş grubudur. Bu yaş aralığından köyde toplamda 31 kişi bulunmaktadır. En az yaş aralığında olan nüfus grup ise 31-35 yaş aralığındaki nüfustur. Ayrıca 83. ve 84. kayıtlar köyde misafir olarak kaydedilmiştir. Bu şahıslar 83. kayıтта olan uzunca boylu Emin Kazasının Kır Karyeli bir senedir çobanla misafir Duğame oğlu Mehmed Bin Mecid, yaşı 14 diğeri ise 84. kayıтта olan ortaca boylu karındaşı Mustafa Bin Mehmed yaşı 11 olan iki kardeşir.

Sekiviran köyünün 1600 numaralı nüfus defterine göre erkek nüfusunun yaş ortalaması 18-19 civarındadır.

³⁶⁵ Bkz: Tablo 3.4. *Sekiviran Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, NFS. d.01600. , s.7-8.

Tablo 3.5: Yoncalı Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri

1.Ak Sakallı Orta Boylu Muhtar-ı Karye Davut Oğlu Yetim Osman Bin İsmail Yaş:55	2.Sarı Sakallı Orta Boylu Oğlu Mehmed Bin Osman Yaş:38	3.Gür Kumral Sakallı Orta Boylu Diğer Oğlu İsmail Bin Osman Yaş:28	4.Torunu Süleyman Bin Mehmed Yaş:6	5.Ak Sakallı Uzun Boylu Kara Çavuş Oğlu Abdurrahman Bin Ahmed Yaş:60
6.Kumral Sakallı Orta Boylu Oğlu Halil Bin Abdurrahman Bin Ahmed Yaş:38	7.Kır Sakallı Uzun Boylu Kara Çavuş Oğlu Ebubekir Bin Ahmed Yaş:28	8.Uzunca Boylu Karındaşı Hüseyin Bin Ahmed Yaş:12	9.Kara Sakallı Orta Boylu Eşkinici Süvari Sipahisi Yoncalulu Oğlu Abdülaziz Bin Ebubekir Yaş:40	10.Oğlu Ahmed Bin Abdülaziz Yaş:11
11.Diğer Oğlu Hüseyin Bin Abdülaziz Yaş:7	12.Diğer Oğlu Ebubekir Bin Abdülaziz Yaş:2	13.Kumral Sakallı Orta Boylu Bağcivancı Oğlu Seyyid Osman Bin Ahmed Yaş:28	14.Orta Boylu Seyyid Ahmed Bin Osman Yaş:12	15.Diğer Oğlu Seyyid Mehmed Bin Osman Yaş:7
16.Diğer Oğlu Seyyid Ali Bin Osman Yaş:2	17.Kumral Sakallı Orta Boyluca Hasan Oğlu Şeker Ağa Masdan Bin Hasan Yaş:40	18.Oğlu Halil Bin Masdan Yaş:6	19.Diğer Oğlu Süleyman Bin Masdan Yaş:2	20.Kır Sakallı Orta Boylu Berber Himmed Oğlu Halil Bin Mehmed Yaş:45
21.Uzunca Boylu Tırtıklı Oğlu İbrahim Bin Halil Yaş:16	22.Diğer Oğlu Mehmed Bin Halil Yaş:2	23.Kara Sakallı Uzun Boylu Hüsam Oğlu Çoban Ali Bin Veli Osman Yaş:40	24.Tertipli Uzunca Boylu Oğlu Mehmed6 Bin Ali Yaş:18	25. Tertipli Orta Boylu Karaçoban Oğlu Osman Bin Mustafa Yaş:18
26.Kara Sakallı Uzunca Boylu Emir Oğlu Seyyid Masdan Bin Kara Himmed Yaş:40	27.Ortaca Boylu Emir Oğlu Seyyid Himmed Bin Mehmed Yaş:15	28.Orta Boylu Karındaşı Seyyid Halil Bin Mehmed Yaş:12	29.Sarı Sakallı Kısaca Boylu Kara Oğlan Oğlu Mustafa Bin Ali Yaş:39	30.Oğlu Ali Bin Mustafa Yaş:2
31.Az Sarı Bıyıklı Orta Boylu Kara Oğlan Oğlu Mehmed Bin Ali Yaş:28	32.Orta Boylu Patr Kemesencioğlu Hüseyin Bin Süleyman Yaş:12	33.Ak Sakallı Uzunca Boylu Kabaklı Oğlu Sarı Ali Bin Ahmed Yaş:55	34.Kumral Sakallı Uzun Boylu Oğlu Ahmed Bin Ali Yaş:38	35.Oğlu Halil Bin Ahmed Yaş:10

Tablo 3.5: (devam) Yoncalı Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri

36.Diğer Oğlu Osman Bin Ahmed Yaş:2	37.Teripli Orta Boylu Keloğlan Zehir Ali Bin Hasan Yaş:18	38.Kumral Az Bıyıklı Orta Boylu Değirmenci Oğlu Seyyid İsmail Bin Mustafa Yaş:18	39.Uzunca Boylu Karındaşı İbrahim Bin Mustafa Yaş:14	40.Orta Boylu Diğer Karındaşı Seyyid Hüseyin Bin Mustafa Yaş:12
41. Sarı Mustafa Oğlu Yaş:40	42.Oğlu Yaş:18	43. Diğer Oğlu Hasan Yaş:18	44.Velehu(ve ondan) Osman Veledi Merhum Yaş: yok	
Misafirin-i Karye Sarı Sakallı Ortaca Boylu Benazade Bahadır Karyeli 3 senedir Ortakçı Aziz Ağada Misafir Abdulsamet Oğlu Ahmed Bin Süleyman Yaş:28	Misafirin-i Karye Ter Bıyıklı Uzun Boylu Bahadır Karyeli Bu dahi 3 senedir Aziz Ağa Yanında Karındaşı Hasan Bin Süleyman Yaş:18	Misafirin-i Karye Kırca Kumral Sakallı Orta Boylu Nebazade Bahadır Karyeli 1 senedir Orakçılık ile Üftade Oğlu Hacı Ahmed Ağaya tabi Uzunoğlu İbrahim Bin Hasan Yaş:50	Misafirin-i Karye Sarı Sakallı Orta Boylu Oğlu İsmail Bin İbrahim Yaş:28	Misafirin-i Karye Ter Bıyıklı Uzunca Boylu Diğer Oğlu Mehmed Bin İbrahim Yaş:18
	Misafirin-i Karye Orta Boylu Diğer Oğlu Ahmed Bin İbrahim Yaş:12	Misafirin-i Karye Sabi Torunu Hüseyin Bin İsmail Yaş:1	26+12+8=46	

Nüfus defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerinin nüfuslarını incelediğimizde 1600 numaralı nüfus defterinde Yoncalı köyüne ait 51 erkek nüfus kaydı mevcuttur. Köyün nüfus dağılımı 1-60 yaş aralığındadır.

Köyün 1600 numaralı kaydına baktığımızda ilk kayıta köy muhtarının olduğunu görüyoruz. Köy muhtarı aksakallı orta boylu Davut Oğlu Yetim Osman Bin İsmail'dir. Yaşı ise 55'tir³⁶⁶.

Köyün yaş gurubu dağılımına baktığımızda 0-10 yaş arası köyde 13 kişi, 11-15 yaş arası 9 kişi, 16-20 yaş arası 9 kişi, 26-30 yaş arası 6 kişi, 36-40 yaş arası 9 kişi, 41-

³⁶⁶ BOA, NFS. d.01600. , s.6.

45 yaş arası 1 kişi, 46-50 yaş arası 1 kişi, 51-55 yaş arası 1 kişi, 56-60 yaş arası 1 kişi vardır³⁶⁷.

Yoncalı köyünde 1600 numaralı nüfus defterine göre 7 kişi köyde misafir diye kayıtlıdır. Bunlar: sarı sakallı ortaca boylu Benazade Bahadır Karyeli 3 senedir Ortakçı Aziz ağada misafir Abdulsamet oğlu Ahmed Bin Süleyman yaşı 28, ter bıyıklı uzun boylu Bahadır Karyeli bu da 3 senedir Aziz Ağa yanında, kırca kumral sakallı orta boylu Nebazade Bahadır karyeli 1 senedir Orakçılık ile Üftade oğlu Hacı Ahmed ağaya tabi Uzun oğlu İbrahim Bin Hasan yaşı ise 50, Sarı sakallı orta boylu oğlu İsmail Bin İbrahim yaşı 28, ter bıyıklı uzunca boylu diğer oğlu Mehmed Bin İbrahim yaşı 18, orta boylu diğer oğlu Ahmed Bin İbrahim yaşı 12, Hüseyin Bin İsmail yaşı 1 olan kayıtlardır³⁶⁸.

Yoncalı köyünün 1600 numaralı nüfus defterine göre yaş ortalaması yaklaşık olarak 21'dir.

Tablo 3.6: 1600 Numaralı Nüfus Defterine Göre Yaş Grupları

Yaş Aralığı	1600(sayısı)						Toplam
	Dere	Enne	Gümüş	Ortaca	Sekiviran	Yoncalı	
0-10	6	--	28	8	31	13	87
11-15	3	--	8	2	11	9	33
16-20	1	--	17	3	12	9	42
21-25	--	--	---	--	--	--	
26-30	--	--	5	3	7	6	21
31-35	--	--	1	1	2	--	4
36-40	4	--	15	3	18	9	49
41-45	--	--	5	2	2	1	10
46-50	--	--	6	3	--	1	10
51-55	--	--		--	1	1	2
56-60	--	--		--	--	1	1
61-65	--	--		--	-		
66-70	--	--	1	--	--		1
+70	--	--	1	--	--		1
Toplam	14	--	87	25	84	50	260

³⁶⁷ Bkz: Tablo 3.5. Yoncalı Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, NFS. d.01600. , s.6-7.

³⁶⁸ BOA, NFS. d.01600. , s.7.

Nüfus defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinin nüfuslarını incelediğimizde bu köylerin 1600 numaralı nüfus defterinde nüfuslarının toplamı 260 civarında olduğu görülmektedir. En fazla nüfusa sahip köy ise Gümüş köyüdür.

Gümüş köyünün 1600 numaralı nüfus defterine göre 87 erkek nüfusu vardır³⁶⁹. Gümüş köyünde bir o kadar da kadın nüfusu olduğunu kabul edersek köyün toplam nüfusu olarak 175 civarında olmaktadır.

İkinci en fazla nüfusa sahip köy ise 84 nüfus ile Sekiviran köyüdür. Köyün nüfusunu kadın nüfusu ile tahmin etmek gerekirse 165 civarında olduğu düşünülmektedir. Köyde en fazla nüfus ise 0-10 yaş grubu arasındadır. Bu sayı 1600 numaralı nüfus defterinde 31'dir³⁷⁰.

İncelediğimiz 6 köy içinde en fazla nüfusa sahip 3. köy ise 50 erkek nüfusu ile Yoncalı köyüdür. Bu köyde en fazla nüfus ise 0-10 yaş grubuna ait olup bu nüfus aralığında 13 fert vardır. Tahminen kadın nüfusunun da aynı sayıda olduğunu düşünürsek köyde toplam 100 nüfus vardır³⁷¹.

Nüfus defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinin nüfuslarını incelediğimizde Ortaca köyü nüfusunun 25 kişi³⁷², Dere köyü nüfusunun ise 14 kişi³⁷³ olduğunu görmekteyiz. Enne köyünün ise nüfus kaydı bulunmamaktadır.

1600 numaralı nüfus kayıtlarına göre 14 nüfuslu Dere köyünün yaş ortalaması 16-17 arası, 89 nüfuslu Gümüş köyünün 22-23 arası, 25 nüfuslu Ortaca köyünün 24-25 arası, 84 nüfuslu Sekiviran köyünün 18-19 arası ve 51 nüfuslu Yoncalı köyünün ise nüfus yaş ortalaması 21-22 arasındadır. Köyler içinde nüfus yapısı bakımından en genç yapılı köy 16-17 yaş ortalaması ile Dere köyüdür. En yaşlı yapılı köy ise 24-25 yaş ortalaması ile Gümüş köyüdür.

³⁶⁹ Bkz: Bkz: Tablo 3.2. *Gümüş Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, NFS. d.01600. , s.1-2.

³⁷⁰ Bkz: Tablo 3.4. *Sekiviran Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, NFS. d.01600. , s.7-8.

³⁷¹ Bkz: Tablo 3.5. *Yoncalı Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, NFS. d.01600. , s.6-7.

³⁷² Bkz: Tablo 3.3. *Ortaca Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, NFS. d.01600. , s.5.

³⁷³ Bkz: Tablo 3.1. *Dere Köyü 1600 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA, NFS. d.01600. , s.6.

3.2. 1601 NUMARALI NÜFUS DEFTERLERİ

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinin nüfuslarını incelediğimizde 1601 numaralı nüfus defterinin içinde incelediğimiz 6 köye ait nüfus vardır. 1601 numaralı defter 85 sayfadan ibaret olup defterin en başında tüm köyleri gösteren bir taslak mevcuttur.

Defterin giriş kısmında “Nahiye-i Gümüş Tabi-i Kütahya” şeklinde başlık atılmış olup defter hakkında “Mukaddemce mukteza-i irade-i şeniye üzere tahrir olan Gümüş nahiyesinin sakini olan (?)yabancı sağır ve kebir bilcümle ehli islamın müceddiden tahrir emri şerifinde bulunan emri ali mantukunca tahrir ve temkin kılındıkta Gümüş nahiyesinin mevcut olan ehli islamın sağır ve kebir ve tahriri evvelinden iş bu tarihine gelince vefat edenlerin isim ve şöhratlerinin defter-i müferred ibtidarına bervechi ati zikrü beyan olunur.....(?)Muharremül haram fi hamsin ve mieteyn ve elf (1250)” şeklinde bir giriş yapılmıştır³⁷⁴. Bu açıklamadan 1601 numaralı nüfus defterinin 1250 (1834/1835 M) tarihinde tutulduğu anlaşılmaktadır.

Aşağıdaki tablolarda 1250 (1834/1835 M) tarihli 1601 numaralı nüfus defterine göre Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerinin nüfuslarını inceleyeceğiz.

³⁷⁴ BOA. , NFS. d.01601. , s.2.

Tablo 3.7: Dere Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri

1 Kumral Sakallı Muhtar-ı Karye Kızıl Başoğlu Seyyid Hüseyin Bin Osman Yaş:39	2. Oğlu Seyyid İsmail Bin Hasan Yaş:1	3. Süvari Sipahisi Kethüdasıoğlu Halil Bin Ali Yaşı: 14	4. Süvari Kızılbaşoğlu Seyyid Salih Bin Ali Yaş:18	5. Karındaşı Seyyid Ebubekir Bin Ali Yaş:8
6.Diğer Karındaşı İbrahim Bin Ali Yaş:6	7. Kara Sakallı Salih Ağa da Bekâr Ortaca Karyeli Abdullah Oğlu İbrahim Bin Avasıl Yaş:45	8.Oğlu İbrahim Bin Ali Yaş: 6	9.Diğer Oğlu Halil Bin İbrahim Yaşı: 4	10. Diğer Oğlu Ali Bin İbrahim Yaş:3
11.Diğer Oğlu Mehmed Bin İbrahim Yaş:2	12.Kara Sakallı İmamoğlu Kadri Bin Ömer Yaş:40	13.Oğlu İsmail Bin Kadri Yaş:6	14.Diğer Oğlu Mehmed Bin Kadri Yaş:2 6+11=17	15.Kumral Sakallı Kadir Oğlu Mehmed Bin Kadir Yaş:35
16.Oğlu Kadri Bin Mehmed Yaş:5	17.Diğer Oğlu Ahmed Bin Mehmed Yaş:6	18.Erzurumlu Dizdaroğlu Seyyid Hüseyin Bin Ali Yaş:18	19.Karındaşı Seyyid Bin Ali Yaş:14	

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerin nüfuslarını incelediğimizde 1250 (1834/1835 M) tarihli ve 1601 numaralı nüfus defterine göre Dere köyünün erkek nüfusunun toplamı 19'dur. Köy nüfusunun yaş aralığı 1-45 arasındadır.

Dere köyü nüfusunu incelediğimizde ilk kayıta köy muhtarı kumral sakallı Kızıl Başoğlu Seyyid Hüseyin Bin Osman bulunmaktadır. Bu şahıs 39 yaşındadır³⁷⁵.

Dere köyü nüfusunun yaş gruplarını inceleyecek olursak 1–10 yaş aralığında 11 kişi, 11–15 yaş aralığında 2 kişi, 16–20 yaş aralığında 2 kişi, 31–35 yaş aralığında 1, 36-40 yaş aralığında 2 ve 41-45 yaş aralığında 1 kişi olmak üzere toplam 19 kişi vardır³⁷⁶.

Köyün genel olarak nüfusunu incelediğimizde en fazla nüfus 0-10 yaş grubu aralığında olup bu aralıkta 11 kişi bulunmaktadır. Köy nüfusunun yaş ortalaması ise 13-14 arasındadır. Bu rakamlara göre Dere köyü genç yapılı bir köydür.

³⁷⁵ BOA. , NFS. d.01601. , s.29.

³⁷⁶ Bkz: Tablo 3.7. Dere Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01601. , s.29.

Tablo 3.8: Enne Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri

1.Kara Sakallı İmam-ı Karye Nalbantoğlu Mustafa Bin Halil Yaş:57	2.Oğlu Hasan Bin Mustafa (Yörücü ?) Yaş:18	3.Kır Sakallı Muhtar-ı Karye Fatioğlu Ahmed Bin Mehmed Yaş:55	4.Oğlu Mehmed Bin Ahmed Yaş:19	5.Diğer Oğlu İbrahim Bin Ahmed Yaş:17 4+2+4=10
6.Ak Sakallı Topal Abbasoğlu Delibaş Mustafa Bin Satılmış Yaş:70	7.Sarı Sakallı Oğlu Mehmed Bin Mustafa Yaş:35	8.Torunu Ahmed Bin Mehmed Yaş:4	9.Diğer Torunu Hasan Bin Mehmed Yaş:1	10.Sarı Sakallı Hacıoğlu Himmed Bin Ali Yaş:50
11.Oğlu Mustafa Bin Himmed Yaş:19	12.Diğer Oğlu Ali Bin Himmed Yaş:18	13.Diğer Oğlu Mehmed Bin Himmed Yaş:13	14.Kara Sakallı Hacıoğlu Seyyid Minnet Bin Mehmed Yaş:35	15.Oğlu Seyyid Hüseyin Bin Minnet Yaş:9
16.Diğer Oğlu Seyyid Mahmud Bin Minned Yaş:5	17.Diğer Oğlu Murat Bin Minned Yaş:2	18.Sarı Sakallı Kara Mehmedoğlu Mehmed Bin Minned Yaş:45	19.Oğlu Ömer Bin Mehmed Yaş:17	20.Diğer Oğlu Minned Bin Mehmed Yaş:11
21.Sarı Sakallı Kara Mehmedoğlu Ali Bin Ömer Yaş:35	22.Kara Sakallı Cepçioğlu Emirli Mustafa Bin Halil Yaş:35	23.Oğlu Halil Bin Mustafa Yaş:15	24.Diğer Oğlu İbrahim Bin Mustafa Yaş:11	25.Diğer Oğlu Hüseyin Bin Mustafa Yaş:4
26.Kır Sakallı Ödeoğlu İbrahim Bin Ali Yaş:60	27.Ter Bıyıklı Oğlu Ali Bin İbrahim Yaş:23	28.Ter Bıyıklı Diğer Oğlu Halil Bin İbrahim Yaş:19	29.Diğer Oğlu Hasan Bin İbrahim Yaş:18	30.Diğer Oğlu Hüseyin Bin İbrahim Yaş:9
31.Kır Sakallı Ödeoğlu Ahmed Bin Ali Yaş:45	32.Ter Bıyıklı Oğlu Mehmed Bin Ahmed Yaş:25	33.Diğer Oğlu Süleyman Bin Ahmed Yaş:6	34.Kır Sakallı Sarı Hasanoğlu Hasan Bin İsmail Yaş:55	35.Sarı Sakallı Mahmudoğlu Mehmed Bin Ahmed Yaş:45
36.Oğlu Ahmed Bin Mehmed Yaş:19	37.Diğer Oğlu Mustafa Bin Mehmed Yaş:15	38.Diğer Oğlu Ali Bin Mehmed Yaş:6	39.Köse Sarı Sakallı Fatioğlu Mustafa Bin Halil Yaş:35	40.Oğlu Halil Bin Mustafa Yaş:6
41.Diğer Oğlu Ahmed Bin Mustafa Yaş:15	42.Sömenoğlu Mehmed Bin Hüseyin Yaş:14	43.Kır Sakallı Çakıroğlu Halil Bin Mustafa Yaş:55	44.Oğlu Mustafa Bin Halil Yaş:8	45.Ter Bıyıklı Koca İmamoğlu Ali Bin Ali Yaş:20
46.Karındaşı Ahmed Bin Ali Yaş:15	47.Kara Köse Sakallı Fatioğlu Hüseyin Bin Halil Yaş:35	48.Oğlu Mehmed Bin Hüseyin Yaş:1	49.Kara Sakallı Kıcıroğlu Seyyid Mehmed Bin Kemal Yaş:35	50.Oğlu Seyyid İbrahim Bin Mehmed Yaş:13

Tablo 3.8: (devam) Enne Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri

51.Diğer Oğlu Seyyid Ali Bin Mehmed Yaş:9	52.Diğer Oğlu Süleyman Bin Mehmed Yaş:1 Mah (Aylık)	53.Ak Sakallı Aşıroğlu Hasan Bin Mehmed Yaş:80	54.Ter Bıyıklı Oğlu Ahmed Bin Hasan Yaş:20	55.Köse Sakallı Kethüdaoğlu İbrahim Bin Hasan Yaş:35
56.Kır Sakallı Aşıroğlu Mehmed Bin Hüseyin Yaş:35	57.Oğlu Seyyid Hüseyin Bin Mehmed Yaş:6	58.Diğer Oğlu Seyyid Halil Bin Mehmed Yaş:4	59.Diğer Oğlu İsmail Bin Mehmed Yaş:1	60.Kır Sakallı Mahmudoğlu Ahmed Bin Ali Yaş:35 28+21+11=60
61.Oğlu Ali Bin Ahmed Yaş:1	62.Osmanoğlu Osman Bin İbrahim Yaş:45	63.Oğlu İbrahim Bin Osman Yaş:5	64.Kara Sakallı Zülkalıoğlu Ahmed Bin Mehmed Yaş:40	65.Kara Sakallı Alil Fatioğlu Seyyid İsmail Bin Mehmed Yaş:30
66. Oğlu Seyyid Mehmed Bin İsmail. Yaş:12	67. Diğer oğlu Mustafa Bin İsmail Yaş:9	68.Diğer Oğlu Seyyid Ahmed Bin İsmail Yaş:4	69. Aşıroğlu Ali Bin Halil Yaş:14	70. Kara sakallı Osmanoğlu Mehmed Bin Halil Yaş:45
71. Kara sakallı Oğlu Halil Bin Mehmed Yaş:28	72.Torunu Süleyman Bin Halil Yaş:2	73kır Sakallı Osmanoğlu Ahmed Bin Halil Yaş:57	74 Kara Sakalı Oğlu Halil Bin Ahmed Yaş:35	75. Diğer Oğlu Süleyman Bin Ahmed Yaş:15
76. Diğer oğlu Ali Bin Mehmed Yaş:12	77.Torunu İbrahim Bin Halil Yaş: 2	78. Sarı Sakallı Canıazoğlu Ali Bin Süleyman Yaş:35	79. Karındaşı Ahmed Bin Süleyman Yaş:25	80. Diğer Karındaşı Halil Bin Süleyman Yaş:13
81.Arapoğlu Süleyman Bin Hasan Yaş:65	82. Oğlu Seyyid Mehmed Bin Süleyman Yaş:26	83. Diğer oğlu Seyyid Mustafa Bin Süleyman Yaş:18	84. Fatioğlu Nam Diğer Fatioğlu Ahmed Bin İbrahim Yaş:35	85. Oğlu İsmail. Bin Ahmed Yaş:8
86. Ter Bıyıklı Fatioğlu Himmed Bin İbrahim Yaş:20 12+4+2=18	87. Ağaç Karyesinden Nakl-i Şod Paşa Mehmed Bin Hasan	88. Gedaoğlu Ali Bin Mehmed	89. Geda Diğer Oğlu Ebu Bekir Bin Mehmed	90. Delibaş Abbas Mustafa da Bekâr Kocabaşoğlu Hüseyin Bin Hüseyin Yaş:13
91. Muhtar yanında Bekâr karındaşı İbrahim Bin Hüseyin Yaş:10				

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerin nüfuslarını incelediğimizde 1250 (1834/1835 M) tarihli ve 1601 numaralı nüfus defterine göre Enne köyünün toplam erkek nüfusu 91 kişidir.

Köyün 1602 numaralı nüfus defterini incelediğimizde 1. kayıтта köyün imamını görmekteyiz. Köyün imamı kara sakallı Nalbantoğlu Mustafa Bin Halil'dir. Yaşı ise

57'dir. Defterin 3. kaydında ise köy muhtarı kır sakallı Fatıoğlu Ahmed Bin Mehmed bulunmaktadır. Köy muhtarı 55 yaşındadır³⁷⁷.

Köyün en yaşlı bireyi 80 yaşında olan ak sakallı Aşıroğlu Hasan Bin Mehmed'tir. Köyün diğer yaş gruplarını inceleyecek olursak 0-10 yaş arasında 26 kişi, 11-15 yaş arasında 15 kişi, 16-20 yaş arasında 13 kişi, 21-25 yaş arasında 3 kişi, 26-30 yaş arasında 3 kişi, 31-35 yaş arasında 13 kişi, 36-40 yaş arası 1 kişi, 41-45 yaş arasında 4 kişi, 50 yaşında 1 kişi, 51-55 yaş aralığında 3 kişi, 65 yaşında 1 kişi, 70 yaşında 1 kişi, ve 80 yaşında bir kişi olmak üzere yaşları yazan toplamda 91 kişi vardır. Fakat 87.88.89. kayıtların yaşları yazılmamıştır³⁷⁸.

Edinilen bilgiler ışığında Enne köyünün 1601 numaralı nüfus defterine göre 91 kişilik köy nüfusunun yaş ortalaması 22-23 civarlarındadır. Bu rakama göre köy nüfusu genç denilebilecek bir yapıda değildir.

³⁷⁷ BOA. , NFS. d.01601. , s.30.

³⁷⁸ Bkz: Tablo 3.8. *Enne Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01601. , s.30-31.

Tablo 3.9: Gümüş Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri

1.Kapucuoğlu Ahmed Bin Abdurrahman Yaş:60	2. Ter Bıyıklı İmamoğlu Ahmed Bin Mustafa Yaş:20	3. Aksakal Boyacıoğlu Mustafa Bin Halil Yaş:90	4. Karasakal Muhtar-ı Karye Boyacıoğlu Ömer Bin Mustafa Yaş:48	5. Oğlu Hüseyin Bin Ömer Yaş:13
6. Diğer oğlu Hasan Bin Ömer Yaş:6	7. Karasakal Aksakal oğlu Halil Bin Halil Yaş:36	8. Oğlu Ali Bin Halil Yaş:6	9.Aksakaloğlu Ahmed Bin Halil Yaş:32	10. Sarı sakallı Aksakal Oğlu İsmail Bin Süleyman Yaş:33
11. Terb Karındaşı Osman Bin Süleyman Yaş:20	12. Diğer Karındaşı Ali Bin Süleyman Yaş:10	13.Diğer Karındaşı Süleyman Bin Süleyman Yaş:7	14. Kırca sakallı Tekkenişin Oğlu Seyyid Mustafa Bin Hüseyin Yaş:53	15. Terb Oğlu Ali Bin Mustafa Yaş:18
16.Diğeroğlu Seyyid Mehmed Bin Mustafa Yaş:15	17. Diğer oğlu Seyyid Ebu Bekir Bin Mustafa Yaş:10	18. Sarı Kırca sakal Tekkenişoğlu Seyyid Ahmed Bin Hüseyin Yaş:51	19. Terb Oğlu Ömer Bin Ahmed Yaş:20	20. Diğer oğlu Seyyid Hüseyin Bin Ahmed Yaş:10
21.Diğeroğlu Seyyid Mehmed Bin Ahmed Yaş:5	22. Diğer oğlu Seyyid Abdurrahman Bin Ahmed Yaş:2	23. Siyah Kır Saçlı Delibaşoğlu Emir Bin Hasan Yaş:50	24.Oğlu İsmail Bin Emir Yaş:4	25. Diğer oğlu Salih Bin Emin Yaş:2
26.Kumral Saçlı Delibaşoğlu Cafer Bin Hasan Yaş:40	27.Oğlu Ali Bin Cafer Yaş:4	28.Ağma(kör) Ömercikoğlu Mehmed Bin Osman Yaş:40	29. Oğlu Hüseyin Bin Mehmed Yaş:12	30. Metruk Ömercikoğlu İsmail Bin Osman Yaş:32
31.Oğlu İbrahim Bin İsmail Yaş:10	32. Kara bıyıklı Ömercikoğlu Ali Bin Osman Yaş:22	33. Kumral Saçlı Cebel Oğlu Süleyman Bin Musa Yaş:40	34.Oğlu Halil Bin Süleyman Yaş:9	35.Diğer Oğlu İbrahim Bin Süleyman Yaş:5
36.Siyah Sakallı Cinoğlu Ahmed Bin Musa Yaş:45	37.Oğlu Ali Bin Ahmed Yaş:10	38.Recepoğlu Ali Bin Mehmed Yaş:9	39.Kara Sakallı Diğer Oğlu Ahmed Bin Deli Hasan Yaş:30	40.Kara Sakallı Sarıoğlu Hasan Bin Hüseyin Yaş:30
41.Oğlu Hüseyin Bin Hasan Yaş:4	42.Namazoğlu Ahmed Bin Mustafa Yaş:40	43.Oğlu Ömer Bin Ahmed Yaş:9	44.Sarı Bıyıklı Namaz oğlu Hasan Bin Mustafa Yaş:35	45.Alil Ve Ama Durmuşoğlu Hüseyin Bin Salih Yaş:80
46.Kır Sakallı Karındaşı Hasan Bin Salih Yaş 60	47.Oğlu Hasan Bin Hasan Yaş:1	48.Sarı Sakallı Mahmud Oğlu Osman Bin Halil Yaş:40	49.Oğlu Halil Bin Osman Yaş:7	50.Ter Bıyıklı Hatib-ı Karye Molla Oğlu Ömer Bin Osman Yaş:17

Tablo 3.9: (devam) Gümüş Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri

51.Ak Sakallı Ömercik Oğlu Ömer Bin İsmail Yaş:60	52. Üveys Oğlu Ali Bin Mehmed Yaş:12	53.Ak Sakallı Berber Oğlu Vakıflı İsmail Bin Hasan Yaş:65	54.Terb Oğlu Hüseyin Bin İsmail Yaş:30	55.Diğer Oğlu Hasan Bin İsmail Yaş:15
56.Kumral Sakallı Diğer Oğlu Halil Bin İsmail Yaş:32	57.Oğlu İbrahim Bin Halil Yaş:3	58.Kara Sakallı Bektaş Oğlu Hüseyin Bin Bektaş Yaş:35	59. Oğlu Mehmed Bin Hasan Yaş:11	60.Diğer Oğlu Osman Bin Hüseyin Yaş:8
61.Kara Sakallı Mehmedçik Oğlu Mehmed Bin Hüseyin Yaş:40	62.Oğlu İbrahim Bin Mehmed Yaş:11	63.Nam Dede Diğer Oğlu Ali Bin Mehmed Yaş:8	64.Diğer Oğlu Hüseyin Bin Mehmed Yaş:4	65.Kumral Sakallı Mehmedçik Oğlu Mustafa Bin Hüseyin Yaş:32
66.Oğlu Hüseyin Bin Mustafa Yaş:2	67.Ter Bıyıklı Mehmedçik Oğlu Hasan Bin Hüseyin Yaş:22	68.Kara Sakallı Şehriyar Oğlu Seyyid Bin Salih Yaş:38	69.Oğlu Mustafa Bin Süleyman Yaş:14	70.Diğer Oğlu Abdurrahman Bin Süleyman Yaş:12
71.Diğer Oğlu Ali Bin Süleyman Yaş:8	72.Diğer Oğlu Salih Bin Süleyman Yaş:5	73.Diğer Oğlu İbrahim Bin Süleyman Yaş:3	74.Ak Sakallı Buruk oğlu Halil Bin Osman Yaş 75	75.Sarı Ter Bıyık Oğlu İbrahim Halil Yaş:25
76.Ak Sakallı Namaz oğlu Ahmed Bin İbrahim Yaş:70	77.Ter Bıyıklı Oğlu Hasan Bin Ahmed Yaş:20	78.Ter Bıyıklı Diğer Oğlu Süleyman Bin Ahmed Yaş:18	79.Diğer Oğlu Hüseyin Bin Ahmed Yaş:15	80.Ter Bıyıklı Asker-i Mansureye gitmiş Değirmencioğlu Hüseyin Bin Hasan Yaş:20
81.Karındaşı Mesdan Bin Hasan Yaş:13	82.Karışoğlu Mehmed Bin Ömer Yaş:10	83.Karındaşı Ali Bin Ömer Yaş:8	84.Diğer Karındaşı Hasan Bin Ömer Yaş:6	85.Kara Sakallı Kethüda Oğlu İsmail Bin Ahmed Yaş:40
86.Oğlu Ahmed Bin İsmail Yaş:8	87.Diğer Oğlu Mustafa Bin İsmail Yaş:5	88.Kara Sakallı Ağaç Karyeli Karışoğlu İbrahim Bin Ali Yaş:30	89.Kara Sakallı Ali Oğlu Mustafa Bin Mehmed Yaş:30	90.Kara Sakallı Hatipoğlu Kadı Osman Bin Mustafa Yaş:45
91.Oğlu Seyyid Ali Bin Osman Yaş:6	92.Kara Sakallı Ağaç Karyeli Karışoğlu Süleyman Bin Ali Yaş:32	93.Karyesini nakletmiş Eğriöz Kazasında Cabir Karyesi Hacı Mesdan Oğlu İbrahim Bin Mehmed Yaş: yok		

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerin nüfuslarını incelediğimizde 1250 (1834/1835 M) tarihli ve 1601 numaralı nüfus defterine baktığımızda Gümüş köyünde toplam 93 erkek nüfusu mevcut olup yaş aralığı ise 1-90 arasındadır.

Tablo 3.9.'da görüldüğü üzere 4. kayıтта köyün muhtarı olan Karasakal Boyacıoğlu Ömer Bin Mustafa vardır. Yaşı ise 48'dir³⁷⁹. Ayrıca 50. kayıтта 17 yaşında köy hatibinin kaydı da mevcuttur. Köy hatibi ter bıyıklı Molla Oğlu Ömer Bin Osman'dır³⁸⁰.

1250 (1834/1835 M) tarihli ve 1601 numaralı Gümüş köyü nüfus defterinde köyün en yaşlı bireyi 90 yaşında olan 3. kayıttaki Aksakal Boyacıoğlu Mustafa Bin Halil'dir³⁸¹.

Gümüş köyü nüfusunun yaş gruplarını incelemek gerekirse 1-10 yaş arasında köyde 34 kişi, 11-15 yaş aralığında 11 kişi, 16-20 yaş aralığında 8 kişi, 21-25 yaş aralığında 3 kişi, 26-30 yaş aralığında 5 kişi, 31-35 yaş aralığında 8 kişi, 36-40 yaş aralığında 9 kişi, 41-45 yaş aralığında 2 kişi, 46-50 yaş aralığında 2 kişi, 51-55 yaş aralığında 2 kişi, 56-60 yaş aralığında 3 kişi 65 yaşında 1 kişi, 70 yaşında 1 kişi, 75 yaşında 1 kişi, 80 yaşında 1 kişi ve 90 yaşında 1 kişi olmak üzere toplamda 92 erkek nüfusu mevcuttur. 93. kayıttaki karyesini nakletmiş Eğriöz kazasında Cabir karyeli Hacı Mesdan oğlu İbrahim Bin Mehmed' in ise yaş kaydı bulunmamaktadır³⁸².

Genel olarak 1601 numaralı 93 erkek nüfuslu Gümüş köyünün yaş ortalaması 24-25 rakamları civarındadır. Bu rakamlara göre köy nüfusu yaşlı sayılabilecek bir ortalamaaya sahiptir.

³⁷⁹ BOA. , NFS. d.01601. , s.2.

³⁸⁰ BOA. , NFS. d.01601. , s.2

³⁸¹ Bkz: Tablo 3.9. *Gümüş Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca: BOA. , NFS. d.01601. , s.2

³⁸² Bkz: Tablo 3.9. *Gümüş Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca: BOA. , NFS. d.01601. , s.2-3.

Tablo 3.10: Ortaca Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri

1.İmam Kumral Sakallı Döndü oğlu Osman Bin Halil Yaş:45	2. Oğlu Mahmud Bin Osman Yaş:11	3.Kır Sakallı Muhtar-ı Karye Aşıroğlu Mustafa Bin Satılmış Yaş:45	4.Oğlu İsmail Bin Mustafa Yaş:7	5.Diğer Oğlu Mehmed Bin Mustafa Yaş:4
6.Diğer Oğlu Süleyman Bin Mustafa Yaş:7	7.Ak Sakallı Döndü Oğlu Mustafa Bin Halil Yaş:70	8.Ter Bıyıklı Oğlu Mustafa Bin Mustafa Yaş:22	9.Oğlu İbrahim Bin Mustafa Yaş:7	10.Ak Sakallı Aşıroğlu Ali Bin Mustafa Yaş:65
11.Kara Sakallı Oğlu Süleyman Bin Ali Yaş:35	12.Sarı Sakallı Diğer Oğlu Mustafa Bin Ali Yaş:1	13.Ak Sakallı Solakoğlu Ömer Bin Ahmed Yaş:61	14.Yek Çeşm Kara Sakallı Oğlu Mehmed Bin Ömer Yaş:30	15.Diğer Oğlu Ahmed Bin Ömer Yaş:15
16.Diğer Oğlu Ali Bin Ömer Yaş:12	17.Diğer Oğlu Mustafa Bin Ömer Yaş:1	18.Kara Sakallı Kara Aşıroğlu Osman Bin Ali Yaş:50	19.Ter Bıyık Oğlu Mustafa Bin Osman Yaş:23	20.Ak Sakallı Kocaali Oğlu İbrahim Bin Ömer Yaş:69 8+12+11=31
21.Çakıroğlu Ahmed Bin Hüseyin Yaş:13	22. Diğer Oğlu Bekir Bin Hüseyin Yaş:11	23.Diğer Oğlu Himmed Bin Hüseyin Yaş:10	24.Diğer Oğlu Ayaz Mehmed Bin Hüseyin Yaş:10	25.Sarı Sakallı Neslihan Oğlu Ahmed Bin Osman Yaş:45
26.Oğlu Mehmed Bin Ahmed Yaş:5	27.Ter Bıyıklı Meczip (Deli) Ballı Baba Karyesinde Kara Murat Oğlu İbrahim Yaş:22	28.Bınarbaşı Karyesi Berberoğlu Hasan Bin İsmail Yaş:1	29.Bu Dahi Oğlu Hüseyin Bin Hasan Yaş:9	30.Bu Dahi Diğer Oğlu Halil Bin Himmed Yaş:11
31. Sulube Karyeli Himmed Bin Halil Yaş:12				

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerin nüfuslarını incelediğimizde 1250 (1834/1835 M) tarihli ve 1601 numaralı Ortaca köyü nüfus defterindeki kayıtlarda köyde toplam 31 erkek nüfusunun olduğunu görülmektedir.

Ortaca köyü 1250 (1834/1835 M) tarihli ve 1601 numaralı nüfus defterinde ilk kayıтта köy imamı olan kumral sakallı Döndüoğlu Osman Bin Halil vardır. Köy

imamının yaşı ise 45'tir. Ayrıca 3. kayıta köy muhtarı da yer almaktadır. Tablo 3.10'daki bilgilerden köy muhtarının 45 yaşında olup kır sakallı Aşıroğlu Mustafa Bin Satılmış olduğunu görüyoruz³⁸³.

Ortaca köyü nüfusunun yaş gruplarını incelediğimizde genel olarak köy sakinlerinin 1-70 yaşları arasında olduklarını görüyoruz. Köyde 1-10 yaş aralığında 11 kişi 11-15 yaş aralığında 7 kişi, 21-25 yaş aralığında 3 kişi, 30 yaşında 1 kişi, 41-45 yaş aralığında 3 kişi, 50 yaşında 1 kişi, 61-65 yaş aralığında 2 ve 66-70 aralığında 2 kişi bulunmaktadır. Köyün en büyük ferdi ise 7. kayıttaki 70 yaşında olan ak sakallı Döndüoğlu Mustafa Bin Halil'dir³⁸⁴.

1601 numaralı nüfus defterine göre Ortaca köyünün nüfus yaş ortalamasını 23-24 rakamları civarlarındadır. Bu köy de Gümüş ve Enne köyü gibi genç yapılı bir köy değildir.

Tablo 3.11: Sekiviran Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri

1 İmam-ı Karye Kara Sakallı Kütahya da Paşam mahallesinde Kahvecioğlu Mehmed Bin İbrahim Yaş:35	2.Kırsakallı Muhtar-ı Karye Koca Hasanoğlu Ali Bin Hasan Yaş: 55	3. Oğlu Seyyid Hasan Bin Ali Yaş:16	4. Diğer Oğlu Mesdan Bin Ali Yaş:13	5. Diğer Oğlu Süleyman Bin Ali Yaş:4
6. Sanoğlu Koca Hasanoğlu Ömer Bin Hasan Yaş:45	7. Oğlu Mehmed Bin Ömer Yaş: 5	8. Kara sakallı Bekaroğlu Hüseyin Bin Hasan Yaş:25	9. Oğlu Mehmed Bin Hüseyin Yaş:5	10. Diğer oğlu Himmed Bin Hüseyin Yaş:4
11. Kara Sakallı Cıvıkoğlu Halil Bin Ahmed Yaş:50	12. Oğlu Mehmed Bin Halil	13.Diğer oğlu Hasan Bin Halil Yaş:11	14. Diğer Oğlu Abdulkadir Bin Halil Yaş:9	15. Diğer Oğlu İbrahim Bin Halil Yaş:5
16.Diğer Oğlu Hüseyin Bin Halil Yaş:2	17. Hatip İmamoğlu Osman Bin Abdil Yaş: yok	18.Bolad Bey mahallesinde iyali hanesinde sakin Oğlu Abdülhak Bin Osman Yaş:5	19.İmamoğlu Arif Bin İsmail Yaş:22	20.Kır Sakallı Bekaroğlu Süleyman Bin İbrahim Yaş:65

³⁸³ BOA. , NFS. d.01601. , s.26.

³⁸⁴ Bkz: Tablo 3.10. Ortaca Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01601. , s.26-27.

Tablo 3.11: (devam) Sekiviran Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri

21. Oğlu Ali Bin Süleyman Yaş:8	22. Kara Sakallı Âlim Seyyid Masdan Bin İsmail Yaş:35	23. Oğlu İsmail Bin Masdan Yaş:4	24. Kır sakallı Halil Paşa Oğlu Ali Bin Mehmed Yaş: 55	25. Kara Sakallı Oğlu İbrahim Bin Ali Yaş:31
26. Diğer Oğlu Mehmed Bin Ali Yaş: 15	27. Diğer Oğlu Osman Bin Ali Yaş:11	28. Diğer Oğlu Ahmed Bin Ali Yaş:9	29. Kırca Sakallı Balıklı İmamoğlu Seyyid Mehmed Bin Emir Ali Yaş:50	30. Oğlu Seyyid Ali Bin Mehmed Yaş:7
31. Ter Bıyık Muslihiddinoğlu Seyyid Mehmed Bin Mustafa Yaş:25	32. Karındaşı Seyyid Hüseyin Bin Mustafa Yaş:18	33. Diğer Karındaşı Seyyid Muslihiddin Bin Mustafa Yaş:12	34. Diğer Karındaşı Seyyid Hasan Bin Mustafa Yaş:11	35. Aksakallı Arnaburoğlu Osman Bin Mehmed Yaş:60
36. Kara sakallı Oğlu Veyis Bin Osman Yaş 35	37. Kara Bıyık Diğer Oğlu Ahmed Bin Osman Yaş:25	38. Kara bıyıklı Diğer oğlu Mehmed Bin Osman Yaş:12	39. Ter bıyık Diğer Oğlu İsmail Bin Osman Yaş: 18	40. Torumu Seyyid Halil Bin Veyis Yaş: 7 19+19+10:48
41. Karındaşı Hüseyin Bin Veyis Yaş:5	42. Kara Sakallı Bağcıoğlu Mustafa Bin Kadri Yaş:53	43. Kara Bıyıklı Oğlu Ali Bin Mustafa Yaş: 22	44. Kara Sakallı Bağcıoğlu Osman Bin Kadir Yaş:35	45. Oğlu Abdulkadir Bin Osman Yaş: 4
46. Diğer Oğlu Mehmed Bin Osman Yaş:2	47. Kara Sakallı Arnabutoğlu Halil Bin Hasan Yaş: 40	48. Oğlu İbrahim Bin Halil Yaş: 2	49. Meydan mahallesine Nakil-i şod Arnabutoğlu Mehmed Bin Hasan Yaş: Yok	50. Sarı Bıyıklı Arnabutoğlu Hüseyin Bin Hasan Yaş: 35
51. Oğlu Hasan Bin Hüseyin Yaş: 8	52. Kara Bıyıklı Emiroğlu Seyyid Ali Bin Hüseyin Yaş: 35	53. Oğlu Hüseyin Bin Ali Yaş: 4	54. Diğer Oğlu İsmail Bin Ali Yaş:1	55. Sarı Sakallı Topaloğlu Ömer Bin Mehmed Yaş:40
56. Seferoğlu İbrahim Bin İsmail Yaş: 8	57. Kır Sakallı Arnabutoğlu Ali Bin Mehmed Yaş: 50	58. Oğlu Mehmed Bin Ali Yaş: 12	59. Diğer Oğlu Enar Ahmed Bin Ali Yaş: 7	60. Ter Bıyık Bölük Başoğlu Osman Bin Osman Yaş: 18
61.Kumral Sakallı Veyisoğlu Halil Bin Süleyman Yaş: 45	62. Oğlu Süleyman Bin Halil Yaş: 8	63. Diğer Oğlu Veyis Bin Halil Yaş: 4	64. Diğer Oğlu Durmuş Bin Halil Yaş: 1	65. Kara Sakallı Veyisoğlu Durmuş Bin Süleyman Yaş: 35
66. Kara Bıyıklı Karındaşı Mehmed Bin Süleyman Yaş: 25	67. Kır Sakallı Köseoğlu Süleyman Bin Yaş:50	68. Oğlu İsmail. Bin İsmail Yaş: 8	69. Kara sakallı Köseoğlu Hüseyin Bin Avazıl Yaş: 40	70. Köse Sakallı Dedeoğlu Ahmed Bin Mehmed Yaş:35

Tablo 3.11: (devam) Sekiviran Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri

71. Oğlu İsmail Bin Ahmed Yaş:12	72.Diğer Oğlu Hüseyin Bin Mehmed Yaş: 8	73. Köse Sakallı Dede Himmed Bin Mehmed Yaş: 35	74. Oğlu Mehmed Bin Himmed Yaşı: 1	75 Sarı Bıyık Kardeşi Ömer Bin Mehmed Yaş:23
76. Asker-i Mansurede Diğer Karındaşı Bekir Bin Mehmed Yaş: Yok	77. Kara Sakallı Köseoğlu Mustafa Bin Daver Yaş:35	78. Oğlu İsmail. Bin Mustafa Yaş: 8	79. Kara Sakallı Eyyüb Paşaoğlu Mesdan Bin Müslüh Yaş: 50	80 Oğlu Seyyid Muslih Bin Masdan Yaş: 11
81. Diğer Oğlu Seyyid Mesdan Bin Mesdan Yaş: 8	82. Diğer Oğlu Seyyid İbrahim Bin Mesdan Yaş: 4	83. Ter Bıyık Eyyüboğlu Hasan Kethüda Bin Muslih Yaş: 25	84. Kara Bıyıklı Kahvecioğlu Ahmed Bin Ömer Yaş: 20	85. Kara Bıyıklı Karındaşı Mehmed Bin Ömer Yaş: 25
86. Kara sakallı Veli Berberoğlu Ali Bin Süleyman Yaş: 25	87. Oğlu Süleyman Bin Ali Yaş: 4	88. Diğer Oğlu Mustafa Bin Ali Yaş: 1	89. Veli Berberoğlunda bekâr Köpruviranlı Oğlu Mehmed Bin Abdullah Yaş: 10	90. Kara sakallı Kara Ahmed Halil Bin Ali Yaş: 50
91. Oğlu Ali Bin Halil Yaş: 11	92. Diğer oğlu İbrahim Bin Halil Yaş: 9	93. Kara sakallı Şehirlioğlu Mustafa Bin İsmail Yaş:55	94. Oğlu İsmail Bin Mustafa Yaş: 4	95. Karyesine nakil-i şod Eğriözde Kanviyeli Doğacaoğlu Mehmed Bin Mehmed Yaş: Yok
96. Arnabutoğlu Ali de bekâr karındaşı Mustafa Bin Mehmed Yaş:10	16+22+6=48			

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerin nüfuslarını incelediğimizde 1250 (1834/1835 M) tarihli ve 1601 numaralı nüfus defterine göre Sekiviran köyünde 96 erkek nüfus mevcuttur. Genel olarak yaş aralığı ise 1-65 arasındadır³⁸⁵.

1250 (1834/1835 M) tarihli ve 1601 numaralı nüfus defterine göre Sekiviran köyü kayıtlarında 1. kayıta köy imamı olan kara sakallı Kütahya'da Paşam mahallesinde Kahvecioğlu Mehmed Bin İbrahim vardır. Köy imamının yaşı ise 35'tir. Aynı şekilde diğer nüfus kayıtlarında olduğu gibi köy muhtarı da imamdan sonra

³⁸⁵ Bkz: Tablo 3.11. Sekiviran Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri

kaydedilmiş olup burada 2. kayıta görülmektedir. Köy muhtarı 55 yaşında olan kır sakallı Koca Hasan oğlu Ali Bin Hasan'dır³⁸⁶.

Sekiviran köyü nüfusunun yaş gruplarındaki dağılımına bakacak olursak 1-10 yaş aralığında 37 kişi, 11-15 yaş aralığında 12 kişi, 16-20 yaş aralığında 5 kişi, 21-25 yaş aralığında 10 kişi, 31-35 yaş aralığında 11, 36-40 yaş aralığında 3 kişi, 41-45 yaş aralığında 2 kişi, 46-50 yaş aralığında 6 kişi, 51-55 yaş aralığında 4 kişi, 60 yaşında 1 kişi, 65 yaşında da 1 kişi olmak üzere 92 kişinin nüfus yaş bilgileri vardır.

Defterde bulunan 17. , 49. , 76. , 95. kayıtların yaş bilgisi yoktur³⁸⁷. Fakat 76. kayıta bulunan ferdin Asker-i Mansure'de olduğu bilgisinden yaşının 18-22 aralığında olduğunu tahmin etmek mümkündür. Diğer kayıtların belirgin bir özellikleri yazılmadığı için yaşları hakkında tahminde bulunmamız mümkün değildir.

Sekiviran köyünün nüfus yaş ortalaması 1601 numaralı nüfus defterine göre 20-21 rakamları civarındadır. Ortaca, Gümüş ve Enne köyüne göre genç, Dere köyüne göre ise yaşlı bir nüfusa sahiptir.

Tablo 3.12: Yoncalı Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri

1. Sarısakallı Muhtar-ı Karye Davutoğlu Mehmed Bin Osman Yaş:40	2. Oğlu Süleyman Bin Mehmed Yaş: 10	3. Kara sakallı Karındaşı İsmail Bin Osman Yaş:35	4. Aksakallı Kara Hasan Çavuşoğlu Abdurrahman Bin Mehmed Yaş:40	5. Sarı Sakallı Oğlu Halil Bin Abdurrahman Yaş:40
6. Karaçavuş Oğlu Hüseyin Bin Ahmed Yaş:13	7. Kumral Sakallı Tekaüdü Süvari (Emekli) Yoncalulu Oğlu Abdülaziz Bin Bekir Yaş:40	8. Oğlu Ahmed Bin Abdülaziz Yaş:10	9. Diğer Oğlu Hüseyin Bin Abdülaziz Yaş:8	10. Diğer oğlu Bekir Bin Abdülaziz Yaş: 5
11. Diğer oğlu Süleyman Bin Abdülaziz Yaş:2	12. Kara bıyıklı Bahçivancı oğlu Seyyid Osman Bin Ahmed Yaş: 35	13. Oğlu Ahmed Bin Osman Yaş:11	14. Diğer oğlu Seyyid Mehmed bin Osman Yaş:9	15. Diğer oğlu Seyyid Ali Bin Osman Yaş:4

³⁸⁶ BOA. , NFS. d.01601. , s.27.

³⁸⁷ Bkz: Tablo 3.11. Sekiviran Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01601. , s.27-28.

Tablo 3.12: (devam) Yoncalı Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri

16. Kumral Sakallı Hacı Hasan oğlu Şeker Masdan Bin Hasan Yaş:45	17. Oğlu Halil Bin Masdan Yaş:11	18. Diğer oğlu Süleyman Bin Masdan Yaş: 6	19. Aksakallı Berber Himmedoğlu Halil Bin Mehmed Yaş: 60	20. Oğlu İbrahim Bin Halil Yaş:17
21. Diğer Oğlu Mehmed Bin Halil Yaş: 5	22. Kumral Sakallı Hüsamoğlu Çoban Ali Bin Osman Yaş:45	23. Sarı Ter Bıyıklı Oğlu Mehmed Bin Ali Yaş:23	24. Kara sakallı Çobanoğlu Osman Bin Mustafa Yaş: 25	25. Kara sakallı Emiroğlu Masdan Bin Himmed Yaş:40
26. Oğlu Ali Bin Masdan Yaş:3	27. Emiroğlu Seyyid Himmed Bin Mehmed Yaş:18	28. Karındaşı Halil Bin Mehmed Yaş:13	29. Kara sakallı Karaoğlu Mustafa Bin Ali Yaş:35	30. Oğlu Ali Bin Mustafa Yaş:5
31.Diğer oğlu Hasan Bin Mustafa Yaş:4	32.Kemençeçioğlu Hüseyin Bin Süleyman Yaş:13	33. Kütahya da Ahi Erbasan Mahallesinde nakil-i şod Karaoğlu Oğlu Mehmed Bin Ali Yaş: Yok	34. Aksakallı Kabak oğlu Sarı Ali Bin Ahmed Yaş:70	35.Kumral Sakallı Oğlu Ahmed Bin Ali Yaş:35
36 Torunu Halil Bin Mehmed Yaş:11	37. Diğer Torunu Osman Bin Ahmed Yaş: 5	38. Solak Keloğlu Zehir Ali Bin Hasan Yaş:30	39. Kara Ter Bıyıklı Değirmencioğlu Seyyid İsmail Bin Mustafa Yaş:25	40. Karındaşı İbrahim Bin Mustafa Yaş:16
41. Diğer Karındaşı Hüseyin Bin Mustafa Yaş:12	42. Kara Sakallı 6 Senedir Ortaca da Banada Bahadır Karyeli Abdulsametoğlu Ali Bin Süleyman Yaş:35	43. Kara sakallı Karındaşı Hasan Bin Süleyman Yaş:30	44. Kır Sakallı 6 senedir Ortancada diğer Bahadır Karyeli Uzunoğlu İbrahim Bin Veli Yaş: 55	45. Sarı Sakallı Oğlu İsmail Bin İbrahim Yaş:30
46.Diğer Oğlu Mehmed Bin İbrahim Yaş:26	47. Diğer Oğlu Ahmed Bin İbrahim Yaş:13	48 Torunu Hüseyin Bin İsmail Yaş:5	49. Sarı Sakallı Etraf Şehirde Sofiler Karyeli Sarı Mahmudoğlu Ahmed Bin Hasan Yaş: 40	50. Oğlu Mehmed Bin Ahmed Yaş: 17
51. Diğer Oğlu Hasan Bin Ahmed Yaş:12	52. Diğer oğlu Osman Bin Ahmed Yaş:1	53. Halil Ağa yanında misafir Domaniç Çukurca Karyesinden Veli Bin Abdullah Yaş:15		12+4+2;=18.

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı köylerin nüfuslarını incelediğimizde 1250 (1834/1835 M) tarihli ve 1601 numaralı nüfus defterine göre Yoncalı köyünde 53 erkek nüfusu mevcut olup bunların 52 nüfusun yaş bilgileri vardır. Fakat 33. kayıttaki Kütahya'da Ahi Erbasan mahallesinde nakil-i şod Karaoğlan oğlu Mehmed Bin Ali'nin yaş kaydı öldüğünden dolayı yazılmamış diye tahmin ediyoruz. Çünkü vefat eden Karaoğlan oğlu Mehmed Bin Ali Ahi Erbasan mahallesine nakledilmiştir³⁸⁸.

1250 (1834/1835 M) tarihli ve 1601 numaralı nüfus defterine göre Yoncalı köyü 1. kaydında köyün muhtarı vardır. Muhtar olan Sarı sakallı Davud oğlu Mehmed Bin Osman 40 yaşındadır³⁸⁹.

Genel olarak Yoncalı köyü nüfus bilgilerini değerlendirecek olursak köyde 1-10 yaş aralığında 15 kişi, 11-15 yaş aralığında 10 kişi, 16-20 yaş aralığında 4 kişi, 21-25 yaş aralığında 3 kişi, 26-30 yaş aralığında 4 kişi, 31-35 yaş aralığında 5 kişi, 36-40 yaş aralığında 6 kişi, 41-45 yaş aralığında 2 kişi, 55 yaşında 1 kişi, 60 yaşında 1 kişi ve 70 yaşında 1 kişi olmak üzere 52 kişi vardır. 1 kişinin ise yaş kaydı yoktur³⁹⁰.

1601 numaralı nüfus defteri kayıtlarına göre Yoncalı köyünün nüfus yaş ortalaması 22-23 rakamları civarındadır.

1601 numaralı ve 1250 (1834/1835 M) tarihli nüfus defteri verileri ışığında köylerin nüfus yaş ortalamasını incelediğimizde 19 nüfuslu Dere köyünün nüfus yaş ortalaması 14-15 rakamları civarında, 91 nüfuslu Enne köyü nüfus yaş ortalaması 23-24 civarında, 93 nüfuslu Gümüş köyü nüfus yaş ortalaması 24-25 civarında, 31 nüfuslu Ortaca köyü 23-24 civarında, 96 nüfuslu Sekiviran köyü 20-21 civarında ve 53 nüfuslu Yoncalı köyünün nüfus yaş ortalaması 22-23 civarındadır. Köyler arasında en genç yapılı köy Dere köyüdür. En yaşlı yapılı köy ise 24-25 nüfus yaş ortalaması ile Gümüş köyüne aittir. Enne ve Ortaca köylerinin nüfus miktarları farklı olmasına rağmen nüfus yaş ortalamaları yaklaşık olarak birbirlerine yakındır.

³⁸⁸ Bkz: Tablo 3.12. *Yoncalı Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01601. , s.29-30.

³⁸⁹ BOA. , NFS. d.01601. , s.29-30.

³⁹⁰ BOA. , NFS. d.01601. , s.29-30.

Tablo 3.13: 1601 Numaralı Nüfus Defterine Göre Yaş Grupları

Yaş Aralığı	1601(sayısı)						Toplam
	Dere	Enne	Gümüş	Ortaca	Sekiviran	Yoncalı	
0-10	11	26	34	11	37	15	133
11-15	2	15	11	7	12	10	57
16-20	2	13	8	--	5	4	32
21-25	--	3	3	3	10	3	22
26-30	--	3	5	1	--	4	13
31-35	1	13	8	1	11	5	39
36-40	2	1	9	--	3	6	21
41-45	1	4	2	3	2	2	14
46-50	--	1	2	1	6	--	9
51-55	-	3	2		4	1	11
56-60	-	3	3	--	1	1	8
61-65	-	1	1	2	1		5
66-70	--	1	1	2		1	5
+70	-	1	3				4
Toplam	19	87	92	31	92	52	373

1250 (1834/1835 M) tarihli ve 1601 numaralı nüfus defterine göre Kütahya'nın Gümüş Nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerinin yaş grupları arasında dağılımı Tablo 3.13.'teki gibidir.

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerinin toplam nüfusuna baktığımızda köylerin toplam erkek nüfusu 1601 numaralı nüfus defterine göre yaklaşık olarak 370-380 civarındadır. Bu nüfusun yanına bir o kadar da kadın nüfusu olduğunu kabul ettiğimizde 6 köyün toplam nüfusu yaklaşık olarak 640-650 kişi civarındadır. Daha önceki tablolarda Dere³⁹¹, Enne³⁹², Gümüş³⁹³, Ortaca³⁹⁴, Sekiviran³⁹⁵ ve Yoncalı³⁹⁶ köylerinin nüfus bilgileri ayrıntılı olarak incelenmiştir.

³⁹¹ Bkz: Tablo 3.7. *Dere Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01601. , s.29.

³⁹² Bkz: Tablo 3.8. *Enne Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01601. , s.30-31.

³⁹³ Bkz: Tablo 3.9. *Gümüş Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca: BOA. , NFS. d.01601. , s.2-3.

³⁹⁴ Bkz: Tablo 3.10. *Ortaca Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01601. , s.26-27.

³⁹⁵ Bkz: Tablo 3.11. *Sekiviran Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01601. , s.27-28.

³⁹⁶ Bkz: Tablo 3.12. *Yoncalı Köyü 1601 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01601. , s.29-30.

Tablo 3.13., 1601 numaralı nüfus defterine göre köyler arasında en fazla nüfusa sahip olan köyler Gümüş köyü ve Sekiviran köyüdür. Bu iki köyün 92 kişilik erkek nüfusları mevcuttur. Defterlerde kadın nüfus kayıtları olmadığı için ancak tahmini bir rakam yürütmek mümkündür. Köylerdeki kadın nüfusunun da aşağı yukarı erkek nüfusu ile aynı olduğunu kabul edersek Gümüş ve Sekiviran köylerinde yaklaşık olarak 180 kişilik nüfus olduğunu kabul edebiliriz.

İncelediğimiz köylerde Enne köyü 87 kişilik erkek nüfusu ile en fazla nüfusa sahip ikinci köydür. Köyün tahmini olarak toplam nüfusunu tahmin etmek gerekirse erkek nüfusu kadar kadın nüfusunun da olduğunu kabul ettiğimizde 175 kişilik bir rakama ulaşmak mümkündür.

Yoncalı köyü ise 52 kişilik bir erkek nüfusu ile 6 köy içinde en fazla nüfusa sahip 3. köydür. Diğer köylerde tahmin yürüttüğümüz gibi aynı şekilde Yoncalı köyü için de erkek nüfusu kadar kadın nüfusu olduğunu kabul ettiğimizde köyün toplam olarak yaklaşık nüfusu 105 kişi civarındadır.

Diğer köylerin nüfusuna baktığımızda toplam erkek nüfusları Ortaca köyünde 31 kişi, Dere köyünde ise 19 kişinin olduğunu görüyoruz. Kadın nüfusu ile değerlendirmek gerekirse Ortaca'da toplamda 60 nüfus, Dere köyünde ise 40 nüfus olduğunu söyleyebiliriz.

3.3. 1602 NUMARALI NÜFUS DEFTERLERİ

Nüfus defterine göre Kütahya'nın Gümüş Nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinin nüfuslarını incelediğimizde 1602 numaralı nüfus defterinde incelediğimiz 6 köyün nüfus bilgileri yer almaktadır.

1602 numaralı nüfus defterinin 1600 ve 1601 numaralı nüfus defterinden ayıran özelliği ise kayıtlar tutulurken hangi bireyin hangi hanede ikamet ettiği yazılmaktadır. Fakat 1600 ve 1601 numaralı nüfus defterlerinde böyle bir özellik yoktur.

1602 numaralı nüfus defterinin giriş kısmında köyler taslak halinde verilmiş, hangi köyün hangi sayfada olduğu belirtilmiştir. Defterin girişinde defteri tanıtmak babında “ Ber-muceb-i irade-i seniyye Tanzimat-ı Hayriye vukuundan sonra Medine-i

Kütahya nevalisinden Gümüş nahiyesinde muharrer olup müceddeden tahrir olunan ehl-i İslamın nüfus defteridir ki ber-vech-i ati zıkr ve beyan olunur’’ şeklinde bir açıklama yazılmıştır.

Defterin baş kısmında 5/I/1258(1842-1843 M) şeklinde tarih belirtilmiştir. Defter, NFS. d.01602 numarası ile Başbakanlık Osmanlı Arşivinde kayıt altındadır. Bu defter 139 sayfadan oluşmaktadır.

Aşağıdaki tablolarda 1261(1845 M) tarihli temettuat ve nüfus defterine göre Kütahya’nın Gümüş Nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinin nüfuslarını tablolar ile değerlendirmeye çalışacağız.

Tablo 3.14: Dere Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri

1.Hane 1 Orta Boylu Kumral Sakallı Kızıl Başoğlu Seyyid Hüseyin Bin Osman Yaş: 46	2. Oğlu Seyyid İsmail Bin Seyyid Hüseyin Yaş: 7	3. Diğer Oğlu Seyyid Mehmed Bin Seyyid Hüseyin Yaş: 1	4. Hane 2 Orta Boylu Ter Bıyık Süvari Sipahisi Kethüda Oğlu Halil Bin Ali Yaş: 20
5. Hane 3 Kızıl Başoğlu Seyyid Salih Bin Ali Yaş: 20	6. Şab Karındaşı Seyyid Ebu Bekir Bin Ali Yaş: 15	7. Diğer Karındaşı İbrahim Bin Ali Yaş: 13	8. Hane 4 Orta Boylu Köse Kumral Sakallı İmam Oğlu Kadri Bin Ömer Yaş:45
9. Oğlu İsmail Bin Kadri Yaş:13	10. Diğer Oğlu Mehmed Bin Kadri Yaş:9	11. Hane 5 Orta Boylu Sarı Sakallı Kadiroğlu Mehmed Bin Kadri Yaş:40	12. Oğlu Kadir Bin Mehmed Yaş: 13
13. Diğer Oğlu Ahmed Bin Mehmed Yaş: 2	14. Hane 6 Orta Boylu Sarı Bıyık Erzurumluoğlu Dizdar Oğlu Seyyid Hüseyin Bin Ali Yaş:25	15. Ter Bıyık Karındaşı Seyyid Halil Bin Ali Yaş:17	16 Hane 7 Orta Boylu Kumral Sakallı Banaz Kazasından olup Kethüda Ağası Oğluna Ortakçı Banazlı Uzunoğlu İsmail Bin İbrahim Yaş:40
17. Oğlu Hüseyin Bin İbrahim Yaş: 12			

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere köyünün nüfus kaydını incelediğimizde 1602 numaralı ve 1258 (1842-1843 M) tarihli nüfus defterinde toplam 7 hane mevcut olup bu hanelerde toplamda 17 erkek nüfusu ikamet etmektedir.

Dere köyü nüfus bilgilerini incelediğimizde genel olarak yaş aralığı 1-46 yaşları arasındadır. Köyün en yaşlı bireyi hane 1'de ikamet eden orta boylu kumral sakallı Kızıl Başoğlu Seyyid Hüseyin Bin Osman'dır. Yaşı 46'dır. En küçük fert ise oğlu Seyyid Mehmed Bin Seyyid Hüseyin'dir. Bu fert 1 yaşındadır³⁹⁷.

Köyün nüfusunu haneler açısından incelemek gerekirse köyde 7 hane olup 1. hanede 3 kişi, 2. hanede 1 kişi, 3. hanede 3 kişi, 4. hanede 3 kişi, 5. hanede 3 kişi, 6. hanede 2 kişi ve 7. hanede 2 kişi olmak üzere 17 kişi vardır. Fakat bu bireylerin hepsi erkek nüfus kayıdır.

Dere köyünün nüfusunu yaş grupları açısından incelemek gerekirse köyde 1-10 yaş arasında 4 kişi, 11-15 yaş aralığında 5 kişi, 16-20 yaş aralığında 3 kişi, 1 kişi 25 yaşında, 36-40 yaş aralığında 2 kişi, 1 kişi 40 yaşında, 1 kişi de 46 yaşındadır³⁹⁸.

1602 nüfus defterine göre Dere köyü nüfusunun yaş ortalaması 19-20 rakamları civarlarındadır. Bu rakama göre köy nüfusu genç sayılmayacak bir yapıdadır.

³⁹⁷ Bkz: Tablo 3.14. *Dere Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca: BOA. , NFS. d.01602. , s. 68.

³⁹⁸ BOA. , NFS. d.01602. , s. 68.

Tablo 3.15: Enne Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri

1.Hane 1 Orta Boyluca ve İru İmamoğlu Hasan Bin Mustafa Yaş: 24	2. Oğlu Süleyman Bin Hasan Yaş: 1	3. Hane 2 Orta boylu Sarı Bıyık Asakir-i Redif Mehmed Bin Ahmed Yaş: 25	4. Oğlu Mehmed Bin Mehmed Yaş:1
5. Hane 3 Orta Boylu ve İru Katır oğlu İbrahim Bin Ahmed Yaş:23	6.Hane 4 Uzun Boylu Sarı Sakallı Delibaşoğlu Mehmed Bin Mustafa Yaş:45	7.Oğlu Ahmed Bin Mehmed Yaş:10	8.Diğer Oğlu Hasan Bin Mehmed Yaş:7
9.Diğer Oğlu Hüseyin Bin Mehmed Yaş:3	10.Hane 5 Orta Boylu Sarı Sakallı Hacı İbrahim Oğlu Himmed Yaş:60	11.Orta Boylu Kumral Köse Sakallı Oğlu Mustafa Bin Himmed Yaş:25	12.Torunu Ahmed Bin Mustafa Yaş:1
Orta Boylu Ter Bıyıklı Redif diğer Torunu Ali Bin Himmed Yaş:20	Şab Diğer Torunu Mehmed Bin Himmed Yaş:15		
13.Hane 6 Orta Boylu Kara Sakallı Hacıoğlu Minnet Yaş:45	14.Oğlu Seyyid Hüseyin Bin Minnet Yaş:12	15.Diğer Oğlu Seyyid Mehmed Bin Minnet Yaş:8	16. Diğer Oğlu Murat Bin Minnet Yaş:6 17. Diğer Oğlu Mustafa Bin Minnet Yaş:1
18.Hane 7 Orta Boylu Kumral Sakallı Kara Mehmedoğlu Mehmed Bin Minnet Yaş:55	19.Orta Boylu Ter Bıyıklı Oğlu Ömer Bin Mehmed Yaş:22	20.Orta Boylu Şab-ı Emr Diğer Oğlu Minnet Bin Mehmed Yaş:15	21.Hane 8 Orta Boylu Kara Sakallı Karındaşı Oğlu Ali Bin Ömer Yaş:45
22.Oğlu Osman Bin Ali Yaş:4	23.Hane 9 Uzun Boylu Kumral Sakallı Emrü Dil Mustafa Bin Halil Yaş:20	24.Canı İrü Uzun Boylu Oğlu Halil Bin Mustafa Yaş:20	25.Şab-ı Emr Diğer Oğlu İbrahim Bin Mustafa Yaş:15
26.Hane 10 Uzun Boylu Ak Sakallı Emrullah Oğlu İbrahim Bin Ali Yaş:70	27.Orta Boylu Kara Sakallı Oğlu Ali Bin İbrahim Yaş:30	28.Orta Boylu Kara Bıyıklı Diğer Oğlu Halil Bin İbrahim Yaş:20	29.Şab-ı Emr Diğer Oğlu Hüseyin Bin İbrahim Yaş:13

Tablo 3.15: (devam) Enne Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri

30.Orta Boylu Mansurede Diğer Oğlu Hasan Bin İbrahim Yaş:20	31.Hane 11 Uzun Boylu Ak Sakallı Emrullahoğlu Ahmed Bin Ali Yaş:1	32.Orta Boylu Köse Kara Sakallı Oğlu Mehmed Bin Ali Yaş:25	33. Diğer Oğlu Süleyman Bin Ahmed Yaş:14
34.Hane 12 Sarı Hüsrevoğlu Hasan Bin İsmail Yaş:90	35.Hane 13 Orta Boylu Sarı Sakallı Mahmudoğlu Mehmed Bin Ahmed Yaş:50	36.Orta Boylu Kara Sakallı Oğlu Ahmed Bin Mehmed Yaş:30	37.Orta Boylu Bıyıklı Diğer Oğlu Mustafa Bin Mehmed Yaş:25
38.Şab-ı Emr Diğer Oğlu Ali Bin Mehmed Yaş:13	39.Torunu Mahmud Bin Ahmed Yaş:4	40.Hane 14 Orta Boylu Kumral Köse Sakallı Fatioğlu Mustafa Bin Halil Yaş:45	41.Oğlu Halil Bin Mustafa Yaş:10
42. Diğer Oğlu Ali Bin Mehmed Yaş:8	43. Diğer Oğlu Mehmed Bin Mustafa Yaş:1	44.Hane 15 Orta Boylu Ak Sakallı Sümanoğlu Mehmed Bin Hüseyin Yaş:70	45.Şab-ı Emred Oğlu Mustafa Bin Yaş:15
46.Uzun Boylu Kara Sakallı Diğer evdeki Oğlu Ali Bin Ali Yaş:35	47.Oğlu Süleyman Bin Ali Yaş:3	48. Diğer Oğlu Ahmed Bin Ali Yaş:1	49.Uzun Boylu Kara Bıyıklı Öteki Karındaşı İnegöllüoğlu Ahmed Bin Ali Yaş:25
50.Oğlu Halil Bin Ahmed Yaş:1	51.Hane 16 Orta Boylu Köse Sakallı Fatioğlu Hüseyin Bin Halil Yaş:40	52.Oğlu Mehmed Bin Hüseyin Yaş:8	53.Diğer Oğlu Ahmed Bin Hüseyin Yaş:3
54.Hane 17 Orta Boylu Kumral Sakallı Kemaloğlu Mehmed Yaş:50	55.Uzun Boylu Şab-ı Emred Oğlu İbrahim Bin Mehmed Yaş:18	56.Diğer Oğlu Seyyid Ali Bin Mehmed Yaş:8	57.Hane 18 Uzun Boylu Ter Bıyıklı Aşıroğlu Ahmed Bin Hasan Yaş:25
58.Hane 19 Kethüdaoğlu İbrahim Bin İbrahim Yaş:4	59.Hane 20 Uzun Boylu Kara Sakallı Aşıroğlu Mehmed Bin Hüseyin Yaş:45	60.Oğlu Seyyid Hüseyin Bin Mehmed Yaş:10	61.Diğer Oğlu İsmail Bin Mehmed Yaş:7

Tablo 3.15: (devam) Enne Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri

62.Diğer Oğlu Ali Bin Mehmed Yaş:1	63.Hane 21 Orta Boylu Kara Sakallı Mahmudoğlu Ahmed Bin Ali Yaş:40	64.Oğlu Ali Bin Ahmed Yaş:7	65.Diğer Oğlu Mahmud Bin Ahmed Yaş:1
66.Hane 22 Orta Boylu Kır Sakallı Osman Bin İbrahim Yaş:50	67.Oğlu İbrahim Bin Osman Yaş:10	68.Hane 23 Uzun Boylu Akça Sakallı Zulkaloğlu Ahmed Bin Mehmed Yaş:60	69.Hane 24 Kara Sakallı Topal Fatoğlu Seyyid İsmail Bin Mehmed Yaş:45
70.Şabı-ı Emred Oğlu Seyyid Mehmed Bin İsmail Yaş:15	71.Diğer Oğlu Mustafa Bin İsmail Yaş:10	72.Diğer Oğlu Seyyid Ahmed Bin İsmail Yaş:8	73.Hane 25 Orta Boylu Kır Sakallı Osman Oğlu Mehmed Bin Halil Yaş:60
74. Orta Boylu Kara Sakallı Oğlu Halil Bin Mehmed Yaş:35	75. Torunu Süleyman Bin Halil Yaş:8	76.Diğer Torunu Mehmed Bin Halil Yaş:3	77. Diğer Torunu Ahmed Bin Halil Yaş:1
78. Hane 26 Kısa Boylu Kır Sakallı Osmanoğlu Ahmed Bin Halil Yaş:68	79. Orta Boylu Kara Sakallı Oğlu Halil Bin Ahmed Yaş:35	80. Orta Boylu Ter Bıyıklı Diğer Oğlu Süleyman Bin Ahmed Yaş:20	81. Şab-ı Emred Diğer Oğlu Ali, Bin Ahmed Yaş:17
82.Torunu İbrahim Bin Halil Yaş:9	83.Diğer Torunu Ahmed Bin Halil Yaş:1	84.Hane 27 Uzun Boylu Sarı Sakallı Canıazoğlu Ali Bin Süleyman Yaş:35	85.Orta Boylu Ter Bıyıklı Asakir-i Mansurede karındaşı Ahmed Bin Süleyman Yaş:20
86.Şabı-ı Emred Diğer karındaşı Halil Bin Süleyman Yaş:15	87.Hane 28 Uzun Boylu Ak Sakallı Arapoğlu Süleyman Bin Hasan Yaş:70	88.Orta Boylu Sarı Sakallı Oğlu Seyyid Mehmed Bin Süleyman Yaş:40	89.Ter Bıyıklı Diğer Oğlu Mustafa Bin Süleyman Yaş:20
90.Torunu Hasan Bin Mehmed Yaş:2	91.Hane 29 Uzun Boylu Kara Sakallı Fatoğlu Ahmed Bin İbrahim Yaş:40	92.Oğlu İsmail Bin Ahmed Yaş:10	93.Hane 30 Orta Boylu Ter Bıyıklı Fatoğlu Himmed Bin İbrahim Yaş:30

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Enne, köyünün nüfusunu incelediğimizde 1602 numaralı ve 1258(1842-1843 M) tarihli nüfus defterine göre köyde toplam 29 hane olup bu hanelerde ikamet eden erkek sayısı 93'tür.

Enne köyü nüfus bilgilerini incelediğimizde köyde genel olarak yaş aralığı 1-90 arasındadır. Köyün en yaşlı bireyi 90 yaşında olan hane 12’de oturan Sarı Hüsrev Oğlu Hasan Bin İsmail’dir.

1602 numaralı nüfus kaydında Enne köyüne ait bilgiler içerisinde köy muhtarı ile köy imamı hakkında bilgi bulunmamaktadır. Köyün en kalabalık hanesi 7 kişi ile hane 15’tir. Hane 3, hane 2, hane 19 ve hane 23 te ise 1’ er erkek nüfusu bulunmaktadır. Diğer hanelerde ise nüfus 2-6 kişi arasında değişmektedir³⁹⁹.

Köyün yaş grupları arasında dağılımını inceleyecek olursak 1-10 yaş arasında 36 kişi, 11-15 yaş aralığında 10 kişi, 16-20 yaş aralığında 9 kişi, 21-25 yaş aralığında 9 kişi, 26-30 yaş aralığında 3 kişi, 31-35 yaş aralığında 4 kişi, 36-40 yaş aralığında 4 kişi, 41-45 yaş aralığında 6 kişi, 46-50 yaş aralığında 3 kişi, 51-55 yaş aralığında 1 kişi, 56-60 yaş aralığında 3 kişi, 66-70 yaş aralığında 4 kişi ve 1 kişide 90 yaşında olmak üzere köyde toplamda 93 erkek nüfusu mevcuttur. Köyde en fazla nüfus ise 1-10 yaş arasında olup bu yaş aralığında köyde 36 erkek nüfusu vardır.

1602 numaralı ve 1258(1842-1843 M) tarihli nüfus defterine göre Enne köyü nüfusunun yaş ortalaması 22-23 rakamları civarındadır. Bu rakamlara göre köy genç denilemeyecek bir yapıya sahiptir.

³⁹⁹ Tablo 3.15. *Enne Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca: BOA. , NFS. d.01602. , s.3-5.

Tablo 3.16: Gümüş Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri

1.Hane 1 Orta Boylu Kır Sakallı Kapıcıoğlu Ahmed Bin Abdurrahman Yaş:65	2.Orta Boylu Sarı Bıyıklı öteki Oğlu İmamoglu Ahmed Bin Mustafa Yaş:25	3.Hane 2 Orta Boylu Kara Sakallı Boyacıoğlu Ömer Bin Mustafa Yaş:53	4.Az Bıyıklı Oğlu Hüseyin Bin Ömer Yaş:22
5.Diğer Oğlu Hasan Bin Ömer Yaş:12	6.Torunu İbrahim Bin Hüseyin Yaş:5	7.Diğer Torunu Halil Bin Hüseyin Yaş:4	8.Hane 3 Orta Sakallı Ak Sakaloğlu Halil Bin Halil Yaş:43
9.Oğlu Ali Bin Halil Yaş:6	10.Diğer Oğlu Mehmed Bin Halil Yaş:1	11.Orta Boylu Kumral Sakallı Ak Sakal Ahmed Bin Halil Yaş:37	12.Oğlu Hasan Bin Ahmed Yaş:5
13.Diğer Oğlu Hüseyin Bin Ahmed Yaş:3	14.Hane 4 Orta Boylu Sarı Bıyıklı Aksakaloğlu Osman Bin Süleyman Yaş:28	15.Oğlu Hüseyin Bin Süleyman Yaş:1	16.Orta Boylu Ter Bıyıklı Aksakaloğlu Ali Bin Süleyman Yaş:18
17.Karındaşı Süleyman Bin Süleyman Yaş:13	18.Hane 5 Orta Boylu Kır Sakallı Tekke Şeyhi Oğlu Seyyid Mustafa Bin Hüseyin Yaş:60	19.Orta Boylu İnce Bıyık Oğlu Seyyid Ali Bin Mustafa Yaş:24	20. Galata'da Tekkehanede diğer Oğlu Derviş Mehmed Bin Mustafa Yaş:20
21.Şab Diğer Oğlu Ebubekir Bin Mustafa Yaş:15	22.Torunu Seyyid Süleyman Bin Ali Yaş:1	23.Hane 6 Orta Boylu Sarı Kır Bıyıklı Tekke Şeyhi Oğlu Seyyid Ahmed Bin Hüseyin Yaş:55	24.Orta Boylu Kara Bıyıklı Hendebir Şeyhi yanında hizmetkâr Oğlu Seyyid Ömer Bin Seyyid Ahmed Yaş:26
25.Şab Diğer Oğlu Hüseyin Bin Ahmed Yaş:15	26.Diğer Oğlu Seyyid Mehmed Bin Ahmed Yaş:11	27.Diğer Oğlu Seyyid Abdurrahman Bin Ahmed Yaş:8	28.Diğer Oğlu Seyyid Ahmed Bin Ahmed Yaş:5
29.Hane 7 Orta Boylu Kır Sakallı Delibaşoğlu Seyyid Emin Bin Hasan Yaş:30	30.Oğlu Seyyid İsmail Bin Emin Yaş:13	31.Diğer Oğlu Seyyid Salih Bin Emin Yaş:8	32.Diğer Oğlu Seyyid Ahmed Bin Emin Yaş:5
33.Hane 8 Orta Boylu Kır Sakallı Delibaşoğlu Seyyid Cafer Bin Hasan Yaş:48	34.Oğlu Ali Bin Cafer Yaş:10	35.Hane 9 Uzun Boylu Ömercikoğlu Sabri Bin Mehmed Yaş:17	36.Hane 10 Orta Boylu Ter Bıyık Ömercikoğlu İbrahim Bin İsmail Yaş:17
37.Kısa Boylu Kara Bıyıklı Kabirli Seyyid Mehmed Bin Derviş Bin Osman Yaş:35	38. Hane 11 Orta Boylu Kara Bıyıklı Ömercikoğlu Ali Bin Osman Yaş:27	39. Oğlu Abdurrahman Bin Ali Yaş:3	40.Hane 12 Orta Boylu Mavi Gözlü Çiloğlu Süleyman Bin Musa Yaş:50

Tablo 3.16: (devam) Gümüş Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri

41. Şab Oğlu Halil Bin Süleyman Yaş:15	42. Diğer Oğlu İbrahim Bin Süleyman Yaş:12	43. Hane 12(2 tane var) ⁴⁰⁰ Orta boylu Esmer Bir Gözü Alil Cinoğlu Ahmed Bin Musa Yaş:55	44. Şab Oğlu Ali Bin Ahmed Yaş:16
45.Hane 13 Recepoğlu Ali Bin Mehmed Yaş:16	46. Orta boylu Kara Sakallı Eniştesi Karış İbrahim Bin Ali Yaş:40	47. Oğlu Mehmed Bin İbrahim Yaş:3	48. Hane 14 Orta boyu Kara Sakallı Sarıoğlu Hasan Bin Hüseyin Yaş:36
49. Oğlu Hüseyin Bin Hasan Yaş:16	50. Hane 15 Orta Bolu Sarı Sakallı Namazoğlu Hasan Bin Mustafa Yaş:40	51. Hane 16 Aksakallı Dervişoğlu Hüseyin Bin Salih Yaş:70	52. Hane 17 Çocuk Dervişoğlu Hasan Bin Hasan Yaş:7
53. Orta boylu Sarı Sakallı öteki Karındaşı Hacı Osman Oğlu Hüseyin Bin Hacı Osman Yaş:25	54. Oğlu Osman Bin Hüseyin Yaş:1	55. Hane 18 Orta Boylu Sarı Sakallı Mahmud Oğlu Bin Halil Yaş:45	56. Oğlu Halil Bin Osman Yaş:13
57. Hane 19 Orta Boylu Sarı Bıyık Molla Ömeroğlu Ömer Bin Osman Yaş:23	58. Oğlu Osman Bin Ömer Yaş:3	59. Diğer Oğlu Bekir Bin Ömer Yaş:1	60. Hane 20 Orta Boylu Ter Bıyık İsaoğlu Ali Bin Mehmed Yaş:18
61. Hane 21 Orta Boylu Aksakallı Berberoğlu Vakıflı İsmail Bin Hüseyin Yaş:70	62. Orta Boylu Köse Sakallı Oğlu Halil Bin İsmail Yaş:40	63. Orta Boylu Köse Sakallı Diğer Oğlu Hüseyin Bin İsmail Yaş:38	64. Asker-İ Redif Diğer Oğlu Hasan Bin İsmail Yaş:35
65. Torunu İbrahim Bin Halil Yaş:8	66. Diğer Torunu Ahmed Bin Halil Yaş:3	67. Diğer Torunu Mustafa Bin Hüseyin Yaş:6	68.Diğer Torunu Ali Bin Hüseyin Yaş:1
69. Hane 22 Orta Boylu Kara Sakallı Bektaşoğlu Hüseyin Bin Bektaş Yaş:40	70. Şab Oğlu Mehmed Bin Hüseyin Yaş:17	71. Diğer Oğlu Ali Bin Mehmed Yaş:14	72. Diğer Oğlu Hüseyin Bin Mehmed Yaş:11
73. Hane 23 Mehmedçikoğlu Seyyid Hüseyin Bin Mustafa Yaş:8	74. Karındaşı Seyyid İbrahim Bin Mustafa Yaş:1	75. Hane 24 Orta Boylu Kara Sakallı Şehirlioğlu Süleyman Bin Salih Yaş:45	76. Orta Boylu Sarı Bıyık Oğlu Seyyid Mustafa Bin Süleyman Yaş:22

⁴⁰⁰ 1602 Numaralı nüfus defterinde hane 12 olarak iki kayıt olup diğer hanelerde kayma olmaması için aynı şekilde bıraktık: bkz: BOA. , NFS. d.01602. , s.76.

Tablo 3.16: (devam) Gümüş Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri

77. Ter Bıyık Asker-i Redif Oğlu Seyyid Abdurrahman Bin Süleyman Yaş: 18	78. Oğlu Ali Bin Süleyman Yaş: 14	79. Diğer Oğlu İbrahim Bin Süleyman Yaş:9	80. Diğer Oğlu Ahmed Bin Süleyman Yaş: 5
81. Torunu Halil Bin Mustafa, Yaş:1	82. Diğer Torunu Mehmed Bin Mustafa Yaş:1	83. Hane 25 Orta Boylu Sarı Sakallı Buruk oğlu İbrahim Bin Halil Yaş:32	84. Oğlu Hüseyin Bin İbrahim Yaş:4
85. Diğer Oğlu Halil Bin İbrahim Yaş: 1	86. Hane 26 Orta Boylu Aksakallı Namazoğlu Ahmed Bin İbrahim Yaş:80	87. Orta Boylu Kara bıyıklı Oğlu Hasan Bin Ahmed Yaş:30	88. Diğer Oğlu Süleyman Bin Ahmed Yaş:1
89. Diğer Oğlu Hüseyin Bin Ahmed Yaş:24	90. Hane 27 10 senedir Tekait Değirmencioğlu Hüseyin Bin Hasan Yaş: 28	91. Orta Boylu Ter Bıyık Karındaşı Masdan Bin Hasan Yaş:19	92.Şab Öteki Karındaşı Karişoğlu Mehmed Bin Ömer Yaş:16
93.Diğer Karındaşı Ali Bin Ömer Yaş:14	94.Diğer Karındaşı Hasan Bin Ömer Yaş:10	95.Hane 28 Orta Boylu Kara Sakallı Kethüdaoğlu İsmail Bin Ahmed Yaş:50	96.Oğlu Ahmed Bin İsmail Yaş:14
97.Diğer Oğlu Kara Mustafa Bin Ahmed Yaş:12	98.Hane 29 Orta Boylu Çil Yüzlü Alioğlu Mustafa Bin Ahmed Yaş:35	99.Oğlu Mehmed Bin Mustafa Yaş:5	100.Hane 30 Orta Boylu Kara Sakallı Hatipoğlu Kadı Osman Bin Mustafa Yaş:55
101.Şab Oğlu Seyyid Ali Bin Osman Yaş:14	102.Hane 31 Orta Boylu Kara Sakallı Karaağaç Karyeli Karişoğlu Süleyman Bin Ali Yaş:40	103.Nefesi Eğriöz'den olup Hizmetkâr İbrahim Bin Yaş:17	104.Hane 32 Şab Durmuşoğlu Ahmed Bin Ali Yaş:17
105.Hane 33 Orta Boylu Sarı Bıyıklı Mehmedçik oğlu Hasan Bin Hüseyin Yaş:28	106.Oğlu Hüseyin Bin Hasan Yaş:1		

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Gümüş köyünün nüfusunu incelediğimizde 1602 numaralı ve 1258 (1842-1843 M) tarihli nüfus defterine göre köyde 33 hane ve bu hanelerde ikamet eden 106 erkek nüfusu vardır.

Gümüş köyünde en kalabalık haneler: Hane 8 ile hane 24'tür. Bu hanelerde toplamda 8'er erkek nüfusu vardır. Köyün en az nüfuslu hanesi ise hane 9'dur. Hane 9'da 1 erkek nüfusu vardır. Diğer hanelerin nüfus dağılışı ise 2-7 kişi arasındadır⁴⁰¹.

Gümüş köyü nüfusunun yaş dağılımını incelemek gerekirse köyde yaşayanlar 1-80 yaş aralığındadır. Köyün en yaşlı ferdi hane 26'da ikamet eden ve 3 oğlu olan orta boylu Aksakallı Namaz oğlu Ahmed Bin İbrahim'dir. Bu şahıs 80 yaşındadır.

1602 numaralı ve 1258(1842-1843 M) tarihli nüfus defterindeki Gümüş köyü nüfus bilgilerini yaş gruplarına göre incelemek gerekirse köyde 1-10 yaş arasında 35 kişi, 11-15 yaş aralığında 16 kişi, 16-20 yaş aralığında 14 kişi, 21-25 yaş aralığında 7 kişi, 26-30 yaş aralığında 7 kişi, 31-35 yaş aralığında 4 kişi, 36-40 yaş aralığında 8 kişi, 41-45 yaş aralığında 3 kişi, 46-50 yaş aralığında 3 kişi, 51-55 yaş aralığında 4 kişi, 56-60 yaş aralığında 1 kişi, 61-65 yaş aralığında 1 kişi, 66-70 yaş aralığında 2 kişi ve 1 kişide 80 yaşında olmak üzere 106 kişi mevcuttur.

Köy nüfusunun yaş ortalaması 1602 numaralı ve 1258(1842-1843 M) tarihli deftere göre 21-22 civarındadır. Bu rakamlara göre köy, genç denilebilecek bir ortalama sahip değildir.

⁴⁰¹ Bkz: Tablo 3.16. *Gümüş Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca: BOA. , NFS. d.01602. , s.76-78.

Tablo 3.17: Ortaca Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri

1.Hane 1 Uzun Boylu Sarı Sakallı Döndüoğlu Osman Bin Halil Yaş:55	2.Ter Bıyık Oğlu Mehmed Bin Süleyman Yaş:16	3.Hane 2 Uzun Boylu Kır Sakallı Aşıroğlu Mustafa Bin Satılmış Yaş:60	4.Oğlu İsmail Bin Mustafa Yaş:15
5.Diğer Oğlu Mehmed Bin Mustafa Yaş:11	6.Diğer Oğlu Süleyman Bin Mustafa Yaş:8	7.Hane 3 Orta Boylu Çil Yüzlü Döndü Mustafa Bin Mustafa Yaş:32	8.Hane 4 Uzun Boylu Ak Sakallı Aşıroğlu Ali Bin Mustafa Yaş:70
9.Orta Boylu Kara Sakallı Oğlu Süleyman Bin Ali Yaş:40	10.Orta Boylu Sarı Sakallı Diğer Oğlu Mustafa Bin Ali Yaş:35	11.Torunu İbrahim Bin Süleyman Yaş:6	12.Karındaşı Mehmed Bin Süleyman Yaş:4
13.Diğer Karındaşı Ali Bin Süleyman Yaş:2	14.Hane 5 Uzun Boylu Köse Sakallı Solakoğlu Ömer Bin Ahmed Yaş:70	15.Canı İrü Oğlu Ahmed Bin Ömer Yaş:19	16.Diğer Oğlu Mustafa Bin Ali Yaş:8
17.Hane 6 Uzun Boylu Kara Sakallı Yek Çeşm Solakoğlu Mehmed Bin Ömer Yaş:37	18.Oğlu Ali Bin Mehmed Yaş:2	19.Orta Boylu Kara Sakallı Kara Aşıroğlu Osman Bin Ali Yaş:60	20.Uzun Boylu Kara Sakallı Karındaşı Mustafa Bin Mustafa Yaş:30
21.Hane 7 Uzun Boylu Canı İrü Çakıroğlu Ahmed Bin Hüseyin Yaş:20	22.Şab Karındaşı İkiz Himmed Bin Hüseyin Yaş:16	23.Şab Diğer Karındaşı İkiz Mehmed Bin Hüseyin Yaş:16	24.Hane 8 Uzun Boylu Sarı Sakallı Neslihanoglu Ahmed Bin Osman Yaş:50
25.Oğlu Mehmed Bin Ahmed Yaş:12	26.Hane 9 Orta Boylu Ter Bıyıklı Eğriöz kazasından Köprücük Karyesinden olup Hizmetkâr Kara Mehmedoğlu Himmed Bin Halil Yaş:18	27.Uzun Boylu Ter Bıyıklı Kızılcağa karyesinden olup Hizmetkâr Emir Süleymanoğlu Seyyid Süleyman Bin Mustafa Yaş:18	28.Hane 10 Uzun Boylu Kır Sakallı Koca Osmanoğlu Mehmed Bin Mustafa Yaş:58
29.Oğlu Mustafa Bin Mehmed Yaş:12	30.Hane 11 Uzun Boylu Ak Sakallı Şehir nahiyesinden olup Ortacalı olmuştur Suhdeoğlu Mustafa Bin Abdullah Yaş:80		

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Ortaca köyünün nüfusunu incelediğimizde 1602 numaralı ve 1258 (1842-1843 M) tarihli nüfus defterine göre köyde 11 hane olup bu hanelerde ikamet eden toplam 30 erkek nüfusu mevcuttur.

Haneler içinde en fazla nüfus hane 4'te mevcuttur. Bu hanede 6 erkek nüfusu mevcuttur. En az nüfuslu hane ise hane 11'dir. Hane 11'de toplamda 1 erkek nüfusu vardır. Diğer hanelerde ise nüfus 2-5 kişi arasında dağılım göstermektedir.

Köy nüfusu genel olarak 1-80 yaş aralığı arasındadır. Köyün en yaşlı ferdi hane 11'de ikamet eden uzun boylu aksakallı Şehur nahiyesinden olup Ortacalı olmuştur. Suhde Oğlu Mustafa Bin Abdullah'tır. Yaşı ise 80'dir.

Ortaca köyü nüfusunun yaş grupları arasındaki dağılımını incelediğimizde köyde 1-10 yaş aralığında 6 kişi, 11-15 yaş aralığında 4 kişi, 16-20 yaş aralığında 7 kişi, 1 kişi 30 yaşında, 31-35 yaş aralığında 2 kişi, 36-40 yaş aralığında 2 kişi, 1 kişi 50 yaşında, 1 kişi 55 yaşında, 56-60 yaş aralığında 3 kişi, 2 kişi 66-70 yaş aralığında ve 1 kişide 80 yaşında olmak üzere köyde 30 erkek nüfusu vardır⁴⁰².

Ortaca köyü nüfusunun 1602 numaralı nüfus kayıtlarına göre yaş ortalaması 29-30 rakamları civarındadır. Bu verilere göre köyün yaş ortalaması, genç olarak kabul edilmesi mümkün olmayan bir ortalama değildir. Hatta incelediğimiz köyler içinde en yaşlı ortalama sahip köy olarak karşımıza çıkmaktadır.

⁴⁰² BOA. , NFS. d.01602. , s.71-72. : Ayrıca bkz: Tablo 3.17. Ortaca Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri.

Tablo 3.18: Sekiviran Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri

1.Hane 1 Uzun Boylu Kara Sakallı Kütahya Paşam mahallesinde Kahvecioğlu Mehmed Bin İbrahim Yaş:46	2.Oğlu İbrahim Bin Mehmed Yaş:10	3.Diğer Oğlu Ali Bin Mehmed Yaş:7	4.Hane 2 Orta Boylu Sarı Bıyık Koca Hasanoğlu Masdan Bin Ali Yaş:25
5.Karındaşı Süleyman Bin Ali Yaş:11	6.Hane 3 Şab Koca Hasanoğlu Mehmed Bin Ömer Yaş:13	7.Hane 4 Kısa Boylu Kara Sakallı Bekaroğlu Hüseyin Bin Hasan Yaş:38	8.Oğlu Mehmed Bin Hüseyin Yaş:11
9.Diğer Oğlu Himmed Bin Hüseyin Yaş:9	10.Hane 5 Orta Boylu Sakallı Cırkoğlu Halil Bin Ahmed Yaş:56	11.Uzun Boylu Ter Bıyık Oğlu Ahmed Bin Halil Yaş:22	12.Şab Diğer Oğlu Abdülkadir Bin Halil Yaş:15
13.Diğer Oğlu İbrahim Bin Halil Yaş:2	14.Hane 6 Orta Boylu Kara Sakallı İmamoğlu Osman Bin Halil Yaş:30	15.Oğlu Abdülhak Bin Osman Yaş:11	16.Diğer Oğlu İsmail Bin Osman Yaş:5
17.Hane 7 Orta Boylu Sarı Bıyık İmamoğlu Arif Bin İsmail Yaş:28	18.Hane 8 Orta Boylu Kır Sakallı Bekaroğlu Süleyman Bin İbrahim Yaş:70	19.Oğlu Ali Bin Süleyman Yaş:14	20.Hane 9 Uzun Boylu Kara Sakallı Alimeoğlu Seyyid Masdan Bin İsmail Yaş:40
21.Oğlu İsmail Bin Masdan Yaş:11	22.Hane 10 Orta Boylu Kır Sakallı Halil Paşaoğlu Ali Bin Mehmed Yaş:60	23.Orta Boylu Kara Sakallı Oğlu İbrahim bin Ali Yaş:36	24.Uzun Boylu İnce Bıyık Diğer Oğlu Mehmed Bin Ali Yaş:22
25.Ter Bıyık Diğer Oğlu Osman Bin Ali Yai:17	26.Şab Diğer Oğlu Ahmed Bin Ali Yaş:14	27.Torunu İsmail Bin İbrahim Yaş:5	28.Diğer Torunu Mustafa Bin Mehmed Yaş:1
29.Hane 11 Uzun Boylu Kır Sakallı İmamoğlu Seyyid Mehmed Bin Enir Ali Yaş:55	30.Oğlu Seyyid Ali Bin Ahmed Yaş:13	31.Hane 12 Orta Boylu Sarı Bıyık Muslihiddinoğlu Seyyid Mehmed Bin Mustafa Yaş:33	32.Orta Boylu Kara Bıyıklı Karındaşı Seyyid Hüseyin Bin Mustafa Yaş:24
33.Ter Bıyık Diğer Karındaşı Muslihiddin Bin Mustafa Yaş:17	34.Şab Diğer Karındaşı Hasan Bin Mustafa Yaş:15	35.Hane 13 Orta Boylu Ak Sakallı Arnabutoğlu Osman Bin Mehmed Yaş:70	36.İnce Bıyık Oğlu İsmail Bin Osman Yaş:18
37.Hane 14 Orta Boylu Kara Sakallı İmamoğlu Veyis Bin Osman Yaş:35	38.Şab Oğlu Halil Bin Veyis Yaş:13	39.Diğer Oğlu Hüseyin Bin Veyis Yaş:11	40.Hane 15 Orta Boylu Kara Sakallı İmam Osman Oğlu Ahmed Bin Osman Yaş:30

Tablo 3.18: (devam) Sekiviran Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri

41.Hane 16 Orta Boylu Kırca Sakal Bağcıoğlu Mustafa Bin Kadir Yaş:60	42.Orta Boylu Kara Sakallı Oğlu Ali Bin Mustafa Yaş:35	43.Torunu Mehmed Bin Ali Yaş:3	44.Hane 17 Kısa Boylu Kara Sakallı Bağcıoğlu Osman Bin Kadir Yaş:45
45.Oğlu Abdulkadir Bin Osman Yaş:11	46.Diğer Oğlu Mehmed Bin Osman Yaş:8	47.Hane 18 Orta Boylu Kır Sakallı Arnabutoğlu Halil Bin Hasan Yaş:50	48.Oğlu İbrahim Bin Halil Yaş:10
49.Diğer Oğlu Hasan Bin Halil Yaş:5	50.Diğer Oğlu Hüseyin Bin Halil Yaş:2	51.Hane 19 Uzun Boylu Kır Sakallı Arnabutoğlu Mehmed Bin Hasan Yaş:48	52.Hane 20 Uzun Boylu Köse Sakallı Arnabutoğlu Hüseyin Bin Hasan Yaş:40
53.Hane 20(İki Tane Var) ⁴⁰³ Uzun Boylu Kır Sakallı Emiroğlu Seyyid Ali Bin Hüseyin Yaş:45	54.Oğlu Hüseyin Bin Ali Yaş:10	55.Diğer Oğlu İsmail Bin Ali Yaş:7	56.Hane 21 Orta Boylu Kır Sakallı Topaloğlu Ömer Bin Mehmed Yaş:50
57.Oğlu Ömer Bin Ömer Yaş:5	58.Hane 22 Şab Seferoğlu İbrahim Bin İsmail Yaş:14	59.Hane 23 Orta Boylu Kır Sakallı Arnabutoğlu Ali Bin Mehmed Yaş:65	60.Ter Bıyık Oğlu Mehmed Bin Ali Yaş:20
61.Diğer Oğlu Ekiz Ahmed Bin Ali Yaş:13	62.Hane 24 Orta Boylu Kumral Sakallı Veyisoğlu Halil Bin Süleyman Yaş:55	63.Şab Oğlu Süleyman Bin Halil Yaş:15	64.Hane 25 Orta Boylu Kara Sakallı Veyisoğlu Durmuş Bin Süleyman Yaş:45
65.Hane 26 Orta Boylu Sarı Köse Sakallı Veyisoğlu Mehmed Bin Süleyman Yaş:40	66.Oğlu Süleyman Bin Mehmed Yaş:1	67.Hane 27 Orta Boylu Kara Köse Sakallı Köseoğlu Hüseyin Bin Ayvaz Yaş:50	68.Orta Boylu Kır Sakallı Köseoğlu Süleyman Bin Ayvaz Yaş:60
69.Oğlu İsmail Bin Süleyman Yaş:13	70.Diğer Oğlu Mustafa Bin Süleyman Yaş:2	71.Hane 28 Orta Boylu Köse Sarı Sakallı Dedeoğlu Ahmed Bin Mehmed Yaş:40	72.Şab Öteki oğlu Hüseyin Bin Ahmed Yaş:15

⁴⁰³ 1602 numaralı nüfus defterinde 2 tane 20 numaralı Hane vardır. Fakat biz defterin yapısını bozmamak için aynı şekilde defterde ne kaydedilmişse onu vermiş bulunmaktayız. Ayrıca bkz: BOA. , NFS. d.01602. , s.70.

Tablo 3.18: (devam) Sekiviran Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri

73.Diğer Oğlu Ekiz Halil Bin Mehmed Yaş:3	74.Diğer Oğlu İbrahim Bin Mehmed Yaş:3	75.Hane 29 Orta Boylu Köse Sarı Sakallı Dedeoğlu Himmeh Bin Mehmed Yaş:45	76.Orta Boylu Köse Sakallı Karındaşı Ömer Bin Mehmed Yaş:35
77.Asker-i Mansurede Diğer Karındaşı Bekir Bin Mehmed Yaş:25	78.Hane 30 Uzun Boylu Kara Sakallı Köseoğlu Mustafa Bin Davud Yaş:50	79.Şab Oğlu İsmail Bin Mustafa Yaş:16	80. Diğer Oğlu Davud Bin Mustafa Yaş:2
81.Hane 31 Ter Bıyık Eyüpbaşıoğlu Muslih Bin Masdan Yaş:18	82.Şab Karındaşı Seyyid Mehmed Bin Masdan Yaş:15	83.Diğer Karındaşı Seyyid İbrahim Bin Masdan Yaş:10	84.Hane 32 Orta Boylu Kara Sakallı Eyüpoğlu Hasan Kethüda Bin Muslih Yaş:40
85.Oğlu Mehmed Bin Hasan Yaş:5	86.Diğer Oğlu İsmail Bin Hasan Yaş:2	87.Hane 33 Orta Boylu A'rim Kahvecioğlu Ahmed Bin Ömer Yaş:35	88.Uzun Boylu Kara Bıyıklı bir eli çolak Karındaşı Mehmed Bin Ömer Yaş:30
89.Oğlu Ömer Bin Ahmed Yaş:1	90.Hane 34 Orta Boylu Kara Sakallı Deli Berberoğlu Ali Bin Süleyman Yaş:40	91.Oğlu Süleyman Bin Ali Yaş:10	92.Diğer Oğlu Mustafa Bin Ali Yaş:7
93.Şab Öteki Oğlu Mehmed Bin Abdullah Yaş:15	94.Hane 35 Orta Boylu Kara Sakallı Kara Ahmedoğlu Halil Bin Ali Yaş:55	95.Ter Bıyık Oğlu Ali Bin Halil Yaş:17	96.Şab Diğer Oğlu İbrahim Bin Halil Yaş:15
97.Diğer Oğlu Mehmed Bin Ali Yaş:5	98.Hane 36 Şehirlioğlu İsmail Bin Mustafa Yaş:10	99.Hane 37 Orta Boylu Sakallı Kuruçaylı Kabasakaloğlu Abidin Bin Ömer Yaş:45	100.Ter Bıyık Karındaşı İbrahim Bin Ömer Yaş:18

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Sekiviran köyünün nüfusunu incelediğimizde 1602 numaralı ve 1258 (1842-1843 M) tarihli nüfus defterine göre köyde 37 hane olup bu hanelerde ikamet eden 100 erkek nüfusu vardır.

Sekiviran köyünde hane dağılımında hane 10 en fazla nüfusa sahiptir. Hane 10' da 7 erkek nüfusu vardır. Hane reisi ise orta boylu kır sakallı Bekaroğlu Süleyman Bin İbrahim olup 70 yaşındadır. Ayrıca Sekiviran köyünde en düşük nüfuslu haneler ise:

Hane 7, hane 15, hane 19, hane 22 ve hane 36'dır. Bu hanelerde de 1'er erkek nüfusu mevcuttur⁴⁰⁴.

Sekiviran köyü nüfusunun yaş dağılımı incelediğimizde köyde genel olarak yaş aralığı 1-70 yaş arasındadır. Köyün en yaşlı bireyleri hane 8'de ikamet eden orta boylu kır sakallı Bekaroğlu Süleyman Bin İbrahim ve hane 13'teki orta boylu aksakallı Arnabutoğlu Osman Bin Mehmed'tir. Bu iki şahsın 70 yaşında olduğu belirtilmiştir.

1602 numaralı ve 1258(1842-1843 M) tarihli nüfus defterine göre Sekiviran köyünde yaş dağılımını yaş grupları arasında incelediğimizde köyde 1-10 yaş arasında 29 kişi, 11-15 yaş aralığında 20 kişi, 16-20 arası 8 kişi, 21-25 yaş arası 5 kişi, 26-30 yaş arası 4 kişi, 31-35 yaş arası 4 kişi, 36-40 yaş arası 9 kişi, 41-45 yaş arası 5 kişi, 46-50 yaş arası 6 kişi, 51-55 yaş arası 3 kişi, 56-60 yaş arası 4 kişi, 1 kişi 65 yaşın da 2 kişide 70 yaşındadır.

Köy nüfusunun yaş ortalaması 1602 numaralı nüfus defterine göre 24-25 rakamları civarındadır. Bu verilere göre köyün yaş ortalamışı genç yapılı değildir.

⁴⁰⁴ Bkz: Tablo 3.18. *Sekiviran Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01602. , s.68-71.

Tablo 3.19: Yoncalı Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri

1.Hane 1 Orta Boylu sarı Sakallı Yetim Osmanoğlu İsmail Yaş: 40	2. Oğlu Osman Bin İsmail Yaş: 3	3. Hane 2 Orta Boylu Kır Sakallı Osmanoğlu Halil Bin Abdurrahman Yaş:57	4. Cabbar İrü ve Orta Boylu Yiğit Hüseyin Bin Ahmed Yaş: 20
5. Hane 3 Orta Boylu Kır Sakallı Eşkinici Süvarisi ⁴⁰⁵ Abdülaziz Bin Bekir Yaş: 55	6. Orta Boylu Şab Oğlu Ahmed Bin Abdülaziz Yaş: 18	7. Diğer Oğlu Hüseyin Bin Abdülaziz Yaş: 18	8. Diğer Oğlu Ebu Bekir Bin Abdülaziz Yaş: 9
9. Diğer Oğlu Süleyman Bin Abdülaziz Yaş: 7	10. Hane 4 Orta Boylu Kara Sakallı Bahçivancıoğlu Osman Bin Ahmed Yaş: 40	11. Şab Oğlu Ahmed Bin Osman Yaş: 18	12. Diğer Oğlu Seyyid Mehmed Bin Osman Yaş: 15
13. Hane 5 Uzun Boylu Kır Sakallı Hacı Hasanoğlu Mesdan Bin Hasan Yaş:50	14. Şab Oğlu Halil Bin Mesdan Yaş:15	15. Diğer Oğlu Süleyman Bin Mesdan Yaş: 12	16. Diğer Oğlu Hasan Bin Mesdan Yaş: 5
17. Hane 6 Orta Boylu Aksakallı Berber Himmedoğlu Halil Bin Mehmed Yaş:80	18. Uzun Boylu Siyah Bıyıklı Oğlu İbrahim Bin Halil Yaş:25	19. Diğer Oğlu Mehmed Bin Halil Yaş: 12	20. Torunu Bekir Bin Ahmed Yaş: 1
21. Hane 7 Orta Boylu Köse Kır Sakallı Ali Bin Osman Yaş: 70	22. Orta Boylu Sarı Sakallı Oğlu Mehmed Bin Ali Yaş:25	23. Torunu Osman Bin Mehmed Yaş:1	24. Hane 8 Uzun Boylu Siyah Sakallı Osman Bin Mustafa Yaş:30
25 Hane 9 Uzun Boyluca Kırca Sakallı Emiroğlu Seyyid Mesdan Bin Himmed Yaş: 50	26. Oğlu Ali Bin Mesdan Yaş:8	27. Hane 10 Orta boylu Cabbar İrü Mansurede Himmed Bin Mehmed Yaş:23	28. Uzun Boylu Şab Karındaşı Halil Bin Mehmed Yaş:18
29. Hane 11 Orta Boylu Kara Sakallı Karaoğlu Mustafa Bin Ali Yaş:40	30. Oğlu Hasan Bin Mustafa Yaş:6	31. Diğer oğlu Ali Bin Mustafa Yaş:3	32. Hane 12 Uzun Boylu Ter Bıyıklı Kemençeçioğlu Hüseyin Bin Süleyman Yaş:18

⁴⁰⁵ II. Mahmud tarafından kurulmuş olan bir askeri birliktir. Ayrıca daha fazla bilgi için bkz: *DİA*,“
Eşkinici Ocağı“ maddesi.

Tablo 3.19: (devam) Yoncalı Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri

33. Hane 13 Şab Halil Bin Ahmed Yaş:17	34. Karındaşı Osman Bin Ahmed Yaş:10	35. Hane 14 Orta Boylu Siyah Sakallı Seyyid İsmail Bin Mustafa Yaş:35	36. Uzun Boylu Kumral Sakallı Karındaşı Seyyid İbrahim Bin Mustafa Yaş:28
37.Carablu Orta Boylu Diğer Karındaşı Seyyid Hüseyin Bin Mustafa Yaş:20	38.Hane 15 Orta Boylu Kır Sakallı Sarı Mahmud oğlu Ahmed Bin Hasan Yaş:60	39.Uzun Boylu Sarı Bıyıklı Oğlu Mehmed Bin Ahmed Yaş:25	40.Şab Orta Boylu Diğer Oğlu Hasan Bin Ahmed Yaş:18
41.Diğer Oğlu Osman Bin Ahmed Yaş:7	42.Diğer Oğlu Hüseyin Bin Ahmed Yaş:2	43.Hane 16 Orta Boylu Siyah Sakallı Mollaoğlu Hüseyin Bin Ali Yaş:55	44.Orta Boylu Şab Oğlu Mehmed Bin Hüseyin Yaş:17
45.Hane 17 Sipahi Tekaüdü Mecruh ⁴⁰⁶ Hacı İbrahimioğlu Ömer Yaş:20	46.Sipahi Eşkinici Süvarisi Karındaşı Ali Bin Hacı İbrahim Yaş:17	47.Uzunca Boylu Ter Bıyıklı Öteki Karındaşı Ahmed Bin Ebubekir Yaş:25	48.Diğer Öteki Karındaşı Ebubekir Bin Mustafa Yaş:10

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Yoncalı köyünün nüfusunu incelediğimizde 1602 numaralı ve 1258 (1842-1843 M) tarihli nüfus defterine göre köyünde toplam 17 hane olup bu hanelerde ikamet eden erkek sayısı 48'dir.

Köydeki 17 hane içinde en fazla nüfusa sahip hanelere baktığımızda hane 3'de ikamet eden 55 yaşındaki orta boylu kır sakallı Eşkinici Süvarisi Abdülaziz Bin Bekir'in hanesi ile hane 15'de ikamet eden 60 yaşındaki orta boylu kır sakallı sarı Mahmud oğlu Ahmed Bin Hasan'ın haneleri olduğunu görüyoruz. Bu hanelerde toplamda 5'er erkek nüfusu mevcuttur. Köyün diğer haneleri ise 2-4 kişi arasında erkek nüfusu barındırmaktadır⁴⁰⁷.

Yoncalı köyü nüfus bilgilerini incelediğimizde köydeki genel yaş dağılımı 1-80 yaşları arasındadır. Köyün en büyük ferdi hane 6'da ikamet eden orta boylu ak sakallı Berber Himmmed oğlu Halil Bin Mehmed olup yaşı 80'dir.

Yoncalı köyü 1602 numaralı ve 1258(1842-1843 M) tarihli nüfus defterine göre Yoncalı köyündeki nüfusun gruplar arasında dağılımını incelediğimizde köyde 1-10 yaş aralığında 13 kişi, 11-15 yaş aralığında 4 kişi, 16-20 yaş aralığında 12 kişi, 21-25

⁴⁰⁶ Yaralı demektir. Ayrıca bu şahsın yarasının kolunda olduğu belirtilmiştir.

⁴⁰⁷ Tablo 3.19. *Yoncalı Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca bkz: BOA. , NFS. d.01602. , s.6-7.

yaş aralığında 5 kişi, 26-30 yaş aralığında 2 kişi, 1 kişi 35 yaşında, 36-40 yaş aralığında 3 kişi, 46-50 yaş aralığında 2 kişi, 51-55 yaş aralığında 2 kişi, 56-60 yaş aralığında 2 kişi, 70 yaşında 1 ve 80 yaşında 1 kişi olduğu tespit edilmiştir⁴⁰⁸.

1602 numaralı ve 1258(1842-1843 M) tarihli nüfus defterine göre Yoncalı köyü nüfusunun yaş ortalaması 24-25 rakamları civarındadır.

Tablo 3.20: 1602 Numaralı Nüfus Defterine Göre Yaş Grupları

Yaş Aralığı	1602(sayısı)						Toplam
	Dere	Enne	Gümüş	Ortaca	Sekiviran	Yoncalı	
0-10	4	36	35	6	29	13	123
11-15	5	10	16	4	20	4	58
16-20	3	9	14	7	8	12	53
21-25	1	9	7	--	5	5	27
26-30	--	3	7	1	4	2	17
31-35	--	4	4	2	4	1	15
36-40	2	4	8	2	9	3	28
41-45	1	6	3	--	5	--	15
46-50	1	3	3	1	6	2	16
51-55		1	4	1	3	2	11
56-60		3	1	3	4	2	13
61-65		--	1	--	1	--	2
66-70		4	2	2	2	1	11
+70		1	1	1		1	4
Toplam	17	93	106	30	100	48	394

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinin nüfuslarını incelediğimizde 1602 numaralı ve 1258(1842-1843 M) tarihli nüfus defterine göre köylerin yaş grupları arasındaki dağılımı Tablo 3.20.'deki gibidir⁴⁰⁹.

⁴⁰⁸ Tablo 3.19. *Yoncalı Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için bkz: BOA. , NFS. d.01602. , s.6-7.

⁴⁰⁹ Bkz: Tablo 3.20. , 1602 Numaralı Nüfus Defterine Göre Yaş Grupları

Daha önceki tablolarda Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere⁴¹⁰, Enne⁴¹¹, Gümüş⁴¹², Ortaca⁴¹³, Sekiviran⁴¹⁴, Yoncalı⁴¹⁵ köylerinin nüfus dağılımını, sayısını ayrıntılı bir şekilde vermeye çalıştık.

Tablo 3.20.'ye göre köylerin toplam nüfusu, 106 erkek nüfus ile Gümüş köyü, 100 erkek nüfus ile Sekiviran köyü, 93 erkek nüfus ile Enne Köyü, 48 erkek Nüfus ile Yoncalı köyü, 30 erkek nüfus ile Ortaca köyü ve 17 erkek nüfus ile Dere köyü olmak üzere toplam 6 köyün erkek nüfus miktarı 394'tür. Bu sayı kadar kadın nüfusu olduğunu tahmin edersek 6 köyün toplam nüfusu 780-800 arasında bir rakam olmaktadır⁴¹⁶.

Köyler arasında nüfus miktarını incelediğimizde en fazla erkek nüfus ile Gümüş köyü birincidir. Gümüş köyünde 106 erkek nüfusu mevcuttur. En fazla nüfus grubu ise 35 kişi ile 1-10 yaş arasındaki yaş gruplarına aittir. Tahmini olarak aynı miktar kadar kadın nüfusu olduğunu kabul edersek köyün toplam nüfusu 212-215 civarlarındadır.

6 köy arasında nüfus miktarı açısından ikinci olan köy ise 100 kişilik nüfusu ile Sekiviran köyüdür. Köyde erkek nüfusu kadar kadın nüfusu olduğunu tahmin ettiğimizde köyün toplam nüfusu aşağı yukarı 200 kişi olmaktadır. Sekiviran köyünde en fazla nüfus 1-10 yaş gurubuna aittir 1-10 yaş aralığında 29 kişi vardır. Köyde ikinci en fazla nüfus ise 11-15 yaş aralığındaki 20 kişilik nüfus gurubuna aittir.

1602 numaralı ve 1258 (1842-1843 M) tarihli nüfus defterine göre 6 köy içinde en fazla nüfusa sahip 3. köy ise 93 kişilik erkek nüfusu ile Enne köyüne aittir. Enne köyünde bir o kadar da kadın nüfusu olduğunu var saydığımızda köyün toplam nüfusu 180-190 civarındadır. Enne köyünde en fazla nüfus 1-10 yaş aralığındaki 36 kişilik nüfus grubuna aittir.

Diğer köylerin nüfuslarını incelediğimizde Yoncalı köyü 48 erkek nüfusu, Ortaca köyü 30 erkek nüfusu ve Dere köyünün 17 erkek nüfusa sahip olduğunu görmekteyiz. Diğer köylerdeki tahminlerimiz gibi bu köylerde de erkek nüfusu kadar

⁴¹⁰ Bkz: Tablo 3.14. *Dere Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca: BOA. , NFS. d.01602. , s. 68.

⁴¹¹ Tablo 3.15. *Enne Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca: BOA. , NFS. d.01602. , s.3-5.

⁴¹² Bkz: Tablo 3.16. *Gümüş Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca: BOA. , NFS. d.01602. , s.76-78.

⁴¹³ Bkz: Tablo 3.17. *Ortaca Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca: BOA. , NFS. d.01602. , s.72.

⁴¹⁴ Bkz: Tablo 3.18. *Sekiviran Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01602. , s.68-71.

⁴¹⁵ Tablo 3.19. *Yoncalı Köyü 1602 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca bkz: BOA. , NFS. d.01602. , s.6-7.

⁴¹⁶ Bkz: Tablo 3.20. , 1602 Numaralı Nüfus Defterine Göre Yaş Grupları.

kadın nüfusu olduğunu kabul ettiğimizde Yoncalı köyü toplam nüfusu 100 civarında, Ortaca köyü 60 civarında ve Dere köyü 40 civarında bir nüfusa sahiptir diyebiliriz.

1258 (1842-1843 M) tarihli nüfus defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerinin nüfus yaş ortalamalarını incelediğimizde her köyün farklı bir nüfus yaş ortalaması olduğu karşımıza çıkmıştır. Elde ettiğimiz verilere göre 17 erkek nüfuslu Dere köyünün nüfus yaş ortalaması 19-20, 94 erkek nüfuslu Enne köyünün 22-23, 106 erkek nüfuslu Gümüş köyünün 21-22, 30 erkek nüfuslu Ortaca köyünün 29-30, 100 erkek nüfuslu Sekiviran köyünün 24-25 ve 48 erkek nüfuslu Yoncalı köyünün nüfus yaş ortalaması 24-25 rakamları civarındadır. Bu verilere göre incelenen köyler içinde en genç ortalamaya sahip köy Dere köyüdür. En yaşlı nüfus ortalamasına sahip köy ise Ortaca köyüdür. Sekiviran ve Yoncalı köylerinin nüfus miktarı farklı olmasına rağmen nüfus yaş ortalamaları yaklaşık olarak aynıdır.

3.4. 1603 NUMARALI NÜFUS DEFTERLERİ

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinin nüfuslarını incelediğimizde 1603 numaralı ve 1259 (1843-1844 M) tarihli nüfus defterinde incelediğimiz Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinin haneleri, şahısların fiziksel ve meslek özellikleri ile birlikte yaş dağılımı verilmiştir. Defter Başbakanlık Osmanlı Arşivinde NFS. D.1603 kodu ile kayıt altındadır.

Defterin kapak kısmında nüfus bilgileri olan köyler taslak halinde verilmemiştir. Defterin ilk sayfasında “Kütahya sancağı kazalarından Kütahya kazasına tabi Gümüş nahiyesinde sakin ve mütemekkin ahali-i İslam'ın miktarını mübeyyin tahrir defterinin suretidir” şeklinde bir açıklama vardır. Bu açıklamadan anlaşılabacağı üzere nüfus sayımı yapılan köyler Müslüman köylerdir.

Defterin giriş kısmındaki 13/I/1259 şeklindeki ibareden 1843-1844 (M) tarihinde kayıt altına tutulduğu anlaşılmaktadır. Defter toplam 62 sayfadan oluşmaktadır.

Tablolar ile 1603 numaralı ve 1259 (1843-1844 M) tarihli nüfus defterine göre Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerinin nüfuslarını ayrıntılı bir şekilde incelemeye çalışacağız.

Tablo 3.21: Dere Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri

1.Hane 1 Uzun boylu Kumral Sakallı Kızıl Başoğlu Seyyid Hüseyin Bin Osman Yaş:46	2. Oğlu Seyyid İsmail Bin Seyyid Hüseyin Yaş: 7	3. Diğer oğlu Seyyid Mehmed Bin Seyyid Hüseyin Yaş:1	4. Hane 2 Süvari Sipahisi Orta boylu Ter bıyıklı Kethüda Ağası Oğlu Halil Bin Ali Yaş: 20	5. Hane 3 Kızılbaş Oğlu Seyyid Salih Bin Ali Yaş:20
6. Karındaşı Şab Seyyid Ebu Bekir Bin Ali Yaş:15	7. Diğer Karındaşı İbrahim Bin Ali Yaş:13	8. Hane 4 Orta boylu Köse Kumral Sakallı İmamoglu Kadri Bin Ömer Yaş:45	9. Oğlu İsmail Bin Kadri Yaş: 13	10. Diğer Oğlu Mehmed Bin Kadri Yaş:9
11 Hane 5 Orta boylu Sarı Sakallı Kadri oğlu Mehmed Bin Kadri Yaş:41	12. Oğlu Kadri Bin Mehmed Yaş:13	13. Diğer Oğlu Ahmed Bin Mehmed Yaş:2	14. Hane 6 Orta Boylu Sarı Bıyıklı Erzurumlu Oğlu Dizdaroğlu Seyyid Hüseyin Bin Ali Yaş:25	15.Karındaşı Ter Bıyıklı Seyyid Halil Bin Ali Yaş: 17
16. Hane 7 Banaz Kazasından olup Kethüda Ağası Oğluna Ortakçı Orta Boylu Kumral Sakallı Banazlı Evzade Oğlu İsmail Bin İbrahim Yaş:40	17. Oğlu Hüseyin Bin İsmail Yaş:12			

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere köyünün nüfusunu incelediğimizde 1603 numaralı ve 1259 (1843-1844 M) tarihli nüfus defterine göre köyde 7 hane olup bu hanelerde ikamet eden 17 erkek nüfus mevcuttur.

1603 numaralı nüfus defterine göre Dere köyünde en fazla nüfusa sahip haneler 3'er erkek nüfusu ile hane 1, hane 3, hane 4, hane 5'tir. Hane 6 ve hane 7'de 2'şer nüfus, hane 1'de ise 1 erkek nüfusu mevcuttur⁴¹⁷.

⁴¹⁷ Bkz: Tablo 3.21. *Dere Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca: BOA. , NFS. d.01603. , s.29.

Dere köyünün 1603 numaralı nüfus defterine göre yaş gruplarının dağılımını incelediğimizde köyde 1-10 yaş arası 4 kişi, 11-5 yaş arası 5 kişi, 16-20 yaş arası 3 kişi, 1 kişi 40 yaşında, 41-45 yaş arası 2 kişi ve 1 kişide 46 yaşında olmak üzere 17 erkek nüfus içinde en yaşlı fert 46 yaşındaki uzun boylu kumral sakallı Kızıl Başoğlu Seyyid Hüseyin Bin Osman'ı görmekteyiz.

Elde ettiğimiz verilere göre köy nüfusunun yaş ortalaması 19-20 rakamları civarındadır.

Tablo 3.22: Enne Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri

1. Hane 1 Orta Boylu Cabbar İru İmamoğlu Hasan Bin Mustafa Yaş:24	2. Oğlu Süleyman Bin Hasan Yaş:1	3. Hane 2 Asakir-i Redif Orta Boylu Sarı Bıyıklı Ahmed Bin Ahmed Yaş:25	4. Oğlu Mehmed Bin Ahmed Yaş 1	5. Hane 3 Orta Boylu Cabbar İru Katroğlu İbrahim Bin Ahmed Yaş:23
6.Hane 4 Orta boylu Sarı Sakallı Delibaşoğlu Mehmed Bin Mustafa Yaş:45	7. Oğlu Ahmed Bin Mehmed Yaş:10	8. Diğer Oğlu Hasan Bin Mehmed Yaş:7	9. Diğer Oğlu Hüseyin Bin Mehmed Yaş:3	10. Hane 5 Orta Boylu Sakallı Hacı İbrahim Oğlu Mehmed Yaş:60
11 Orta Boylu Kumral Köse Sakallı Oğlu Mustafa Bin Himmed Yaş:25	12.Torunu Ahmed Bin Mustafa Yaş:1	Redif Orta Boylu Ter Bıyıklı Diğer Torunu Ali Bin Himmed Yaş:20	13 Hane 6 Orta Boylu Kara Sakallı Hacıoğlu Minnet Yaş:45	14. Oğlu Seyyid Hüseyin Bin Minnet Yaş:12
		Şab Diğer Torunu Mehmed Bin Himmed Yaş:15		
15 Diğer Oğlu Seyyid Mehmed Bin Minnet Yaş:8	16 Diğer Oğlu Murad Bin Minnet Yaş:6	17 Diğer Oğlu Mustafa Bin Minnet Yaş:1	18. Hane 7 Uzun Boylu Kumral Sakallı Kara Mehmed Oğlu Mehmed Bin Minnet Yaş:55	19. Uzun Boylu Ter Bıyıklı Oğlu Ömer Bin Mehmed Yaş: 22
20 Orta Boylu Şab-ı Emret Diğer Oğlu Minnet Bin Mehmed Yaş:15	21. Hane 8 Orta Boylu Kara Sakallı Karındaşı Oğlu Ali Bin Ömer Yaş:45	22. Oğlu Osman Bin Ali Yaş:4	23. Hane 9 Uzun Boylu Kumral Sakallı Emrudi Mustafa Bin Halil Yaş:60	24. Cabbar İru Orta Boylu Oğlu Halil Bin Mustafa Yaş:20
25 Şab-ı emret Diğer Oğlu İbrahim Bin Mustafa Hüve Yaş:15	26. Hane 10 Orta Boylu Ak Sakallı Emir Oğlu İbrahim Bin Ali Yaş:70	27. Uzun Boylu Kara Sakallı Oğlu Ali Bin İbrahim Yaş:30	28. Orta Boylu Kara Bıyıklı Diğer Oğlu Halil Bin İbrahim Yaş:20	29. Şab-ı Emred Diğer Oğlu Hüseyin Bin İbrahim Yaş:13

Tablo 3.22: (devam) Enne Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri

30. Mansurede Orta Boylu Diğer Oğlu Hasan Bin İbrahim Yaş:20	31. Hane 11 Orta Boylu Ak Sakallı Emir Oğlu Ahmed Bin Ali Yaş: Yok	32. Orta Boylu Köse Kara Sakallı Oğlu Mehmed Bin Ali Yaş: 25	33. Diğer Oğlu Süleyman Bin Ahmed Yaş:14	34. Hane 12 Sarı Hasan Oğlu Hasan Bin İsmail Yaş:90
35. Hane 13 Orta Boylu Sarı sakallı Muhtar Oğlu Mehmed Bin Ahmed Yaş:50	36. Orta Boylu Kara Sakallı Oğlu Ahmed Bin Mehmed Yaş:30	37. Orta Boylu Bıyıklı Diğer oğlu Mustafa Bin Mehmed Yaş:25	38. Şab-ı emret Diğer Oğlu Ali Mehmed Yaş: 13	39. Torunu Mahmud Bin Ahmed Yaş: 4
40. Hane 14 Orta Boylu Kumral Köse Sakallı Fatioğlu Mustafa Bin Halil Yaş:45	41. Oğlu Halil Bin Mustafa Yaş: 10	42. Diğer Oğlu Ahmed Bin Mustafa Yaş:8	43. Diğer Oğlu Mehmed Bin Mustafa Yaş: 1	44. Hane 15 Orta Boylu Aksakallı Sumak oğlu Ahmed Bin Hüseyin Yaş: 70
45 Şab-I Emret Oğlu Mustafa Bin Hüseyin Yaş:15	46.Uzun Boylu Kara Sakallı Redif Öteki Oğlu Ali Bin Ali Yaş: 35	47. Oğlu Süleyman Bin Ali Yaş:3	48.Diğer Oğlu Ahmed Bin Ali Yaş: 1	49. Uzun Boylu Kara Bıyıklı Öteki Karındaşı İnegöllü Oğlu Ahmed Bin Ali Yaş:25
50. Oğlu Halil Bin Ahmed Yaş: 1	51. Hane 16 Orta Boylu Köse Sakallı Fatioğlu Hüseyin Bin Halil Yaş: 40	52.Oğlu Mehmed Bin Hüseyin Yaş:8	53.Diğer Oğlu Ahmed Bin Hüseyin Yaş:3	54.Hane 17 Orta Boylu Kumral Sakallı Kemalolu Mehmed Yaş:50
55.Orta Boylu Şab Emred Oğlu İbrahim Bin Mehmed Yaş:18	56.Diğer Oğlu Seyyid Ali Bin Mehmed Yaş:8	57.Hane 18 Orta Boylu Ter Bıyıklı Aşıroğlu Ahmed Bin Hasan Yaş:25	58.Hane 19 Kethüda oğlu İbrahim Bin İbrahim Yaş:4	59.Hane 20 Orta Boylu Kara Sakallı Aşıroğlu Mehmed Bin Hüseyin Yaş:45
60.Oğlu Seyyid Hüseyin Bin Mehmed Yaş:10	61.Diğer Oğlu İsmail Bin Mehmed Yaş:7	62.Diğer Oğlu Ali Bin Mehmed Yaş:1	63.Hane 21 Orta Boylu Kara Sakallı Mahmud Oğlu Ahmed Bin Ali Yaş:40	64.Oğlu Ali Bin Ahmed Yaş:7
65.Diğer Oğlu Mahmud Bin Ahmed Yaş:1	66.Hane 22 Orta Boylu Kır Sakallı Osman Bin İbrahim Yaş:50	67.Oğlu İbrahim Bin Osman Yaş:10	68.Hane 23 Uzun Boylu Akça Sakallı Kulkaloğlu Ahmed Bin Mehmed Yaş:60	69.Hane 24 Kara Sakallı Topal Fatioğlu Seyyid İsmail Bin Mehmed Yaş:45

Tablo 3.22: (devam) Enne Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri

70.Şab-1 Emred Oğlu Mehmed Bin İsmail Yaş:15	71.Diğer Oğlu Mustafa Bin İsmail Yaş:10	72.Diğer Oğlu Seyyid Ahmed Bin İsmail Yaş:8	73.Hane 25 Orta Boylu Kır Sakallı Osmanoğlu Mehmed Bin Ali Yaş:60	74.Orta Boylu Kara Sakallı Oğlu Halil Bin Mehmed Yaş:35
75.Torunu Süleyman Bin Halil Yaş:35	76.Diğer Torunu Mehmed Bin Halil Yaş:3	77.Diğer Torunu Ahmed Bin Halil Yaş:1	78.Hane 26 Kısa Boylu Kır Sakallı Osmanoğlu Ahmed Bin Hail Yaş:68	79.Orta Boylu Kara Sakallı Oğlu Halil Bin Ahmed Yaş:35
80.Orta Boylu Ter Bıyıklı Diğer Oğlu Süleyman Bin Ahmed Yaş:20	81.Şab-1 Emred Diğer Oğlu Alin Bin Ahmed Yaş:17	82.Torunu İbrahim Bin Halil Yaş:9	83.Diğer Torunu Ahmed Bin Halil Yaş:1	84.Hane 27 Orta Boylu Sarı Sakallı Cambazoğlu Ali Bin Süleyman Yaş:35
85.Asakir-i Mansurede Orta Boylu Ter Bıyıklı Ahmed Bin Süleyman Yaş:20	86.Şab-1 emret Diğer Karındaşı Halil Bin Süleyman Yaş:15	87.Hane 28 Uzun Boylu Ak Sakallı Araboğlu Süleyman Bin Hasan Yaş:70	88.Orta Boylu Sarı Sakallı Oğlu Seyyid Mehmed Bin Süleyman Yaş:40	89.Ter Bıyıklı Diğer Oğlu Mustafa Bin Süleyman Yaş:20
90.Torunu Hasan Bin Mehmed Yaş:2	91.Hane 29 Uzun Boylu Kara Sakallı Fatioğlu Ahmed Bin İbrahim Yaş:40	92.Oğlu İsmail Bin Ahmed Yaş:10	93.Hane 30 Orta Boylu Ter Bıyık Fatioğlu Himmmed Bin İbrahim Yaş:30	

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerinin nüfuslarını incelediğimizde 1603 numaralı ve 1259 (1843-1844 M) tarihli nüfus defterinde Enne köyü nüfus bilgileri hakkında ayrıntılı bilgi verilmiştir.

Enne köyünde 30 hane mevcut olup bu hanelerde oturan erkek nüfus sayısı 93'tür. Fakat hane 5'te ikamet eden orta boylu sakallı Hacı İbrahim Oğlu Mehmed 'in iki torunu kayıt altına alınırken kayıt numaraları yazılmamıştır. Bu iki nüfusu da saydığımızda köyün toplam erkek nüfusu 95'tir⁴¹⁸.

1603 numaralı ve 1259 (1843-1844 M) tarihli nüfus defterine göre Enne köyünde en kalabalık hane, 7 erkek nüfusu ile hane 7'dir. Köyde en az 1 erkek nüfusu olan haneler ise: Hane 12, hane 18, hane 19 ve hane 23'tür. Diğer hanelerde ise erkek nüfus miktarları 2 ile 6 arasında değişmektedir.

⁴¹⁸ BOA. , NFS. d.01603. , s.2.

Enne köyü nüfusunun yaş grupları arasındaki dağılımını incelediğimizde köyde genel olarak 1-90 yaşları arasında nüfus barınmaktadır. Köyün en yaşlı ferdi hane 12’de ikamet eden Sarı Hasan Oğlu Hasan Bin İsmail’dir. Bu şahsın yaşı 90’dır.

Köyde genel olarak 1-10 yaş aralığında 35 kişi, 11-15 yaş aralığında 10 kişi, 16-20 yaş aralığında 9 kişi, 21-25 yaş aralığında 9 kişi, 26-30 yaş aralığında 3 kişi, 31-35 yaş aralığında 5 kişi, 36-40 yaş aralığında 4 kişi, 41-45 yaş aralığında 6 kişi, 46-50 yaş aralığında 3 kişi, 1 kişi 55 yaşında, 56-60 yaş aralığında 4 kişi, 66-70 aralığında 4 kişi ve 1 kişi de 90 yaşında olarak dağılım göstermektedir. Ayrıca nüfus defterinde hane 11’de ikamet eden orta boylu aksakallı Emir Oğlu Ahmed Bin Ali’nin yaşı yazılmamıştır. Fakat fiziksel özelliklerini incelediğimizde aksakallı olarak kayıt altına alınmıştır. Bizde bu bilgilerden tahmin yürüterek bu şahsın yaşının 60-65 yaşları arasında olduğunu söyleyebiliriz⁴¹⁹.

1603 numaralı nüfus defterine göre Enne köyünün nüfus yaş ortalaması 23-24 rakamları arasındadır. Bu ortalama, genç olarak kabul edilebilecek bir ortalama değildir.

⁴¹⁹ Bkz: Tablo 3.22. *Enne Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01603. , s.2-3.

Tablo 3.23: Gümüş Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri

1. Hane 1 Kapucu Oğlu Orta Boylu Kır Sakallı Ahmed Bin Abdurrahman Yaş:65	2. Öteki Oğlu Orta Boylu Sarı Bıyıklı İmamoğlu Ahmed Bin Mustafa Yaş: 25	3. Hane 2 Boyacıoğlu Orta Boylu Kara Sakallı Ömer Bin Mustafa Yaş: 53	4. Oğlu Az Bıyıklı Hüseyin Bin Ömer Yaş: 22	5. Diğer Oğlu Hasan Bin Ömer Yaş: 12
6. Torunu İbrahim Bin Hüseyin Yaş: 5	7. Diğer Torunu Halil Bin Hüseyin Yaş: 4	8. Hane 3 Aksakal oğlu Uzun Boylu Sarı Sakallı Halil Bin Halil Yaş: 43	9. Oğlu Ali Bin Halil Yaş: 6	10. Diğer Oğlu Mehmed Bin Halil Yaş:1
11. Uzun Boylu Kumral Sakallı Aksakal Ahmed Bin Halil Yaş: 37	12. Oğlu Hasan Bin Ahmed Yaş: 5	13. Diğer Oğlu Hüseyin Bin Ahmed Yaş:3	14. Hane 4 Aksakaloğlu Uzun Boylu Sarı Bıyıklı Osman Bin Süleyman Yaş:28	15.Oğlu Hüseyin Bin Süleyman Yaş:1
16.Aksakaloğlu Uzun Boylu Ter Bıyıklı Ali Bin Süleyman Yaş:17	17.Karındaşı Süleyman Bin Süleyman Yaş:13	18.Hane 5 Tekkenişinoğlu Uzun Boylu Kır Sakallı Seyyid Mustafa Bin Hüseyin Yaş:60	19.Oğlu Uzun Boylu İnce Bıyıklı Seyyid Ali Bin Mustafa Yaş:24	20.Galatada Tekke hanede Mevlevi Diğer Oğlu Derviş Mehmed Bin Mustafa Yaş:20
21.Diğer Oğlu Şab Ebubekir Bin Mustafa Yaş:15	22.Torunu Süleyman Bin Ali Yaş:1	23.Hane 6 Tekkenişinoğlu Uzun Boylu Sarı Kır Sakallı Seyyid Ahmed Bin Hüseyin Yaş:55	24.Hindiler Şeyhi Yanında Hizmetkâr Oğlu Uzun Boylu Kara Bıyıklı Seyyid Ömer Bin Seyyid Ahmed Yaş:26	25.Diğer Oğlu Seyyid Hüseyin Bin Seyyid Ahmed Yaş:15
26.Diğer Oğlu Seyyid Mehmed Bin Ahmed Yaş:11	27.Diğer Oğlu Seyyid Abdurrahman Bin Ahmed Yaş:8	28.Diğer Oğlu Seyyid Ahmed Bin Ahmed Yaş:5	29.Hane 7 Delibaşoğlu Kır Sakallı Seyyid Emin Bin Hüseyin Yaş:30	30.Oğlu Seyyid İsmail Bin Emin Yaş:13
31.Diğer Oku Seyyid Salih Bin Emin Yaş:8	32.Diğer Oğlu Seyyid Ahmed Bin Emin Yaş:5	33.Hane 8 Delibaşoğlu Uzun Boylu Seyyid Cafer Bin Hasan Yaş:48	34.Oğlu Ali Bin Cafer Yaş:10	35.Hane 9 Ömercikoğlu Uzun Boylu Aylak Hüseyin Bin Mehmed Yaş:17
36.Hane 10 Ömercikoğlu Uzun Boylu Ter Bıyıklı İbrahim Bin İsmail Yaş:17	37.Kabasakallı Kısa Boylu Kara Bıyıklı Seyyid Mehmed Bin Derviş Osman Yaş:35	38.Hane 11 Ömercikoğlu Uzun Boylu Kara Bıyıklı Ali Bin Osman Yaş:27	39.Oğlu Abdurrahman Bin Ali Yaş:3	40.Hane 12 Çiloğlu Uzun Boylu Mavi Gözlü Süleyman Bin Musa Yaş:50

Tablo 3.23: (devam) Gümüş Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri

41.Oğlu Şab Halil Bin Süleyman Yaş: 15	42. Diğer Oğlu İbrahim Bin Süleyman Yaş:12	43. Hane 13 Bir Gözü Alil Cinoğlu? Uzun Boylu Esmer Ahmed Bin Musa Yaş: 55	44. Oğlu Şab Ali Bin Ahmed Yaş:16	45. Hane 13 Recepoğlu Ali Bin Mehmed Yaş:16
46.Eniştesi Uzun Boylu Kara Sakallı Kariş İbrahim Bin Ali Yaş:40	47. Oğlu Mehmed Bin İbrahim Yaş:3	48. Hane 14 Sarıoğlu Uzun boylu Kara Sakallı Hasan Bin Hüseyin Yaş:36	49. Oğlu Hüseyin Bin Hasan Yaş:10	50. Hane 15 Gazioğlu Uzun Boylu Sarı Sakallı Hasan Bin Mustafa Yaş:40
51. Hane 16 Dervişoğlu Ak Sakallı Hüseyin Bin Salih Yaş:70	52 Hane 17 Çocuk Durmuşoğlu Hasan Bin Hasan N Yaş:7	53. Öteki karındaşı Uzun Boylu Sarı Sakallı Hacı Osmanoğlu Hüseyin Bin Hacı Osman Yaş:35	54.Oğlu Osman Bin Hüseyin Yaş:1	55. Hane 18 Orta Boylu Sarı Sakallı Mahmudoğlu Bin Halil Yaş:45
56. Oğlu Halil Bin Osman Yaş:13	57. Hane 19 Molla Ömeroğlu Uzun Boylu Sarı Bıyıklı Ömer Bin Osman Yaş:23	58.Oğlu Osman Bin Ömer Yaş:3	59.Diğer Oğlu Bekir Bin Ömer Yaş:1	60.Hane 20 İsa oğlu Orta Boylu Ter Bıyıklı Ali Bin Mehmed Yaş:18
61.Hane 21 Berber Oğlu Uzun Boylu Ak Sakallı Vakıflı İsmail Bin Hüseyin Yaş:70	62.Oğlu Uzun Boylu Köse Sakallı Halil Bin İsmail Yaş:40	63.Diğer Oğlu Uzun Boylu Köse Sakallı Hüseyin Bin İsmail Yaş:38	64.Asker-i Redif Diğer Oğlu Hasan Bin İsmail Yaş:35	65.Torunu İbrahim Bin Halil Yaş:8
66.Diğer Torunu Ahmed Bin Halil Yaş:3	67.Diğer Torunu Mustafa Bin Hüseyin Yaş:6	68.Diğer Torunu Ali Bin Hüseyin Yaş:1	69.Hane 22 Bektaşoğlu Orta Boylu Kumral Sakallı Hüseyin Bin Bektaş Yaş:30	70.Oğlu Şab Mehmed Bin Hüseyin Yaş:17
71.Diğer Oğlu Ali Bin Mehmed Yaş:14	72.Diğer Oğlu Hüseyin Bin Mehmed Yaş:11	73.Mehmedcikoplu Hüseyin Bin Mustafa Yaş:8	74.Karındaşı Seyyid İbrahim Bin Mustafa Yaş:1	75.Hane 24 Şehirlioğlu Orta Boylu Kara Sakallı Seyyid Süleyman Bin Salih Yaş:45
76.Oğlu Orta Boylu Sarı Bıyıklı Seyyid Mustafa Bin Süleyman Yaş:22	77.Asker-i Redif Oğlu Ter Bıyıklı Seyyid Abdurrahman Bin Süleyman Yaş:18	78.Oğlu Ali Bin Süleyman Yaş:14	79.Diğer Oğlu İbrahim Bin Süleyman Yaş:9	80.Diğer Oğlu Ahmed Bin Süleyman Yaş:5

Tablo 3.23: (devam) Gümüş Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri

81.Torunu Halil Bin Mustafa Yaş:1	82.Diğer Torunu Mehmed Bin Mustafa Yaş Yok	83.Hane 25 Yörükoğlu Orta Boylu Sarı Sakallı İbrahim Bin Halil Yaş:32	84.Oğlu Hüseyin Bin İbrahim Yaş:4	85.Diğer Oğlu Halil Bin İbrahim Yaş:1
86.Hane 26 Namazoğlu Orta Boylu Ak Sakallı Ahmed Bin İbrahim Yaş:80	87.Oğlu Orta Boylu Kara Bıyıklı Hasan Bin Ahmed Yaş:30	88.Diğer Oğlu Süleyman Bin Ahmed Yaş:1	89.Diğer Oğlu Ter Bıyıklı Hüseyin Bin Ahmed Yaş:22	90.Hane 27 10 senedir Tekait Değirmencioğlu Hüseyin Bin Hasan Yaş:50
91.Karındaşı Orta Boylu Ter Bıyıklı Masdan Bin Hasan Yaş:19	92.Öteki karındaşı Şab Karıoğlu Mehmed Bin Ömer Yaş:16	93.Diğer Karındaşı Ali Bin Ömer Yaş:14	94.Diğer Karındaşı Hasan Bin Ömer Yaş:10	95.Hane 28 Orta Boylu Kara Sakallı Kethüdaoğlu İsmail Bin Ahmed Yaş:50
96. Oğlu Ahmed Bin İsmail Yaş:14	97. Diğer oğlu Kara Mustafa Bin Ahmed Yaş:12	98. Hane 29 Orta boylu Çil Yüzlü Alioğlu Mustafa Bin Ahmed Yaş:35	99. Oğlu Mehmed Bin Mustafa Yaş:5	100.Hane 30 Hatipoğlu Orta Boylu Kara Sakallı Kadı Osman Bin Mustafa Yaş:50
101.Oğlu Şab Seyyid Ali Bin Osman Yaş:14	102.Hane 31 Karaağaç Karyeli Karıoğlu Orta Boylu Kara Sakallı Süleyman Bin Ali Yaş:40	103.Yine Memleketine gitmiş Nefesi Eğriöz'den Olup Hizmetkâr İbrahim Bin Yaş:17	104.Hane 33 Durmuşoğlu Şab Mehmed Bin Ali Yaş:17	105.Hane 33 Mehmedçik oğlu Sarı Bıyıklı Hasan Bin Hüseyin Yaş:28
106.Oğlu Hüseyin Bin Hasan Yaş:1				

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Gümüş köyünün nüfus bilgilerini incelediğimizde 1603 numaralı ve 1259 (1843-1844 M) tarihli nüfus defterine göre köyde 33 hane olup bu hanelerde ikamet eden 106 erkek nüfusu mevcuttur.

Gümüş köyü hanelerin nüfus miktarını incelediğimizde en kalabalık haneler: Hane 21 ile hane 24'tür. Bu hanelerde 8'er erkek nüfusu mevcuttur. En az 1 erkek

nüfusunun olduğu haneler ise hane 9, hane16, hane 20 ve hane 33'tür. Köyün diğer hanelerinde nüfus dağılımı ise 2 ile 7 rakamları arasındadır⁴²⁰.

1603 numaralı ve 1259 (1843-1844 M) tarihli nüfus defterine göre köyde nüfusun yaş dağılımı 1-80 yaşları arasında olup köyün en yaşlı ferdi hane 26'da ikamet eden 80 yaşındaki Namaz oğlu orta boylu ak sakallı Ahmed Bin İbrahim'dir.

Gümüş köyünün 1603 numaralı ve 1259 (1843-1844 M) tarihli nüfus defterine göre nüfusun yaş grupları arasındaki dağılımını incelemek gerekirse köyde 1-10 yaş aralığında 34 kişi, 11-15 yaş aralığında 16 kişi, 16-20 yaş aralığında 13 kişi, 21-25 yaş aralığında 6 kişi, 26-30 yaş aralığında 7 kişi, 31-35 yaş aralığında 5 kişi, 36-40 yaş aralığında 7 kişi, 41-45 yaş aralığında 3 kişi, 46-50 yaş aralığında 6 kişi, 51-55 yaş aralığında 3 kişi, 56-60 yaş aralığında 2 kişi, 1 kişi 65 yaşında, 1 kişi 70 yaşında, 1 kişide 80 yaşındadır. Hane 24 Şehirlioğlu orta boylu kara sakallı Seyyid Süleyman Bin Salih'in 82. kayıttaki torunu olan Mehmed Bin Mustafa'nın yaş bilgileri yazılmamıştır. Fakat tahminimizce diğer torunlarının yaşlarından anlaşılabileceği üzerine bu torununun yaşı 1-10 yaş aralığındadır⁴²¹.

Elde edilen verilere göre köy nüfusunun yaş ortalaması 21-22 rakamları civarında olup bu ortalama genç sayılabilecek bir ortalama değildir.

⁴²⁰ Bkz: Tablo 3.23. *Gümüş Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01603. , s.33-34.

⁴²¹ Bkz: Tablo 3.23. *Gümüş Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01603. , s.33-34.

Tablo 3.24: Ortaca Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri

1 Hane 1 Orta Boylu Sarı Sakallı Döndü oğlu Osman Bin Halil Yaş:55	2. Oğlu Ter Bıyıklı Mehmed Bin Süleyman Yaş:16	3. Hane 2 Orta Boylu Kır Sakallı Aşır Oğlu Mustafa Bin Satılmış Yaş: 60	4. Oğlu Şab İsmail Bin Mustafa Yaş: 15	5. Diğer Oğlu Mehmed Bin Mustafa Yaş: 11
6. Diğer Oğlu Süleyman Bin Mustafa Yaş:8	7.Hane 3 Orta Boylu Çil Yüzlü Döndü Mustafa Bin Mustafa Yaş:32	8. Hane 4 Orta Boylu Aksakallı Aşıroğlu Ali Bin Mustafa Yaş:70	9. Orta Boylu Kara Sakallı Oğlu Süleyman Bin Ali Yaş:40	10. Orta Boylu Sarı Sakallı Diğer Oğlu Mustafa Bin Ali Yaş:35
11. Torunu İbrahim Bin Süleyman Yaş:6	12. Karındaşı Mehmed Bin Süleyman Yaş:4	13. Diğer Karındaşı Ali Bin Süleyman Yaş: 2	14. Hane 5 Orta Boylu Köse Sakallı Solakoğlu Ömer Bin Ahmed Yaş:70	15. Oğlu Camı İri Ahmed Bin Ömer Yaş: 19
16. Diğer Oğlu Mustafa Bin Ömer Yaş: 8	17. Hane 6 Yek Çeşm Orta Boylu Kara Sakallı Solakoğlu Mehmed Bin Ömer Yaş:37	18. Oğlu Ali Bin Mehmed B Yaş:2	19. Orta Boylu Kara Sakallı Kara Aşıroğlu Osman Bin Ali Yaş:60	20. Karındaşı Orta Boylu Kara Sakallı Mustafa Bin Mustafa Yaş: 30
21. Hane 7 Orta Boylu Cabbar İru Çakıroğlu Ahmed Bin Hüseyin Yaş:20	22. Karındaşı İkiz Himmed Bin Hüseyin Yaş:16	23. Diğer Karındaşı Şab İkiz Mehmed Bin Hüseyin Yaş:16	24. Hane 8 Orta Boylu Sarı Sakallı Neslihan Oğlu Ahmed Bin Osman Yaş:50	25. Oğlu Mehmed Bin Ahmed Yaş:12
26. Hane 9 Eğriöz Kazasından Köprücük Karyesinden Olup Hizmetkâr Orta Boylu Ter Bıyıklı Kara Mehmed Oğlu Himmed Bin Halil Yaş:18	27. Kızılca Karyesinden olup Hizmetkâr Orta Boylu Ter Bıyıklı Emir Süleyman Oğlu Seyyid Süleyman Bin Mustafa Yaş:18	28.Hane 10 Uzun Boylu Kır Sakallı Koca Osman Oğlu Mehmed Bin Mustafa Yaş:50	29. Oğlu Mustafa Bin Mehmed Yaş:12	30. Hane 11 Uzun boylu Ak Sakallı Şehür kazasından olup Unakçı Ustası Suhte/sohta? Oğlu Mustafa Bin Abdullah Yaş:80

1603 numaralı ve 1259 (1843-1844 M) tarihli nüfus defterine göre Ortaca köyünde toplam 11 hane olup bu hanelerde 30 erkek nüfusu vardır. Hanelerin nüfus dağılımına baktığımızda en fazla nüfusa sahip hane, 6 erkek nüfusu ile hane 4'tür.

Köyde en az 1 erkek nüfusu olan haneler ise hane 3 ile hane 11'dir. Diğer hanelerde nüfus dağılışı ise 2-5 rakamları arasında değişmektedir⁴²².

Ortaca köyü hanelerinin nüfus bilgilerinin yaş dağılımını incelediğimizde köyde genel olarak yaş dağılımı 1- 80 yaşları arasında olup köyün en yaşlı ferdi 80 yaşında olan uzun boylu ak sakallı Şehür Kazasından olup Unakçı? Ustası Suhte Oğlu Mustafa Bin Abdullah'tır. Ayrıca köyün yaş grupları arasındaki dağılımını incelediğimizde köyde 1-10 yaş aralığında 6 kişi, 11-15 yaş aralığında da 4 kişi, 16-20 yaş aralığında 7 kişi, 1 kişi 30 yaşında, 31-35 yaş aralığında 2 kişi, 36-40 yaş aralığında 2 kişi, 46-50 yaş aralığında 2 kişi, 1 kişi 55 yaşında, 2 kişi 60 yaşında, 2 kişi 70 yaşında ve 1 kişi 80 yaşında olmak üzere toplamda 30 erkek nüfusu mevcuttur.

Ortaca köyünün 1603 numaralı nüfus defterinden elde edilen verilerine göre köy nüfusunun yaş ortalaması 29-30 rakamları civarında olup incelenen köyler arasında en yaşlı ortalamaya sahip olan köydür.

Tablo 3.25: Sekiviran Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri

1 Hane 1 Kütahya Paşa mahallesin de Uzun Boylu Kara Sakallı Kahvecioğlu Mehmed Bin İbrahim Yaş: 46	2. Oğlu İbrahim Bin Mehmed Yaş: 10	3. Diğer Oğlu Ali Bin Mehmed Yaş:7	4. Hane 2 Orta Boylu Sarı Bıyıklı Koca Hasanoğlu Masdan Bin Ali Yaş: 25	5. Karındaşı Süleyman Bin Ali Yaş: 11
6. Hane 3 Koca Hasanoğlu Şab Mehmed Bin Ömer Yaş: 13	7. Hane 4 Kısa Boylu Kara Sakallı Bekâroğlu Hüseyin Bin Hasan Yaş: 38	8. Oğlu Mehmed Bin Hüseyin Yaş: 11	9. Diğer Oğlu Himmed Bin Hasan Yaş: 9	10. Hane 5 Orta Boylu Sakallı Berikoğlu Halil Bin Ahmed Yaş: 56
11. Oğlu Uzun Boylu Ter Bıyıklı Ahmed Bin Halil Yaş: 22	12. Diğer Oğlu Şab Abdulkadir Bin Halil Yaş: 15	13. Diğer Oğlu İbrahim Bin Halil Yaş: 12	14. Hane 6 Orta Boylu Kara Sakallı İmamoğlu Osman Bin Halil Yaş:40	15. Oğlu Abdullah Bin Osman Yaş: 11
16.Diğer Oğlu İsmail Bin Masdan Yaş: 11	17. Hane 7 Orta Boylu Sarı Bıyıklı İmamoğlu Arif Bin İsmail Yaş:28	18. Hane 8 Orta Boylu Kır Sakallı Bekâroğlu Süleyman Bin İbrahim Yaş:70	19.Oğlu Ali Bin Süleyman Yaş: 14	20. Hane 9 Orta Boylu Kara Sakallı Âlimeoğlu Seyyid Masdan Bin İsmail. Yaş:40

⁴²² Bkz: Tablo 3.24. *Ortaca Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri*; Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01603. , s. 31.

Tablo 3.25: (devam) Sekiviran Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri

21.Oğlu İsmail Bin Masdan Yaş: 11	22. Hane 10 Orta Boylu Kır Sakallı Halil Paşaoğlu Ali Bin Mehmed Yaş: 60	23. Oğlu Orta Boylu Kara Sakallı İbrahim Bin Ali Yaş:36	24. Diğer Oğlu Orta Boylu İnce Bıyıklı Mehmed Bin Ali Yaş: 22	25. Diğer Oğlu Ter Bıyıklı Osman Bin Ali Yaş: 17
26. Diğer Oğlu Ahmed Bin Ali Yaş:14	27. Torunu İsmail Bin İbrahim Yaş: 5	28. Diğer Torunu Mustafa Bin Mehmed Yaş:1	29.Hane 11 Orta Boylu Kara Sakallı İmamoğlu Seyyid Mehmed Bin Emir Ali Yaş:55	30.Oğlu Seyyid Ali Bin Mehmed Yaş:13
31.Hane 12 Orta Boylu Sarı Bıyıklı Muslihiddinoğlu Seyyid Mehmed Bin Mustafa Yaş:33	32.Karındaşı Orta Boylu Kara Bıyıklı Seyyid Hüseyin Bin Mustafa Yaş:24	33.Diğer Karındaşı Ter Bıyıklı Muslihiddin Bin Mustafa Yaş:17	34.Diğer Karındaşı Ter Bıyıklı Hüseyin Bin Mustafa Yaş:15	35.Hane 13 Orta Boylu Sakallı Arnabutoğlu Osman Bin Mehmed Yaş:75
36.Oğlu İnce Bıyıklı İsmail Bin Osman Yaş:18	37.Hane 14 Orta Boylu Kara Sakallı İmamoğlu Veyis Bin Osman Yaş:35	38.Oğlu Şab Halil Bin Veyis Yaş:13	39.Diğer Oğlu Hüseyin Bin Veyis Yaş:11	40.Hane 15 Orta Boylu Kara Sakallı İmam Osmanoğlu Ahmed Bin Osman Yaş:30
41.Hane 16 Orta Boylu Kır Sakallı Dağcıoğlu Mustafa Bin Kadir Yaş:60	42.Orta Boylu Kara Sakallı Oğlu Ali Bin Mustafa Yaş:35	43.Torunu Mehmed Bin Ali Yaş:3	44.Hane 17 Kısa Boylu Kara Sakallı Dağcıoğlu Osman Bin Kadir Yaş:45	45.iyaz? Bin Osman Yaş:11
46.Diğer Oğlu Mehmed Bin Osman Yaş:8	47.Hane 18 Uzun Boylu Kır Sakallı Arnabutoğlu Halil Bin Hasan Yaş:50	48.Oğlu İbrahim Bin Halil Yaş:10	49.Diğer Oğlu Hasan Bin Halil Yaş:5	50.Diğer Oğlu Hüseyin Bin Halil Yaş:2
51.Hane 19 Uzun Boylu Kır Sakallı Arnabutoğlu Mehmed Bin Hasan Yaş:48	52.Hane 20 Orta Boylu Köse Sakallı Arnabutoğlu Hüseyin Bin Hasan Yaş:40	53.Hane 20 Orta Boylu Kır Sakallı Emiroğlu Seyyid Ali Bin Hüseyin Yaş:45	54.Oğlu Hüseyin Bin Ali Yaş:10	55.Diğer Oğlu İsmail Bin Ali Yaş:7
56.Hane 21 Orta Boylu Kır Sakallı Topaloğlu Ömer Bin Mehmed Yaş:50	57.Oğlu Ömer Bin Mehmed Yaş:5	58.Hane 22 Şerefoğlu Şab hüve İbrahim Bin İsmail Yaş:14	59.Hane 23 Orta Boylu Kır Sakallı Arnabutoğlu Ali Bin Mehmed Yaş:65	60.Oğlu Ter Bıyıklı Mehmed Bin Ali Yaş:20

Tablo 3.25: (devam) Sekiviran Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri

61.Diğer Oğlu Ekber Ahmed Bin Ali Yaş:13	62. Hane 24 Orta Boylu Kumral Sakallı Veyis Oğlu Halil Bin Süleyman Yaş:55	63. Oğlu Şab Süleyman Bin Halil Yaş: 15	64. Hane 25 Orta Boylu Kara Sakallı Üveys Oğlu Durmuş Bin Süleyman Yaş:45	65. Hane 26 Orta Boylu Sarı Köse Sakallı Veyis Oğlu Mehmed Bin Süleyman Yaş:40
66. Oğlu Süleyman Bin Mehmed Yaş:1	67. Hane 27 Orta Boylu Kara Köse Sakallı Köseoğlu Hüseyin Bin Ayvaz Yaş:50	68. Orta Boylu Kır Sakallı Köseoğlu Süleyman Bin Ayvaz Yaş: 60	69. Oğlu İsmail Bin Süleyman Yaş:13	70. Diğer Oğlu Mustafa Bin Süleyman Yaş:2
71.Hane 28 Orta Boylu Köse Sarı Sakallı Dedeoğlu Ahmed Bin Mehmed Yaş:40	72.Öteki oğlu Şab Hüseyin Bin Ahmed Yaş:15	73.Diğer Oğlu Halil Bin Mehmed Yaş:3	74.Diğer Oğlu İbrahim Bin Mehmed Yaş:3	75.Hane 29 Orta Boylu Köse Sarı Sakallı Dedeoğlu Himmed Bin Mehmed Yaş:45
76.Orta Boylu Köse Sakallı Karındaşı Ömer Bin Mehmed Yaş:35	77.Asker-i Mansurede Diğer Karındaşı Bekir Bin Mehmed Yaş:25	78.Hane 30 Orta Boylu Kara Sakallı Köseoğlu Mustafa Bin Davut Hüve Yaş:50	79.Oğlu Şab İsmail Bin Mustafa Yaş:16	80.Diğer Oğlu Davut Bin Mustafa Yaş:2
81.Hane 31 Ter Bıyıklı Eyüp Paşaoğlu Muslih Bin Masdan Yaş:18	82.Karındaşı Şab Mehmed Bin Masdan Yaş:15	83.Diğer Karındaşı Seyyid İbrahim Bin Masdan Yaş:10	84.Hane 32 Uzun Boylu Kara Sakallı Eyüpoğlu Hasan Kethüda Bin Muslih Yaş:40	85.Oğlu Mehmed Bin Hasan Yaş:5
86.Diğer Oğlu İsmail Bin Hasan Yaş:2	87.Hane 33 Orta Boylu Ağraç Kahvecioğlu Ahmed Bin Ömer Yaş:35	88.Bir Eli Çolak Karındaşı Orta Boylu Kara Bıyıklı Mehmed Bin Ömer Yaş:30	89.Oğlu Ömer Bin Ahmed Yaş:1	90.Hane 34 Orta Boylu Kara Sakallı Deli Berberoğlu Ali Bin Süleyman Yaş:40
91.Oğlu Süleyman Bin Ali Yaş:10	92.Diğer Oğlu Mustafa Bin Ali Yaş:7	93.Öteki Oğlu Şab Mehmed Bin Abdullah Yaş:15	94.Hane 35 Orta Boylu Kara Ahmed Oğlu Halil Bin Ali Yaş:55	95.Oğlu Ter Bıyıklı Ali Bin Halil Yaş:17
96.Diğer Oğlu Şab İbrahim Bin Ali Yaş:15	97.Diğer Oğlu Mehmed Bin Ali Yaş:5	98.Hane 36 Şehirlioğlu İsmail Bin Mustafa Bin Mustafa Yaş:10	99.Hane 37 Kuru Çaylı Orta Boylu Sakallı Kabasakaloğlu Abidin Bin Ömer Yaş:45	100.Karındaşı Ter Bıyıklı İbrahim Bin Ömer Yaş:18

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Sekiviran köyünün nüfusunu incelediğimizde 1603 numaralı ve 1259 (1843-1844 M) tarihli nüfus defterine göre köyde toplamda 37 hane olup bu hanelerde ikamet eden 100 erkek nüfusu vardır.

Sekiviran köyü nüfusunu hanelere dağılımı açısından incelediğimizde köyde 37 hane olup bu hanelerde en fazla nüfus, 10. hanede ikamet eden 60 yaşında olan orta boylu kır sakallı Halil Paşa Oğlu Ali Bin Mehmed'e aittir. Bu hanede 7 erkek ikamet etmektedir. Ayrıca köyde en az 1 erkek nüfusa sahip haneler ise: Hane 3, hane 7, hane 15, hane 19, hane 20, hane 22, hane 25, hane 36'dır. Köyün diğer hanelerinde nüfus dağılımı ise hane başına 2-6 kişi arasındadır. Köyün en yaşlı ferdi hane 13'de ikamet eden ve 75 yaşında olan orta boylu sakallı Arnabutoğlu Osman Bin Mehmed'tir.

1603 numaralı ve 1259 (1843-1844 M) tarihli nüfus defterine göre Sekiviran köyü nüfusunun yaş dağılımını incelediğimizde genel olarak 1-10 yaş aralığında 26 kişi, 11-15 yaş aralığında 23 kişi, 16-20 yaş aralığında 8 kişi, 21-25 yaş aralığında 5 kişi, 26-30 yaş aralığında 3 kişi, 31-35 yaş aralığında 5 kişi, 36-40 yaş aralığında 9 kişi, 41-45 yaş aralığında 5 kişi, 46-50 yaş aralığında 6 kişi, 51-55 yaş aralığında 3 kişi, 56-60 yaş aralığında 4 kişi, 1 kişi 65 yaşında, 1 kişi, 1 kişi 70 ve 1 kişide 75 yaşındadır⁴²³.

Köy nüfusunun yaş ortalamasına değinmek gerekirse, köyün yaş ortalaması 24-25 rakamları civarındadır. Bu verilere göre köy yaşlı bir nüfus ortalamasına sahiptir.

⁴²³ Bkz: Tablo 3.25. *Sekiviran Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01603. , s.29-30.

Tablo 3.26: Yoncalı Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri

1 Hane 1 Orta Boylu Sarı Sakallı Banem Osmanoğlu İsmail Yaş:40	2. Oğlu Osman Bin İsmail Yaş:3	3. Hane 2 Orta Boylu Kır Sakallı Osmanoğlu Halil Bin Abdurrahman Yaş: 57	4. Cabbar İru Orta Boylu Yeğeni Hüseyin Bin Ahmed Yaş:20	5. Hane 3 Eşkinici Süvari Orta Boylu Kır sakallı Abdülaziz Bin Bekâr Yaş:55
6. Orta Boylu Şab Oğlu Ahmed Bin Abdülaziz Yaş:18	7. Diğer Oğlu Hüseyin Bin Abdülaziz Yaş:13	8. Diğer Oğlu Ebu Bekir Bin Abdülaziz Yaş:9	9. Diğer Oğlu Süleyman Bin Abdülaziz Yaş:7	10. Hane 4 Orta Boylu Kara Sakallı Bahcivancıoğlu Osman Bin Ahmed Yaş: 40
11. Şab Oğlu Ahmed Bin Osman Yaş:18	12. Diğer Oğlu Seyyid Mehmed Bin Osman Yaş:15	13. Hane 5 Uzun Boylu Kır Sakallı Hacı Hasanoğlu Mesdan Bin Hasan Yaş: 50	14. Şab Oğlu Halil Bin Mesdan Yaş:15	15. Diğer Oğlu Süleyman Bin Mesdan Yaş:12
16. Diğer Oğlu Hüseyin Bin Mesdan Yaş:5	17. Hane 6 Orta Boylu Aksakallı Berber Himmedoğlu Halil Bin Mehmed Yaş:80	18. Orta Boylu Siyah Bıyıklı Oğlu İbrahim Bin Halil Yaş:25	19. Diğer Oğlu Mehmed Bin Halil Yaş:12	20. Torunu Bekir Bin Ahmed Yaş:1
21. Hane 7 Orta Boylu Köse Kır Sakallı Ali Bin Osman Yaş:70	22. Orta Boylu Sarı Sakallı Oğlu Mehmed Bin Ali Yaş:25	23. Torunu Osman Bin Mehmed Yaş:1	24. Hane 8 Uzun Boylu Siyah Sakallı Osman Bin Mustafa Yaş:30	25 Hane 9 Uzun Boylu Kırca Sakal Emiroğlu Seyyid Mesdan Bin Himmed Yaş:50
26. Oğlu Ali Bin Mesdan Yaş:8	27.Hane 10 Orta Boylu Cabbar İru Himmed Bin Mehmed Yaş:23	28. Orta Boylu Şab Karındaşı Halil Bin Mehmed Yaş:18	29. Hane 11 Orta Boylu Kara Sakallı Karaoğlan Bin Mustafa Bin Ali Yaş:40	30. Oğlu Hasan Bin Mustafa Yaş:6
31. Diğer Oğlu Ali Bin Mustafa Yaş: 3	32. Uzun Boylu Ter Bıyıklı Kemanecioğlu Hüseyin Bin Süleyman Yaş:18	33. Hane 13 Şab Halil Bin Ahmed Yaş:17	34. Karındaşı Osman Bin Ahmed Yaş:10	35. Hane 14 Uzun Boylu Siyah Sakallı Seyyid İsmail Bin Mustafa Yaş:35

Tablo 3.26: (devam) Yoncalı Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri

36. Orta Boylu Kumral Sakallı Karındaşı Seyyid İbrahim Bin Mustafa Yaş:35	37. Careberu Orta Boylu Diğer Karındaşı Seyyid Hüseyin Bin Mustafa Yaş:20	38. Hane 15 Orta Boylu Kır Sakallı Sarı Mahmud Oğlu Ahmed Bin Hasan Yaş:60	39. Orta Boylu Sarı Bıyıklı Oğlu Mehmed Bin Ahmed Yaş: 25	40. Şab Orta Boylu Diğer Oğlu Hasan Bin Ahmed Yaş:18
41. Diğer Oğlu Osman Bin Ahmed Yaş:7	42. Diğer Oğlu Hüseyin Bin Ahmed Yaş: 2	43 Hane 16 Uzun Boylu Siyah Sakallı Molla Oğlu Hüseyin Bin Ali Yaş:55	44.Orta Boylu Şab Oğlu Mehmed Bin Hüseyin Yaş:17	45. Hane 17 Sipahi Tekaüdü Mecruh(yaralı) kolundan Hacı İbrahim Oğlu Ömer Yaş:20
46. Sipahi Eşkinici Karındaşı Ali Bin Hacı İbrahim Yaş:17	47. Ortaca Boylu Ter Bıyıklı öteki Karındaşı Ahmed Bin Ebu Bekir Yaş:25	48. Diğer Öteki Karındaşı Ebubekir Bin Mustafa Yaş:10		

1603 numaralı ve 1259 (1843-1844 M) tarihli nüfus defterinde Yoncalı köyü ile ilgili verilmiş olan bilgiler tabloda görüldüğü gibidir.

1603 numaralı nüfus defterine göre Yoncalı köyünde toplamda 17 hane olup bu hanelerde ikamet eden 48 erkek nüfusu vardır. Köyün hanelere göre nüfus dağılımını incelediğimizde köyde en fazla nüfusa sahip haneler, hane 5’de ikamet eden ve 50 yaşında olan uzun boylu kır sakallı Hacı Hasan Oğlu Mesdan Bin Hasan ile hane 15 ikamet eden ve 60 yaşında olan orta boylu kır sakallı Sarı Mahmud Oğlu Ahmed Bin Hasan’ın haneleridir. Bu iki hanede 5’er erkek nüfusu vardır. Ayrıca Yoncalı köyünde en az 1 erkek nüfusu olan hane ise uzun boylu siyah sakallı Osman Bin Mustafa’nın ikamet ettiği 8. hanedir.

Yoncalı köyü nüfusunun yaş dağılımı incelediğimizde köyde genel olarak yaş dağılımı 1-80 yaşları arasında olup köyün en yaşlı ferdi hane 6’da ikamet edip 80 yaşında olan orta boylu aksakallı berber Himmed Oğlu Halil Bin Mehmed’tir. Ayrıca köyün diğer yaş gruplarını incelemek gerekirse köyde genel olarak 1-10 yaş aralığında 13 kişi, 11-15 yaş aralığında 5 kişi. 16-20 yaş aralığında 11 kişi, 21-25 yaş aralığında 5 kişi, 30 yaşında 1 kişi, 31-35 yaş aralığında 2 kişi, 36-40 yaş aralığında 3 kişi, 50

yaşında 2 kişi, 2 kişi 55 yaşında, 2 kişi 56-60 yaş aralığında 1 kişi 70 ve 1 kişi 80 yaşındadır⁴²⁴.

1603 numaralı nüfus defterinden elde edilen verilere göre köy nüfusunun yaş ortalaması 24-25 rakamları civarında olup bu ortalama genç denilebilecek bir ortalama değildir.

Tablo 3.27: 1603 Numaralı Nüfus Defterine Göre Yaş Grupları

Yaş Aralığı	1603(sayısı)						Toplam
	Dere	Enne	Gümüş	Ortaca	Sekiviran	Yoncalı	
0-10	4	35	34	6	26	13	118
11-15	5	10	16	4	23	5	63
16-20	3	9	13	7	8	11	51
21-25	1	9	6	--	5	5	26
26-30	--	3	7	1	3	1	15
31-35	--	5	5	2	5	2	19
36-40	1	4	7	2	9	3	26
41-45	2	6	3	--	5	--	16
46-50	1	3	6	2	6	2	20
51-55		1	3	1	3	2	10
56-60		4	2	2	4	2	14
61-65		--	1	--	1		2
66-70		4	1	2	1	1	9
+70		1	1	1	1	1	5
Toplam	17	94	105	30	100	48	394

⁴²⁴ Bkz: Tablo 3.26. *Yoncalı Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01603. , s.4.

Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran ve Yoncalı köylerinin nüfuslarını incelediğimizde 1603 numaralı ve 1259 (1843-1844 M) tarihli nüfus defterine göre köylerin yaş grupları arasındaki dağılımı Tablo 3.27.'deki gibidir. Daha önceki tablolarda Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere⁴²⁵, Enne⁴²⁶, Gümüş⁴²⁷, Ortaca⁴²⁸, Sekiviran⁴²⁹, Yoncalı⁴³⁰ köylerinin nüfus dağılımı ve sayısı ayrıntılı bir şekilde verilmiştir.

Tabloya göre köylerin toplam nüfusu, 105 erkek nüfusu ile Gümüş köyü, 100 erkek nüfusu ile Sekiviran köyü, 94 erkek nüfusu ile Enne Köyü, 48 erkek nüfusu ile Yoncalı köyü, 30 erkek nüfusu ile Ortaca köyü ve 17 erkek nüfusu ile Dere köyü olmak üzere toplam 6 köyün erkek nüfusu 394 kişi civarlarındadır⁴³¹.

Köyler arasında nüfus miktarını incelediğimizde 105 erkek nüfus ile Gümüş köyü birincidir. Gümüş köyünde en fazla nüfus 1-10 yaş grubu arasında olup köyde bu yaş grubuna ait 34 kişi vardı. Tahmini olarak aynı miktar kadar kadın nüfusu da olduğunu kabul edersek köyün toplam nüfusu 210 -220 kişi civarlarındadır.

Köyler arasında nüfus miktarı açısından ikinci köy ise 100 kişilik nüfusu ile Sekiviran köyüdür. Sekiviran köyünde en fazla nüfus 1-10 yaş arasındaki yaş gurubuna ait olup bu yaş grubu 26 kişidir. İkinci en fazla nüfus ise 11-15 yaş aralığındaki 23 kişilik gruptur. Köyde 100 kadın nüfusu olduğunu tahmin ettiğimizde köyün yaklaşık olarak toplam nüfusu 200 kişi civarındadır.

1603 numaralı ve 1259 (1843-1844 M) tarihli nüfus defterine göre incelediğimiz köyler içinde en fazla nüfusa sahip 3. köy ise 94 kişilik erkek nüfusu ile Enne köyüne aittir. Enne köyünde bir o kadar da kadın nüfusu olduğunu tahmin ettiğimizde köyün toplam nüfusu 180-190 kişi civarındadır. Enne köyünde en fazla

⁴²⁵ Bkz: Tablo 3.21. *Dere Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca: BOA. , NFS. d.01603. , s.29.

⁴²⁶ Bkz: Tablo 3.22. *Enne Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01603. , s.2-3.

⁴²⁷ Bkz: Tablo 3.23. *Gümüş Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01603. , s.33-34.

⁴²⁸ Bkz: Tablo 3.24. *Ortaca Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01603. , s. 31.

⁴²⁹ Bkz: Tablo 3.25. *Sekiviran Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01603. , s.29-30.

⁴³⁰ Bkz: Tablo 3.26. *Yoncalı Köyü 1603 Numaralı Nüfus Defteri*: Ayrıca daha fazla bilgi için: BOA. , NFS. d.01603. , s.4.

⁴³¹ Bkz: Tablo 3.27. *1603 Numaralı Nüfus Defterine Göre Yaş Grupları*.

nüfus 1-10 yaş aralığındaki nüfus grubuna ait olup köyde bu sayı 35 erkek nüfusu olarak görülmektedir.

1603 numaralı ve 1259 (1843-1844 M) tarihli nüfus defterine göre diğer köylerin nüfuslarını incelediğimizde Yoncalı köyü 48 erkek nüfusu, Ortaca köyü 30 erkek nüfusu ve Dere köyünün 17 erkek nüfusuna sahip olduğunu görülmektedir. Yoncalı köyünün toplam nüfusunu tahmin etmek gerekirse köyde erkek nüfusu kadar kadın nüfusu olduğunu kabul ettiğimizde genel olarak toplam nüfus 100 kişi civarında olmaktadır. Aynı şekilde Ortaca ve Dere köyleri için tahmin yürütmek gerekirse Ortaca köyünün toplam nüfusu yaklaşık olarak 60 kişi, Dere köyünün toplam nüfusu ise 35-40 kişi civarlarındadır.

Elde edilen veriler ışığında incelenen köylerin nüfus yaş ortalaması; 17 erkek nüfuslu Dere köyünün 19-20 rakamları civarında, 95 erkek nüfuslu Enne köyü 23-24 civarında, 106 erkek nüfuslu Gümüş köyü 21-22 civarında, 30 erkek nüfuslu Ortaca köyü 29-30 civarında, 100 erkek nüfuslu Sekiviran köyü 24-25 civarında ve 48 erkek nüfuslu Yoncalı köyünün nüfus yaş ortalaması 24-25 rakamları civarındadır. Bu bilgilere göre köyler içinde en genç ortalama yaşa sahip köy Dere köyüdür. En yaşlı ortalama yaşa sahip köy ise Ortaca köyüdür. Sekiviran ve Yoncalı köylerini nüfusları farklı olmasına rağmen nüfus yaş ortalamaları birbirine yakındır.

SONUÇ

Osmanlı Devleti'ni ayakta tutan bir takım önemli unsurlar vardır. Bunlardan birisi de ekonomidir. Ekonomiyi kontrol etmek için zaman zaman belli sistemsel değişikliklere gidilmiştir. 1839 Tanzimat Fermanı ile birlikte vergi sistemindeki düzenlemelerle halkın gücüne ve elindeki gelirine göre vergi alınmaya başlanmış, bu vergiler Temettuat Defterleri dediğimiz defterlerde kayıt altına alınmıştır.

Bu defterlerde köyde ikamet eden bir vatandaşın adı, mesleği, vermiş olduğu vergi, küçük, büyük ve yük ile binek hayvanı, tarlası ve geliri hakkında bilgiler elde etmek mümkündür. Nüfus defterlerinde de kişinin hanesi, aile adı, fiziksel ve mesleki bilgileri ile yaşı mevcuttur.

Bu çalışmamızda XIX. yy. ortalarında Kütahya'nın Gümüş nahiyesine bağlı Dere, Enne, Gümüş, Ortaca, Sekiviran, Yoncalı köylerinin sosyo-ekonomik yapısı ile nüfusları incelenmeye çalışılmıştır. Elde ettiğimiz veriler ışığında köyler arasında geliri en fazla olan köy Gümüş köyüdür. Gümüş köyünden sonra gelir dağılımı bakımından Sekiviran ikinci Enne köyü ise üçüncüdür. Ortaca ve Yoncalı köyleri ise orta seviyede olup Dere Köyü ise gelir durumu düşük olan bir köydür. Aynı şekilde nüfus defterlerini incelediğimizde, köylerin nüfusu ile gelişmişlik durumu paralellik göstermektedir.

Nüfus defterlerinden alınan verilere göre köylerde genellikle Ahmed, Mehmed, Ali, Mustafa, Osman ve Ömer isimlerinin yaygın olarak kullanıldığını gördük. Şahısların defterlerde fiziksel özellikleri, sülale isimleri ve babalarının isimlerini bulmak mümkündür. Ayrıca şahısların yaşları da yazılmıştır. Kayıtlar (Ter Bıyıklı İmamoğlu Ahmet Bin Mustafa Yaş:20) şeklinde tutulmuştur. Genel olarak nüfus defterlerinden elde edilen verilere göre, incelenen köylerin nüfus yaş ortalamasının genç denilemeyecek bir oranda olduğu görülmüştür.

Köylerde genel olarak yetiştirilen küçükbaş hayvanlar; koyun keçi kuzu ve oğlaktır. Ayrıca sadece Enne, Gümüş ve Ortaca köyünde küçükbaş hayvan yetiştiriciliği yapılmaktadır. Büyükbaş hayvan olarak ise: inek, öküz, manda, tosun vb. hayvan türleri yetiştirmiştir. İncelenen bütün köylerde büyükbaş hayvan yetiştiriciliğinin yapıldığı görülmüştür. Ayrıca köylerdeki hanelerin her birine en az 1 büyükbaş hayvan düşmektedir. Köylerde yük ve binek hayvanı olarak da at, eşek, kısırak ve beygir türleri

mevcuttur. Ayrıca Gümüş köyü hariç diğer köylerdeki hanelerin her birisine 1'er yük ve binek hayvan türü düşmektedir.

Köylerde yetiştirilen tahıl ve tarım ürünlerinden bahsedecek olursak genel olarak yaygın olan ürünler; buğday, arpa, burçak, nohut, yulaf gibi tahıl bitkileridir. Bununla birlikte bazı yerlerde fasulye bazı yerlerde ise afyon ve göğeri (meyve) tarımı da yapılmaktadır. Elde edilen verilere göre Gümüş köyünde afyon tarımı yapılmaktadır. Ayrıca Ortaca ve Enne köyünde hem afyon tarımı hem de meyve tarımı yapılmıştır. Enne, Gümüş ve Yoncalı köylerinde az da olsa arıcılık faaliyetlerinin yapılması bu köylerdeki bitki örtüsünün diğer köylerdeki bitki örtüsünden farklı olduğunu göstermektedir.

Meslek bilgileri hakkında ise elde ettiğimiz verilere göre, köylerde genel olarak tarım faaliyetleri yapıldığı saptanmıştır. Genel olarak köylerde tarım faaliyetleri ile uğraşan kimseler "Erbab-ı Ziraat" diye kaydedilmiştir. Ayrıca bazı köylerde tarım faaliyetlerinin yanı sıra hizmetkârlık, berbercilik, çobanlık, ırgatlık, kömürcülük, odunculuk, zabıta süvarisi, çift hizmetkârı gibi mesleklerin icra olunduğunu görmekteyiz.

İncelediğimiz köyler günümüzde merkez ilçeye bağlıdır. Köylerden kısaca bahsetmek gerekirse; Dere köyünde günümüzde tahıl tarımı ve sulu tarım yapılmaktadır. Kiraz ve vişne yoğun olarak yetiştirilen meyve bitkileridir. Merkez ilçeye yaklaşık olarak 15-16 km uzaklığındadır. Enne köyünde de Dere köyünde olduğu gibi tahıl tarımı yapılmaktadır. Ayrıca köyde hayvancılık da yapılmaktadır. Enne köyü merkeze 17-18 km uzaklıktadır. Günümüzde Dumlupınar Üniversitesi'nin Merkez Kampüsü Enne köyüne çok yakın mesafededir. Gümüş köyü, Kütahya merkeze yaklaşık olarak 25-30 km uzaklıktadır. Günümüzde bu bölgede yoğun olarak gümüş madeni çıkarılmaktadır. Coğrafya da gümüş madeninin yoğun olarak bulunmasından dolayı bölge toprakları kamulaştırmaya tabi tutulmaktadır. Bu sebeple tarım toprakları az tarım faaliyetleri ise ikinci plandadır. Köyde, tahıl tarımı ve sulu tarım yapılmaktadır. Ortaca köyü ise merkez ilçeye yaklaşık olarak 20-25 km uzaklıktadır. Köyde genel olarak tahıl tarımı, meyve tarımı ve sulu tarım yapılmaktadır. Ayrıca hayvancılık da köyün geçim kaynakları arasındadır. Sekiviran köyünden bahsetmek gerekirse, günümüzde köyün ismi Sekiören olarak geçmektedir. Köy merkez ilçeye 18-20 km uzaklıktadır. Köyde

genel olarak tahıl tarımı, sulu tarım ve hayvancılık faaliyetleri yapılmaktadır. Merkeze 17-18 km uzaklıkta olan Yoncalı köyünde ise günümüzde genel olarak Termal Kaplıca turizmi yoğunluk kazanmıştır. Gerek civar köylere gerek merkez ilçeye gerekse de Türkiye geneline kaplıca turizminde hizmet vermektedir. Köyde kaplıca turizminin yoğun olarak yapılması tarım ve hayvancılık faaliyetlerini ikinci planda kalmasına neden olmuştur. Ayrıca incelediğimiz köylerin hepsi merkez ilçeye yakın olduğu için kırsaldan kent merkezine göç olayları yaşanmaktadır. Bundan dolayı köy nüfusları genel olarak kalabalık değildir.

Bu defterleri transkript edip değerlendirmedeki amacımız bu alanlarda çalışmak isteyenlere bir nebze de olsa faydalı olmaktır.

SÖZLÜK

A

Asâkir-i redife : Terhis edilerek ihtiyata geçirilen kurâ askerleri.

Ama: Kör

Alîl : Kör, sakat, kötürüm.

Asâkir-i mansûre : Yeniçeri Ocağı yerine kurulan ordu.

Agnam : Koyunlar.

B -C

Ba‘de : Sonra.

Bâb : Kapı.

Bâr-gîr : Beygir.

Bedel-i İcar : Kira geliri

Bedel-i ösr : Ekilmesi bırakılmış tarla için öşre karşılık alınan bedel.

Ber- vech-i : Olduğu gibi, olarak.

Ber-vech-i hasbî : Karşılıksız olarak, bedava.

Ber-vech-i maktû‘ : Değeri pahası biçilmiş. Fetih sırasında ahalisi Müslüman olmayan yerler hakkında sulh yoluyla ta‘yin olunan maktu‘ vergi.

Bil- iştirak : Ortaklaşa

Camuş : Sağılan manda, inek

Cizye : Müslüman olmayan tebaadan alınan vergi.

D - E –F

Devlet-i Aliye : Osmanlı Devleti

Dönüm : Ölçü birimlerinden biri.

Emvâl : Mülkler, para ile alınan şeyler.

Erbab-ı Ziraat : Çiftçi

Esâmi : İsimler, adlar.

Esb :at

Eshâb : Sahipler, malik ve mutasarrıf olanlar.

Esnâf : Bir sanat veya dükkâncıkla geçinen.

Evlek : Ölçü birimlerinden biri. Dönümün dörtte biri. 4 evlek= 1 dönüm

Eyâlet : Bir valinin idaresi altında bulunan memleket, vilayet.

Eytam : Yetim kelimesinin çoğulu. Yetimler

Fevt : Ölüm.

Fukarâ : Fakir.

G -H

Ganem : Koyun.

Halife : Kalfa, ikinci usta.

Hâsılat-ı senevîye : Yıllık gelir.

Hâssa : Bir kimseye özel.

Hatib : Camide hutbe okuyan kimse.

Hınta : Buğday.

I -İ

Irgât : Rençber, işçi, amele.

İ‘âne : Yardım parası.

İ‘tâ : Verme, verilme.

‘İyâl : Bir kimsenin geçindirmek zorunda olduğu kimseler.

Îcâr : 1. Kiraya verme 2. Kira parası.

Îcâr-ı senevî : Yıllık gelir.

İcmâl : Genel toplam.

İhfa : Gizleme, saklama.

ikâme : 1. Oturma 2. Ayakta durma 3. Meydana koyma

İktiza : Lazım geleme, gerekme.

İstihkâk : Hakkı olma, hak kazanma.

İstirak : Ortaklaşa

K- L

Kadim : Eski

Karye : Köy

Kassâb : Kasap.

Kesb : Çalışıp kazanma.

Ketm : Gizleme, saklama.

Kezâ : Böyle, böylece.

Kıt'a : Parça, bölük, cüz.

Kile : Ölçek, hububat ölçüsü.

Livâ' : Kaza, sancak

M

Mâbeyn : Ara, arada, iki şeyin arası, iki şeyin arasında.

Mâ'ruf : Meşhur, herkesçe bilinen.

Mâhiye : Aylık, maaş.

Makrûn : Yakın, Yakınlaştırılmış.

Matlûb-u 'ali : Osmanlı Devleti'nin İsteği, yüce istek.

Mecmû' : Toptan, hepsi.

Medyûn : Borçlu.

Menâfi : Menfaatler, yararlar.

Merkûm : Yazılmış, adı geçmiş.

Mestûr : Yazılmış.

Mezkûr : Zikrolunmuş, adı geçen.

Mezrû' : Ekilmiş, ziraat edilmiş.

Monla : Büyük kadı, medrese talebesi.

Mukayyid : Kayıt etme, kayıt memuru.

Mümâ-ileyh : Adı geçen, yukarda anılan.

Mutasarrıf : Kullanma hakkı ve salahiyeti kendinde

Mülhakât : Bir merkeze bağlı olan yerler.

Müstağrak-ı deyn : Borca batmış.

Müste‘cir : Kiracı, kira ile tutan.

Müştereken : Ortaklaşa.

Müteveli : Bir vakfın idaresinde bulunan, birinin yerine geçen

N - Ö – P

Nahiye : Osmanlıda taşra yönetimlerinden bir birim.

Naib : Kadı vekili.

Nam : Ün, lakap.

Neferât : İnsanlar, erler.

Nevâhi : Nahiyeler.

Nısf : Yarım, yarı.

‘öşr : Onda bir alınan vergi.

Pîr-u fâni : Çok yaşlı, zayıf adam.

R-S-Ş

Râ‘i : Çoban.

Re‘s : Baş, kelle.

Re‘âyâ : Osmanlıda vergi veren Hristiyan n halk, halk.

Rüsum : Vergi, vergiler.

Sâkin : Oturan.

Sâni : İkinci.

Sene-i sabıka : Geçen yıl.

Sıbyân : Çocuklar.

Şab: genç erkek

Şa'ir : Arpa.

Şerh : İzah, açıklama.

Şerik : Ortak.

T – U – Ü

Ta'allukât : Hısımlar, Akrabalar.

Tâcir : Ticaretle uğraşan kimse.

Tahrir : Yazma, yazılma.

Tanzim : Düzenleme.

Teba'a : Bir devletin emri altında olan(lar), uyruk.

Temettü' : Kâr, kâr etme, fayda, kazanç.

Temhir : Mühürleme.

Tekâ'üd : Emekli.

Tîmâr : Osmanlıda uygulana sistem, askere ayrılan toprak

Umûr : İşler, hususlar,

Üstâd : Muallim, usta, sanatkar.

V- Y-Z

Vâki' : Vuku' bulan, olan, geçmiş olan.

Vasî : Yetimin veya akılca zayıf olanın yada hastanın malını idare eden kimse.

Yed : El.

Yekûn : Toplam.

Yetiman : Yetimler

Yoz : Kısır.

Zabtiyye : Emniyet isleriyle vazifeli daireye verilen ad, polis.

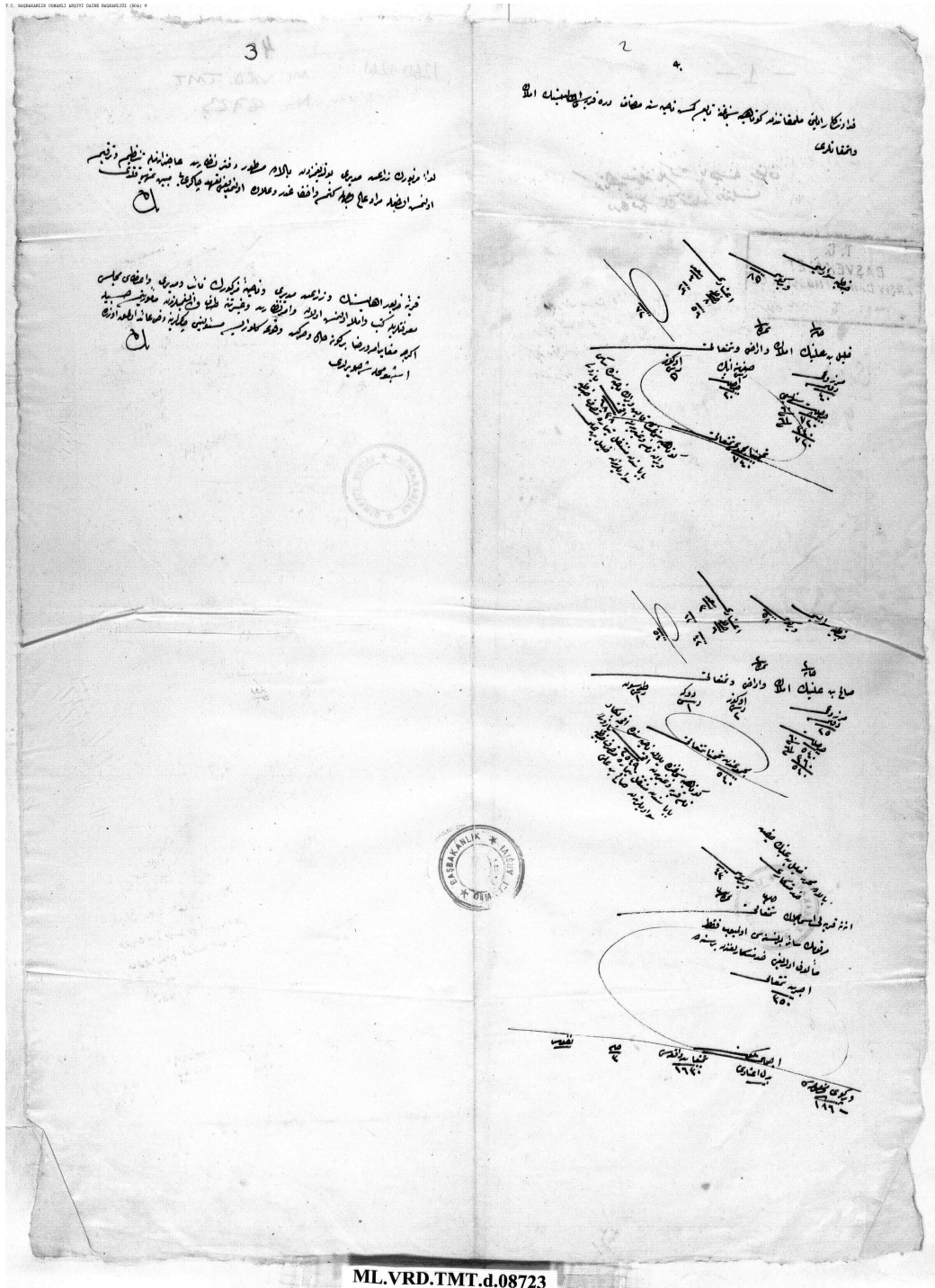
Zer' : Ekme, tohum saçma.

Zevce : Eş, hatun.

Zimmet : 1. Sahip çıkma, 2. Üst üste olan şey, 3. Tüm borçlar

EKLER

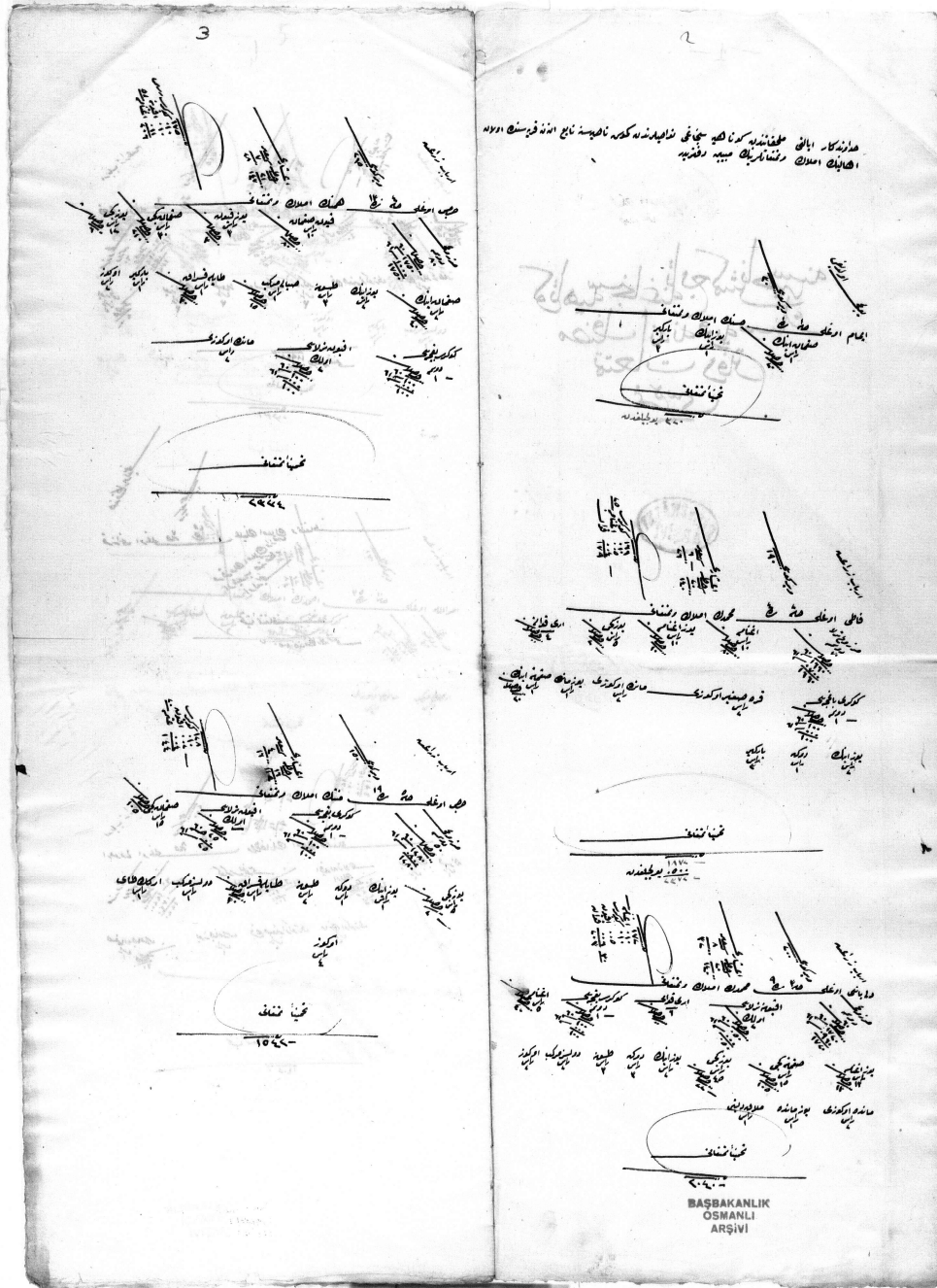
Ek 1: Dere Köyü Temettuat Defteri ve Nüfus Defteri Örneği

ML.VRD.TMT.d.08723

Ek 2: Enne Köyü Temettuat Defteri ve Nüfus Defteri Örneği

T.C. BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ DİJİTALİZASYON BİRİMİ

ML.VRD.TMT.d.08714

۱۵۰	۱۵۱	۱۵۲	۱۵۳	۱۵۴
۱۵۵	۱۵۶	۱۵۷	۱۵۸	۱۵۹
۱۶۰	۱۶۱	۱۶۲	۱۶۳	۱۶۴
۱۶۵	۱۶۶	۱۶۷	۱۶۸	۱۶۹
۱۷۰	۱۷۱	۱۷۲	۱۷۳	۱۷۴
۱۷۵	۱۷۶	۱۷۷	۱۷۸	۱۷۹
۱۸۰	۱۸۱	۱۸۲	۱۸۳	۱۸۴
۱۸۵	۱۸۶	۱۸۷	۱۸۸	۱۸۹
۱۹۰	۱۹۱	۱۹۲	۱۹۳	۱۹۴
۱۹۵	۱۹۶	۱۹۷	۱۹۸	۱۹۹
۲۰۰	۲۰۱	۲۰۲	۲۰۳	۲۰۴
۲۰۵	۲۰۶	۲۰۷	۲۰۸	۲۰۹
۲۱۰	۲۱۱	۲۱۲	۲۱۳	۲۱۴
۲۱۵	۲۱۶	۲۱۷	۲۱۸	۲۱۹
۲۲۰	۲۲۱	۲۲۲	۲۲۳	۲۲۴
۲۲۵	۲۲۶	۲۲۷	۲۲۸	۲۲۹
۲۳۰	۲۳۱	۲۳۲	۲۳۳	۲۳۴
۲۳۵	۲۳۶	۲۳۷	۲۳۸	۲۳۹
۲۴۰	۲۴۱	۲۴۲	۲۴۳	۲۴۴
۲۴۵	۲۴۶	۲۴۷	۲۴۸	۲۴۹
۲۵۰	۲۵۱	۲۵۲	۲۵۳	۲۵۴
۲۵۵	۲۵۶	۲۵۷	۲۵۸	۲۵۹
۲۶۰	۲۶۱	۲۶۲	۲۶۳	۲۶۴
۲۶۵	۲۶۶	۲۶۷	۲۶۸	۲۶۹
۲۷۰	۲۷۱	۲۷۲	۲۷۳	۲۷۴
۲۷۵	۲۷۶	۲۷۷	۲۷۸	۲۷۹
۲۸۰	۲۸۱	۲۸۲	۲۸۳	۲۸۴
۲۸۵	۲۸۶	۲۸۷	۲۸۸	۲۸۹
۲۹۰	۲۹۱	۲۹۲	۲۹۳	۲۹۴
۲۹۵	۲۹۶	۲۹۷	۲۹۸	۲۹۹
۳۰۰	۳۰۱	۳۰۲	۳۰۳	۳۰۴
۳۰۵	۳۰۶	۳۰۷	۳۰۸	۳۰۹
۳۱۰	۳۱۱	۳۱۲	۳۱۳	۳۱۴
۳۱۵	۳۱۶	۳۱۷	۳۱۸	۳۱۹
۳۲۰	۳۲۱	۳۲۲	۳۲۳	۳۲۴
۳۲۵	۳۲۶	۳۲۷	۳۲۸	۳۲۹
۳۳۰	۳۳۱	۳۳۲	۳۳۳	۳۳۴
۳۳۵	۳۳۶	۳۳۷	۳۳۸	۳۳۹
۳۴۰	۳۴۱	۳۴۲	۳۴۳	۳۴۴
۳۴۵	۳۴۶	۳۴۷	۳۴۸	۳۴۹
۳۵۰	۳۵۱	۳۵۲	۳۵۳	۳۵۴
۳۵۵	۳۵۶	۳۵۷	۳۵۸	۳۵۹
۳۶۰	۳۶۱	۳۶۲	۳۶۳	۳۶۴
۳۶۵	۳۶۶	۳۶۷	۳۶۸	۳۶۹
۳۷۰	۳۷۱	۳۷۲	۳۷۳	۳۷۴
۳۷۵	۳۷۶	۳۷۷	۳۷۸	۳۷۹
۳۸۰	۳۸۱	۳۸۲	۳۸۳	۳۸۴
۳۸۵	۳۸۶	۳۸۷	۳۸۸	۳۸۹
۳۹۰	۳۹۱	۳۹۲	۳۹۳	۳۹۴
۳۹۵	۳۹۶	۳۹۷	۳۹۸	۳۹۹
۴۰۰	۴۰۱	۴۰۲	۴۰۳	۴۰۴
۴۰۵	۴۰۶	۴۰۷	۴۰۸	۴۰۹
۴۱۰	۴۱۱	۴۱۲	۴۱۳	۴۱۴
۴۱۵	۴۱۶	۴۱۷	۴۱۸	۴۱۹
۴۲۰	۴۲۱	۴۲۲	۴۲۳	۴۲۴
۴۲۵	۴۲۶	۴۲۷	۴۲۸	۴۲۹
۴۳۰	۴۳۱	۴۳۲	۴۳۳	۴۳۴
۴۳۵	۴۳۶	۴۳۷	۴۳۸	۴۳۹
۴۴۰	۴۴۱	۴۴۲	۴۴۳	۴۴۴
۴۴۵	۴۴۶	۴۴۷	۴۴۸	۴۴۹
۴۵۰	۴۵۱	۴۵۲	۴۵۳	۴۵۴

۱۰ اوقی چل به
۹ ریکه اوریشی احمد
۸ ریکه اوریشی محمد
۷ ریکه اوریشی احمد
۶ سوره به به به
۵ سوره به به به
۴ سوره به به به
۳ سوره به به به
۲ سوره به به به
۱ سوره به به به

[illegible]

۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

لا حق
 اونه درین کتب
 شش و او را حد
 به قلم
 ۳۵
 ۴۰
 ۴۵
 ۵۰
 ۵۵
 ۶۰
 ۶۵
 ۷۰
 ۷۵
 ۸۰
 ۸۵
 ۹۰
 ۹۵
 ۱۰۰
 ۱۰۵
 ۱۱۰
 ۱۱۵
 ۱۲۰
 ۱۲۵
 ۱۳۰
 ۱۳۵
 ۱۴۰
 ۱۴۵
 ۱۵۰
 ۱۵۵
 ۱۶۰
 ۱۶۵
 ۱۷۰
 ۱۷۵
 ۱۸۰
 ۱۸۵
 ۱۹۰
 ۱۹۵
 ۲۰۰
 ۲۰۵
 ۲۱۰
 ۲۱۵
 ۲۲۰
 ۲۲۵
 ۲۳۰
 ۲۳۵
 ۲۴۰
 ۲۴۵
 ۲۵۰
 ۲۵۵
 ۲۶۰
 ۲۶۵
 ۲۷۰
 ۲۷۵
 ۲۸۰
 ۲۸۵
 ۲۹۰
 ۲۹۵
 ۳۰۰
 ۳۰۵
 ۳۱۰
 ۳۱۵
 ۳۲۰
 ۳۲۵
 ۳۳۰
 ۳۳۵
 ۳۴۰
 ۳۴۵
 ۳۵۰
 ۳۵۵
 ۳۶۰
 ۳۶۵
 ۳۷۰
 ۳۷۵
 ۳۸۰
 ۳۸۵
 ۳۹۰
 ۳۹۵
 ۴۰۰
 ۴۰۵
 ۴۱۰
 ۴۱۵
 ۴۲۰
 ۴۲۵
 ۴۳۰
 ۴۳۵
 ۴۴۰
 ۴۴۵
 ۴۵۰
 ۴۵۵
 ۴۶۰
 ۴۶۵
 ۴۷۰
 ۴۷۵
 ۴۸۰
 ۴۸۵
 ۴۹۰
 ۴۹۵
 ۵۰۰
 ۵۰۵
 ۵۱۰
 ۵۱۵
 ۵۲۰
 ۵۲۵
 ۵۳۰
 ۵۳۵
 ۵۴۰
 ۵۴۵
 ۵۵۰
 ۵۵۵
 ۵۶۰
 ۵۶۵
 ۵۷۰
 ۵۷۵
 ۵۸۰
 ۵۸۵
 ۵۹۰
 ۵۹۵
 ۶۰۰
 ۶۰۵
 ۶۱۰
 ۶۱۵
 ۶۲۰
 ۶۲۵
 ۶۳۰
 ۶۳۵
 ۶۴۰
 ۶۴۵
 ۶۵۰
 ۶۵۵
 ۶۶۰
 ۶۶۵
 ۶۷۰
 ۶۷۵
 ۶۸۰
 ۶۸۵
 ۶۹۰
 ۶۹۵
 ۷۰۰
 ۷۰۵
 ۷۱۰
 ۷۱۵
 ۷۲۰
 ۷۲۵
 ۷۳۰
 ۷۳۵
 ۷۴۰
 ۷۴۵
 ۷۵۰
 ۷۵۵
 ۷۶۰
 ۷۶۵
 ۷۷۰
 ۷۷۵
 ۷۸۰
 ۷۸۵
 ۷۹۰
 ۷۹۵
 ۸۰۰
 ۸۰۵
 ۸۱۰
 ۸۱۵
 ۸۲۰
 ۸۲۵
 ۸۳۰
 ۸۳۵
 ۸۴۰
 ۸۴۵
 ۸۵۰
 ۸۵۵
 ۸۶۰
 ۸۶۵
 ۸۷۰
 ۸۷۵
 ۸۸۰
 ۸۸۵
 ۸۹۰
 ۸۹۵
 ۹۰۰
 ۹۰۵
 ۹۱۰
 ۹۱۵
 ۹۲۰
 ۹۲۵
 ۹۳۰
 ۹۳۵
 ۹۴۰
 ۹۴۵
 ۹۵۰
 ۹۵۵
 ۹۶۰
 ۹۶۵
 ۹۷۰
 ۹۷۵
 ۹۸۰
 ۹۸۵
 ۹۹۰
 ۹۹۵
 ۱۰۰۰

[illegible][illegible][illegible][illegible]

۴۳
 شهاب احمد دیکر قزقاں
 حبیب احمد قزقاں
 ۴۴
 شهاب احمد دیکر قزقاں
 حبیب احمد قزقاں
 ۴۵
 شهاب احمد دیکر قزقاں
 حبیب احمد قزقاں
 ۴۶
 شهاب احمد دیکر قزقاں
 حبیب احمد قزقاں
 ۴۷
 شهاب احمد دیکر قزقاں
 حبیب احمد قزقاں
 ۴۸
 شهاب احمد دیکر قزقاں
 حبیب احمد قزقاں
 ۴۹
 شهاب احمد دیکر قزقاں
 حبیب احمد قزقاں
 ۵۰
 شهاب احمد دیکر قزقاں
 حبیب احمد قزقاں

ق اننى ربي

اور زہ لوبلہ جہا ابرہ
فاطر اوشلہ
ابراہیلہ
اشرہ
لکھ

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

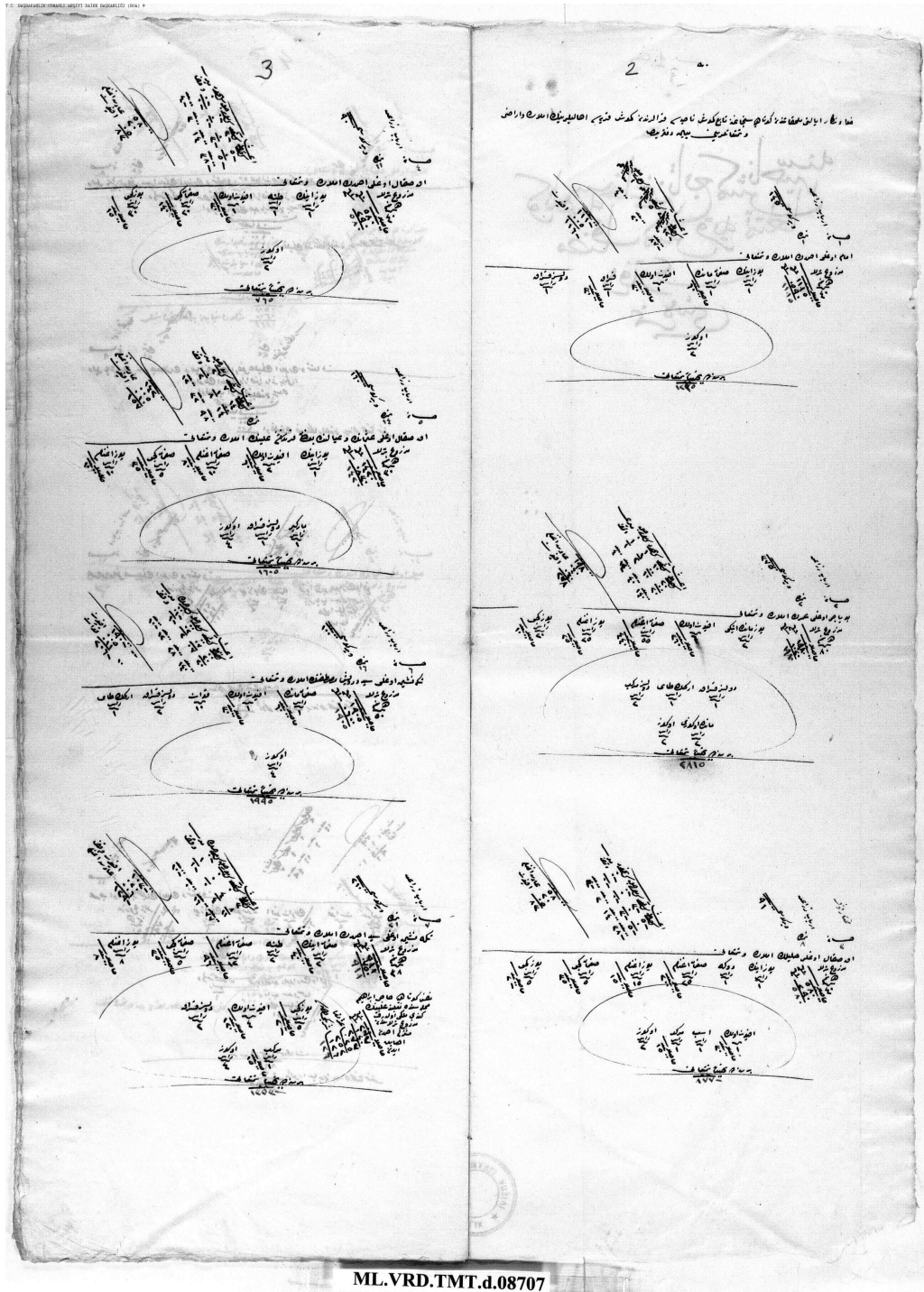
[illegible]

اوله دواړه شپاړه اړه دواړه دواړه شپاړه به ۱۵	اوله دواړه شپاړه اړه دواړه دواړه شپاړه به ۱۵	اوله دواړه شپاړه اړه دواړه دواړه شپاړه به ۱۵	اوله دواړه شپاړه اړه دواړه دواړه شپاړه به ۱۵	اوله دواړه شپاړه اړه دواړه دواړه شپاړه به ۱۵
---	---	---	---	---

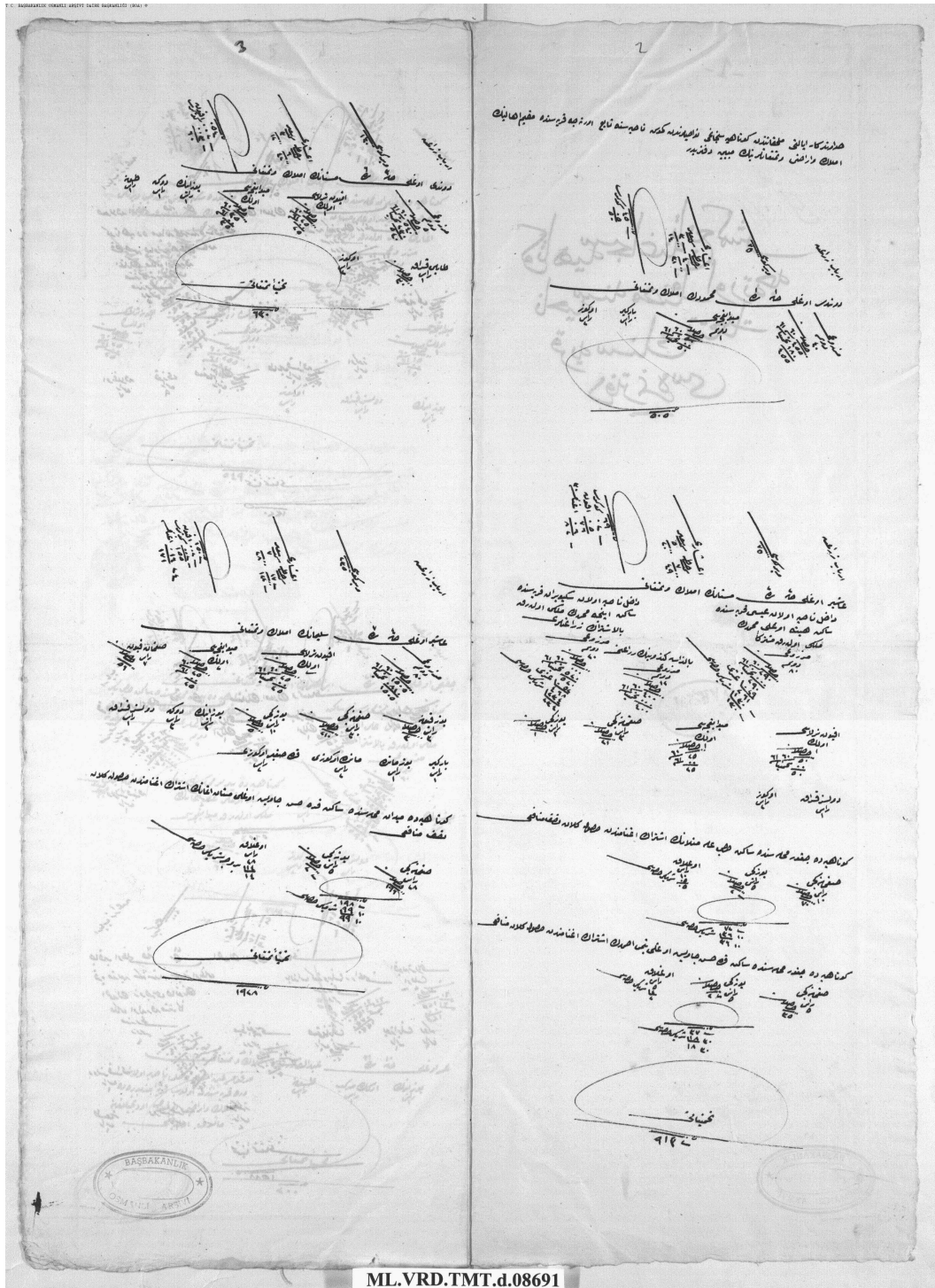
۱۵	عاشق بنده	اور نه لوبان مرد عشق	۱۵
	عاشق بنده	فرست اش عشق	
۱۶	عاشق بنده	او عشق شعله	۱۶
	عاشق بنده	از دم لوبان قتل	
۱۷	عاشق بنده	جگر درد اورم بیهوش	۱۷
	عاشق بنده	شباب اورم بیهوش	

[illegible][illegible]

Ek 3: Gümüş Köyü Temettuat Defteri ve Nüfus Defteri Örneği

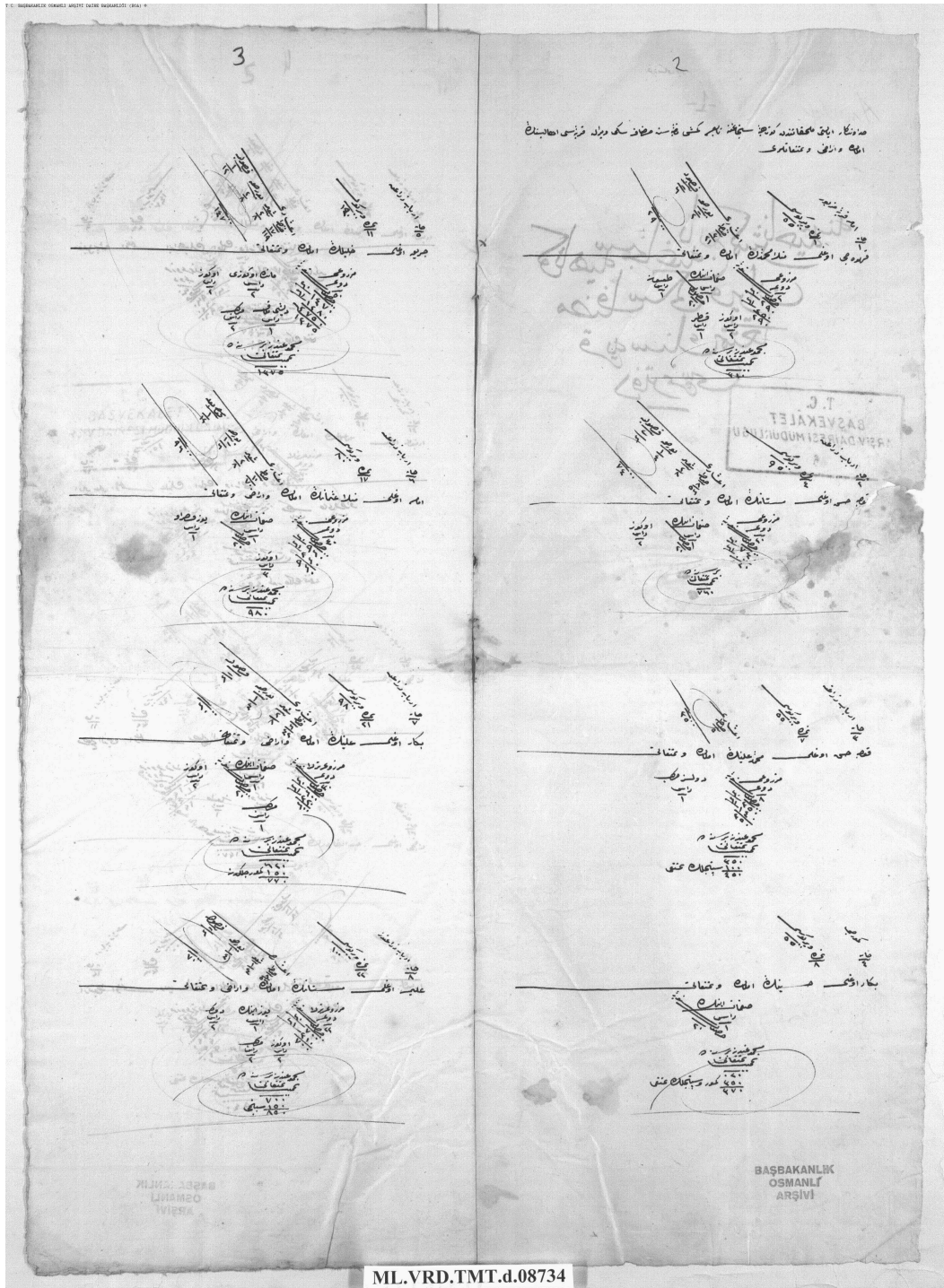

Ek 4: Ortaca Köyü Temettuat Defteri ve Nüfus Defteri Örneği

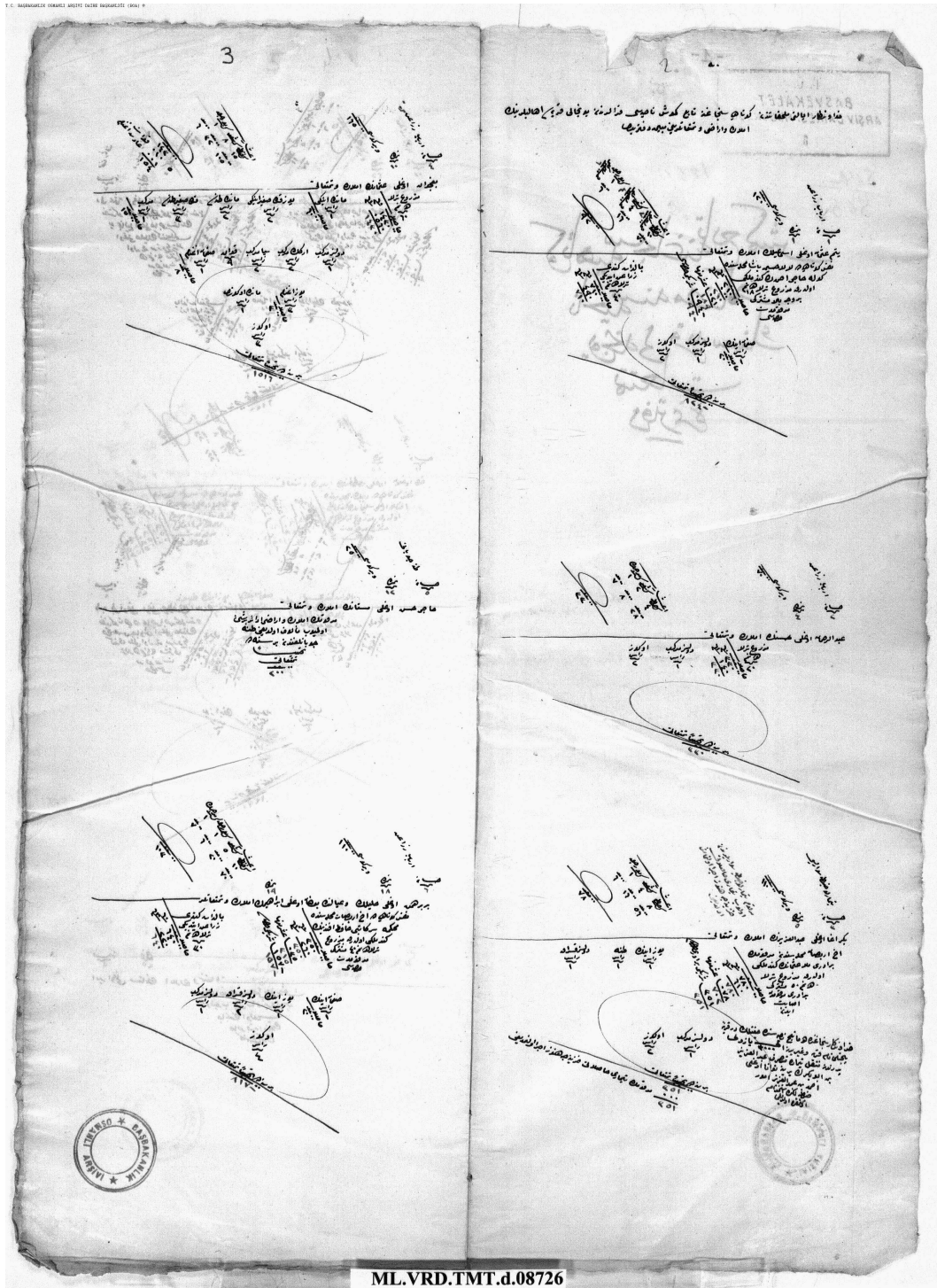
ML.VRD.TMT.d.08691

Ek 5: Sekiviran Köyü Temettuat Defteri ve Nüfus Defteri Örneği

ML.VRD.TMT.d.08734

Ek 6: Yoncalı Köyü Temettuat Defteri ve Nüfus Defteri Örneği

ML.VRD.TMT.d.08726

KAYNAKÇA

- BALLI, Mustafa, (2010), “1845 (H. 1261) Tarihli Temettü’at Defterlerine Göre Hüdavendigâr Eyaleti Kütahya Kazası Armutdili Nahiyesine bağlı Sobran, Evran, Bayad, Ulu, Karacaviran, İnli Köylerinin İktisâdi ve İçtimâî Durumu”, Yüksek Lisans Tezi, **Dumlupınar Üniversitesi, SBE**, Kütahya.
- BARKAN, Ömer Lütfi, (1953), “Tarihi Demoğrafi Araştırmaları ve Osmanlı Tarihi”, **Türkiyat Mecmuası**, C.X. , İstanbul
- BEHAR, Cem, (1996), **Osmanlı İmparatorluğu’nun ve Türkiye’nin Nüfusu 1500-1927**, Ankara, C.II.
- BOA , ML.VRD.TMT.d.08691 Ortaca Köyü Temettuat Defteri
- BOA , ML.VRD.TMT.d.08723 Dere Köyü Temettuat Defteri
- BOA , ML.VRD.TMT.d.08726 Yoncalı Köyü Temettuat Defteri
- BOA , ML.VRD.TMT.d.08734 Sekiviran Köyü Temettuat Defteri
- BOA , NFS.d.01600 Dere Köyü, Enne Köyü, Gümüş Köyü , Ortaca Köyü, Sekiviran Köyü , Yoncalı Köyü Nüfus Defteri
- BOA , NFS.d.01601 Dere Köyü, Enne Köyü, Gümüş Köyü , Ortaca Köyü, Sekiviran Köyü , Yoncalı Köyü Nüfus Defteri
- BOA , NFS.d.01602 Dere Köyü, Enne Köyü, Gümüş Köyü , Ortaca Köyü, Sekiviran Köyü , Yoncalı Köyü Nüfus Defteri
- BOA , NFS.d.01603 Dere Köyü, Enne Köyü, Gümüş Köyü , Ortaca Köyü, Sekiviran Köyü , Yoncalı Köyü Nüfus Defteri
- BOA ,ML.VRD.TMT.d.08707 Gümüş Köyü Temettuat Defteri
- BOA, ML.VRD.TMT.d. 08714 Enne Köyü Temettuat Defteri
- ÇADIRCI, Musa, (1997), **Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı**, TTK, Ankara.
- ÇAKIR, Coşkun, (2001), **Tanzimat Dönemi Osmanlı Maliyesi**, İstanbul.
- ÇİFTÇİ, Cafer, “XIV. Yüzyılda Anadolu’da Uç Beyliklerinin Siyasi ve İktisadi Faaliyetleri”, **Türkler Ansiklopedisi**, C. VII. , s. 596-619.

- DEVELLİOĞLU, Ferit, (1996), “Temettü'-Temettüat”, **Osmanlıca - Türkçe Ansiklopedik Lügat**, Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları.
- EMECEN, Feridun, (1988), “Ağnam Resmi”, **Diyanet İslam Ansiklopedisi**, C.I. , istanbul, s. 478-479.
- ERDEM, Turgut, (1968), **İktisadi Yönü ile Kütahya**, Ankara.
- GÖKBİLGİN, Tayip, (1956), “Kütahya”, **İslam Ansiklopedisi**, C.VI, Ankara, s. 1191-1121.
- KARPAT, Kemal, (2010), **Osmanlı Nüfusu 1830-1914**, Çev. Bahar Tırnakçı, İstanbul,
- KENANOĞLU, M. Macit, (2013), “Vergi”, **Diyanet İslam Ansiklopedisi**, C.XLIII. , 2013. , s. 52-58.
- KIZILKAN ÖZDEMİR, Ayşe, (2008), “Osmanlı Vergi Düzeninde Temettuat Uygulamaları Üzerine Bir Değerlendirme” **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Nisan, say.20. , s.57-66.
- KOÇ, Yunus, (2007), “Nüfus (Osmanlı Dönemi)”**Diyanet İslam Ansiklopedisi**, C.XXXIII. , s. 294-299.
- ÖZ, Mehmed, (2010), “Tahrir”, **Diyanet İslam Ansiklopedisi**, C.XXXIX. , İstanbul, s. 425-429.
- ÖZTUNA, Yılmaz, (1975), “Kütahya”, **Türk Ansiklopedisi**, C. XXII, Ankara. , s. 430-434.
- ÖZTÜRK, Said, (1996), **Tanzimat Döneminde Bir Anadolu Şehri Bilecik**, İstanbul.
- ŞENER, Abdullatif, (1990), **Tanzimat Dönemi Osmanlı Vergi Sistemi**, İstanbul.
- VARLIK, Mustafa Çetin Varlık, (2002), “Kütahya”, **Diyanet İslam Ansiklopedisi**, C.XXVI. s.580-584.
- YEŞİL, Mustafa Hakkı, **Kütahya İli Köyleri**, Basılmamış Çalışması (Gayri Matbu), Kütahya Belediyesi, Mustafa Hakkı Yeşil Kütüphanesi, K.B 8.
- Yurt Ansiklopedisi**, (1982-1983), “Kütahya”, C.VII. , İstanbul. , s.5293-5315.

DİZİN

-A-

Afyon, xi, 8, 9, 64, 65, 66, 67, 68, 69,
127, 129, 130, 131, 133, 135, 136
Aile, x, 18, 19, 20, 21
Anadolu, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 125, 143,
144, 246
Aşar, 51, 124, 126, 127, 129, 130, 131,
133, 135, 136, 138, 139, 140

-D-

Dere köyü, 14, 16, 18, 23, 24, 27, 35,
50, 52, 72, 79, 80, 93, 105, 108, 109,
122, 141, 146, 150, 159, 161, 162,
173, 176, 178, 180, 181, 200, 201,
203, 221, 222, 224

-E-

Enne, 3, 4, v, vi, x, xi, xii, xiii, 1, 2, 10,
14, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 26, 27,
28, 34, 35, 36, 37, 50, 52, 53, 54, 63,
64, 65, 66, 70, 71, 72, 74, 79, 80, 82,
83, 92, 93, 94, 95, 105, 106, 107, 108,
109, 110, 111, 112, 122, 124, 127,
128, 129, 130, 131, 138, 141, 144,
145, 157, 159, 160, 163, 164, 165,
170, 173, 176, 177, 178, 179, 182,
183, 184, 185, 198, 200, 201, 202,
203, 204, 206, 207, 220, 221, 222,
223, 224, 235, 245

-F-

Fasulye, 59

-G-

Germiyan, 5, 6, 7, 10
Gögeri, 127
gümüş, 10
Gümüş, 10
Gümüş köyü, 10, 14, 16, 19, 24, 30, 40,
41, 50, 57, 63, 68, 71, 76, 77, 79, 85,
86, 93, 97, 98, 105, 106, 108, 115,
123, 133, 134, 141, 149, 150, 159,
168, 176, 178, 188, 189, 200, 201,
210, 211, 221, 222, 223, 224

-H-

Hayvancılık, ix, 72, 79, 93, 109

-K-

Kütahya, v, vi, viii, 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9,
10, 14, 16, 17, 22, 24, 26, 34, 40, 43,
46, 48, 49, 50, 52, 65, 70, 71, 72, 74,
76, 78, 79, 80, 82, 85, 89, 92, 93, 94,
97, 98, 99, 101, 104, 105, 106, 107,
108, 109, 111, 115, 116, 117, 119,
120, 122, 124, 127, 130, 133, 134,
135, 138, 140, 141, 144, 145, 146,
149, 151, 154, 156, 159, 160, 161,
164, 168, 169, 170, 172, 173, 174,
175, 177, 179, 180, 184, 188, 190,
192, 194, 197, 198, 200, 201, 202,
203, 206, 210, 213, 216, 221, 223,
224, 245, 246, 247

-L-

Lakap, 23

-N-

Nüfus, v, x, xii, xiii, 14, 52, 143, 144,
145, 146, 147, 148, 149, 150, 151,
152, 153, 154, 155, 156, 157, 159,
161, 163, 164, 165, 166, 167, 168,
169, 170, 171, 172, 173, 174, 175,
177, 178, 179, 180, 182, 183, 184,
185, 186, 187, 188, 189, 190, 191,
192, 193, 194, 195, 196, 197, 198,
199, 200, 202, 203, 204, 206, 207,
208, 209, 210, 211, 212, 213, 214,
215, 216, 218, 219, 220, 221, 223,
233, 235, 237, 239, 241, 243, 245,
246

-O-

Ortaca köyü, 14, 17, 20, 22, 25, 31, 42,
43, 50, 58, 70, 71, 78, 79, 87, 93, 99,
105, 108, 116, 117, 123, 135, 136,
141, 151, 159, 169, 170, 176, 178,
190, 191, 200, 201, 212, 213, 221,
222, 223, 224

Osmanlı, v, viii, xiii, 1, 2, 5, 6, 7, 8, 10,
11, 12, 14, 23, 34, 50, 51, 71, 123,
124, 125, 126, 143, 144, 179, 201,
223, 226, 228, 245, 246

-S-

Sekiviran, v, vi, x, xi, xii, xiii, 1, 2, 14,
16, 17, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 31, 32,
34, 42, 44, 45, 46, 50, 52, 59, 60, 63,
65, 71, 72, 78, 79, 80, 88, 89, 90, 92,
93, 100, 101, 102, 105, 107, 108, 109,
118, 119, 120, 122, 124, 127, 130,
136, 137, 138, 141, 144, 145, 152,
153, 154, 157, 159, 160, 170, 171,
172, 173, 176, 177, 178, 179, 192,
193, 194, 195, 198, 200, 201, 202,
206, 213, 214, 215, 216, 220, 221,
222, 223, 224, 241, 245

-T-

Tarım, ix, 1, 51, 80, 108

-U-

Uç beylikleri, 10

Unvan, x, 16, 23

-V-

Vergi, v, 12, 14, 124, 125, 126, 127,
129, 130, 131, 133, 134, 135, 136,
138, 139, 140, 141, 229, 246

-Y-

Yoncalı, v, vi, x, xi, xii, xiii, 1, 2, 14,
16, 17, 21, 22, 23, 24, 26, 33, 34, 47,
48, 50, 52, 62, 63, 65, 71, 72, 79, 80,
90, 91, 92, 93, 102, 104, 105, 106,
107, 108, 109, 121, 122, 124, 127,
130, 138, 139, 140, 141, 144, 145,
155, 156, 157, 159, 160, 173, 174,
175, 176, 177, 178, 179, 196, 197,
198, 200, 201, 202, 206, 218, 219,
220, 221, 222, 223, 224, 225, 243,
245

